

မြောင်းမြမြို့

ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားကြီးဦးပဏ္ဍိတ

၏

ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာတရားအားထုတ်နည်း
(အကျဉ်းချုပ်)

ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မစာအုပ်အမှတ်(၁၆)

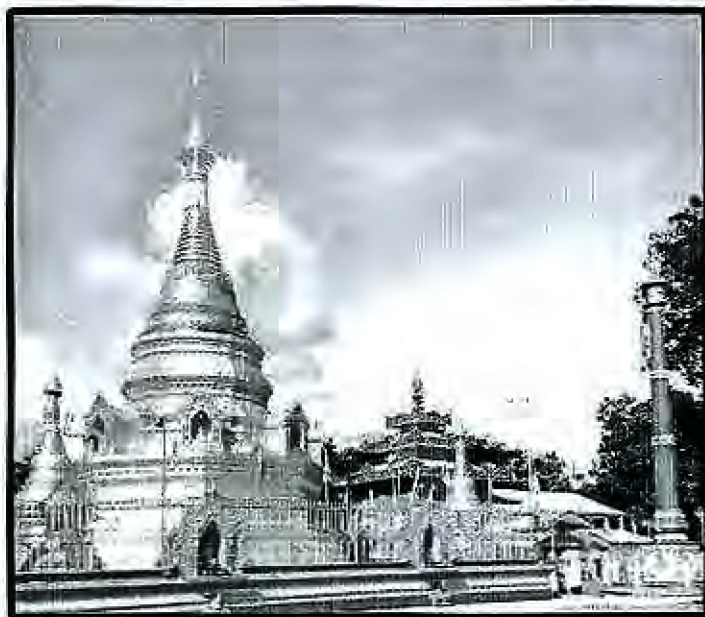

ရောဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ မြောင်းမြမြို့

ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း(ဝိသုဒ္ဓိကျောင်း)

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားကြီး ဦးပဏ္ဍိတ

အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရား

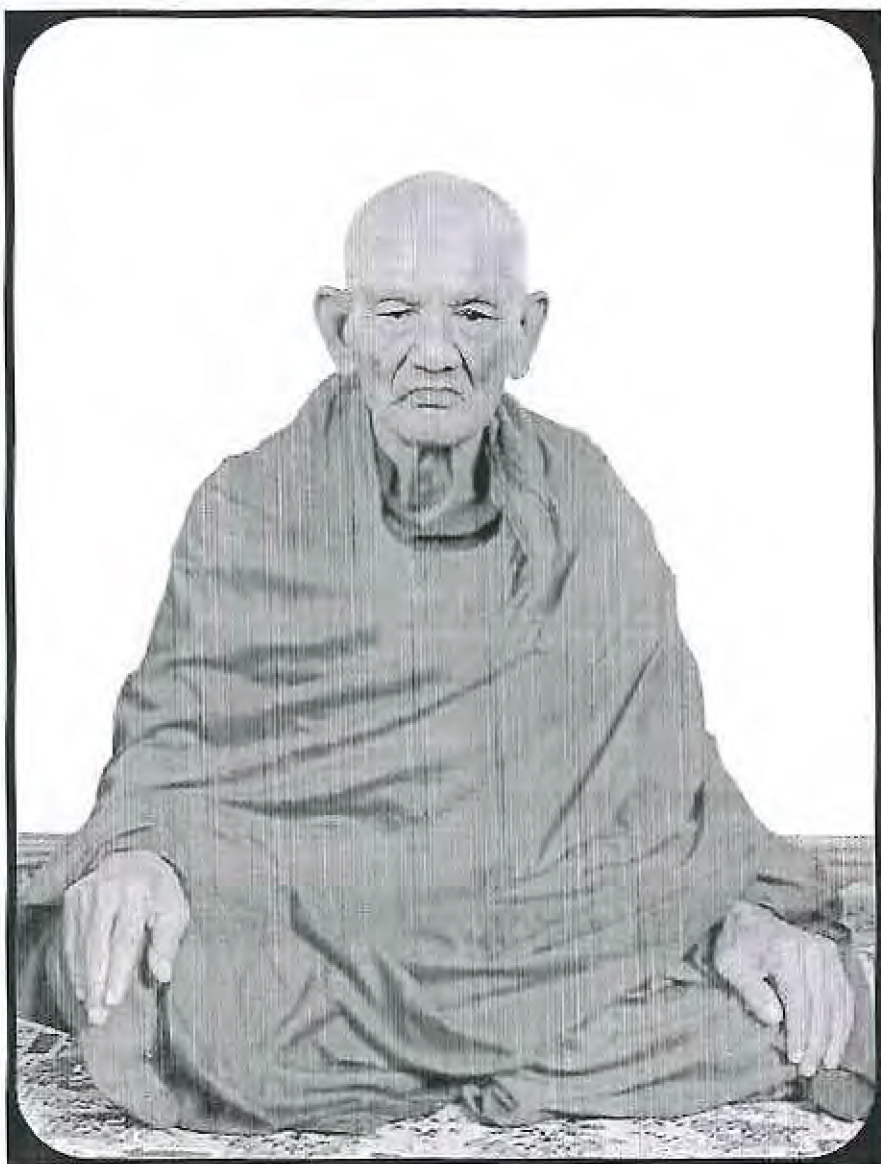

စိစဉ်ပူဇော်သူ

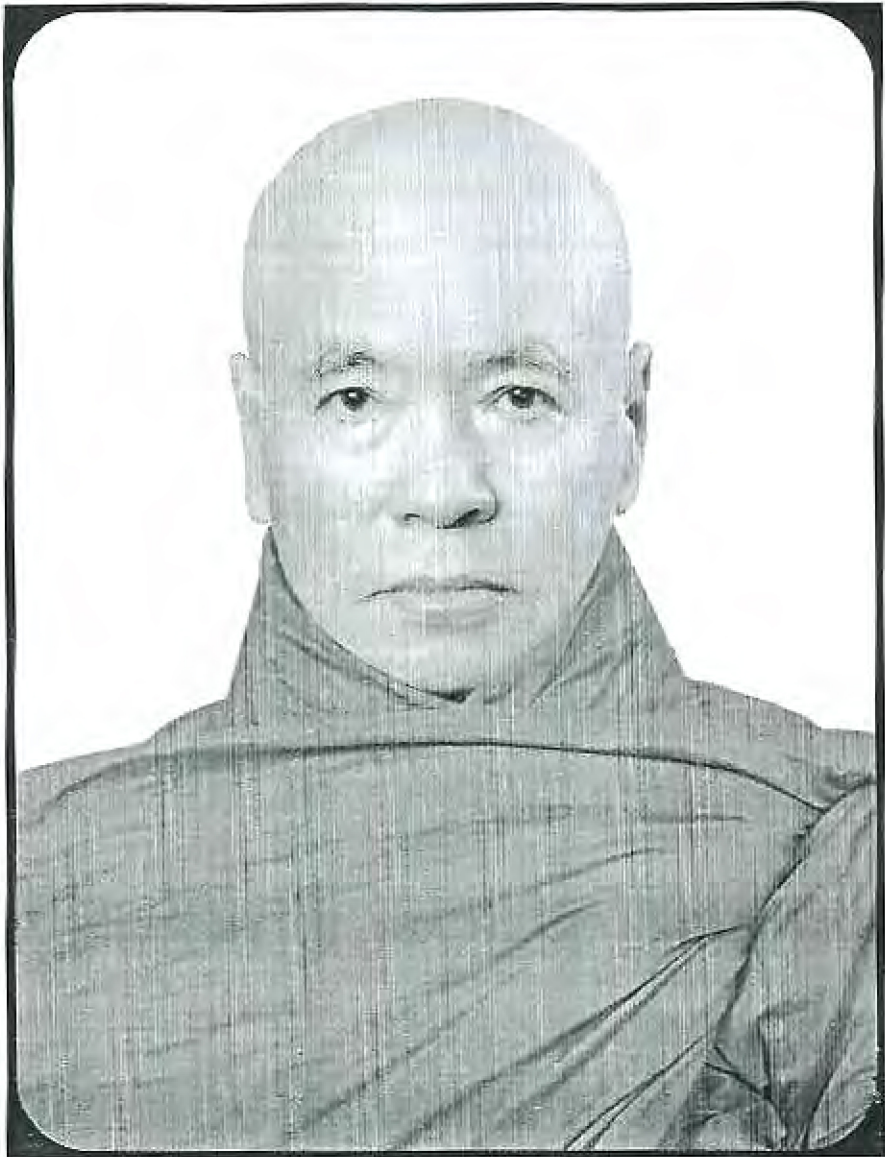
ဗိုလ်မှူးဆရာတော်

ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း(ဝိသုဒ္ဓိကျောင်း)၊ မြောင်းမြမြို့။

ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မစာစဉ်အမှတ်(၁၇)

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်
ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း(ဝိသုဒ္ဓိကျောင်း)
မြောင်းမြမြို့

- စိစဉ်ပူဇော်သူ -

ဗိုလ်မှူးဆရာတော်

ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း(ဝိသုဒ္ဓိကျောင်း) မြောင်းမြမြို့

၀၉-၂၅၀၄၃၂၀၅၀ / ၀၉-၇၉၄၅၀၆၅၉၅

စီမံဦးပူဇော်သူ၊ ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာပြန့်ပွားရေးဦး

မေတ္တာရပ်ခံချက်

ရောဂတီတိုင်းဒေသကြီး၊ မြောင်းမြမြို့၊ ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း(ဝိသုဒ္ဓိကျောင်း) ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ ၏ အသံတရားဘော် (MP-3)၊ ရုပ်/သံ (MP-4)၊ ပုံတော်၊ ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မသစ္စာစာအုပ်များကို နောင်လာနောင်သားများ စဉ်ဆက်မပြတ် သိရှိ၊ နာကြား၊ ကျင့်ကြံပွားများနိုင်ရန် စေတနာဖြင့် စီစဉ်ပူဇော်ထိန်းသိမ်းထားရှိပါသည်။ တလုံးတပါဒတအုပ်ဖြစ်စေ စေတနာအလျောက် ထပ်ဆင့်ဖြန့်ဝေ ဓမ္မဒါနပြုနိုင်ကြပါသည်။ (MP-3)၊ (MP-4)၊ ပုံတော်၊ တရားစာအုပ် အလိုရှိပါက ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့သို့ ဆက်သွယ်နိုင်ကြပါသည်။

- (၁) ဗိုလ်မှူးဆရာတော် ဦးသုမန။
ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း(ဝိသုဒ္ဓိကျောင်း)
Ph: 09-250 432 050 , 09-794 506 595 , 09-670 332 092
- (၂) ဦးမျိုးအောင် + ဒေါ်မြအေး မိသားစု
(၃၆) River View အိမ်ရာ၊ ကမ်းနားလမ်း၊ အလုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။
Ph: 09-5105997
- (၃) ဦးဆန်းအောင် + ဒေါ်မြင့်မြင့်ကြည် မိသားစု
ရန်ကုန်မြို့။ Ph: 09-5106035
- (၄) ဆရာလေး ဒေါ်စန္ဒာသီရိ၊ ဝိသုဒ္ဓိကျောင်း၊ မြောင်းမြ။
Ph: 09-447 572 355 , 09-251 620 128 , 09-447 204 724
- (၅) ဝင်းမြင့် ဓာတ်ပုံတိုက်၊ (၈)လမ်း၊ မြောင်းမြမြို့။
Ph: 09-796 685 516 , 09-796 685 527

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ မြောင်းမြမြို့၊
ဝိသုဒ္ဓိမဟာဗြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း(ဝိသုဒ္ဓိကျောင်း)
ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားကြီးဦးပဏ္ဍိတနှင့်
အောင်သစ္စာမဟာဂတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရား

အခန်း(၁)

ကကုသန်ဘုရားအား ဖူးတွေ့ရခြင်း

ကကုသန်ဘုရား ပွင့်တော်မူစဉ်အခါက ထန်းတက်လှလင်တစ်ဦးသည် ဘုရားအား ဖူးတွေ့မြင်ရစဉ် လှူဒါန်းလိုသော သဒ္ဓါစောဖြင့် ထန်းလျက်လှူဒါန်းခဲ့သည်။ လှူဒါန်းရသောအကျိုးကြောင့် ကိလေသာတဏှာပါယ်သတ်နိုင်သော တရားအသိကို ရရှိပါစေဟု ဆုတောင်းခဲ့သည်။ ဤအကြောင်းတရားသည် ယခုနောက်ဆုံးဘဝ ကိလေသာတဏှာ ပါယ်သတ်နိုင်သော ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားကြီးဦးပဏ္ဍိတဖြစ်ခဲ့သည်။

အခန်း(၂)

ကောဏဂုံဘုရားအား ဖူးတွေ့ရခြင်း

ကောဏဂုံဘုရား ပွင့်တော်မူစဉ်ကာလ လှလင်တစ်ဦးသည် ပျားရည်လှူဒါန်းခဲ့ပြီး မြတ်စွာဘုရားအား မောဟအမှိုက်ကို ပယ်သတ်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ရပါစေဟု ဆုတောင်းခဲ့သည်။ ဤအကြောင်းတရားသည် ယခုနောက်ဆုံးဘဝ မောဟအမှိုက်ကို ပယ်သတ်နိုင်သော ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီးဦးပဏ္ဍိတဖြစ်ခဲ့သည်။

အခန်း(၃)

ကဿပဘုရားရှင်အား ဖူးတွေ့ရခြင်း

ကဿပဘုရားပွင့်တော်မူစဉ်ကာလ ဆင်များကိုဖမ်းဆီး၍ လိမ္မာယဉ်ပါးအောင် ကျုံးသွင်းလေ့ကျင့်ပေးရသောအလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ခဲ့သော လှလင်တစ်ဦးသည် ဘုရားရှင်အား ဖူးတွေ့ရစဉ် ဆင်သားရေလှူဒါန်းခဲ့သည်။ ဆုတောင်းခဲ့သည်မှာ

အရှင်ဘုရား ကဲ့သို့ သစ္စာလေးပါ။ မြတ်တရားကို သိရှိရပါလို့၏ဟု ဆုတောင်းခဲ့သည်။
ဤအကြောင်း တရားသည် ယခုနောက်ဆုံးဘဝ၌ သစ္စာလေးပါးကို သိမြင်ခဲ့သော
ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော် ဘုရားကြီး ဦးပဏ္ဍိတဖြစ်ခဲ့သည်။

အခန်း(၄)

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်အား ဖူးတွေ့ရခြင်း

လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း (၂၅၀၀)ကျော်က ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်သည်
ဧကဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် တစ်နေ့သောညနေချမ်းအချိန်တွင် တောင်
ကိုးသုံးကိုကျော်၍လာရသောခရီးမှ ရှေးဟောင်းရှင်းကြီးအနွယ်ဝင်ဖြစ်သော ရှမ်းဘုရင်
ကြီး စဝ်ထက်ရွန်ဖ၊ တောင်နန်းစံမိဖုရား စဝ်သုန္ဒရ သုမြတ်စန္ဒာ၊ မြောက်နန်းစံမိဖုရား
စဝ်သုန္ဒရသုမြတ်မာလာနှင့် ရွှေတော်မျိုးတော်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား လာရောက်
ဖူးမြင်ခဲ့ကြသည်။

ထိုသို့ဖူးမြော်ခဲ့စဉ် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသခင်မှ မိန့်ကြားတော်မူသည်မှာ
“ဪ... ငါဘုရားနှင့်တွေ့တော်မူသော်လည်း အစွဲတရားကြီးမားသောသူလိုကား
မိမိ၏အစွဲတရားကြောင့် ငါဘုရားဟောတော်မူသော တရားအပေါင်းတို့ မသိမြင်နိုင်
ကြကုန်” ဟု ဟောတော်မူသည်။ ဘုရားသခင်ဟောကြားတော်မူသည်ကို ကန်လန်ကာ
နေ့ကံကွယ်တွင်ရှိနေသော ရှမ်းဘုရင်ကြီး၏သားတော် အသက် ၁၆ နှစ်အရွယ်ရှိ
“ကံ့ရင်စိတ္တ” မှ ကြားသိတော်မူခဲ့သည်။

ရွှေတော်မျိုးတော်ကယ်တင်မည်

မိမိ၏မိဘနှစ်ပါးနှင့် ရွှေတော်မျိုးတော်တို့ တရားမရနိုင်သေးကြောင်း သိရှိရ
၍ ‘ကိုရင်စိတ္တ’ စိတ်မချမ်းမြေ့ ဖြစ်သွားရရှိလေသည်။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားအား
လေဆောက်ထားတော်မူသည်မှာ “တပည့်တော်၏ မိဘနှစ်ပါးနှင့် ရွှေတော်မျိုးတော်တို့
အား တရားအသိရအောင် ဟောကြားပြသနိုင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ရပါလို့၏” ဟု လျှောက်
ထားခဲ့လေသည်။

ဘုရားဗျာဒိတ်တော်ရရှိတော်မူခြင်း

ကိုရင်စိတ္တ၏လျှောက်ထားချက်ကို ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားမှ နောင် ဘုရားသာသနာတစ်ဝက်ကျော်လျှင် သင်သည် သင်၏ရွှေတော်မျိုးတော်များကို တရားပြသဆိုဆုံးမ၍ တရားရအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ဗျာဒိတ်တော်ပေးခဲ့သည်။

သိကြားမင်းမှလျှောက်ထားခြင်း

သိကြားမင်းမှ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားခဲ့သည်မှာ အရှင်ဘုရား အရှင်ဘုရား၏ သာသနာတစ်ဝက်တွင် တပည့်တော်ထမ်းဆောင်ရမည့် သာသနာတာဝန်မှာ အလွန်ကြီးလေးပါသည် အရှင်ဘုရား။ သို့ပါ၍ အရှင်ဘုရားကဲ့သို့ မေတ္တာတော်ထားနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါး ပေးသနားတော်မူပါရန် တောင်းပန်လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်မှ ငါ၏သာသနာတစ်ဝက် ဘိုးတော်သိကြားထမ်းဆောင်ရမည့် သာသနာတော်ဦးတွင် ငါဘုရားကဲ့သို့ မေတ္တာတော်ထားနိုင်၍ သစ္စာ လေးပါး တရားဟောကြားပြသတော်မူမည့် ကိုရင်စိတ္တအား ငါဘုရားကိုယ်စား ထားတော်မူခဲ့သည်ဟု ဗျာဒိတ်တော်ပေးခဲ့သည်။

ကိုရင်ဘဝမှ လူ့ဘဝသို့

မြတ်စွာဘုရားရှင်အား လာရောက်ဖူးမြော်ခဲ့ကြသော စစ်ထက်ခွန်ဖနှင့် မိဖုရားရွှေတော်မျိုးတော်တို့သည် မိမိတိုင်းပြည်သို့ပြန်ရန် ပြင်ဆင်ခဲ့ကြသည်။ ကိုရင်စိတ္တသည် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်ထံတွင် တရားကျင့်ကြံပွားများသွားပါက အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်ရှိပြီး နိဗ္ဗာန်ဝင်နိုင်သော်လည်း မိမိ၏မိဘ၊ ဆွေတော်မျိုးတော်များကို တရားအသိဖြင့် တရားရအောင် ဆောင်ရွက်လိုသောဆန္ဒကြောင့် ကိုရင်ဘဝမှ လူထွက်ကာ မိဘများနှင့်အတူ တိုင်းပြည်သို့ ပြန်လည်လိုက်ပါခဲ့သည်။

တိုင်းပြည်သို့ ပြန်လည်ကြွမြန်းခြင်း

ရှမ်းဘုရင်ကြီး စစ်ထက်ခွန်ဖသည် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသခင်အား ဖူးမြင်

တေ့၍မူပြီး မိမိတိုင်းပြည်သို့ ပြန်လည်ကြွမြန်းကာ အေးချမ်းသာယာစွာ တိုင်းပြည် အုပ်ချုပ်မင်းလုပ်နေလေသည်။

တောင်နန်းစံမိဖုရားမှ သားသမီး (၄) ယောက် ထွန်းကားခြင်း

ရှမ်းဘုရင်ကြီး စစ်ထက်ခွန်ဖနှင့် တောင်နန်းစံမိဖုရား စစ်သုဒ္ဓသူမြတ်စန္ဒာမှ သားတော်၊ သမီးတော် (၄)ပါး ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ 'ကိုရင်စိတ္တ' မှာ သားတော်ကြီး 'စစ်ထက်မြတ်ထက်' ဖြစ်ပြီး အိမ်ရှေ့မင်းသားဖြစ်သည်။ စစ်ထက်မြတ်စံသည် သားလတ်ဖြစ်ပြီး စစ်သေနာပတိချုပ်ဖြစ်သည်။ စဝင်သုဒ္ဓသူမြတ်စန္ဒီမှာ သမီးလတ် ဖြစ်ပြီး ဝကားအလွန်ကြွယ်သည်။ စစ်သေနာပတိချုပ်၏ စစ်မှုရေးရာ အတိုင်ပင်ခံ ဖြစ်သည်။ စစ်ရေးစစ်ရာအရာရှိချုပ်ဖြစ်သည်။ ဆင်ကိုးစီးပိုင်တော်မူသည်။ စစ်ထက် ထင်ကျော်မှာ သားအငယ်ဆုံးဖြစ်သည်။ အစ်ကိုတော်၊ အစ်မတော်များမှ ချစ်စနိုး ဖြင့် စောက်ဟုခေါ်သည်။ အဆော့သန်သည်။ အလွန်ကဲသည်။

မြောက်နန်းစံမှ သားသမီး (၁၀)ယောက် မွေးဖွားခြင်း

ဇော်ဘွားကြီးစစ်ထက်ခွန်ဖနှင့် မြောက်နန်းစံမိဖုရား စစ်သုဒ္ဓသူမြတ်မာလာမှ သားတော်၊ သမီးတော် (၁၀)ယောက်ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ စစ်ထက်မဟာမင်းခေါင် ကျော်ထင်မှာ သားကြီးဖြစ်ပြီး အိမ်ရှေ့မင်းသား စစ်ထက်မြတ်ထက်၏ ကိုယ်ရေး အရာရှိဖြစ်သည်။ ပြည်တွင်းပြည်ပရေးရာများကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ရသည်။ တရားစံရင်ဆောင်ရွက်ရသည်။ စစ်ထက်မင်းလွင်မှာ သားအငယ်ဆုံးဖြစ်ပြီး တရားဓမ္မကို ဖက်တွယ်ထားသူ ဖြစ်သည်။

တိမ်းရှောင်ထွက်ပြေးရခြင်း

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသခင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီး နှစ်အတန်ကြာသောအခါ ရှမ်း ဘုဂြိုဟ်ကြီး စစ်ထက်ခွန်ဖ၏ တိုင်းပြည်အား ကသည်းလူမျိုးများ ကျူးကျော်ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ စစ်ထက်မြတ်ထက်မှာ ပြန်လည်တွန်းလှန်နိုင်သော်လည်း အသက် ပေါင်းများစွာ ပျက်စီးမည်ကို ဂရုပြုမိ၍ ပြန်လည်တိုက်ခိုက်သူအား

ခူးမြတ်မည်ဟု အမိန့်ထုတ်၍ တိမ်းရှောင်ထွက်ပြေးခဲ့ရသည်။ ရေလမ်းခရီး၊ ဖောင်ဖြင့် တစ်သွယ်၊ ကုန်းလမ်းခရီးဖြင့် တချို့ထွက်ပြေးခဲ့ရသည်။

**မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေဆစ်တော်ဓာတ်ပြာသင်္ကန်း
တစ်ထောင့်ထွာပင့်ဆောင်ခြင်း**

‘စစ်ထက်မြတ်ထက်’နှင့် မောင်နှမသုံးယောက်တို့သည် ရေလမ်းခရီးမှ ဖောင်ဖြင့် တိမ်းရှောင်ထွက်ပြေးခဲ့ရသည်။ ထိုသို့ တိမ်းရှောင်ထွက်ပြေးခဲ့စဉ် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ၏ ခြေဆစ်တော်ဓာတ်တော်နှင့် သင်္ကန်းတစ်ထောင့်ထွာတို့ကို ပင့်ဆောင်လာခဲ့သည်။ တိုင်းပြည်၏ ဘဏ္ဍာတိုက်မှ စိန်တစ်တင်း၊ ပတ္တမြားတစ်တင်း၊ စိတ်ယုတ်၊ ဓမ္မခွက် (၄၅)ခွက်တို့ကို တစ်ပါတည်း ယူဆောင်လာခဲ့သည်။

ဖောင်တော်ဆိုက်ရောက်ခြင်း

စစ်ထက်မြတ်ထက်ဖောင်တော်သည် ယခု ရောဂတီတိုင်း၊ မြောင်းမြမြို့၊ တောင်ကလေးကျေးရွာအုပ်စု၊ ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာ ယခု အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်း ချုပ်ဘုရား တည်ထားသော တောင်ကုန်းလေးသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်။ ယခင်နှစ်ပေါင်း (၂၅၀၀) ကျော်က ဤတောင်ကုန်းလေးသည် ပင်လယ်ကမ်းဦးရေတိမ်ပိုင်းတွင် တည်ရှိ ခဲ့သော ရေပတ်လည်ဝိုင်းနေသည့် တောင်ကုန်း(ကျွန်းကလေး)ပင်ဖြစ်သည်။ ထို တောင်ကုန်းသို့ ဖောင်တော်ဆိုက်ရောက်ပြီး ဖောင်တော်ပေါ်မှ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေ ဆစ်တော်ဓာတ်တော်၊ သင်္ကန်းတစ်ထောင့်ထွာ၊ နန်းတွင်းပစ္စည်းများ သယ်ချ ပြီးချိန်တွင် လေကြီးမိုးကြီးကျရောက်ခဲ့သည်။ လေကြီးမိုးကြီးသည်ထန်စွာ ရွာသွန်း သဖြင့် ဖောင်ကြိုးပြတ်ကာ ညီလတ်စစ်ထက်မြတ်စံနှင့် ညီမလတ် စစ်သုဒ္ဓရာ သူမြတ်စန္ဒီတို့သည် ဖောင်နှင့်အတူမျောပါကာ ပင်လယ်ပြင်တွင် ရေနှစ်သေဆုံး ခဲ့ရသည်။ မသေမီ မိမိတိုင်းပြည်ကို စွဲလမ်းလွန်းသော အစွဲတရားကြောင့် နတ်စိမ်း ဘီလူးများ ဖြစ်ကြရလေသည်။ ၎င်းနတ်စိမ်းမောင်နှမသည် ၎င်းတို့၏ တိုင်းပြည် သိမ်းပိုက်ထားသော ကသည်းဘုရင်အား တိုင်းပြည်ပြန်ပေးရင်ပေး မပေးရင် အသင်မင်းကြီး၏ ဦးခေါင်းရှစ်စိပ်ခွဲပစ်မည်ဟု အိပ်မက်တော်ပေးခဲ့ရာ ကသည်း

ဘုရင်မှ တိုင်းပြည်အား ပြန်လည်အပ်နှင်းခဲ့ရာ တိုင်းပြည်ပြန်လည်ရသဖြင့် ပြည်တော် ပြန်ရ၊ ပြေလည်ပြင်မောင်နှမဟု အပိုင်စားရခဲ့သည်။

နောက်တော်ပါ မောင်နှမကွက်မြတ်ခြင်း

ရေလမ်းခရီးဖြင့်ထွက်ပြေးလာစဉ် စင်ထက်မြက်ထက် မောင်နှမ(၄)ယောက် နှင့်အတူ နောက်တော်ပါမောင်နှမ (၂) ယောက်ရှိခဲ့သည်။ ကျွန်းပေါ်သို့ရောက်သော အခါ နောက်တော်ပါမောင်နှမသည် စိန်နှင့်ပတ္တမြားကို တပ်မက်သော လောဘဇောဖြင့် စင်ထက်မြက်ထက် ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်အား လုပ်ကြံမည်ကို သိတော်မူသောကြောင့် စင်တက်မြက်ထက်မှ လက်သုံးတော်ရွှေစားဖြင့် ကွပ်မြက်ခဲ့သည်။

ညီငယ်အလောင်းကို အသုဘရှုခဲ့ခြင်း

ကျွန်းပေါ်တွင် နေထိုင်တော်မူစဉ် ညီအငယ်ဆုံး စင်ထက်ထင်ကျော်(စော်ကဲ) သည် သစ်ပင်ပေါ်တက်ဆော့ရာမှ လိမ့်ကျကာ ဇက်ကျိုး၍ သေဆုံးခဲ့သည်။ ညီငယ်၏ အလောင်းအား (၁)လထားကာ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း၍ ပင်လယ်ထဲသို့ မျှောပစ်ခဲ့သည်။

အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော်တည်ထားခြင်း

စင်ထက်မြက်ထက်သည် မိမိတိုင်းပြည်မှ ပင့်ဆောင်လာခဲ့သော ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားသခင်၏ ခြေခေမံတော်၊ ဓာတ်တော်နှင့် သင်္ကန်းတစ်တောင့်ထွာ ရွှေရွက် (၄၅) ခွက်တို့ကို ဌာပနာ၍ ထိုကျွန်းပေါ်တွင် စေတီတော်တည်ထားခဲ့သည်။ “ဘုရား တပည့်တော်သည် တရားအသိရအောင် တစ်ဘဝမရလျှင် တစ်ဘဝကျင့်ကြံသွားပါ မည်ဘုရား”ဟု သစ္စာဆိုခဲ့သည်။ ပထမမြောက် မြတ်အောင်သစ္စာပင်ဖြစ်သည်။ ဘုရား ဘွဲ့တော်မှာ ‘အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရား’ဖြစ်ပေသည်။ တည်ထားသော နေရာမှာ ယခု မြောင်းမြမြို့၊ တောင်ကလေးအုပ်စု၊ ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာ ယခု ‘အောင်သစ္စာ မဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရား’ တည်ထားသောနေရာပင်ဖြစ် သည်။

ညီအစ်မ(၂)ယောက် ထပ်မံမွမ်းမံတည်ထားခြင်း

နောက်နှစ်အတန်ကြာသောအခါ ၎င်းစေတီအား ညီအစ်မနှစ်ယောက်မှ တွေ့ရှိ သဖြင့် အုတ်ဖြင့်ငုံ၍ ထပ်မံတည်ထားခဲ့သည်။

အလောင်းစည်သူထပ်မံမွမ်းမံပြင်ဆင်ခြင်း

နှစ်အတန်ကြာသောအခါ အလောင်းစည်သူမင်းကြီးသည် ဖောင်စင်္ကြာဖြင့် တိုင်းခန်းလှည့်လည်တော်မူစဉ် အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီရှိရာ ကုန်းတော်ပေါ်မှ သာသနာ့အလံတွေ့ရှိသဖြင့် ကုန်းတော်ပေါ်သို့ တက်ရောက်ခဲ့ရာ စေတီတော်နှင့် ရသေ့ဦးတိဿအား ပူးတွေ့ရသည်။ အလောင်းစည်သူမင်းမှာ ရသေ့ဦးတိဿ၏ သြဝါဒခံယူ၍ စေတီတော်အား ထပ်မံမွမ်းမံပြင်တည်ထားခဲ့သည်။ ကုန်းတော်ပေါ် တွင်လည်း သာသနာ့အဆောက်အဦးနှင့် ကုန်းတော်ပေါ်တက်သော စောင်းတန်းများ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ထိုရသေ့ဦးတိဿမှာ လွန်ခဲ့သော အတိတ်က ကိုရင်စိတ္တ (စပ်ထက်မြတ်ထက်)ပင်ဖြစ်ပေသည်။

အခန်း(၅)

ဇော်ဘွားကြီးစိုင်းခမ်းလုံ

လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း (၁၀၀၀) ကျော်ခန့်က ရှမ်းပြည်နယ်တွင် ဇော်ဘွားကြီး ဦးခမ်းလုံသည် ဇော်ဘွားအရိုက်အရာကို ဆက်ခံလျက်ရှိသည်။ ဇော်ဘွားကြီးဦးခမ်းလုံ သည် မွေးချင်း(၇)ယောက်ရှိသည့်အနက် သားအကြီးဆုံးဖြစ်သည်။ သူသည် ဟော်နန်းကို မက်မောခြင်းမရှိဘဲ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ တရားဓမ္မများကိုကျင့်ကြံ၍ သာသနာပြု လုပ်ငန်းများကိုသာ စိတ်ဝင်စားခဲ့သည်။

သားတော်စိုက်ခွန်စိုင်း၊ အစ်မတော် စောမွန်လှ

ဇော်ဘွားကြီးဦးခမ်းလုံတွင် ဓားရေး၊ လှဲရေးဝါသနာထုံသော စိုင်းခွန်စိုင်း ခေါ် သားတော်တစ်ပါးရှိခဲ့သည်။ ဇော်ဘွားကြီးသည် တိုင်းရေးပြည်ရေးကိစ္စကို သားတော်ကြီးနှင့်လွှဲအပ်ထားပြီး သာသနာပြုလုပ်ငန်းများကိုသာ ကိုယ်တိုင်

ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဘုရားသုံးဆူတည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့ပြီး ကျောင်းကန်များကို တည်ထားဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့သည်။ စော်ဘွားကြီးတွင် အစ်မတော်စောမွန်လှ နှိဦး သာသနာကို အတူတကွဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

အစ်မတော်စောမွန်လှအား အနော်ရထာမင်းကြီးထံဆက်သ

အနော်ရထာမင်းကြီးသည် တိုင်းခန်းလှည့်လည်လာစဉ် စော်ဘွားကြီး ဦးခမ်းလုံ နယ်သို့ရောက်ရှိခဲ့သည်။ စော်ဘွားကြီးဦးခမ်းလုံမှ အစ်မတော်စောမွန်လှ ကို ဆက်သခဲ့သည်။ ရွှေသင်ဖြူးဖျာ (၅)ချပ်ကို လက်ဆောင်အဖြစ် ဆက်သခဲ့ရာ အနော်ရထာမင်းကြီးမှာ ကြိမ်စကြာဖြင့်ရိုက်၍ တစ်ချပ်တည်းဖြစ်အောင်ပြုလုပ်ပြီး စော်ဘွားကြီးဦးခမ်းလုံအား ပြန်လည်အပ်နှင်းခဲ့သည်။

နို့ပုန်းစားတော်လှန်ပုန်ကန်ခြင်း

စော်ဘွားကြီးဦးခမ်းလုံ၏သား စိုင်းခွန်စိုင်းနှင့်အသက်အရွယ်တူသော နို့ပုန်းစား(မွေးစားသား)တစ်ပါးရှိခဲ့သည်။ နောင်အခါ ထိုမွေးစားသားသည် အာဏာ မက်သော ဝေဘာဇောတိုက်သော အနော်ရထာမင်းကို သွေးထိုးမြှောက်ပင့်ပူးပေါင်း လာ စော်ဘွားကြီးဦးခမ်းလုံနှင့် သားတော် စိုင်းခွန်စိုင်းတို့ နယ်စပ်ဒေသသို့ တိုင်းခန်း လှည့်လည်နေစဉ် ဟော်နန်းတွင်ကျန်ရစ်ခဲ့သော မိဖုရားနှင့် သားတော်များကို လုပ်ကြံတော်လှန်ပုန်ကန်ခဲ့သည်။

ရွှေစာရံဘုရားတည်

ထိုတစ်ခိုက်တည်းမှာပင် ပုဂံပြည်၌လည်း စော်ဘွားကြီးဦးခမ်းလုံ၏အစ်မတော် စောမွန်လှကို စုန်းကဝေဟုစွပ်စွဲကာ ရွှေနန်းတော်မှ နှင်ချခဲ့သည်။ အစ်မတော် စောမွန်လှသည် မိမိဒေသသို့ပြန်လာရာ လမ်းခရီးတွင် ဓာတ်တော်ကိန်းဝပ်သော င်မိနားဇဋ္ဌာင်းကို ဌာပနာ၍ ရွှေစာရံဘုရားတည်ခဲ့ပြီးနောက် လမ်းခရီး၌ ရင်ကွဲနာကျ ငှါ့ သေဆုံးခဲ့ကာ နတ်ဘုံစံခဲ့ရသည်။

သည်းခံခြင်းတရား

ဇော်ဘွားကြီးသည် ဟော်နန်းသို့အပြန် နို့ပုန်းစားလုပ်ကြံတော်လုန်သဖြင့် ထွက်ပြေးခဲ့ရသော ညီမငယ်နှင့် လမ်းမှာတွေ့ဆုံခဲ့ရသည်။ သားတော်ဖြစ်သူ စိုင်းခွန်စိုင်းက ပြန်လည်တိုက်ခိုက်မည်ပြုစဉ် ဇော်ဘွားကြီးမှ လူများသေကြေ ပျက်စီး ဒုက္ခရောက်မည်ကို တရားသဘောဖြင့် ဆင်ခြင်မိကာ တားမြစ်ခဲ့သည်။

မော်တင်စွန်းထိပြေးခဲ့ရ

နို့ပုန်းစားက လိုက်လံတိုက်ခိုက်သဖြင့် တောတောင်အထပ်ထပ်ကိုဖြတ် ကျော်၍ အောက်ပြည်အောက်ရွာသို့တိမ်းရှောင်ရင်း မော်တင်စွန်း(ပုသိမ်)သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ မော်တင်စွန်းတွင် သီတင်းသုံးနေသော ရသေ့ဆရာကြီးဦးဇေန ထံတွင် တစ်ထောက်နား၍ မလုံခြုံသောကြောင့် ခရီးဆက်ခဲ့ရသည်။ ကန်ကြီးထောင့် မြို့တွင် ကရင်တိုင်းရင်းသားများကို မောင်းတီး၍ စုဆောင်းခဲ့သောကြောင့် ယခုတိုင် ပင် ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်တွင် မောင်းတီးရွာ၊ ကရင်စုရွာဟု ရှိနေပေသည်။ ထိုသို့ လူစုပြီး တစ်ဖက်လမ်းသို့ကူးခဲ့ရာ ရဲဘက်များ လေးဘက်သွား၍ တက်ခဲ့ရသဖြင့် လေးဘက်တွားရွာဟု ယခုမြောင်းမြမြို့နယ်တွင် အမည်တွင်ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။

ဦးကံကောင်းကုန်းသို့ရောက်ရှိ

နို့ပုန်းစားလည်း ဆက်လက်လိုက်လံတိုက်ခိုက်နေသဖြင့် ရဲမက်များကျဆုံး ကာ ဇော်ဘွားကြီးတို့သုံးယောက်သာ ကျန်ခဲ့သည်။ စိုင်းခွန်စိုင်းလည်း အခေါ်ကို ထမ်း၍ ပြေးခဲ့ရပြီး ယခုအခေါ် ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာ၊ ဦးကံကောင်းကုန်းတွင် စခန်းချ နေခဲ့ရသည်။

ဒီဇူးပင်ရင်းမှ ရသေ့ဦးပရတိဿ

ထို့နောက် ရက်အတန်ကြာသော် သစ်သီးများရှာဖွေရင်း တောင်ကုန်းငယ် လေးတစ်ခုပေါ်သို့ရောက်ရှိလာသည်။ ထိုတောင်ကုန်းမှာ ယခုမြောင်းမြမြို့နယ်၊ ပိန္နဲ ကုန်းရွာအနီး တောင်ကုန်းကလေးပင်ဖြစ်သည်။ ထိုတောင်ကုန်းပေါ်ရှိ ဒီဇူးပင်ခြေရင်း

တွင် ရသေ့တစ်ပါးတွေ့ရှိခဲ့ရသည်။ ထိုရသေ့မှာ 'ဦးပရတိဿ' ရသေ့ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုရသေ့ကြီး ဦးပရတိဿသည် လွန်ခဲ့သောနှစ် (၂၅၀၀) ကျော်က 'ကိုရင်စိတ္တ'၊ လူအမည် 'စစ်ထက်မြတ်ထက်'ဖြစ်သည်။ ယခင်က ဤကုန်းတော်ပေါ်တွင် အလောင်းစည်သူမင်းနှင့် လက်တွဲသာသနာပြုခဲ့သော ရသေ့ဦးတိဿလည်း ဖြစ်သည်။

ရသေ့ထံ တရားနာ

စိုင်းခွန်စိုင်းမှ ဖခင်စော်ဘွားကြီးအား ပြောသောအခါ စော်ဘွားကြီးမှ ရသေ့ကြီးထံသို့ နေ့ညမပျက် သွားရောက်၍ တရားတော်များ နာကြားခဲ့သည်။

စော်ဘွားကြီးသည် ရသေ့ကြီးဦးပရတိဿ နေ့ညမပျက်သွားရောက်တိုင်း သားတော်စိုင်းခွန်စိုင်းအား ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့သည်။ စိုင်းခွန်စိုင်းကလည်း တရားနာရတာ ပျင်းတယ်၊ စစ်တိုက်တာလောက် စိတ်ဝင်စားစရာမကောင်းဟု ပြောခဲ့သည်။ မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းသို့ကူးကာ ဦးထိပ်နီ(ယခုထန်းပင်ကုန်းရွာ)ထံသို့ သွားရောက်၍ နေ့စဉ် ထန်းရည်သောက် မူးယစ်နေတော့သည်။

ဉာဏ်ဘုရားတည်ကြမယ်၊ ဉာဏ်သာသနာပြုမယ်

တစ်နေ့သောအခါ စော်ဘွားကြီးဦးခမ်းလုံက ရသေ့ကြီး ဦးပရတိဿအား ကုန်းတော်ပေါ်တွင် ဘုရားတည်ရန် လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ထိုအခါ ရသေ့ကြီး ဦးပရတိဿမှ ယခုအချိန် ဘုရားတည်ရင်တော့ ကံဘုရားဖြစ်လိမ့်မယ်၊ နောက်ကံစံချိန် မဂ်ဉာဏ်ရမှ ဘုရားတည်ရင် ဉာဏ်ဘုရားဖြစ်လိမ့်မယ်ဟု မိန့်ကြားခဲ့သည်။

ကံသာသနာ

ကံမြင်၊ ကံရှိ၊ ကံအသိဖြင့် ကောင်းမှုပြုငြား စိတ်ထားမမှန် လောကဓံကို ခန့်ခမ်းအားမရှိ ကံအသိဖြင့် တည်ပါသော်ငြား ကံဘုရားပဲဖြစ်လိမ့်မည်။ ကံသာသနာ ဖြစ်လိမ့်မည်။

ဉာဏ်သာသနာ

ဉာဏ်မြင့် ဉာဏ်ရှိ ဉာဏ်အသိဖြင့် ကောင်းမှုပြုငြား စိတ်ထားတည်ရန် လောကဝံကို ကြံကြံခံ၍ တွန်းတိုက်သော်ငြား ခန္တီပွားပြီး မဂ္ဂင် (၈)ပါး၊ ခြေခံထား၍ အတွင်းပရမတ်ဓာတ်ဖြင့်တည်ပါက ဉာဏ်ဘုရား၊ ဉာဏ်သာသနာဖြစ်လိမ့်မည်။

ပိန္နဲနှစ်ပင် သက်သေတည်

ဇော်ဘွားကြီးဦးခမ်းလုံသည် နောင်တစ်ချိန် ရသေ့ဦးပရတိဿ၊ သားတော် စိုင်းခွန်စိုင်းနှင့်အတူ ဉာဏ်ဘုရားတည်ရန် ဉာဏ်သာသနာပြုရန်အတွက် သစ္စာပြုရန် စီစဉ်ခဲ့သည်။ သားတော် စိုင်းခွန်စိုင်းအား ပိန္နဲပင်အိမ်မာနှစ်ပင် အရှာခိုင်းခဲ့သည်။ ပိန္နဲပင်အိမ်မာနှစ်ပင်ရသောအခါ သားတော်၏ လက်ဝတ်ရတနာ၊ ညီမတော် လက်ဝတ်ရတနာများစုပေါင်း၍ တစ်ဝက်စီခွဲဝေကာ တစ်ဝက်ကို ဇော်ဘွားကြီး၏ တဘက်နှင့်ထုပ်၍ ပိန္နဲပင်တစ်ပင်စိုက်ခဲ့သည်။ ကျန်ရတနာတစ်ဝက်ကို ရသေ့ကြီးဦးပရတိဿ၏ တဘက်ဖြင့်ထုပ်၍ ယခု ပိန္နဲကုန်းရှိ ဒီဇူးပင်ခြေရင်းတွင် မြှုပ်နှံကာ ၎င်းအပေါ်တွင် ပိန္နဲပင်အိမ်မာပင်တစ်ပင်စိုက်ခဲ့သည်။

သုံးဦးဖလှယ်ပြန်ဆိုသောအခါ ဉာဏ်ဘုရားတည်ကြမယ်

၎င်းကဲ့သို့ ပိန္နဲပင်အိမ်မာပင်နှစ်ပင်စိုက်ပြီးနောက် ဇော်ဘွားကြီးဦးခမ်းလုံ၊ သားတော် စိုင်းခွန်စိုင်းနှင့် ရသေ့ကြီးဦးပရတိဿတို့မှာ ရွှေခွက်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်ပြုခဲ့သည်မှာ ပိန္နဲပင်အိမ်မာပင်မှ အိမ်ပျောသီးပြီး ကိန်းနက္ခတ်အချိန်ကျ၍ သုံးဦးသုံးဖလှယ်ပြန်ဆိုတဲ့အခါမှာ ဉာဏ်ဘုရားတည်ကြမယ်ဟု သစ္စာပြုခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဇော်ဘွားကြီး၏ ညီမတော်မှာလည်း ဝင်ရောက်၍ ထိုသာသနာပြုလျှင် သူမလည်း ပါရမီဖြည့်ပါရစေဟု တောင်းပန်လျှောက်ထားခဲ့သည်။

သားတော်စိုင်းမွန်စိုင်း တပည့်အဖြစ်အပ်နှံခြင်း

ဇော်ဘွားကြီးဦးခမ်းလုံမှာ သားတော်စိုင်းခွန်စိုင်းအား ရသေ့ကြီးဦးပရတိဿထံတွင် တပည့်ရင်းအဖြစ် အပ်နှံခဲ့ရာ ရသေ့ကြီးက လက်ခံခဲ့သည်။

ရှမ်းစော်ဘွားကြီးဦးခမ်းလုံ ကံတော်ကုန်

ရက်အတန်ငယ်ကြာသောအခါ စော်ဘွားကြီးဦးခမ်းလုံသည် ကံတော်ကုန်ခဲ့သည်။ ကံတော်ကုန်၍ သာသနာပြုနတ်မင်းဖြစ်ခဲ့သည်။ ရသေ့ကြီးဦးပရတိဿမှ နောင်တစ်ချိန်တိုင် ရှမ်းဘိုးတော်အမည်ဖြင့် သာသနာပြုလိမ့်မည်ဟု မိန့်ကြားခဲ့သည်။

နတ်ဘုံနှင့် ငရဲဘုံပြသ

တစ်နေ့သောအခါ ရသေ့ကြီးဦးပရတိဿမှ တပည့်ဖြစ်သူ စိုင်းခွန်စိုင်းအား ခင်ဗျားခမည်းတော် ဘယ်ဘုံကိုရောက်သလဲဆိုတာ သိချင်မြင်ချင်သလားဟု မေးခဲ့သည်။ စိုင်းခွန်စိုင်းမှ မြင်ချင်ပါတယ်ဟု ပြောခဲ့သည်။ ထို့နောက် စိုင်းခွန်စိုင်း၏ မျက်လုံးအား လက်ဖြင့်ပိုင်းပြီး တုသိတာနတ်ပြည်၌ နတ်မင်းဖြစ်နေသော စော်ဘွားကြီး ဦးခမ်းလုံအား ပြသခဲ့သည်။ ကျန်သောမျက်လုံးတစ်ဖက်ကို လက်ဖြင့်ပိုင်း၍ ငရဲပြည်၌ ဝတ်လစ်စလစ်ဖြင့် ပြေးပြေးလွှားလွှား ဒုက္ခခံနေရသော ငရဲသားတွေကို ပြသပြီး ခင်ဗျားဘယ်ဘုံကိုသွားမလဲ။ ခင်ဗျားခမည်းတော်ဆီသွားချင်ရင် ခင်ဗျားခမည်းတော်လို တရားကျင့်ရမည်ဟု မိန့်ခဲ့သည်။ ထိုအခါမှစ၍ စိုင်းခွန်စိုင်းသည် အရက်သောက်စားခြင်းမပြုတော့ဘဲ ရသေ့ကြီး၏တရားများ နာကြားလိုစိတ်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။

အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ

၎င်းနစ် တော်သလင်းလပြည့်နေ့ ညရောက်သောအခါ စိုင်းခွန်စိုင်းမှ ခုံကလေးတစ်ခုပြုလုပ်ပြီး ခုံကလေးကို ယခု ဘုံသုံးဆင့်ကျောင်းနေရာတွင်ခင်းထားပြီး ၎င်း၏အင်္ကျီကို ခုံကလေးပေါ်တွင်ခင်း၍ ရသေ့ကြီးဦးပရတိဿကို ထိုင်စေပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် စိုင်းခွန်စိုင်းမှာ မာန်မာနကျနေချိန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာရသေ့ကြီးမှ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တတရားဟောပါသည်။ “ခင်ဗျားဟော်နန်းကနေ ဒီကို ခရောက်လာတာက အနိစ္စ၊ လမ်းမှာ အငတ်ငတ်အပြတ်ပြတ်နေခဲ့ရတာက ဒုက္ခ၊ ခင်ဗျားခမည်းတော် သေသွားရတာက အနတ္တ”ဟု ဟောကြားခဲ့သည်။

ရသေ့ဦးပရတိဿ ကံတော်ကုန်ခြင်း

တစ်နေ့သောအခါ ရသေ့ကြီးသည် ရေဆိပ်သို့ဆင်း၍ ရေချိုးရင်း သဲသောင် ခုံပေါ်တွင် ကံတော်ကုန်ခဲ့ရပါသည်။ စိုင်းခွန်စိုင်းသည် ကုန်းတော်ပေါ်သို့ ထမ်းတင် လာပြီး စင်ကလေးထိုး၍ ရသေ့ကြီးဦးပရတိဿ၏ အလောင်းကို ထားရှိခဲ့ပါသည်။ ခုနစ်ရက်ထားရှိခဲ့ရာ ပုပ်ခြင်း၊ နံခြင်းမရှိသဖြင့် ယခုအတိုင်းထားလို့တော့မဖြစ်ဟု ဆိုကာ ကုန်းတော်တွင် လိုဏ်ခေါင်းတူးပါသည်။

နဂါးမင်းနှင့်သစ္စာပြု

လိုဏ်ခေါင်းတူးစဉ် တစ်ဝက်ခန့်ရောက်သောအခါ နန္ဒနဂါးမင်း၏တွင်းကို ဖောက်ထွင်းမိသဖြင့် နန္ဒနဂါးမင်းသည် တရားထိုင်ရာမှ ထွက်လာပြီး အသင်လူသား မတူးပါနှင့်ဟု တားမြစ်ခဲ့သည်။ ထိုအခါ စိုင်းခွန်စိုင်းမှ နောင်တစ်ချိန်တွင် သာသနာ ပြု ပုဂ္ဂိုလ်၏ရုပ်ကလာပ်ကို သိမ်းဆည်းလို၍ တူးခြင်းဖြစ်ပါသည်ဟု ပြောသော အခါ နဂါးမင်းလည်း ရသေ့ကြီးဦးပရတိဿ၏ ရုပ်ကလာပ်ကို ဦးတိုက်ပြီး ခွင့်ပြု ခဲ့သည်။ နဂါးမင်းမှာ နောင်တစ်ချိန်တွင် သာသနာပြုသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့လည်း ပါပါရစေဟု တောင်းခံရာ စိုင်းခွန်စိုင်းကလည်း ခွင့်ပြုပြီး နဂါးမင်းနှင့် သစ္စာပြုခဲ့ကြ သည်။ နဂါးမင်း၏ တွင်းဝယ်သည် ပိန္နဲကုန်းပေါ်ရှိ ဒီဒူးပင်အရင်း၌ တည်ရှိသည်။

ရှမ်းဆရာကြီး စိုင်းခွန်စိုင်း

စိုင်းခွန်စိုင်းသည် ဆရာတော်ရသေ့၏ရုပ်ကလာပ်ကို လိုဏ်ဂူအတွင်း သိမ်းဆည်းပြီးနောက် အိုင်၊ ခလဲ့၊ လက်ဖွဲ့နှင့် ဆေးပညာရပ်များကို လိုက်စား ပြီး ရှမ်းဆရာကြီးအဖြစ်ဖြင့် လှည့်လည်ဆေးကုသမှုပြုခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် နှစ် အတော်ကြာနေလာခဲ့သည်။

စိုင်းခွန်စိုင်းမှ အရှင်ထွက်ဝိဇ္ဇာဘာဝပြောင်း

ယင်းနောက် ရှမ်းဆရာကြီးစိုင်းခွန်စိုင်းသည် ရသေ့ကြီးဦးပရတိဿပေးခဲ့ သော အဆောင်လက်ဖွဲ့နှင့် မိမိလေ့လာလိုက်စားခဲ့သော ဆေးပညာရပ်တို့ဖြင့်

ပေးပေးကာ အရှင်ထွက်ထွက်၍ ပိဇ္ဇာဘဝကူးပြောင်းခဲ့သည်။ အဘစိုင်းခွန်စိုင်းသည် ပိဇ္ဇာဘဝဖြင့် အချိန်ကျရောက်၍ သာသနာပြုသည့်အခါ လိုအပ်မည့်သာသနာပြုပုံ ဖြန့်နည်းများ သိရှိကျွမ်းကျင်ရန်အတွက် နေရာအနှံ့ လေ့လာကြိုးကုတ်အားထုတ် ပြုစုခဲ့သည်။

အခန်း(၆)

မြောင်းမြမြို့နယ် ပိန္နဲကုန်းရွာ

ယခုအခါ ဧရာဝတီတိုင်း၊ မြောင်းမြမြို့နယ်ရှိ ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာကလေးသည် ပုန်ကန်-ပုသိမ်သွားသော သင်္ဘောများဖြတ်သန်းခုတ်မောင်းရာ မြစ်ဘေးတွင်ရှိ၍ သစ်ပင်ဝါးပင်၊ တောင်ကုန်းတောင်တန်း၊ တောင်ဆွယ်လေးများနှင့် သာယာစိုပြည် လှပသော ရွာကလေးဖြစ်သည်။ ထိုပိန္နဲကုန်းကျေးရွာကလေးသည် ဘိုးဘွားလက် ထက် ခေတ်အဆက်ဆက်မှစ၍ ဘေးရန်အသွယ်သွယ်ကို စောင့်ရှောက်ကာကွယ် ပေးသော ပိဇ္ဇာနွယ်ဝင် ရှမ်းဆေးဆရာကြီးတစ်ပါးရှိခဲ့သည်။ ၎င်းပိဇ္ဇာနွယ်ဝင် ရှမ်း ဆေးဆရာကြီးမှာ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း (၁၀၀၀)ကျော်က ဖော်ဘွားကြီးဦးခမ်းလုံ၏ သားတော်ကြီးစိုင်းခွန်စိုင်းပင်ဖြစ်သည်။

ပိန္နဲကုန်းတောင်ကုန်း

ပိန္နဲကုန်းရွာအနီးရှိ တောင်ကုန်းကလေးသည် ဒီဇူးပင်ကြီးတစ်ပင်၊ ဝါးရုံပင်၊ ဂျုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းဖြင့် ဖုံးအုပ်လျက်ရှိသည်။ ရွာမှခွားများကို ၎င်းကုန်းတော်ပေါ်တွင် ချည်ထားတတ်ကြသည်။ ယခင်ရှေးဟောင်းဘုရားရှိမှန်း မည်သူမျှမသိကြတော့ပေ။ ဒီဇူးပင်ခြေရင်းတွင် ပိန္နဲပင်အိမ်မာပင်တစ်ပင်ရှိသည်။ (ယခုပိန္နဲပင်မှာ ခြောက်၍ သွားသည်။ ကိုင်းခြောက်များရှိသည်။ ယင်းကိုင်းခြောက်များကို သွေးသောက်က ခရာဂါပျောက်သည်။) ၎င်းအပင်နှင့် (၁၀)တောင်အကွာတွင် နောက်ထပ်ပိန္နဲပင် အိမ်မာတစ်ပင်ရှိသည်။ (၎င်းပိန္နဲပင်မှာ ခြောက်၍သေသွားသောကြောင့် ၎င်းနေရာ တွင် သီကြားမင်းကျောင်းဆောင်ဆောက်လုပ်ထားသည်။)

သစ္စာတော်အချိန်ကျရောက်ခြင်း

ပိန္နဲကုန်း၊ ဒီဒူးပင်ရင်း သစ္စာတိုင်တည်၍ စိုက်ထားခဲ့သော ပိန္နဲပင်အိမ်မာမှ အိမ်ပျော့သီးခဲ့သည်။ ဉာဏ်ဘုရား၊ ဉာဏ်သာသနာမှာလည်း စတင်ပွင့်လင်းရန် အချိန်ရောက်လှပြီဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာ တောက်ပြောင်ထွန်းလင်း၊ လေးကျွန်းလင်းမယ်

လူအများ ရိုကျိုးပူဇော်ကြသော ရှမ်းဆေးဆရာကြီး အဘစိုင်းခွန်စိုင်းသည် ဝိဇ္ဇာနွယ်ဘွား ဉာဏ်ကစားလို့ ပုထုဇဉ်လူ ဒေါ်စမူကို ခန္ဓာငှားပြီး ဓာတ်စီးပြောသည် မှာ “မင်းတို့ကျေးရွာသေးငယ်သော်လည်း ဗုဒ္ဓမဟာသာသနာတွင် တောက်ပြောင် ထွန်းလင်း လေးကျွန်းလင်းမယ်” ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

မြတ်ဘုရားတည်၊ ကျောင်းတော်ဆောက်လို့

နှစ်တွေအလီလီပြောင်းခဲ့ပြီး သာသနာအချိန်ကျပြီမို့ ဒေါ်စမူအား ဓာတ်စီး၍ အဘစိုင်းခွန်စိုင်းမှ ပြောခဲ့သည်မှာ “မြတ်ဘုရားတည်၊ ကျောင်းတော်ဆောက်လို့၊ ဓမ္မခန္ဓာ၊ မြတ်သံဃာကို၊ ကိုယ်တိုင်ပင့်လို့ ဦးစီးနာယက၊ ပန္နက်ချမယ်၊ ငါဝါဝါမြင် တိုင်း၊ ဦးမချဘူး” ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

ဘိုးတော်သိကြားရပ်တု

၁၃၃၃ ခုနှစ်တွင် ဝိဇ္ဇာပုဂ္ဂိုလ် ရှမ်းဆရာကြီး အဘစိုင်းခွန်စိုင်း၏ မိန့်ကြားချက်အတိုင်း သာသနာနှစ် ထောင့်ဝါးရာနောက်ပိုင်းသည် သိကြားမင်းစောင့်ရှောက်သော သာသနာဖြစ်သည့်အတွက် သိကြားမင်းရပ်တုထုလုပ်ခဲ့သည်။ သိကြားမင်းရပ်တုထုလုပ်ပြီး မကြာမီမှာပင် မယုံကြည်သူများက ဖျက်ဆီးခဲ့သဖြင့် ပျက်စီးသွားခဲ့သည်။ တဖန် တံခွန်၊ ကုက္ကား၊ ကြက်လျှာတို့ဖြင့် သာသနာတစ်ဖန် ပြန်လည်ပွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး အဘစိုင်းခွန်စိုင်းပြောကြားခဲ့သော ဘုရားတည်ရန်အတွက် အုတ် (၁၀၀၀)ကိုလည်း စုစည်းထားခဲ့သည်။

မောင်မြမောင် မွေးဖွားခြင်း ၊

၁၂၉၀ ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလဆန်း (၁၃) ရက်နေ့ ကြာသပတေးနေ့တွင် ဧရာဝတီတိုင်း၊ အိမ်မဲမြို့နယ်၊ သရက်ကုန်းကျေးရွာရှိ ဦးချီးတိုး + ဒေါ်အုံးမေ တို့မှ မောင်မြမောင်ကို မွေးဖွားခဲ့သည်။

မောင်မြမောင် စာမတတ်

တိုင်းပြည်အခြေအနေမကောင်းသောကြောင့် မောင်မြမောင်မိဘများက ကျောင်းမထားနိုင်ခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် စာမတတ်ပေ။ ငယ်စဉ်ကပင် လယ်ယာအလုပ်၊ ကြိုရာကျဘမ်းအသက်မွေးခဲ့ရသည်။

ရဲသားဘဝ အိမ်ထောင်ကျ

အသက်အရွယ်ရလာသောအခါ ရဲသားဘဝရောက်ခဲ့သည်။ အသက် (၂၄) နှစ်အရွယ်တွင် ဧရာဝတီတိုင်း၊ မော်လမြိုင်ကျွန်းမှ ဒေါ်မြင့်နှင့် အိမ်ထောင်ကျခဲ့ သည်။ သားသမီး (၃) ဦး ထွန်းကားခဲ့သည်။

ဆိုးသွမ်းမိုက်မဲခြင်း

ရဲသားဘဝတွင် ထိပေါက်ညှပ်၊ ထိပေါက်သည့်ငွေဖြင့် သုံးဖြုန်းသောက်စား မူးယစ်၊ မိန်းမရှုပ်ခဲ့သည်။ ထိပေါက်သောငွေကုန်သောအခါ ရပ်ကွက်ထဲ ရေထမ်း ရောင်းချခြင်း၊ အနိပ်သည်ဘဝလုပ်ခဲ့ရသည်။ လူ့ဘဝတွင် ဆိုးသွမ်းအားကြီးသဖြင့် ဇနီးကပင် သည်းမခံနိုင်တော့ဘဲ ဦးမြမောင်ကို ပစ်ထားခဲ့ကာ သမီးကြီးရှိရာ လပွတ္တာသို့ သွားရောက်နေထိုင်ခဲ့သည်။

သတိပေးနှိုးဆော်

ထိုအချိန်တွင် ဦးမြမောင်မကောင်းမှုများနှင့် လောကအလယ်ပြုလုပ်နေချိန် တွင် ဝိဇ္ဇာရှမ်းဆရာကြီး စိုင်းခွန်စိုင်းမှ ဒုက္ခအမျိုးမျိုးပြ၍ လောကီမှ လောကုတ္တရာ သို့ ကူးပြောင်းရန် နှိုးဆော်ခဲ့သည်။

သံဝေဂတရားရခြင်း

ထိုအချိန်ကျမှ အတိတ်ကပြခဲ့သည့် သစ္စာတော်အချိန်ကျပြီမို့ သံဝေဂတရား ရကာ တရားစတင်လုပ်ခဲ့သည်။ တစ်နေ့ရေထမ်းလာရင်း မြောင်းမြမြို့၊ မြိုင်မာလာ (၂)လမ်း၊ ဦးမြညွန့်အိမ်မှ သဲအင်းဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ကက်ဆက်ခွေဖွင့်သံ ကြားရ၍ ရေထမ်းချကာ တရားနာခဲ့သည်။ သဲအင်းဂူဆရာတော်ကြီးတောင် ဓားပြ တိုက် ဆိုးသွမ်းနေရာက တရားရအောင် လုပ်နိုင်သေးတယ်။ ငါကတော့ ဓားပြ တော့ မတိုက်ဘူး တရားလုပ်ရင်ရမှာပဲဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချကာ လူဝတ်ဖြင့် တရား စတင်ကျင့်ခဲ့သည်။

တစ်ဘဝပြီးတစ်ဘဝ ပြောင်းခဲ့ချ နောက်ဆုံးဘဝ ကိုရင်ကြီးဖြစ်

အသက် (၄၅)နှစ်အရွယ်တွင် လူဝတ်ဖြင့် (၂)နှစ်ကျော်ကြာ မြောင်းမြ ပတ်ဝန်းကျင်တောထဲတွင် တရားကျင့်ကြံအားထုတ်ခဲ့ပြီး အသက် (၄၇)နှစ်တွင် ကိုရင်ကြီးဝတ်ခဲ့သည်။ ထိုကိုရင်ကြီးကား လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း (၁၀၀၀)ကျော်က မြောင်းမြမြို့နယ်၊ ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာ၊ ပိန္နဲကုန်း ဒီဒူးပင်ခြေရင်းတွင် သီတင်းသုံးခဲ့ သော ရသေ့ကြီး ဦးပရတိဿပင်ဖြစ်ပေသည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ် (၂၅၀၀)ကျော်က စပ်ထက်မြတ်ထက်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ ကိုရင်ကြီးကား နောက်ဆုံးဘဝပင်ဖြစ်သည်။ နတ်ပြည်မှစုတေ၍ လူ့ဘဝရောက်ရှိခဲ့သည်။ ချမ်းသာသောမိဘ၏ ဝမ်းတိုက်ထဲ တွင် သန္ဓေခလို့ရသည်။ သို့သော်လည်း ဆင်းရဲဒုက္ခခံ၍ တရားပြလိုသောကြောင့် ဆင်းရဲသောမိဘနှစ်ပါး၏ ဝမ်းတိုက်ထဲ ဝင်ရောက်သန္ဓေခခဲ့သည်။

ပိန္နဲကုန်းသို့ ပင့်ဆောင်ပြီး

ပိစ္စာရှမ်းဆရာကြီး အဘစိုင်းခွန်စိုင်းသည် ကိုရင်ကြီးအား ပိန္နဲကုန်းတွင် သီတင်းသုံးရန် သွားရောက်ပင့်ဆောင်သည်။ ကိုရင်ကြီးမှ လူသားများပင့်ဆောင် မှသာ ကြွလို့ရမည်ဟု မိန့်ကြားခဲ့သည်။

ပိန္နဲကုန်းသို့ကြွခြင်း

၁၃၄၂ ခုနှစ်တွင် ရောက်သောအခါ ဝိဇ္ဇာအဘ စိုင်းခွန်စိုင်းသည် ပိန္နဲကုန်းရွာမှ ဒေါ်သိန်းမြင့်အား မနောဓာတ်ပေး၍ နှိုးဆော်သဖြင့် ဒေါ်သိန်းမြင့်သည် ဘုန်းကြီးကို ကိုးကွယ်ရန် ဆန္ဒဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ မိမိဆန္ဒအား သားကြီးဖြစ်သူ ဦးထွန်းရွှေနှင့် တိုင်ပင်ခဲ့သည်။ ဦးထွန်းရွှေမှ ကျွန်တော်နှင့် ခမည်းခမက်တော်ပြီး တရားကျင့်ကြတဲ့ ကိုရင်ကြီးတစ်ပါးရှိတယ်။ အမေတို့နှင့်သင့်တော်မယ်ဟု ပြောကြားပြီး ကိုရင်ကြီးအား ပိန္နဲကုန်းသို့ ပင့်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ပိန္နဲကုန်းတွင် (၇) ရက်ခန့် သီတင်းသုံးပြီး မြောင်းမြမြို့သို့ ပြန်လည်ကြွသွားခဲ့သည်။

ရဟန်းဘောင်ဝင်ရောက်ခြင်း

ကိုရင်ကြီးသည် မြောင်းမြမြို့၊ ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း ဝိသုဒ္ဓိကျောင်းသို့ ပြန်လည်ကြွရောက်သီးတင်းခဲ့ပြီး ၁၃၄၃ ခုနှစ်တွင် ဒကာ၊ ဒကာမများ ၏ လျှောက်ထားချက်အရ မြောင်းမြမြို့၊ ပဇ္ဇေတာရုံတိုက်ဟောင်း သိမ်တော်တွင် ဦးဝံသပါလအား ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ရဟန်းဒကာမှာ ဦးဆန်းအောင်(ဦးစန်းလွင်)ဖြစ်သည်။ ဘွဲ့တော်မှာ ဦးပဏ္ဍိတဖြစ်သည်။ ဦးပဏ္ဍိတမှာ လွန်ခဲ့သောအတိတ်က ကိုရင်စိတ္တ(စပ်ထက်မြက်ထက်)၊ ဦးတိဿ၊ ဦးပရတိဿ ဘဝများစွာကျင့်လည်ခဲ့ရပြီး ယခုဘဝ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတဖြစ်ခဲ့သည်။

ခေါ်ယူဆိုမကြာပါခ

ပိန္နဲကုန်း ဦးပဏ္ဍိတရောက်ရှိပြီး (၁၅) ရက်ခန့် သီတင်းသုံးနေထိုင်စဉ် ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာအနီးရှိ တောင်ကလေးရွာမှ တောင်ကလေးကျောင်းဆရာတော် ဦးညဏမု ဦးပဏ္ဍိတအားခေါ်ယူ၍ အရှင်ဘုရားသည် ဝါငယ်သည်အတွက် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာနှင့် ကင်းကွာ၍မနေအပ်ကြောင်း ခေါ်ယူမိန့်ကြားခဲ့သဖြင့် ဦးပဏ္ဍိတ မြောင်းမြပြန်ကြွသွားခဲ့ရပြန်သည်။ ဤသာသနာသည် အနှောင့်အယှက် အဟန့်အတားအမျိုးမျိုးကြားမှ ပေါ်ထွက်လာခဲ့ရသည်။

သာသနာလက်ခံပြီ

ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာမှ ဒကာ၊ ဒကာမများသည် ရဟန်းဖြစ်ပြီးသော ဦးပဏ္ဍိတအား ပင့်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ပိန္နဲကုန်းရွာတွင် ကျောင်းဆောက်ကာ သီတင်းသုံးခဲ့သည်။ ဘုရားတည်ရန်အတွက် အဘစိုင်းမွန်စိုင်းမှ မကြာခဏ လျှောက်တင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဦးပဏ္ဍိတမှ “ကျွန်ုပ်စာမတတ်ဘူး၊ မလုပ်ပါရစေနဲ့ဗျာ” ဟု တားမြစ်သော်လည်း အဘစိုင်းမွန်စိုင်းမှ ဤသာသနာသည် အရှင်ဘုရားပြုမှုရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဘယ်သံဃာမှ ပြု၍မရကြောင်း၊ ဤသာသနာသည် ခွက်ထိုးခံရမည့် သာသနာမဟုတ်ပါကြောင်းဟု လျှောက်တင်သောအခါ ဦးပဏ္ဍိတမှ သာသနာကို လက်ခံခဲ့သည်။

ဆည်းလည်းသံကြားရခြင်း

၁၃၄၆ ခု၊ တော်သလင်းလပြည့်နေ့၊ ည (၈) နာရီခန့်တွင် ပိန္နဲကုန်းပေါ်ကျောင်းလေးတွင် သာသနာအတွက် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြစဉ် အထက်ကောင်းကင်မှ ဆည်းလည်းသံများကို အားလုံးကြားခဲ့ကြရသည်။

ဘုရားရှင်ပွင့်သကဲ့သို့ ပွင့်ရမည့်သာသနာ

နောက်မကြာမီ ပိန္နဲကုန်းရွာမှ ဒေါ်ဝင်းရီအား အဘရှမ်းဘိုးတော်ဓာတ်စီးခဲ့သည်။ ထိုအဘရှမ်းဘိုးတော်မှာ ယခင်နှစ်ပေါင်း (၉၇၀)က ပိန္နဲကုန်းပေါ်သို့ ရသေ့ကြီး ဦးပရတိဿထံ တရားလာနာသော ရှမ်းစော်ဘွားကြီးဦးခမ်းလုံပင်ဖြစ်သည်။ တုသိတာနတ်ပြည်တွင် နတ်မင်းဖြစ်နေသည်။ အဘရှမ်းဘိုးတော်မှ ဒေါ်ဝင်းရီအား ဓာတ်စီး၍ ပြောသည်မှာ “ဤသာသနာသည် ကံသာသနာမဟုတ်၊ ဉာဏ်သာသနာဖြစ်သည့်အတွက် ဓာတ် (၄)တိုင်အခြေပြုပြီး ဓမ္မဖြင့် အုတ်မြစ်ချရမည်။ ဓာတ်၊ နတ်၊ သိုက်အပေါင်းတို့မှ ဆရာတော်ကြီးအား မဂ်တိုင်ထား၍ ဝန်းရံရမည်။ မင်းတို့အတွင်းခန္ဓာတွေလည်း ဆေးကြောပြီး ဓမ္မဓာတ်ကိန်းအောင် ကျင့်ရမည်။ ဘုရားရှင်ပွင့်သကဲ့သို့ ပွင့်ရမည့်သာသနာဖြစ်ပြီး၊ သာသနာတစ်ဝက်တွင် ပွင့်ရသောဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရားဖြစ်သည့်အတွက် မြတ်စွာဘုရား၏ ဗျာဒိတ်တော်အရ ဘိုးတော်

သိကြားမှ ဦးစီးထားပြီး ဦးစွာပထမပွင့်ပေါ်ရမည့် ပင်ရင်းပင်မသာသနာဖြစ်သည်။ ဤသာသနာကိုပြုနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းကလည်း ရဟန်းစစ်ရမည်။ ယောက်ျားကလည်း ရဟန်းနီးနီး၊ မိန်းမကလည်း ဘိက္ခုနီနီးနီးဖြစ်ရမည်။ ဤသာသနာကို ဓန၊ ငွေကြေး ချမ်းသာကြွယ်ဝတိုင်းလည်း ပြု၍မရပါ။ ဘုရားစစ်ဘုရားမှန်ပွင့်သကဲ့သို့ တရားစစ် တရားမှန်တွေဟောကြားပြီး သံဃာစစ် သံဃာမှန်တွေနှင့် လူစစ်လူမှန်တွေ ဖြစ်ကြရမည်။ ဤသာသနာပွင့်ပေါ်ပြီးနောက်တွင် ကိုင်းတက်ကိုင်းပွားသာသနာတော်များ ပွင့်ပေါ်လာပြီး မြန်မာတစ်ပြည်လုံး သာသနာတော်ထွန်းလင်း၍ ဝပြောသာယာမည်ဖြစ်သည်။ ကံဘုရားကို အမြင်ပြု၍ ဆရာတော်ဘုရား၏ ပရမတ်တရားဖြင့် ဟောကြားပြီး (၇)ဂုဏ်သားသမီးအပေါင်းတို့အား ကယ်တင်ရမည့် သာသနာဖြစ်သည်ဟု” ဒေါ်ဝင်းရီအား အဘရှမ်းဘိုးတော်ဓာတ်စီးပြောခဲ့သည်။

သမိုင်းဦးအစ မျိုးစေ့ချ မျိုးစေ့မှ အပင်ပေါက်ခဲ့ပြီ

အဘရှမ်းဘိုးတော်သည် လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း (၉၇၀) သမိုင်းဦးအစ၊ မျိုးစေ့ချခဲ့ရာ ယခုအခါ အပင်ပေါက်ပြီဖြစ်သည်။ ဉာဏ်သာသနာကို ပြုကြတော့မည်ဖြစ်သည်။ (၇)ဂုဏ်သားသမီးများအား ဘုရားကိုအမြင်ပြုကာ ခန္ဓာကိုယ်တွေ တရားကို ဆရာတော်ဦးပဏ္ဍိတမှ ဟောကြားတော်ပေးတော့မည်ဖြစ်သည်။

ခွင့်ပြုချက်ရယူ

ပိန္နဲကုန်းတော်ပေါ်တွင် ဘုရားတည်ရန်ဆောင်ရွက်နေချိန်တွင် နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့၏ ညွှန်ကြားလွှာအရ ဘုရားအသစ်တည်ထားကိုးကွယ်ခြင်း၊ စေတီတော်ပြုပြင်ခြင်းတို့ကို သက်ဆိုင်ရာသံဃနာယကအဖွဲ့ ခွင့်ပြုချက်ရယူသာ တည်ထားကိုးကွယ်ရသည့်အချိန်အခါဖြစ်သည်။ ထိုအခက်အခဲရှိနေချိန်တွင် ဆရာတော်ဦးပဏ္ဍိတမှ မိန့်ကြားတော်မူသည်မှာ “ခင်ဗျားတို့ ဒီနေ့သွားတင် ခွင့်ပြုချက်ရပြီဗျ”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဂေါပကအဖွဲ့မှ တောင်ကလေးကျေးရွာအုပ်စုမှ သံဃနာယကဦးညဏ၏ ထောက်ခံချက်၊ တောင်ကလေးကျေးရွာ

ပြည်သူ့ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဦးသန်းစိန်၏ ထောက်ခံချက်များနှင့်အတူ ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၃) ရက်နေ့တွင် မြောင်းမြမြို့နယ်၊ သံဃနာယကဥက္ကဋ္ဌ စကားမြားဆရာတော်ထံ တင်ပြလျှောက်ထားခဲ့သည်။ မြောင်းမြမြို့နယ် သံဃနာယကအဖွဲ့မှ အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော်အရှင်မြတ်ဘုရား တည်ထားကိုးကွယ်ခွင့်ရရှိခဲ့သည်။

ဘုရားတည်ရန် မြေအလှူခံခြင်း

မြောင်းမြမြို့နယ်၊ ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာ၊ ပိန္နဲကုန်းတောင်ကုန်းတွင် အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော် အရှင်မြတ်ဘုရားတည်ရန်နေရာအား ဦးကောင်းကြွယ် + ဒေါ်ထွေးတို့ထံမှ မြေအလှူခံခဲ့ရာ ၎င်းတို့မှ မြေလှူဒါန်းခဲ့ကြပါသည်။

ပန္နက်တော်ချပြီး

ယခင်မျိုးစေ့ချခဲ့သော ဉာဏ်ဘုရားတည်ရန်အတွက် သစ္စပန္နက်ပြုခဲ့ကြသူ သုံးဦး ပလုယ်ဆုံကြသဖြင့် ၁၃၄၇ ခုနှစ်တွင် တပေါင်းလဆန်း(၉)ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့ ည(၉)နာရီအချိန်တွင် ဓမ္မရက္ခိတကုန်း(ပိန္နဲကုန်း)ပေါ်တွင် ဆရာတော်ဦးပဏ္ဍိတ ဦးစီး၍ တပည့်ဒကာဒကာမများနှင့်အတူ ပန္နက်တိုင် စိုက်ထူခဲ့သည်။

ဘွဲ့အမည် အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီ

၁၃၄၈ ကဆုန်လဆုတ်(၂) ရက်နေ့တွင် ဒေါ်ဝင်းရီအား အဘရမ်းဘိုးတော်မှ ဓာတ်စီး၍ပြောသည်မှာ ဓမ္မရက္ခိတကုန်းတော်ပေါ်တွင် တည်မည့်ဘုရားသည် ကံတရားပင်ဖြစ်သော်လည်း ဤကံတရားကို အမြင်ပြကာ ဆရာတော်ကြီးမှ ခန္ဓာကိုယ်တွေ့ကျင့်ကြံရရှိသော တရားအသိ၊ ဉာဏ်တရားကို ဟောကြားပေးမှာ ဖြစ်ကြောင်း သစ္စာ(၄)ပါးတရားကို ဘုရားရှင်ပွင့်ထွန်းသကဲ့သို့ ဟောကြားပြသပေးမှာဖြစ်ကြောင်း လူနတ်ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည် ပရမတ်သဘောဖြင့်ကြည့်ပါက ဓာတ်သဘောမျှသာဖြစ်ကြောင်း၊ ဤသာသနာသည် လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား ဗုဒ္ဓ၏ဓမ္မဓာတ်ဖြင့် ချုပ်ငြိမ်းစေပြီး အေးချမ်းသောနိဗ္ဗာန်ကို ခံစား

စံစားနိုင်ကြမည့် သာသနာဖြစ်ကြောင်း ဆရာတော်ဦးပဏ္ဍိတအား မင်တိုင်ထားပြီး ဓာတ်၊ နတ်၊ သိုက်တို့ ဝန်းရံခရသည့် ဓာတ်မြူး၊ နတ်ပူး၊ သိုက်ထူး၊ မင်ကူးကြရ မည့် သာသနာဖြစ်ကြောင်း၊ တည်ထားမည့်ဘုရားမှာလည်း ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ၏ သာသနာတစ်ဝက်၊ သာသနာနှစ်ထောင်ငါးရာကျော်တွင် ထူးခြားစွာပွင့်လင်းရ သည့် ဘိုးတော်သိကြားစောင့်ရှောက်သည့် ပန္နက်ဦးစေတီတော်ကြီး တည်ကြရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဘိုးတော်သိကြား၏ မကိုဋ်ဦးကင်းသဏ္ဌာန် ပလ္လင်ထက်တွင် စေတီ တည်ထားမည်ဖြစ်ကြောင်း စေတီတော်ကြီး၏ ဘွဲ့တော်ကိုလည်း ဘုရားရှင်ပွင့်ထွန်း ပေါ်ပေါက်လာသကဲ့သို့ ဆရာတော်ကြီး၏ သစ္စာ(၄)ပါးတရားတော်နှင့် လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား အေးငြိမ်းသောနိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်ပေးမည့် သာသနာအစ စေတီဖြစ်သည့်အတွက် “အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီ တော်အရှင်မြတ်ဘုရား” ဟု ဘွဲ့အမည်ပေးခဲ့သည်။

ဓမ္မစကြာဖြင့်ကြို

ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာမှ ဒေါ်သောဘီသန်းအား အမေစန္ဒီမယ်တော်ဓာတ်စီး၍ ပြောသည်မှာ “ဤသာသနာသည် မြတ်စွာဘုရားဗျာဒိတ်တော်ပေးခဲ့သော သာသနာဖြစ်သည့်အတွက် ဓာတ်၊ နတ်၊ သိုက်၊ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် လူပါရမီရှင်များ လက်ရောက်ဝန်းရံခရမည်။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းရှင်လူ လက်ခံနိုင်သည့် ပုထိုးစေတီ များ၌ ရွတ်ဆိုရသော ဓမ္မစကြာတရားတော်ဖြင့် သာသနာတော်ကို ကြိုဆိုရမည်ဟု ဓာတ်စီး၍ မိန့်ဆိုခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အောင်ဓမ္မရက္ခိတကုန်း(ပိန္နဲကုန်း)တွင် ဓမ္မ စကြာရွတ်၍ သာသနာကို ကြိုဆိုခဲ့ကြသည်။

လက်ဖဝါးက ဆူးထွင်လို့ရတယ်၊ ကျောက ဆူးထွင်လို့မရဘူး

ဆရာတော်ဦးပဏ္ဍိတအား ဝိဇ္ဇာအဘစိုင်းခွန်စိုင်းမှ ဘုရားတည်ရန် အကြိမ် ကြိမ်လျှောက်ထားခဲ့ရာ ဆရာတော်ဦးပဏ္ဍိတမှ စာလည်းမတတ်ဘူး၊ ဘုရားလည်း မတည်ဖူးဘူးဟု အတန်တန်ငြင်းဆိုခဲ့ပါသည်။ ဆရာတော်မှ ကျုပ်လက်ဖဝါးမှာ ဆူးစူးနေတဲ့ဆူးကိုတော့ ထွင်တတ်တယ်။ ကျောကုန်းမှာစူးနေတဲ့ဆူးကို ဘယ်လိုမှ

မထွင်တတ်ဘူးဟု ပြောခဲ့သည်။ အတိတ်က သစ္စာပြုခဲ့ဖူးသောသစ္စာကြောင့် သစ္စာ ပြုခဲ့သူများထွင်မှသာ ကျောမှဆူးသည် ထွင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဦးပဏ္ဍိတ ပြုရမည့်သာသနာ

ဆရာတော်ကြီးအား အဘစိုင်းစွန်စိုင်း လျှောက်ထားသည်မှာ ဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတပြုမည့် သာသနာဖြစ်သည့်အတွက် ဆရာတော်မှဦးစီးဦးဆောင်၍ ဤ အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော်အား တည်ထားပေးပါဘုရား၊ ဓာတ်၊ နတ်၊ သိုက်၊ ဝန်းရံခန့် သာသနာဖြစ်သည့်အတွက် ခွက်ထိုးခံရသည့် သာသနာ မဟုတ်ပါ။ ကျောမှာစူးသောဆူးကို တပည့်တော်တို့ ထွင်ပေးပါမည်ဘုရားဟု လျှောက်ထားခဲ့သည်။

သစ္စာရေသောက်ခြင်း

၁၃၄၈၊ နယုန်လဆန်း (၈) ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့၊ နံနက် (၄) နာရီအချိန် တွင် ပိန္နဲကုန်းရွာမှ ဦးအေးကြည်၊ ဒေါ်ဝင်းရီ၊ ဦးသံလုံးတို့သည် ဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတ၏ရှေ့မှောက်တွင် ဤသာသနာတော်ကို ဆရာတော်ကြီးနှင့်အတူ လက်တွဲ မဖြုတ်ဘဲ ပြီးဆုံးသည်တိုင်အောင် သာသနာပြုပါမည်ဟု သစ္စာပြု၍ သစ္စာရေ သောက်ခဲ့သည်။

ဘုရားတည်ရန်မြေတူးပြီ

၎င်းနေ့၊ နံနက် (၆) နာရီတွင် ဦးသိလိန္ဒ(တရုတ်ဦးဇင်းဗြဲကြီး)၊ ဦးအေး ကြည်၊ ဦးခင်လှိုင်၊ ဦးတောကျော်၊ ဦးမောင်ပု၊ ဦးပေါလုတို့မှ အောင်သစ္စာ မဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော်တည်ရန် မြေကို စတင်တူးဖော်ခဲ့သည်။

ရှေးဟောင်းဘုရားကြီး ဂန္ဓကုဋီတိုက်ဟောင်းတွေ့ပြီ

ဤကဲ့သို့ ဂန္ဓကုဋီတိုက်နေရာမှ ရှေးဟောင်းအုတ်ချပ်ကြီးများ တွေ့ရှိခဲ့သည်။ ထိုအခါကျမှ အတရုမ်းဘိုးတော် အဘစိုင်းစွန်စိုင်းတို့မှ ဆက်မတူးပါနှင့်တော့ ဘုရား။

အောက်မှာ ရှေးဟောင်းဘုရားရဲ့ ဂန္ဓကုဋီတိုက်ရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါကိုထပ်ငုံပြီး ဘုရားတည်ပေးပါဟု ဓာတ်စီးကာပြောကြားခဲ့သည်။ ဤရှေးဟောင်းအုတ်ချပ်ကြီး များသည် ယခင် စပ်ထက်မြတ်ထက် တည်ခဲ့သော အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်း ချုပ်ဘုရားကို ညီအစ်မနှစ်ယောက်နှင့် အလောင်းစည်သူမင်းတို့ ပြုပြင်မွမ်းမံတည် ထားခဲ့သော အုတ်ချပ်ကြီးများပင်ဖြစ်သည်။

အုတ်မြစ်ချပြီ

ထို့ကြောင့် ၎င်းနေရာတွင် မြေအောက်ဂန္ဓကုဋီတိုက် ပြုလုပ်ရန်အတွက် ဆရာတော်ဦးပဏ္ဍိတသည် ၁၃၄၈ ခု၊ ပြာသိုလဆန်း (၈) ရက်နေ့၊ နံနက် (၉) နာရီတွင် အုတ်မြစ်ချခဲ့သည်။

ဘုရားစတည်ပြီ

မြေအောက်ဂန္ဓကုဋီတိုက်ကို ဆောက်လုပ်ခဲ့သော ပန်းရံဆရာမှာ ဦးစန်း ထိုက်ဖြစ်သည်။ ဦးစန်းထိုက်သည် မြေအောက်ဂန္ဓကုဋီတိုက်၏ အခြေခံဘောင် တန်းများလုပ်ပြီး လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်းခဲ့သည်။ ဘုရားတည်သည့် ပန်းရံဆရာ ဦးသိန်း မောင်နှင့် ဆက်လက်ဘုရားတည်ခဲ့ရာ ပလ္လင်တော်မပြီးမြောက်မီ ရပ်ဆိုင်းခဲ့ရသည်။ ပန်းရံဆရာအခက်အခဲနှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။

ယုံကြည်မှုဖြင့် ဘုရားတည်

ထို့နောက် ပန်းရံဆရာ ဦးထွန်းရီဖြင့် ဆက်တည်ခဲ့သည်။ ပန်းရံဆရာ ဦးထွန်းရီမှာ ဘုရားတည်သော ပန်းရံဆရာမဟုတ်ပေ။ သဒ္ဓါထက်သန်စွာဖြင့် သက်ကင်းစား၊ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်၍ ဘုရားတည်ခဲ့သည်။

အောက်ဌာပနာပိတ်ခြင်း

၁၃၄၉ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆုတ် (၁၂) ရက်နေ့တွင် အောင်သစ္စာမဟာ ဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီ၏ အောက်ဌာပနာတိုက်တွင် ဌာပနာပစ္စည်းများ ထည့်သွင်း သော ဌာပနာပိတ်ခဲ့ပါသည်။

အထက်ဌာပနာပိတ်ခြင်း

၁၃၅၀ တန်ခူးလပြည့်နေ့တွင် အထက်ဌာပနာတိုက်တွင် ဌာပနာပစ္စည်းများကို အောင်ဓမ္မရက္ခိတကုန်းပေါ်တွင် ကွတ်ခိုင်မြို့မှ တရုတ်ဘုန်းကြီးနှစ်ပါးမှ အနေကဇာတင်၍ ဆရာတော်ဦးပုဏ္ဏိတနှင့် တပည့်ဒကာ၊ ဒကာမများမှ အထက်ဌာပနာထည့်သွင်းပူဇော်ခဲ့ပါသည်။ စေတီတော်မြတ်ကြီးမှာလည်း ငှက်ပျောဖူးတွင် ပိန္နဲတိုင်စိုက်ပြီးဖြစ်သည်။ ထီးတော်တင်ရန် အသင့်ဖြစ်နေပြီးဖြစ်သည်။

ရွှေထီးတော်မြောင်းမြမှ ပိန္နဲကုန်းပင့်ဆောင်ခြင်း

အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော်အတွက် ရွှေထီးတော်မှာ မြောင်းမြဝိသုဒ္ဓိကျောင်း ပင့်ဆောင်ပြီးဖြစ်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိကျောင်းမှ ရွှေထီးတော်ကို ပိန္နဲကုန်းသို့ပင့်ဆောင်ရန် စီမံဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ရွှေထီးတော်စတင်ပင့်ဆောင်ပြီ

၁၃၅၂ ခု၊ တန်ခူးလပြည့်ကျော် (၃) ရက်၊ နံနက်(၇)နာရီတွင် ရွှေထီးတော်မြတ်အား နတ်မြင်းပျံပေါ်သို့ပင့်ဆောင်၍ မြောင်းမြသို့ တစ်ပတ်ပတ်အပူဇော်ခံ၍ အကြိုတော်ရုံဆိပ်ကမ်းမှ နတ်မင်းကြီးလေးပါး၊ ဒကာတချို့သည် ကရဝိတ်ဖောင်တော်ပေါ်မှလည်းကောင်း၊ ကျန်တပည့် ဒကာ၊ ဒကာမများက စက်လှေများနှင့် ခြံရံ၍လည်းကောင်းပင့်ဆောင်ခဲ့သည်။ ဆရာတော်ကြီးမှ ကရဝိတ်ဖောင်တော်ပေါ်လိုက်ပါလာသော ဒကာများအား ရေကူးတတ်ကြသလားဟု မေးခဲ့သည်။

ရွှေထီးတော်ရေခခြင်းနှင့်ငလျင်လှုပ်ခြင်း

ရွှေထီးတော်မြတ်သယ်ဆောင်လာသော ကရဝိတ်ဖောင်တော်သည် ပိန္နဲကုန်းနယ်မြေထဲ ဝင်ရောက်လာသောအခါ နဂါးဖောင်တော်ဖြင့် ကရဝိတ်ဖောင်တော်အား ရွှေကြိုး၊ ငွေကြိုးများနှင့် ဆွဲယူပင့်ဆောင်ရန် ဆောင်ရွက်ကြစဉ် ပင့်ဆောင်လာသော ကရဝိတ်ဖောင်တော်သည် လေတိုက်၊ မိုးရွာခြင်းမရှိဘဲ လက်ယာဘက်သို့ ငြိမ်ခနဲဖြစ်ကာ တိမ်းစောင်းသွားပြီး ဖြည်းဖြည်းစွာ နစ်မြုပ်ခဲ့သည်။ ရွှေထီးတော်

ကြီး ရေခဲခဲရပါသည်။ ထိုသို့နစ်မြုပ်သွားစဉ် မြေငလျင်နှစ်ကြိမ်လှုပ်ခဲ့ပြီး ပြင်းထန်သော တော်လဲသံတစ်ကြိမ်ဖြစ်ခဲ့သည်။

နဂါးနှင့်လူ သီလပြိုင်၊ နဂါးကနိုင်

ဤသာသနာသည် အတိတ်အကြောင်းက နဂါးနှင့်လည်း ပတ်သက်မှုရှိခဲ့သည်။ သစ္စာဆိုခဲ့သော နန္ဒနဂါးမင်းသည် နဂါးနှင့်လူ သီလပြိုင်ကြမည်။ သီလရှိသူများက ရွှေထီးတော်ကို ဦးစွာပထမပူဇော်ကြည်ညိုရမည်ဟု ကတိထားခဲ့သည်။ နဂါးမှနိုင်သောကြောင့် ရွှေထီးတော်ရေခဲရသည်။ ဆရာတော်ဦးပဏ္ဍိတမှ ထီးတော်ရေခဲပြီး မိန့်ကြားရာတွင် သင်္ဘောဖြင့် ပင့်ဆောင်လျှင်လည်း မြုပ်မှာပဲဟု မိန့်ခဲ့သည်။

ရွှေထီးတော် ပြန်လည်ဆယ်ယူခြင်း

ရွှေထီးတော်ရေခဲပြီး အချိန်အနည်းငယ်တွင် ရေငုပ်ဆယ်ယူရာတွင် စိန်ဖူးတော်၊ ကြာပွင့်လေးပွင့်ပါ ထီးတော်ခွေတစ်ခု၊ ငှက်မြက်နားတော်တစ်ခု၊ ရွှေထီးတော်နှင့်အတူ ပင့်ဆောင်လာခဲ့သော ကြေးဆင်းတုတစ်ဆူ၊ ကျောက်ဆင်းတုရှစ်ဆူ ဆယ်ယူရရှိခဲ့ခြင်းမရှိဘဲ ကျန်ထီးခွေအားလုံး ဆယ်ယူရရှိခဲ့သည်။ ရွှေထီးတော်ဆယ်ယူသူများကုန်းတော်ပေါ်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိချိန်တွင် (၇)တောင်ခန့်ရှိသော မိကျောင်းကြီးတစ်ကောင်ကို ရွှေထီးတော်ရေခဲသောနေရာတွင် ထူးခြားစွာ တွေ့ရှိကြရသည်။

ရွှေထီးတော်ကြီးပူဇော်ခံထားရှိခြင်း

ရွှေထီးတော်ကြီးသယ်ယူပြီး ပိန္နဲကုန်းပေါ်ရှိ နိဗ္ဗာန်ဘုံကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းသို့ ပင့်ဆောင်ပူဇော်ထားရှိခဲ့သည်။

အောင်တံခွန်လွှင့်ထူခြင်း

၁၃၅၆ ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလဆုတ်(၅)ရက်နေ့တွင် ပထမဆုံး အောင်တံခွန်လွှင့်ထူခြင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဘိုးတော်သိကြား မနောထီးတင်လှခြင်း

၁၃၅၆ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း (၈)ရက်နေ့၊ နံနက် (၆) နာရီတွင် ဘိုးတော်သိကြားဦးစီး၍ ဘိုးတော်၊ မယ်တော်၊ ဓာတ်၊ နတ်၊ သိုက်တို့နှင့် သာသနာဓိသားစုများမှ မနောထီး(ပရမတ်)ကို တင်လှူပူဇော်ခဲ့ကြသည်။ သာသနာဓိသားစုများကလည်း အသက်ခန္ဓာတည်ရှိနေသရွေ့ သာသနာကို သယ်ပိုးထမ်းဆောင်ပါမည်ဟု ကတိပြုခဲ့ကြသည်။

နိဗ္ဗာန်သို့ ဝင်နိုင်ကြပါစေ

၁၃၅၇ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်၊ နံနက် (၇) နာရီတွင် ဆရာတော်ဦးပဏ္ဍိတ ဦးဆောင်၍ သံဃာတော်များ၊ သီလရှင်များ၊ တပည့်ဒကာ ဒကာမများမှ စုပေါင်း၍ မြတ်စွာဘုရားကို ဦးတိုက်၍ ဆရာတော်ဦးပဏ္ဍိတမှ သစ္စာပြုခဲ့သည်မှာ “အရှင်ဘုရား၊ ပုထုဇဉ်တွေမှာ ကိလေသာတဏှာရှိပါတယ်ဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်သည် ရဟန်းဘဝရောက်ရှိသည့်အချိန်မှစ၍ ကိလေသာနှင့် တဏှာကို ပယ်သတ်ခဲ့ပါသည်ဘုရား၊ တပည့်တော်၏သစ္စာ မှန်ကန်ပါက ဘုရားတပည့်တော်အား အလုပ်အကျွေးပြုတဲ့သူတွေ၊ ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးတဲ့သူတွေ၊ မြင်ရသောပုဂ္ဂိုလ်၊ မမြင်ရသောပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ နိဗ္ဗာန်သို့ စံဝင်နိုင်ပါစေ အရှင်ဘုရား။ အကယ်၍ တပည့်တော် သစ္စာမမှန်ကန်ခဲ့ပါက ဘုရားတပည့်တော်က ဖြစ်လေရာတဝတိုင်းမှာ ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါရစေ အရှင်ဘုရား”ဟူ၍ သစ္စာပြုပြီး (ပရမတ်ထီး)ကို အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရားအား တင်လှူခဲ့သည်။

အထက်ဌာပနာပိတ်ပွဲ ထူးခြားချက်

၁၃၅၈ ပြည့်၊ တန်ခူးလပြည့်နေ့တွင် ဌာပနာပိတ်ပွဲကျင်းပသည့်ကာလ အောင်ဓမ္မရက္ခိကုန်းတော်ပေါ်ရှိ ညောင်ပင်မှ ညောင်ရွက်များသည် အရသာချိုမြိန်သဖြင့် လာရောက်သောပရိသတ်များက ခူးယူစားသုံးခဲ့ကြသည်။

ကျောက်ဖျာတွေ့ရှိခြင်း

အောင်ဓမ္မရက္ခိတကုန်းတော်ပေါ်ရှိ ဝါးရုံငှက်ကို တူးဖော်ရာတွင် (၅)ပေခန့်ရှိသော ကျောက်ဖျာကြီးကို တူးဖော်မိသဖြင့် ဆက်၍မတူးကြတော့ဘဲ ကျိုးပျက်သွားသောအစိတ်အပိုင်းအား ဆရာတော်ဦးပဏ္ဍိတအား ပြသရာ ဆရာတော်ကြီးမှ ဌာပနာတိုက်ထဲထည့်၍ ဌာပနာရန် ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ဦးပရတိဿနှင့် ဒီဒူးပင်

ပိန္နဲကုန်းတောင်ကုန်းတွင် လုံးပတ်လူ၏လက်(၃)ဖက်ခန့် ဖက်ရသော ကြီးမားမြင့်မားသည့် ဒီဒူးပင်ကြီးတစ်ပင်ရှိသည်။ ၎င်းဒီဒူးပင်သည် ဦးပရတိဿရသေ့တရားကျင့်ကြံခဲ့သော ဒီဒူးပင်ဖြစ်သည်။ ယခုအခါ ထိုဒီဒူးပင်ကြီးလဲသွားပြီဖြစ်၍ အပင်မရှိတော့ပါ။

ဆည်းလည်းသံကြားရသော ဝါးရုံပင်

ကုန်းတော်ပေါ်ရှိ ဝါးရုံပင် (ယခုဘုရားတည်ရန်အတွက် ခုတ်ပစ်ပြီးဖြစ်သည်) ထိပ်ဖျားမှ ညအခါ ဆည်းလည်းသံများကြားရသည်။

သာသနာ့နယ်မြေစောင့်ရှောက်ခြင်း

၎င်းဒီဒူးပင်နှင့် ဝါးရုံပင်အောက်တွင် မင်းခတ်တန်ခိုး၊ ခြေနှင်းတော်(ဘိနပ်)၊ စင်သုန္ဒရသုမြတ်စန္ဒီပိုင်ဆိုင်သော စိန်တစ်တင်း၊ ပတ္တမြားတစ်စင်း စိတ်ယုတ်(တစ်တင်း၊ ဇေးပြည့်လျော့)ကို ကျောက်ဖျာနှင့် ပိတ်ကာ ထားခဲ့သည်။ ၎င်းသို့ကို စစ်ထက်ခွန်စိုင်းနှင့် သမီးတော် မယ်စန္ဒီတို့က စောင့်ရှောက်သည်။ ကုန်းမြတ်တစ်ခုလုံးကို စစ်ထက်မြတ်ထက်၏ ခမည်းတော် စစ်ထက်ခွန်ဖက စောင့်ရှောက်သည်။ မြောင်းမြဲဖြူပတ်ဝန်းကျင်ကို စစ်ထက်ဖိုးခိုင်နှင့် စစ်ထက်ဖိုးထိန်က စောင့်ရှောက်သည်။ မြောင်းမြဲဖြူ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၊ ဝိသုဒ္ဓိကျောင်းကို စစ်ထက်ဖိုးထိန် အမြှာညီအစ်ကို စောင့်ရှောက်သည်။

နတ်ဗြဟ္မာတို့ ဦးစိုက်ခြင်း

၁၃၅၂ ခု၊ တန်ခူးလပြည့်ကျော် (၃) ရက်နေ့မှစ၍ ရေခဲခဲသော ရွှေထီးတော်အား အောင်ဓမ္မရက္ခိတကုန်းတော်ပေါ်တွင် (၇) ရက်ကြာ အပူဇော်ခံထားရှိစဉ် ညအချိန်သို့ ရောက်ရှိသောအခါ ကောင်းကင်မှ လျှပ်စစ်လက်ခြင်းများဖြစ်ပေါ်၍ အလင်းရောင်များဖြစ်ပေါ်ပြီး တိမ်စိုက်ကြားမှ နတ်သိကြားတို့မှ ရွှေထီးတော်မြတ်ကြီးအား ပူးမြော်ကြည်ညိုနေသောပုံများကို လူ့အချို့မှ ည (၁) နာရီခန့်တွင် တွေ့ရှိခဲ့ကြသည်။

ထူးဆန်းသောအလင်းတန်းကြီး

၁၃၅၆ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆုတ် (၂) ရက်နေ့ ည (၁) နာရီအချိန်ခန့်တွင် အောင်ဓမ္မကုန်းတော်ပေါ်ရှိ အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီအနီးတွင် အလွန်တောက်ပသောအလင်းတန်းကြီး ကောင်းကင်မှ ဖြာထွက်၍ စေတီအနီးမြေပြင်သို့ကျရောက်သည်ကို ထူးဆန်းစွာ တွေ့ရသည်။

အောင်ဓမ္မကုန်းတော်ပေါ်မှ သာသနာ့အဆောက်အဦး

အောင်ဓမ္မကုန်းတော်ပေါ်တွင် အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော်သည် ထီးတင်ရန်အတွက် ပိန္နဲတိုင်စိုက်ထူထားပြီးဖြစ်သည်။ အောင်ဓမ္မကုန်းတော်ပေါ်တွင် ရေတွင်း၊ ရေကန်၊ ရေချမ်းစင်များ ဆောက်လုပ်ပြီးဖြစ်သည်။ ဘုံသုံးဆင့်ကျောင်းဆောင်၊ နိဗ္ဗာန်ဘုံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း ဆောက်လုပ်ပြီးဖြစ်သည်။ မြစ်ဆိပ်တွင် သင်္ဘောကပ်ရန် ကွန်ကရစ်ကျောက်ရေဆင်းတံတား ဆောက်လုပ်ပြီးဖြစ်သည်။ မြစ်ဆိပ်မှ အောင်ဓမ္မကုန်းတော်ပေါ်သို့တက်ရောက်ရန် နဂါးနှစ်ကောင်ရုံထားသော တောင်ကုန်းပေါ်တက်သော အုတ်လှေကားတည်ဆောက်ပြီးဖြစ်သည်။ သံဃာကျောင်းဆောင်နှင့် အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီ မီးပူဇော်ရန် မီးစက်၊ မီးစက်ရုံကို တည်ဆောက်ပြီးဖြစ်သည်။ ဘိုးတော်သိကြားရုပ်တု၊ ခြေလည်ပြင်မောင်နှမရုပ်တု၊ အရံစေတီ(၄)ဆူ၊ နဂါးရုံဘုရားများ တည်ထားပြီးဖြစ်သည်။

ကားလမ်းဖောက်လုပ်ခြင်း

အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော် အရှင်မြတ်ဘုရားကြီးသည် မြောင်းမြမြို့မှ ပုသိမ်သို့သွားသော ရေလမ်းခရီးတွင်တည်ရှိပြီး မြောင်းမြစက်လှေ ဖြင့်သွားပါ။ တစ်နာရီခန့်ဖြင့် ရောက်ရှိနိုင်ပါသည်။ ကုန်းလမ်းဖြင့် လွယ်ကူစွာ သွားရောက်နိုင်ရန်အတွက် ၁၃၅၈ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆန်း(၁၀)ရက်နေ့ ကားလမ်း စတင်ဖောက်လုပ်ခဲ့ရာ ကားလမ်းဖောက်လုပ်ပြီးစီးခဲ့ပါသည်။ မြောင်းမြမှ မော်တော် ကားဖြင့် မိနစ် (၂၀)ခန့် စေတီတော်သို့ ရောက်ရှိပူးမြော်နိုင်ပါသည်။ ဤလမ်းကို မေတ္တာလမ်းဟု အမည်ပေးခဲ့သည်။ မြောင်းမြမှ လပွတ္တာသွားကားလမ်းဘေးမှ ဝင်ရသည်။

တရားခွင်မှ မနောအာရုံ

ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာ ဓမ္မစကြာဝတ်အသင်းအဖွဲ့ဝင် ဒေါ်တင်တင်ဝင်းသည် တရားထိုင်နေစဉ် ထူးခြားစွာ မနောဓာတ်အာရုံဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ ၎င်းမနောဓာတ် အာရုံမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

ဤဓာတ်ပေါင်းချုပ်သာသနာသည် ဘာဘုရား၏ ဗျာဒိတ်တော်နှင့်အညီ ပွင့်သော သာသနာဖြစ်သည်။ ဘာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ခါနီးတွင် ဘုရားရှင်၏ သဗ္ဗညုတရွှေဉာဏ်တော်ဖြင့် မြင်တော်မူပြီး ငါဘုရားမရှိသည့် နောက်တွင် သာသနာတော် မှေးမှိန်တော့မည်။ သတ္တဝါတို့သည် သံသရာဝဲဩဂတွင် နစ်မြုပ် ကြတော့မည်။ ဘိုးတော်သိကြားမင်းအား သာသနာတော်ကို တစ်ဆတိုးလို့ အပ်နှံခဲ့စဉ်အချိန်ကာလ၌ တပည့်သားသမီးတို့သည် ဘာဘုရား၏ ကျေးဇူးတော်ကို ပေးဆပ်ကြပါမည်ဟု ကတိသစ္စာပြုခဲ့ကြသည်။ အဲဒီသာသမီးတွေဟာ ယခုဘိုးတော် သိကြားရဲ့ သာသနာမှာ လူ့ဘုံလူ့ရွာသို့ရောက်ရှိပြီး သစ္စာပါရမီတွေ ဖြည့်နေကြ ရသည်။

အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော် အရှင်မြတ်ဘုရားသည် ဘာဘုရား၏ ဗျာဒိတ်တော်နှင့် ပွင့်ရသော သာသနာဖြစ်သည့်အတွက် ဤသာသနာ ပြုသားသမီးတွေသည်လည်း ဘာဘုရား၏ မေတ္တာတော်ဓာတ်ကို ရရှိပြီးဖြစ်သည်။

ဘဘုရား သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်အခါက သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား ကယ်တင်ကာ သွားခဲ့သော်လည်း အားရတော်မမူခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့် သာသနာကို တစ်ဆတိုး၍ ဘိုးတော်သိကြားထံ အပ်နှံခဲ့ပါသည်။

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီးတွင် မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သားသမီးတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏အနား၌ ရှိနေကြသည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သားသမီးများသည် ဝမ်းနည်းစွာဖြင့် အရှင်ဘုရားမရှိသည်နောက်ပိုင်းတွင် သားသမီး များသည် အရှင်ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားမေတ္တာဖြင့် အရှင်ဘုရား၏ သာသနာအတွင်း ၌ ကယ်တင်သွားပါမည်ဟု ကတိသစ္စာတွေ ပြုခဲ့ကြပါသည်။

ကတိသစ္စာတွေပြုခဲ့ကြသည့်အနက် မြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး သည် ငါ၏သာသနာတော်မှာ ငါဘုရားကဲ့သို့ မေတ္တာထားမှသာ သတ္တဝါတွေ ကျွတ်တမ်းဝင်နိုင်မည်။ ငါ၏သာသနာတစ်ဝက်၊ ဘိုးတော်သိကြား၏ သာသနာဦးမှာ ငါဘုရား၏ ဓာတ်တော်များချုပ်လို့ ဓာတ်ပေါင်းချုပ်သာသနာတွင် ငါဘုရားရဲ့သာဝက တွေကို မဂ်မျိုးစေ့သိမ်းလို့ လိုက်ခဲ့ပေတော့လို့ ဗျာဒိတ်ထားခဲ့သည်။

တပည့်သားသမီးအပေါင်းတို့သည် သာသနာ့အမွေဆက်ခံ၍ သတ္တဝါ အပေါင်းတို့အား မဂ်မျိုးစေ့တွေချပေးပြီး လိုက်ခဲ့ပေတော့လို့ ဗျာဒိတ်ထားခဲ့ပါသည်။

တပည့်သားသမီးအပေါင်းတို့သည် ငါဘုရား၏ သာသနာမှာ သတ္တဝါ အပေါင်းတို့အား ကယ်တင်၍ ပါရမီဖြည့်ပြီး လိုက်ခဲ့ပေတော့ဟု ဗျာဒိတ်တော်ထား ခဲ့သည်။

နိဗ္ဗာန်ပို့ဆောင်ပေးမည်

အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော်အရှင်မြတ်ဘုရားကြီးသည် လွန်ခဲ့သောအတိတ် (၂၅၀၀) ကျော်က ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ ခြေဆစ်တော် ဓာတ်တော်နှင့် သင်္ကန်းတစ်တောင့်ထွာကို ဌာပနာ၍ တည်ထားသော ရှေးဟောင်း စေတီတော်ဖြစ်သည်။ ပိန္နဲကုန်းရွာကလေးတွင် စေတီတော်ကြီးပေါ်ပေါက်လာမည်။ သာသနာတော်ပွင့်လင်းလာမည်ကို မယုံကြည်ခဲ့ပေ။ ဤသာသနာသည် အခက်အခဲ အမျိုးမျိုးကြားမှ ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာရသော သာသနာဖြစ်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိဆရာ

တော်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတအား မဂ်တိုင်ထား၍ ဓာတ်၊ နတ်၊ သိုက်တို့မှ ဝန်းရံရမည့် သိုက်ထူ၊ နတ်ပူ၊ ဓာတ်မြူး၍ မဂ်ကူးမည့်သာသနာတွင် ဆရာတော်ကြီးမှ ခန္ဓာ ကျင့်၊ ခန္ဓာအသိဖြင့် ပဋိပတ္တိသာသနာ၊ ပဋိဝေဒသာသနာကို ပွင့်လင်းစေမည် ဖြစ်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီးဦးပဏ္ဍိတ၊ မိမိရုပ်ဖြင့်ရင်းရှာကာ ရရှိထားသော သစ္စာလေးပါးတရားတော်ဖြင့် လူး နတ်၊ ဗြဟ္မာသတ္တဝါအပေါင်းတို့အား ငြိမ်းအေး သောနိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်ပေးမည့် “အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်စေတီတော် အရှင်မြတ်ဘုရား” ပင်ဖြစ်ပေသည်။

ရွှေထီးတော်တင်လှူခြင်း

၁၃၇၀ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလပြည့်နေ့တွင် (၇) ရက်သား၊ (၇)ရက်သမီးများ စုပေါင်း၍ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီးဦးပဏ္ဍိတ တည်ထားပေးတော်မူခဲ့သော “အောင် သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရား” ရွှေထီးတော် တင်လှူပူဇော်ခဲ့ကြပါသည်။

အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရား

လွန်ခဲ့သောအတိတ်က ကကုသန်ဘုရားအား ထန်းလျက်လှူဒါန်းခဲ့ပြီး တိလေသာနှင့် တဏှာကို ပယ်သတ်နိုင်သော တရားအသိရှိရပါလို၏ဟု ဆုတောင်း ခဲ့ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ကောဏဂုံဘုရားအား ပျားရည်လှူဒါန်းခဲ့ပြီး မောဟ အမိုက်ကို ပယ်သတ်နိုင်သော တရားအသိကို ရရှိရလိုပါ၏ဟု ဆုတောင်းခဲ့ခြင်း သည်လည်းကောင်း၊ ကဿပဘုရားရှင်အား ဆင်သားရေလှူဒါန်းခဲ့ပြီး သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို သိရှိရပါလို၏ဟု ဆုတောင်းခဲ့ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဂေါတမ ဘုရားရှင်အား ကိုရင်စိတ္တဘဝဖြင့် ဆွေတော်မျိုးတော်များကို တရားအသိရအောင် ကယ်တင်နိုင်ရပါလို၏ဟု သစ္စာပြုခဲ့ခြင်းသည်လည်းကောင်း ဤအကြောင်းတရား များသည် ယခုဘဝ သစ္စာလေးပါးခန္ဓာသိတရားရရှိတော်မူသော ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတဖြစ်ခဲ့ပြီး ဝေနေယျသတ္တဝါအပေါင်းအား မဂ္ဂင်ဖောင်ကြီးဆိုက်ထားပေး တော်မူသည်။

ဝေနေယျသတ္တဝါအပေါင်းတို့သည် တရားဘာဝနာ ကျင့်ကြံပွားများအား

ထုတ်၍ သည်းခံ၊ စေတနာထား၊ သမ္မာနဲ့နေကာ ကုသိုလ်တရားပွားများအားထုတ်၍ ကာယသင်္ခါရ၊ ဝစီသင်္ခါရ၊ မနောသင်္ခါရတွေ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားကာ အစိစိတ္တဖြစ်၍ ဒုစရိုက်(၁၀)ပါးနှင့် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူကိုပယ်၊ ဘုရားဟောကြားသော သမ္မာအယူကိုယူထားရင် သေတဲ့အခါ နတ်ပြည်ရောက်မည်။ နတ်ပြည်မှာ တရားနာကြားကျင့်ကြံအားထုတ်၍ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာအတွင်း နိဗ္ဗာန်ဝင်နိုင်ကြမည်ဖြစ်သည်။ ဤသာသနာသည် ဂေါတမဘုရားရှင်၏ သာဝကများအား မဂ်ဖျိုးစေသိမ်း၌ ဘုရားရှင်၏ဓာတ်တော်များချုပ်ငြိမ်းမည့် ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတနှင့် အောင်သစ္စာမဟာဓာတ်ပေါင်းချုပ်ဘုရားပင်ဖြစ်သည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၊ မြောင်းမြ(ဝိသုဒ္ဓိကျောင်း)
(ခရီးလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ)

သစ္စာတရား(၄) ပါး

- ဒုက္ခသစ္စာ (ဆင်းရဲခြင်းအမှန်တရား)
- သမုဒယသစ္စာ (ဆင်းရဲခြင်းဖြစ်ကြောင်းအမှန်တရား)
- နိရောဓသစ္စာ (ဆင်းရဲခြင်းချုပ်ငြိမ်းရာအမှန်တရား)
- မဂ္ဂသစ္စာ (ဆင်းရဲခြင်းချုပ်ငြိမ်းရာလမ်းကြောင်းအမှန်တရား)

သတိပဋ္ဌာန်(၄)ပါး

- ကာယသတိပဋ္ဌာန် (ရုပ်အပေါင်းကို သတိကပ်ရှုမှတ်ခြင်း)
- ဝေဒနာသတိပဋ္ဌာန် (ခံစားမှုကို သတိကပ်ရှုမှတ်ခြင်း)
- စိတ္တာသတိပဋ္ဌာန် (စိတ်ကို သတိကပ်ရှုမှတ်ခြင်း)
- ဓမ္မာသတိပဋ္ဌာန် (သဘောတရားကို သတိကပ်ရှုမှတ်ခြင်း)

မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး

- (၁) သမ္မာဝါစာ
- (၂) သမ္မာကမ္မန္တ
- (၃) သမ္မာအာဇီဝ
- (၄) သမ္မာဝါယမ
- (၅) သမ္မာသတိ
- (၆) သမ္မာသမာဓိ
- (၇) သမ္မာဒိဋ္ဌိ
- (၈) သမ္မာသင်္ကပ္ပ

ဗောဓိပက္ခိယ (၃၃) ပါး

သတိပဋ္ဌာန်	(၄) ပါး
သပ္ပပ္ပဓာန်	(၄) ပါး
ဣဒ္ဓိပါဒ်	(၄) ပါး
ဣန္ဒြေ	(၅) ပါး
ဗိုလ်	(၅) ပါး
ဗောဇ္ဇင်	(၇) ပါး
မဂ္ဂင်	(၈) ပါး
ဗောဓိပက္ခိယ	(၃၃)ပါး

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ပုံနှိပ်သူ

-

ထုတ်ဝေသည့်အကြိမ်

-

ပထမအကြိမ်

၂၀၁၉ ခုနှစ်

အောက်တိုဘာလ

တန်ဖိုး

-

အုပ်စု

-

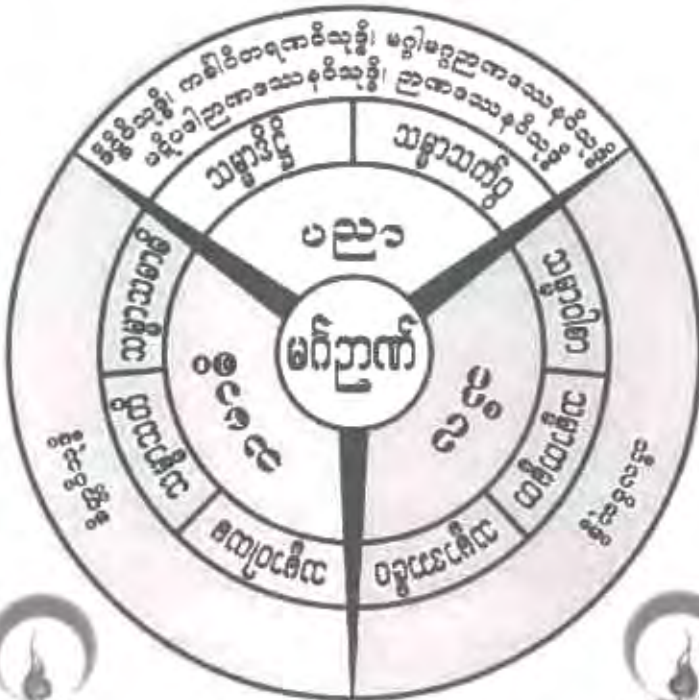
ဝိသုဒ္ဓိစာရာဇတော်တူရေးကြီးဦးပဏ္ဍိတ

၏

ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာတရားအားထုတ်နည်း
(အကျဉ်းချုပ်)

ဝိသုဒ္ဓိ ၅ ဝိမုတ္တိ

(သီလ | သမာဓိ | ပညာ)

❀ ဝိသုဒ္ဓိစေတနာပို့ ❀

သတ္တဝါများစွာ ဘေးရန်ကွာ၊ လောဘဒေါသငြိမ်းပါစေ။ သက်ရှည်ကျန်းမာ စိတ်ချမ်းသာ
လိုရာဆန္ဒပြည့်ပါစေ။ ဖေတ္တာလွှမ်းမိုး (၃၁)ဘုံ၊ ကြည်လင်အေးမြကြပါစေ။

ဗိုလ်မှူးဆရာတော် ဦးသုမန
ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း(ဝိသုဒ္ဓိကျောင်း)၊ မြောင်းမြမြို့။

ဓမ္မဒါန အလှူရှင်

ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးစံငြိမ်း(ငြိမ်း) + ဒေါ်တင်မာညို
(စာတည်းမှူးချုပ် - မြဝတီစာပေတိုက်(ငြိမ်း))

သာ၊ သမီး၊ မြေး များမှ

လှူဒါန်းပါသည်။

၁၈/၆(စီ)၊ သီရိမင်္ဂလာလမ်း၊

အောင်ချမ်းသာရပ်ကွက်၊

စမ်းချောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ စေတနာ့ပွဲ

သာသနာမှတ်တမ်းအကျဉ်း

ငယ်နာမည် ဦးမြမောင်

ပိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီးသည် ရောတဝတီတိုင်း၊ အိမ်မဲမြို့နယ်၊ သရက်ကုန်းကျေးရွာတွင် ခမည်းတော် ဦးချီးတိုး၊ မယ်တော် ဒေါ်အုံးမေတို့မှ ၁၂၉၀ ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလဆန်း (၁၃)ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့တွင် ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ လူ့ဘဝနာမည်မှာ ဦးမြမောင်ဖြစ်သည်။

ဦးမြမောင်စာမတတ်

မွေးချင်း (၆)ယောက်ရှိပြီး ငယ်စဉ်ကပင် မွေးချင်းအားလုံး သေဆုံးခဲ့သည်။ ဆရာတော် တစ်ပါးသာလျှင် ကျန်ရှိခဲ့သည်။ ငယ်စဉ်က အခြေခံမူလတန်း (၂)တန်းသာ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် စာမတတ်ချေ။ စာမတတ်ပါ။

ရဲသားဘဝ

အသက် (၁၃)နှစ်သားအရွယ်တွင် မိဘများနှင့် မြောင်းမြမြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ကြုံရာ ကျဘမ်း ကူလီဘဝဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းခဲ့ရသည်။ (၁၈)နှစ်တွင် ရဲတပ်ဖွဲ့သို့ ဝင်ရောက် အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ရဲသင်္ဘောတွင် သင်္ဘောကြီးချည်ရသော ရဲသားဖြစ်သည်။

ဒေါ်မြနီနှင့် အိမ်ထောင်ကျ

အသက် (၂၄)နှစ်အရွယ်တွင် ရောတဝတီတိုင်း၊ မော်လမြိုင်ကွန်းမြို့မှ ဒေါ်မြနီနှင့် အိမ်ထောင် ကျခဲ့သည်။ မြောင်းမြမြို့၊ မြိုင်မာလာရပ်ကွက် (၂)လမ်းတွင် နေထိုင်ခဲ့ပြီး သားသမီး (၃) ယောက် ထွန်းကားခဲ့သည်။

လူ့ဘဝ မကောင်းမှုများဖြုတ်လုပ်ခဲ့

ရဲတပ်သားဘဝတွင် ထီပေါက်ပြီး ရဲတပ်သားဘဝမှ ဆေးပင်စင်နှင့် ထွက်ခဲ့သည်။ ထီပေါက်သောငွေဖြင့် သုံး၊ ဖြုန်း၊ သောက်စားပူးယစ်အပျော်အပါး လိုက်စား၊ မိန်းမရွှပ်ခဲ့သည်။ ထီပေါက်သောငွေများကုန်သောအခါ အရပ်ထဲတွင် ရေထမ်းရောင်းရခြင်း၊ အနိပ်သည်လုပ်ခြင်းတို့ဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းခဲ့ရသည်။

လူ့ဘဝမကောင်းမှုများနှင့် ဆိုးသွမ်းလွန်းသဖြင့် မိသားစုများကပင် ဦးမြဲမောင်၏ ဆိုးသွမ်းသည့် ဒဏ်ကိုမခံနိုင်တော့သဖြင့် ဇနီးဖြစ်သူမှာ ဦးမြဲမောင်တစ်ယောက် တည်းကို ထားပစ်ခဲ့ကာ သမီးကြီးရှိရာ ရောဝတီတိုင်၊ လပွတ္တာမြို့သို့ သွားရောက် နေထိုင်ခဲ့သည်။

သံဝေဂချစ်ခင်း

ထိုအခါကျမှ သံဝေဂရကာ ကောင်းတာလုပ်၊ ကောင်းတာဖြစ်မှာပဲလို့ စဉ်းစားပြီး တရား စတင်လုပ်ခဲ့သည်။ တစ်နေ့ ရေထမ်းလာရင်း၊ ရပ်ကွက်ထဲ အိမ်တစ်အိမ်မှ သံအင်းဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး ကက်ဆက်ခွဖွင့်သံ ကြားရ၍ ရေထမ်းချကာ တရားနာခဲ့သည်။ သံအင်းဂူဆရာတော်ဘုရားကြီးတောင် ဓားပြတိုက်၊ ဆိုးသွမ်းရာကနေ တရားရအောင် လုပ်နိုင်သေး။ ဝါလည်း ဓားပြတော့ မတိုက်ခဲ့ဘူး။ တရားလုပ်ရင် ရမှာပဲလို့ ဆုံးဖြတ်ချကာ အသက် (၄၅)နှစ်တွင် တောထဲထွက်၍ တရားစတင်ကျင့်ခဲ့သည်။

ခသွေးသားလည်းမြောင်း၊ စိတ်လည်းမြောင်းမြို့

လူဝတ်ဖြင့် တောထဲတွင် (၂)နှစ်ကျော်ကြာ တရားကျင့်ခဲ့သည်။ အသက် (၄၇)နှစ်တွင် ကိုရင်ဝတ်ခဲ့သည်။ ကိုရင်ကြီး ဘဝဖြင့် (၆)နှစ်ကျော်ကြာ မြောင်းမြမြို့ ပတ်ဝန်းကျင်တောထဲတွင် တရားကျင့်ခဲ့သည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးမှာ သွေးသား လည်းမြောင်းခဲ့သည်။ စိတ်လည်းမြောင်းခဲ့သည်။

ရဟန်းဘောင် ဝင်ရောက်ခြင်း

အသက် (၅၄) နှစ်တွင် မြောင်းမြမြို့၊ ပဇ္ဇေတာရုံပါဠိတက္ကသိုလ် (တိုက် ဟောင်း)တွင် ဆရာတော် ဦးဝံသပါလကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၁ ရက်၊ ၁၃၄၅ ခုနှစ် တန်ခူး လဆန်း ၁၂ ရက်နေ့တွင် ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ခဲ့သည်။ ရဟန်းဒါယကာမှာ ဦးဆန်းအောင် (ဦးစန်းလွင်) ဖြစ်သည်။

မဒီပတ္တိဗ္ဗင်္ဂလင်းခခြင်း

ပိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး ပရိယတ္တိမကျမ်းကျင်သော်လည်း ပဋိယတ္တိဖြင့် ကျင့်ကြံပွားများ အားထုတ်ခဲ့ပြီး ရရှိထားသော ခန္ဓာအသိတရားအကျင့်များဖြင့်

ဝေနေယျတို့အား ဟောကြားပြသ ဆိုဆုံးမခဲ့သည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင် ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းဝန်းတွင် သံဃာအပါး (၈၀)ကျော်၊ သီလရှင်အပါး (၈၀) ကျော်၊ အမြဲနေယောဂီ (၂၀)ကျော်တို့အား စားသောက်ရေး၊ နေထိုင်ရေး၊ ဝတ်ဆင်ရေး၊ ကျန်းမာရေးအစ တာဝန်ယူကာ မကြောင့်မကြသဲ တရားဘာဝနာ ပွားများနိုင်စေရန် ဆောင်ရွက်ပေးတော်မူသည်။

သာသနာ့အဆောက်အအုံများ ဆောက်လုပ်ပေးခြင်း

မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်မှ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာများကလည်း ဆရာတော်ကြီး အား လာရောက်ဖူးမြော် ကြည်ညိုခဲ့ကြပြီး တရားဘာဝနာအားထုတ်ခဲ့ကြသည်။ ဆရာတော်ကြီးမှ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများလှူဒါန်းသော ဝတ္ထုငွေကြေးများဖြင့် ကျောင်း၊ ရေတွင်း၊ ရေကန်များကို သိန်းပေါင်း (၃၀၀၀) ကျော်မှ ဆောင်ရွက် ပေးတော်မူသည်။

စေတီတော် (၂၁)ဆူ တည်ထားပေးခြင်း

အတိတ်က ပဋ္ဌာန်းဆက်များ၏ တောင်းပန်လျှောက်ထားချက်အရ စေတီ ၂၁ ဆူကို မြောင်းမြ၊ ဝါးခယ်မမြို့နယ်၊ မအူပင်မြို့နယ်များတွင် သိန်းပေါင်း ၃၀၀၀ ကျော်မျှ အကုန်အကျခံကာ တည်ထားပေးခဲ့သည်။

ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိတရား

ဆရာတော်ကြီး ဟောကြားခဲ့သော ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိတရား အနည်းငယ် ဖော်ပြရလျှင်-

ငယ်စဉ်တောင်ကျေးက မိဘက ကျောင်းမထားနိုင်လို့ စာမတတ်တာပါ။ စာမတတ်တဲ့အတွက် ကိုယ်လုပ်နိုင်တဲ့ ဝိပဿနာခန္ဓာကျင့်ကို ကျင့်ပါတယ်။ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ထားခဲ့သော ပရိယတ္တိသာသနာ၊ ပဋိပတ္တိသာသနာ၊ ပဋိဝေဒသာသနာ သာသနာသုံးရပ်မှာ ပရိယတ္တိကို မကျွမ်းကျင်၍ ပဋိပတ္တိအကျင့် ကို ခန္ဓာနှင့်ရင်းပြီးကျင့်ပါတယ်။ စာကိုမပယ်ပါ။ ဒီလိုကျင့်နိုင်တာကလည်း သုတ္တန်၊ ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာဆိုတဲ့ ပရိယတ္တိစာတွေရှိလို့ ကျင့်နိုင်တာပါ။ ခန္ဓာကို တကယ် ကျင့်ပြီး သိလို့ ခန္ဓာသိတရားဟောနိုင်တာပါ။ ဦးပဋ္ဌင်းကို ကြည်ညိုပါလို့ မပြောလို့

ပါဘူး။ ဦးပဉ္စင်းဟောတဲ့အသိကိုတော့ ယူထားပါ။

အသိတစ်လုံး အမြတ်ဆုံး မရှိတာ ရှာရင်ရတယ်။ မသိတာ အခက်ဆုံး။ ဘယ်အသိတွေလဲ။ ခင်ဗျားတို့တစ်တွေမှာ စက္ခုအာရုံ၊ နားသောတအာရုံဆိုတဲ့ အာရုံငါးပါးကို မနောက အမှတ်နဲ့ယူထားတယ်။ အမှတ်ဆိုတာ ပါဠိလို သညာလို့ ခေါ်တယ်။ ဒီအမှတ်နဲ့ ယူလိုက်တဲ့အတွက် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိတွေဖြစ်ကုန် တာပဲ။ ဒီဋ္ဌိသတ်မှ သံသရာပြတ်မယ်။ သံသရာလည်စေတာ သူတို့ပဲ။ တရား ထိုင်ကြား တရားထိုင်နေတဲ့အချိန် ကာယကံ၊ ဝစီကံ လုံနေပြီ။ မနောကိုသတ်၊ ဝင်သွားတဲ့လေ၊ ထွက်သွားတဲ့လေကို သတိလေးကပ် မှတ်ရသယ်။ ထိ၊ သိ၊ သိလို့မှတ်နေဆိုလည်း မနေရဘူး။ ထိတာက ရုပ်၊ သိတာက နာမ်၊ ထိတာလည်း မမြဲဘူး။ သိတာလည်း မမြဲဘူး။ အဲဒါက အနတ္တ၊ မမြဲတော့ မစွဲတော့ အေးတယ်။ တရားထိုင်ချိန်မှာ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနဲ့ စစ်ပါ။ ဒီတရားတွေဟာ ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ တရားတွေ။ ယူတတ်ရင် လိုက်နာတတ်ရင် သိပ်ထူးတာပေါ့။ ပစ္စည်းဥစ္စာဆိုတာ ပေးလို့ရတယ်။ အသိကိုတော့ ပေးလို့မရဘူး။ ယူတတ်မှရတယ်။ ဒီက ဉာဏ်ရ ထားတော့ ဉာဏ်ရတဲ့သူဆိုက အသိကို နှလုံးသားမှာ အသိဝင်သွားရင် ဉာဏ်မျိုးစေ့ ရတာပဲ။ အဲဒါ ပဋိဝေဇ်ခေါ်တယ်။ ဉာဏ်ရမှ ပေးလို့ရတာ။

ဓမ္မဓေတီ

ဆရာတော်ကြီး ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိတရားတော်များ ဟောကြားခဲ့သော နေရာများမှာ-

မြောင်းမြေရွှေသာလျောင်းဘုရား၊ ပုသိမ်ရွှေမုဋ္ဌောဘုရား၊ ရွှေမြင်တင်ဓေတီ၊ ဝါးခယ်မ ဓမ္မာရုံ၊ မန္တလေးမဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီး၊ ပဲခူးရွှေမော်ဓောဘုရား၊ ပျဉ်းမနား ဈေးကုန်းစာသင်တိုက်၊ မိတ္ထီလာဖောင်တော်ဦးဘုရား၊ မုံရွာဆုတောင်းပြည့်ဘုရား၊ ပခုက္ကူဖောင်တော်ဦးဘုရား၊ ပြည်မြို့ ရွှေလက်လှဓမ္မာရုံ၊ ရန်ကုန်မြို့တွင် ရွှေတိဂုံ ဘုရား၊ ဗိုလ်တထောင်ဘုရား၊ ဆူးလေဘုရား၊ ကျိုက္ကဆံဘုရား (သယံဇာတကျွန်း)၊ ဖိနတ်မာန်အောင်ဘုရား (သာဓကတ)၊ ကိုးထပ်ကြီးဘုရား(စမ်းချောင်း)၊ ကြေးသွန်း ဘုရားကြီး၊ ရွှေဘုန်းပွင့်ဘုရား၊ ခြောက်ထပ်ကြီးဘုရား၊ အောင်ဗောဓိဘုရား (တောင် ဒဂုံ)၊ မိုးကောင်းဘုရား၊ ရန်မျိုးအောင်ဘုရား (သယံဇာတကျွန်း)၊ မဟာသင်္ကြန်

ဘုရား(ဒလ)၊ သန်လျင်မင်းကျောင်းပထမပြန်စာသင်တိုက်၊ ရွှေပြည်သူ့ပဋိယတ္တိ စာသင်တိုက်၊ ဘုရားဖြူစာသင်တိုက် (ပုဇွန်တောင်)၊ ကျောက်တန်းသာသနာ့ ဝိမာန်တို့တွင် တရားပွဲပေါင်း ၇၀ ကျော် မြန်မာပြည်အနှံ့ ခန္ဓာသိတရားဟောကြား ခဲ့သည်။ တရားပွဲများတွင် ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများလှူဒါန်းသော အလှူငွေ စုစုပေါင်း ၇၄ သိန်းကျော်ကိုလည်း သက်ဆိုင်ရာဂေါပကနှင့် အဖွဲ့များသို့ ဆရာတော် ကြီးမှ ပြန်လည်လှူဒါန်းခဲ့သည်။

တရားပွဲများတွင် တရားနာပရိသတ်အပေါင်းမှ ဆရာတော်ကြီး၏ ခန္ဓာသိတရားတော်ကို နှစ်သက်ကြည်ညိုကြသည်။ တရားပွဲတစ်ပွဲလျှင် ပရိသတ် ထောင်ကျော်ရှိသည်။ လှူဒါန်းကြသည်မှာလည်း ကြိတ်ကြိတ်တိုးလှူဒါန်းကြသည်။ “ဝတ္ထုငွေကြေးကိုယူတာမဟုတ်၊ စေတနာကို ယူသွားတာ၊ စေတနာလည်း မှန်ရ မယ်၊ ဝတ္ထုပစ္စည်းကလည်း စင်ကြယ်ရမယ်၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း မှန်ရင် ဆုမတောင်းနဲ့ ခင်ဗျားတို့ မင်မျိုးစေ့ရပြီ။ စေတနာမှန်ဖို့ လိုတယ်၊ ပကာသနစေတနာ၊ ဘယာစေတနာ လှူတာနဲ့ အဓိပတိစေတနာနဲ့ လှူတာ မတူဘူး။ လှူတဲ့သူအပေါ် မူတည်တယ်။ ဘုရားလှူရင် ဘုရားမျိုးစေ့ရမယ်။ ရဟန္တာလှူရင် ရဟန္တာမျိုးစေ့ ရမယ်။ ကံလှူရင် ကံမျိုးစေ့ရမယ်။ ဉာဏ်သမားလှူရင် ဉာဏ်မျိုးစေ့ရမယ်။ လှူတတ်ဖို့လိုတယ်” ဟု ဟောကြားခဲ့သည်။

ပြည်ပသောသနာပြု

ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများ၏ ပင့်လျှောက်ချက်အရ တရုတ်ပြည် ထိုင်ဝမ်သို့ ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် တစ်ကြိမ်၊ ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် ထိုင်ဝမ်သို့ ဒုတိယအကြိမ်၊ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဟောင်ကောင်သို့တစ်ကြိမ်၊ ၂၀၀၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ဂျပန်နိုင်ငံ တို့ကျိုမြို့၊ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာပြန့်ပွားရေးအသင်း၏ ပင့်လျှောက်ချက်အရ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ တစ်ကြိမ်ကြွရောက်၍ ပြည်ပသောသနာပြုခဲ့သည်။

ခန္ဓာဝန်ချခြင်း

ဆရာတော်ကြီးသည် ၂၅-၂-၂၀၀၆ ရက်နေ့တွင် သက်တော် (၇၈)နှစ်၊ ဝါတော် (၂၄)ဝါတွင် ဝိသုဒ္ဓိမာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၊ မြောင်းမြမြို့တွင် ခန္ဓာဝန်ချခဲ့ပါ သည်။

(ဆရာတော်ကြီး၏ ထေရုပတ္တိကို သီးခြားစာအုပ်ထုတ်ဝေပါမည်။)

ရောဂတိတိုင်း၊ ခြောက်မြေ့၊ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဦးပဏ္ဍိတ

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော် တရားအနှစ်သာရများ

- စာမတတ်တဲ့အတွက် ပြောလိုက်တဲ့ စကားမှားယွင်းသွားရင် ဆရာတော်ကြီးများ၊ ကိုရင်လေးကအစ သီလရှင်၊ ယောဂီများ၊ တရားနာပရိသတ်အပေါင်းသည်းခံခွင့်လွှတ်ကြပါလို့ မေတ္တာရပ်ခံတောင်းပန်ပါတယ်။ ငယ်စဉ်ကောင်ကျေးက မိဘက မူလတန်းမထားလို့ စာမတတ်တာပါ။ စာကိုပယ်တာမဟုတ်ဘူး။ ကိယ်တတ်တဲ့အထိ လုပ်ပါတယ်။ သဘောလေးပြောပါမယ်။
- စာမတတ်တဲ့အတွက် ဝိပဿနာ ခန္ဓာအသိနဲ့ ဟောပါတယ်။
- စာတွေက မှန်ပါတယ်ဗျာ၊ ကိုယ်စိတ်မှန်ဖို့လိုပါတယ်။
- ဦးပဏ္ဍိတ ဘာမှစာမတတ်ပါဘူး။ အသိထုတ်ပြန်လို့မရဘူး။ သဘောလေးနဲ့သာ နာ၊ စာနဲ့ ခန္ဓာတစ်ထပ်တည်း ဟောပေးမယ်။
- စာနဲ့စိတ်တစ်ထပ်တည်းဖြစ်မှာ သစ္စာထိုက်တယ်။
- စာနဲ့စိတ်တစ်ထပ်တည်းဖြစ်မှ အရိယာခေါ်တယ်။
- သုတ္တန်၊ ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာတရားတွေရှိလို့ ဒီအကျင့်ကို ကျင့်နိုင်တာပါ။
- ဦးပဏ္ဍိတဟောသွားတဲ့အသိ မယုံနဲ့ဦး လေ့လာပါ။ စုံစမ်းပါ။ မေးမြန်းပါ။ သုံးသပ်ပါ။ လုပ်ကြည့်ပါ။ လုပ်မှသိမယ် သိမှ ပယ်မယ်၊ ပယ်မှ မဂ်ဆိုက်မယ်၊ ဖိုလ် ဆိုက်မယ်၊ သိ၊ ပယ်၊ ဆိုက်ပွားလို့ စာက ရေးထားပါတယ်။
- အသိကို ဟောသွားတာပါ။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး အသိမတူဘူး။ လင်မယားတောင် အသိမတူဘူး။ အသိချင်းမတူတော့ စေတနာချင်းမတူဘူး။ စေတနာချင်းမတူတော့ ကံချင်းမတူဘူး။ ကံချင်းမတူတော့ ဘုံချင်းမတူဘူး။
- တရားအသိကိုယူကြ၊ သည်းခံကြ၊ စေတနာမပျက်ကြနဲ့၊ သမ္မာလေးပါးနဲ့နေကြ၊ ဘယ်သူပြောပြောသည်းခံ၊ မြေ့ကြီးလို့နေ။
- ညောင်စေ့လောက် လှူရင်လည်း ညောင်ပင်ကြီးလောက်ဖြစ်တယ်။ ညောင်ပင်ကြီးလောက်လှူပေမယ့်လည်း ညောင်စေ့လောက်ဖြစ်တယ်။ ယကသနစေတနာ၊ ဘယာ စေတနာ၊ အဓိပတိစေတနာတွေရှိတယ်။ လှူတတ်သူပေါ် မူတည်တယ်။

- ကိုယ့်ထက်ကြီးသူကို ရိုသေပါ။ ကိုယ်နဲ့ တန်းတူကို ကြင်နာပါ။ ကိုယ့်အောက်ကလူကို သနားပါ။ ဗြဟ္မစိုရ်တရားထားပါ။ သံဝေဂတရားထားပါ။ ကိုယ်ကျင့်တရားထားပါ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ရာမောန်၊ ပစ္စည်းမာန်၊ စာမာန်၊ ငါမာန်တွေ မစွဲပါနဲ့။
- ပညတ်ကို မပယ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့်မစွဲနဲ့။
- မစွဲနဲ့၊ စွဲရင် ကံဖြစ်မယ်။ အစွဲကိုသတ်၊ မစွဲတော့ အေးတယ်။
- အပေါင်းအသင်းကောင်းလို့တတ်တတ်တယ်။ အပေါင်းအသင်းမကောင်းလို့ ပျက်တတ်တယ်။ အပေါင်းအသင်း ကြည့်ပေါင်းရတယ်။
- မှော်ရှိတဲ့ ရေကန်ထဲ ခဲတစ်လုံးပစ်ချလိုတော့ ရေကြည်လေးတွေ တွေ့ပါရဲ့၊ တော်ကြာ မှော်ပြန်အုပ်သွားသလိုပဲ အခုခင်ဗျားတို့လည်း တရားနာပြီး အိမ်ပြန်ရောက်တော့ အာရုံခြောက်ပါး မှော်တွေက ပြန်အုပ်သွားတာပါပဲ။ ခြင်းကြားနဲ့ ရေယူသလို မဖြစ်စေနဲ့။
- အားကိုး မမှားကြနဲ့၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အားကိုးကြ၊ ဒါန၊ သီလ မကျေနပ်ကြနဲ့၊ ဝိပဿနာအားထုတ်ကြ။
- ရခဲတဲ့ လူ့ဘဝရလာကြပြီ၊ ဘုရားသာသနာကြီးနဲ့လည်း ကြုံရပြီ၊ သူတော်ကောင်းတရားတွေကိုလည်း နာကြားကြရပြီ၊ အဲဒီတော့ အယူမှား၊ အမှတ်မှားတွေ မဖြစ် ကြအောင် တရားအားထုတ်ကြ။ အမှောင်ကလာရင် အလင်းပြန်ကြ။ မိရိုးဖလာအသိတွေ နဲ့ မနေကြနဲ့။
- အစွဲဥပဒါန်ကို ဒါနနဲ့လည်း သတ်လို့မရဘူး။ သီလနဲ့လည်း သတ်လို့ မရဘူး။ ဝိပဿနာမဂ်ဉာဏ်နဲ့မှ သတ်လို့ရတယ်။ အဲဒီတော့ အားထုတ်ကြ။ ဘယ်နေ့သေမယ်ဆိုတာ မသိနိုင်ဘူး။ မခေင် ဉာဏ်ရအောင် အားထုတ်ကြ။
- ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ ကံသုံးပါးမှာ ဘယ်ကံက သံသရာလည်သလဲ။ မနောကံက စလို့ လည်တယ်။ မနောကံသတ်ရင် ကာယကံ ဝစီကံပါလဲတယ်။
- အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ ဓိတ္တဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာရဒိဋ္ဌိတွေကို သမ္မာလေးနဲ့သုံးသွား၊ သမ္မာဆိုတာ ဩဝါံ ဝေဝါံ၊ အေမံ၊ အေမံ၊ သည်းခံထား။ ဘယ်သူပျက်ပျက်မင်းစေတာနာ မပျက်နဲ့၊ ဘုရားက စေတာနာကို ဟောတာ။ စိတ်ကို ဟောတာ၊ မနောစင်ကြယ်အောင်နေ။

- ဆင်များစိတ်ကလေးက မိစ္ဆာအယူကို ပယ်၊ သမ္မာအယူကို ယူထားတော့ ကာယ သင်္ခါရ၊ ဝစီသင်္ခါရ၊ မနောသင်္ခါကတွေ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားပြီး အဓိစိတ္တဖြစ်လာလိမ့်မယ်။
- ဧကော၊ ဓမ္မော ဘယ်ကလာသလဲ။ ရုပ်ပေါ် နာမ်ပေါ်ကလာတယ်။ နိဗ္ဗာန် သည် ခန္ဓာမှာ စတယ်။ ခန္ဓာမှာ ဆုံးတယ်။ သီလမှာ ချုပ်တယ်။ ဘယ်သီလလဲ။ ပညတ်သီလလဲ ပရမတ်သီလမှာ ချုပ်တယ်။ ပညတ်သီလဟာ အပြင်သီလ၊ အကာခေါ် တယ်။ ကာယကံနဲ့ ဝစီကံဖြစ်တယ်။ ပရမတ်သီလကာ အတွင်း သီလ၊ အနှစ်ခေါ်တယ်။ မနောကံဖြစ်တယ်။
- ကိုယ်ပြုလုပ်တဲ့ကံက ဘာလဲ။ သူ့အသက် သတ်တယ်၊ သူ့ဥစ္စာခိုးတယ်၊ မုသား စကားပြောတယ် စတာတွေက ကာယကံ၊ ဝစီကံတွေဖြစ်တယ်။ ကိုယ်မပြု လုပ်လိုက်တဲ့ ကံက ဘာလဲ။ သားလေးတစ်ခုခုဖြစ်တယ်။ အမေက ပူတယ်။ စွဲလို့ပူတာ။ မနောကံကြောင့် ဖြစ်တယ်။ ဒီအပူကို ကိုယ်ယူထားတဲ့ ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလနဲ့ ဖြတ်လို့မရဘူး။ ဂုဏ်တော်တွေနဲ့လည်း ဖြတ်လို့မရဘူး။ မဂ်ဉာဏ် နဲ့မှ ပြတ်တာ။
- တရားထိုင်နေတဲ့အချိန်ကာယ၊ ဝစီလုံနေပြီ။ မနောကို သတ်၊ ဝင်သွားတဲ့လေကို သတိလေးကပ်ပြီးမှ မှတ်ရတယ်။ ထိ-သိ-သတိ။ သတိလေးကပ်ထား။ သိ- သိ-သိ လို့မှတ်နေ၊ ဆိုလည်းမနေရဘူး။ ထိတာကရုပ်၊ သိတာက နာမ်၊ ထိတာလည်း မမြဲဘူး။ သိတာလည်း မမြဲဘူး။ အဲဒါ အနတ္တ။ သညာကို ပညာဖြစ်အောင်လုပ်၊ အတ္တကို အနတ္တဖြစ်အောင်လုပ်။ ကံကိုဉာဏ်ဖြစ်အောင် လုပ်၊ သီလ၊ သမာဓိကနေ ပညာဖြစ်အောင်လုပ်။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခကနေ အနတ္တ ဖြစ်အောင်ကြည့်။
- အပြင်မှာစင်ကြယ်မှ ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်မယ်။ ခန္ဓာမှာစင်ကြယ်မှ ဉာဏ်မှာ စင်ကြယ်မယ်။ အပြင်စင်ကြယ်အောင် သမ္မာလေးနဲ့နေ။ စေတနာထာ။ အပြင်သီလမှန်မှ အတွင်း သမ္မာစိ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားလာလိမ့်မယ်။
- အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ခန္ဓာမှာ မြင်အောင်ကြည့်တတ်ဖို့လိုတယ်။
- ပညတ်ကို သညာနဲ့ ကြည့်ရင် ကံဖြစ်မယ်။ ပညတ်ကို ပညာနဲ့ ကြည့်မှ ဉာဏ်ဖြစ်မယ်။

- ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်စစ်၊ သူများစိတ် သွားမစစ်နဲ့။ သူများအကြောင်းကို ကိုယ့်အကြောင်းမလုပ်နဲ့။ ကိုယ့်စိတ်ကို မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနဲ့စစ်ပါ။
- ရှေ့ကိုလည်း မမျှော်နဲ့ နောက်လည်း မထွေးနဲ့။ ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့်ကြည့်။
- ယယ်တာမှန်ဖို့လိုတယ်။ ကျင့်တာ မှန်ဖို့လိုတယ်။ သိတာမှန်ဖို့လိုတယ်။ ပယ်ရမယ့်တရား။ ကျင့်ရမယ့်တရား။ သိရမယ့်တရားတွေရှိတယ်။ ပယ်ရမယ့်တရားက ကာမာသဝ၊ ဘဝါသဝ၊ ဒိဋ္ဌာသဝ၊ အဝိဇ္ဇာသဝ၊ ကျင့်ရမယ့်တရားက မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။ သိရမယ့်တရားက ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်ခေါ်တယ်။
- စိတ်၊ စေတသိတ်၊ ရုပ် အဲဒီ (၃)ချက်လွတ်ရင် နိဗ္ဗာန်ပဲပေါ့။
- သမုတိသစ္စာကနေ ဝိရတိသစ္စာ၊ ဝိရတိသစ္စာကနေ သဘာဝသစ္စာ၊ သဘာဝသစ္စာကနေ ပရမတ္ထသစ္စာ၊ ပရမတ္ထသစ္စာကနေ အရိယာသစ္စာရအောင်လုပ်။
- အဓိသီလ၊ အဓိစိတ္တ၊ အဓိပညာ အဲဒီ (၃)ခု အဆီညှစ်ထုတ်တော့ ကောဓမ္မောဖြစ်တယ်။
- ဇာတိ မသိတော့ ဇရာ၊ မရဏကို မကြောက်တော့ဘူး။ သတ္တယဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစ္စာဒိဋ္ဌိတွေရှိတယ်။ ဒါတွေက မွေးကတည်းကဖြစ်လာတဲ့ ဇာတိစိတ်တွေပဲ။ ဒါတွေကို သိအောင်လုပ်ရမယ်။ သိမှ ဇရာမရဏ ကြောက်မယ်။ သဘောပေါက်မယ်။ ဒီအသိရအောင် တရားထိုင်ကြ။
- အရိယာသစ္စာဆိုတာ အာရုံနောက် မနောက်မလိုက်ရဘူးပေါ့။ အာရုံပြတ်သွားပြီး အာရုံတွေနောက် ဒိဋ္ဌိသတ်တော့ အာရုံသိပြီပေါ့။ တဏှာသိပြီပေါ့။ သွေးသားလည်း ပြောင်းတယ်။ စိတ်လည်းပြောင်းတယ်။ သွေးသားဟာ ဘာသွေးသားလဲ၊ ကိလေသာ သွေးသားတွေပေါ့ကွာ။ ဒီအာရုံကိုလည်း ငါသိပြီ၊ ထုတ်မပြုတတ်ဘူး။ သဘောလေးနဲ့သာ နာကြပေတော့။
- အာရုံတွေကို သညာနဲ့ ယူထားတဲ့အတွက် အမှတ်မှားတယ်၊ အယူမှားတယ်၊ အစွဲမှားတယ်၊ အဲဒါကိုဒိဋ္ဌိလို့ခေါ်တယ်။
- အာရုံတွေနောက်လိုက်လို့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတွေ ဖြစ်နေကြတယ်။
- ရုပ်နာမ် မသိတော့ အာရုံမထိန်းနိုင်ဘူး။

- အာရုံနဲ့ သညာပေါင်းတော့ သင်္ခါရဖြစ်သွားတယ်။ စွဲလမ်းရင် ဥပါဒါနိဖြစ်တယ်။ ဥပါဒါနိဖြစ်ရင် ကံဖြစ်တယ်။ ကံကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်တယ်။ ကံကြောင့် သံသရာလည်တယ်။
- အာရုံပယ်မှ ဥပါဒါနိလွတ်မယ် ဥပါဒါနိလွတ်မှ ကံပြတ်မယ်။ ဥပါဒါနိလွတ်တာ အာသုက္ခယဉာဏ်ပဲ။ ဒီဉာဏ်ရမှ သံသရာပြတ်မယ်။
- စေတသိတ်သတ်တော့ မမြင်ချင်တော့ဘူး။ မကြားချင်တော့ဘူး။ မသိချင်တော့ဘူး။ မထိချင်တော့ဘူး။ အာရုံငါးပါးပယ်ပြီ။
- အပြင်အာရုံနဲ့ အတွင်းအာရုံ (မနော) ပေါင်းလိုက်တော့ တဏှာဖြစ်သွားတယ်။ ဝတ္တုကာမနဲ့ ငါ့မှာရှိတာက ကိလေသာကာမ၊ ယဉ်တွဲသုံးဆောင်မိပါက အများကြိုက်၏။ ကိုယ်လည်းကြိုက်၏။ အရိယာမကြိုက်ဘူး။
- အပြင်သီလ (ကာယကံ၊ ဝစီကံ) အာရုံကို ဉာဏ်နဲ့ချုပ်ထားလိုက်တော့ အတွင်းသီလ (မနောကံ)က ဝပ်နေပြီ။ အပြင်သီလ (ကာယကံ၊ ဝစီကံ) လှုပ်စရာ မရှိတော့ဘူး။ အတွင်းဉာဏ်ဖြစ်တော့ အပြင်သီလချုပ်တာပေါ့။
- နေ့တတ်ဖို့လိုတယ်။ ဝေတတ်ဖို့လိုတယ်။
- ရုပ်ကအကျိုး။ ရုပ်အကျိုးတရားမှာ အကြောင်းတရား၊ အကြောင်းတရားနာမ်က ခံစားရတယ်။ ရုပ်အကျိုး။ နာမ်အကြောင်း၊ အကျိုးပေါ်မှာ အကြောင်းဖြစ်တယ်။
- သံသရာ ဘယ်ကစသလဲ၊ ခန္ဓာက စတယ်။ သံသရာ ဘယ်က ပြတ်သလဲ။ ခန္ဓာက ပြတ်တယ်။ သံသရာပြတ်အောင် ကြိုးစား၊ ကြိုးစားရင် ရမ္မာပဲ၊ သူများ တစ်တောင် ကျင့်ရင် ကိုယ်က နှစ်တောင်ကျင့်၊ ကိုယ်လုပ်ကိုယ်ရမယ်။
- သညာနဲ့ မယူနဲ့။ ပညာနဲ့ယူ။ အတ္တနဲ့ နှလုံးမသွင်းနဲ့၊ အနတ္တနဲ့ နှလုံးသွင်း။
- ရုပ်ဆင်းရဲရင် ဆင်းရဲပါစေ၊ စိတ်မဆင်းရဲစေနဲ့။
- မဂ္ဂင်(၈)ပါးနဲ့သွား၊ လမ်းဆုံးတော့ ရွာတွေ့လိမ့်မယ်။
- ရုပ်နာမ်သိချင်ရင် ဝိပဿနာကျင့်ကြ။
- ရုပ်၊ နာမ် မသိတာက အဝိဇ္ဇာ၊ ရုပ် နာမ်သိတာက ဝိဇ္ဇာ။
- အသိတစ်လုံး အမြတ်ဆုံး၊ မရှိတာရှာလို့ရတယ်။ မသိတာ အခက်ဆုံးပဲ။
- ရုပ်က အနတ္တ၊ ကိုယ့်စိတ်က အတ္တတွေဖြစ်နေတယ်။

- ခမ္မအစစ်ဖြစ်မှ ခမ္မစေတီခေါ်တယ်။
- ခန္ဓာက တကယ်သိလို့လာဟောတာ။
- ပညတ်သီလ၊ ပရမတ်သီလ နှစ်ခုချုပ်မှ ရုပ်နာမ်ချုပ်မယ်။ အဲဒီကျမှ စိတ်ကလေးဟာ စင်ကြယ်ပြီး လွတ်မြောက်သွားပြီ။
- ဟိုဘက်ကမ်းက အင်မတန်အေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီရုပ်ခန္ဓာကြီးရှိတော့ ဒီဘက်ကမ်း ပြန်လာရသေးတယ်။
- ခန္ဓာကိုယ်ကျင့်ပြီးသိလို့၊ ခန္ဓာ သိတရား လာဟောတာ။

အာရုံနဲ့ မနော

အာရုံနဲ့ သညာပေါင်းတော့ သင်္ခါရဖြစ်သွားတယ်။ မနောဟာ အာရုံ (၆)ပါးနဲ့ပေါင်းတဲ့အတွက် သင်္ခါရတွေဖြစ်နေတယ်။ အာရုံတွေနောက်လိုက်လို့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတွေဖြစ်နေတယ်။ အာရုံမလွတ်လို့ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ ရင်ဝမှာ လှံစိတ်နေတယ်။ အတွင်းနဲ့ အပြင် ပေါင်းလို့ အာရုံမလွတ်လို့ ပူရတာ။ အတွင်းမနောက အပြင်အာရုံပေါ်မှာ မြှုပ်နေကြတယ်။ ပေါ်အောင် မလှုပ်ကြဘူး။ အာရုံ (၆)ပါး လွတ်တာ ဝိဇ္ဇာ၊ မနောက အာရုံမလိုက်ရင် လုံပြီ၊ မြင်တယ်၊ ကြားတယ်၊ နံတယ်၊ ဒီအယူကို မယူဘူး။ အဲဒါပညာပဲ၊ အပြင်အာရုံ အမြဲတမ်းထားနေတယ်။ အပြင်အာရုံမယူရင် တဏှာမရှိဘူး။ တဏှာမရှိရင် ဥပါဒါနိမရှိဘူး။ ဥပါဒါမရှိရင် ကံပြတ်တယ်။

ရှုပ်နဲ့နာမ်

ခြေမရှိ၊ လက်မရှိကောင် နာမ်က ခိုင်းတော့ ရုပ်ခွေးဖြစ်တာပဲ။ ခန္ဓာငါးပါးကို ထုံးလိုမျှ၊ ရေလိုနောက်မှ ဉာဏ်နဲ့ကြည့်မှ ဒီရုပ်နာမ်ကိုသိမှာ။ ရက်မှာကပ်နေတဲ့ တဏှာကို သိမှာ။ တဏှာနဲ့နေရင် ကိုယ့်စိတ်ကို မသိဘူး။ ကိုယ့်ဟာကို သိမှ ပါယ်တာ။ ခန္ဓာသိမှ ခံစားရတာ။ ရုပ်နာမ်မမစွဲတဲ့သူက သဘောသဘာဝသိသွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် (၃၁)ဘုံ လွတ်မြောက်သွားပြီ။ သေမှ လွတ်တာမဟုတ်ဘူး။ အခုထဲက လွတ်တာ။ ရုပ်နာမ် မသိတာ အဝိဇ္ဇာ၊ ရုပ်နာမ် သိရင် ဉာဏ်၊ ရုပ်နာမ် မသိတာ ကံ၊ ရုပ်နာမ်သိရင် အနတ္တ၊ ရုပ်နာမ်မသိတာ အတ္တ၊ ရုပ်နာမ် မသိတာ သညာ။

ရှုပ်နာမ်သိတာ ပညာ၊ ရှုပ်နာမ်သိအောင် မဂ္ဂင်ရှုပ်ပါးနဲ့လည်း ကျင့်၊ လမ်းဆုံးရင် နိဗ္ဗာန်ကို တွေ့မယ်။ ဇေကာဓမ္မော ဘယ်က ရသလဲ၊ ရုပ်ပေါ်နာမ်ပေါ်က ရတယ်။ ရှုပ်နာမ်ချုပ်ရင် နိဗ္ဗာန်ပဲ။

ပညတ်နဲ့ ပရမတ်

ပညတ်အခွံကြီး၊ ထုံတယ်၊ ကျင်တယ်၊ ကိုက်တယ်၊ ပူတယ်၊ အောင့်တယ်၊ အဲ့ဒါပညတ်။ ပညတ်ယူလို့ စွဲနေတာ၊ ဥပါဒါန်တွေ ဖြစ်နေတယ်။ သဘောပရမတ်ဆိုတာ သဘာဝ။ သဘာဝသိလို့ သဘောကို ပြောပြတာ။ ကိုင်တွယ်လို့ မရဘူး။ ဉာဏ်နဲ့ကြည့် ရတယ်။ ဖယ်တာမှန်ဖို့လိုတယ်။ ကျင့်တာမှန်ဖို့လိုတယ်။ သိတာမှန်ဖို့လိုတယ်။ ပညတ်ကို မပယ်ဘူး သာသနာပြုပေးတယ်။ မစွဲဘူး။ ဥပါဒါန်ပြတ်နေတယ်။ ကိုယ့်ရုပ်ကို မစုံမက်တော့ သူများရုပ်ကို မစုံမက်ဘူး။

သညာနဲ့ ပညာ

ပညတ်ကို သညာနဲ့ ကြည့်ရင် ကံဖြစ်တယ်။ ပညတ်ကို ပညာနဲ့ကြည့်မှ ဉာဏ်ဖြစ်မယ်။ သညာနဲ့မယူနဲ့၊ ပညာနဲ့ယူ။ အတ္တနဲ့ နှလုံးမသွင်းနဲ့၊ အနတ္တနဲ့ နှလုံးသွင်း။ သညာက ပညာကူးလိုက်၊ သညာကိုပယ်မှ ပညာဝင်မယ်။ သညာကို သိလို့ ပညာခေါ်တာ၊ ပညာကြောင့် ဉာဏ်ဖြစ်တာ။ ပညာရောက်မှ အလင်းပေါက်မယ်။

ကံနဲ့ ဉာဏ်

မစွဲတာဉာဏ်၊ စွဲရင်ကံ၊ သံသရာလည်တာ ကံ၊ စွဲရင်လည်မှာပဲ။ ကံကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်နေတာ။ သွားစွဲလို့ ဒုက္ခဖြစ်နေတယ်။ မနောစင်ကြယ်အောင်နေ။ မနောသတ်ရင် ကာယ၊ ဂစီငြိမ်တယ်။ အပြင်ကံတွေ လုံးတယ်။ ခန္ဓာမှာ ဉာဏ်စိုက်၊ ခန္ဓာမှာ ကံမစိုက်နဲ့၊ ကံစိုက်ရင် တဏှာ၊ ရုပ်မှာ ကပ်နေတဲ့တဏှာကို ဉာဏ်နဲ့ ကြည့်မှ သိမှာ။ ဉာဏ်ရရင် ကံပြတ်တယ်။ ဉာဏ်မရတော့ ကံမပြတ်ဘူး။ တန်းလန်းကြီးဖြစ်တယ်။ အစမွေးလာတုန်းက ကံ၊ ကိုယ်တိုင်ကျင့်လို့ ကိုယ်ရတာက ဉာဏ်၊ ကံကိုယုံကြည်ရင် စေတနာမှန်ပြီ၊ စေတနာမှန်ရင် ထူးပြီ။ ယုံကြည်ပါ။ ယုံကြည်ရင် လုပ်ကြည့်ပါ။ လုပ်ကြည့်ရင် သိပါလိမ့်မယ်။ သိရင် ပယ်ပါလိမ့်မယ်။ ပယ်ရင် မက်ဆိုက် ဖိုလ်ဆိုက်သွားလိမ့်မယ်။ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကို ယုံကြည်တဲ့သဒ္ဓါကနေ

ဝိပဿနာလုပ်ရင် အပါယ်ပိတ်တာပဲ။ နှလုံးသားဝိသုဒ္ဓိဖြစ်မှ အပါယ်ပိတ်မယ်။ နှလုံးသားမှာ သီလရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် အင်မတန် ယဉ်ကျေးတယ်။ အသိတစ်လုံး အမြတ်ဆုံး။ လောကုတ္တရာအသိ ရအောင်လုပ်ပါ။ ရုပ်ဆင်းရဲချင် ဆင်းရဲပါစေ။ စိတ်မဆင်းရဲစေနဲ့။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ကျင့်ရမယ်။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ပယ်ရမယ်။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် သိရမယ်။ မဂ်ဉာဏ်က အစွဲပြတ်တာ။ စိတ်နဲ့ စေတသိက် အနုသယတွေ သတ်သွားတာ မဂ်ဉာဏ်ခေါ်တာ။ ဒုက္ခနဲ့ သမုဒယကိုပယ်ရင် မဂ္ဂနဲ့ နိရောဓဟာ အပေါင်းအသင်းပဲ ကိုယ့်ကိစ္စကိုယ် အောင်မြင်အောင်လုပ်ဦး။ ကိုယ့်ကိစ္စပြီးရင် သူများကို ကူညီနိုင်တယ်။

အတ္တနဲ့ အနတ္တ

ဝေဒနာပေါ်မှာ ငါမရောစေနဲ့။ ငရု့ကိုလည်း မပျော်နဲ့။ ဇနာက်ကိုလည်း မတွေ့နဲ့။ ပစ္စုပ္ပန်တည်တည့်အကြောင်းသတ်ဖို့လိုတယ်။ ထိတာက ရုပ်သိတာက နာမ်၊ ထိတာလည်း မမြဲတူ။ သိတာလည်း မမြဲဘူး။ အကျိုးနဲ့အကြောင်းဖြစ်လိုက် ပျက်လိုက် မမြဲပါလား။ ရွတ်လည်း မနေရဘူး။ အဲဒါ အနတ္တ၊ အဲဒီ အနတ္တ အသိလေးကို မျက်ချည်မပြတ် အမြဲ တမ်းလုပ်နေ။ မြင်တာ မမြဲပါလား။ ကြားတာ မမြဲပါလား။ မမြဲတော့ မစွဲဘူး။ ဥပါဒါနိ ပြတ်တယ်။ အတ္တကိုပယ်မှ အနတ္တဆိုက်မယ်။ အနတ္တဆိုက်မှ တဏှာမာန ဒီဠိပြုတ်မယ်။ မနောက အာရုံနောက်မလိုက် တော့ဘူး။ အဲဒါအေးတာပေါ့။ နှလုံးသားမှာ ရေခဲတုံးကြီး ထည့်ပြီး အပူမဟုတ်ဘူး။ အခုအေးရင် အနာဂတ်လည်းအေးမှာပဲ။ အခုပူရင် အနာဂတ်လည်း ပူမှာပဲ။ နိဗ္ဗာန်သည် ငြိမ်းအေးခြင်းတော်၊ နှလုံးသားအေးတယ်။ အာရုံငါးပါးကို မစွဲလို့ အေးတာ။ စွဲရင် ကံဖြစ်မယ်။ စိတ်၊ စေတသိတ်၊ ရုပ် အဲဒီ ၃ ချက် ကိုယ့်ကို မနှောင့်ယှက်ဘူးဆိုရင် နိဗ္ဗာန်။ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်စစ်လိုက်၊ ငါစွဲသလား။ သာယာသလား။ စိတ်ကို စိတ်နဲ့ပြန်စစ် စိတ်ကို စိတ်နဲ့ထိန်း။ စိတ်ကို စိတ်နဲ့ ပြန်ဆေးကြောလိုက်ပါ။ ကျင့်ကြကြကြ၊ အရှုံးမပေးနဲ့။ သူတော်ကောင်း နတ်ဗောဓိရှောက်တယ်။ ကံက ဉာဏ်၊ သညာက ပညာ၊ အတ္တက အနတ္တ၊ ပညတ်က ပရမတ်၊ အဝိဇ္ဇာက ဝိဇ္ဇာဖြစ်အောင်လုပ်။ သီလ၊ သမာဓိက ပညာဖြစ်အောင်လုပ်။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခကနေ အနတ္တမြင်အောင်ကြည့်။ သင်္ခါရနယ်က ထွက်ရမယ်။ ဒီအလုပ်လုပ်လို့ ဒီအသိ

သိတာ။ အသိကနေ တက်ပြီး ခန္ဓာသိကို ကျင့်ရမှာ။ စာစိတ်နဲ့ တစ်ထပ်တည်းဖြစ်မှ အရိယာ။

“စေတနာ မပျက်စေနဲ့”

- သာသနာ မဆိတ်သုဉ်းသေးဘူး။ မြေလျှောက်ရဟန္တာတွေရှိတယ်။
- ဘုရားလှူရင် ဘုရားမျိုးစေ့ရမယ်၊ ရဟန္တာလှူရင် ရဟန္တာမျိုးစေ့ရမယ်။ ဉာဏ်သမားလှူရင် ဉာဏ်မျိုးစေ့ရမယ်။ ကံသမားလှူရင် ကံမျိုးစေ့ရမယ်။
- လှူတဲ့စေတနာမှန်ရမယ်။ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း သစ္စာမှန်ရမယ်။ အဲဒီတော့ မျိုးစေ့ရမယ်။
- စေတနာလည်း မှန်ရမယ်။ ဝတ္တုပစ္စည်းကလည်း စင်ကြယ်ရမယ်။ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း မှန်ရမယ်။ ခင်ဗျားဆုမတောင်းနဲ့ မဂ်မျိုးစေ့ရပြီ။
- တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး စေတနာချင်းမတူဘူး။ စေတနာချင်းမတူတော့ ကံချင်းမတူဘူး။ ကံချင်းမတူတော့ ဘုံချင်းမတူဘူး။
- ဘယ်သူပျက်ပျက် မင်းစေတနာ မပျက်နဲ့။
- ရခဲသော လူ့တဝရလာကြပြီ။ ဘုရားသာသနာလည်း ကြုံပြီ။ သူထော်ကောင်း တရားလည်း နာကြားနေရပြီ။ ဒီတော့ အယူမှား အစွဲမှားတွေ မဖြစ်ရအောင် တရားအား ထုတ်ကြ။ အမှောင်ကလာရင် အလင်းကို ပြန်ကြ။ မိရိုးဖလာ အသိတွေနဲ့မနေကြနဲ့။
- အားကိုးမမှားကြနဲ့။ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ယုံကြည်ကြ။ ဒါန၊ သီလနှင့် ကျေနပ်မနေကြနဲ့။ ဝိပဿနာကိုအားထုတ်ကြ။
- ကိုယ့်ထက်ကြီးသူကို ရိုသေပါ။ ကိုယ်နဲ့ တန်းတူကို ကြင်နာပါ။ ကိုယ့်အောက်ကလူကို သနားပါ။ ဗြဟ္မစိုဓ်တရားထားပါ။ သံဝေဂတရားထားပါ။ ကိုယ်ကျင့်တရားထားပါ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ရာဇမာန်၊ ပစ္စည်းမာန်၊ စာမာန်၊ ငါမာန်တွေ မစွဲပါနဲ့။
- တရားအသိကို ယူကြ။ သည်းခံကြ။ စေတနာမပျက်ကြနဲ့။ သမာလေးနဲ့ နေကြ။ ဒီလိုနေရင် အပယ်ပိတ်တယ်။

- အစွဲတွေကြောင့် စိတ်ဆင်းရဲတယ်၊ အဲဒီတော့ ဥပါဒါနိဖြစ်တယ်၊ သံသရာလည် ပြန်ရော။
- စာကမှန်၏။ ဉာဏ်မမီ၊ ထိအောင်သူမသိ၊ စာတွေ့ထက် ငါတွေ့ကသာတယ်။
- ပညာနဲ့ယူတဲ့စေတနာ၊ ဉာဏ်စေနာ၊ နိဗ္ဗာန်သွားမယ့်စေတနာ။

“မစွဲတော့အေးတယ်”

- မဂ္ဂင် (၈)ပါးနဲ့သွား၊ လမ်းဆုံးတော့ ရွာတွေ့လိမ့်မယ်။
- စိတ်၊ စေတသိတိ၊ ရုပ် အဲဒီ (၃)ချက်လွတ် နိဗ္ဗာန်ပဲပေါ့။
- ရုပ်နာမ်သိချင် ဝိပဿနာကျင့်ကြ။
- ရုပ်အနတ္တ၊ စိတ်အတ္တတွေဖြစ်နေကြတယ်။
- သညာနဲ့ မယူနဲ့၊ ပညာနဲ့ယူ၊ အတ္တနဲ့ နှလုံးမသွင်းနဲ့၊ အနတ္တနဲ့ နှလုံးသွင်း။
- အဓိသီလ၊ အဓိစိတ္တ၊ အဓိပညာ အဲဒီ (၃)ခု အဆီညှစ်ထုတ်တော့ ဇေကာဓမ္မော ဖြစ်တယ်။
- စိတ်သမာဓိနဲ့ထိန်း၊ အာရုံဉာဏ်နဲ့ ဖြတ်။
- ရုပ်ဆင်းရဲရင် ဆင်းရဲပါစေ၊ စိတ်မဆင်းရဲပါစေနဲ့။
- အရိယာသစ္စာဆိုတာ အာရုံပြတ်သွားတာ။
- ကိလေသာ၊ တဏှာ အဲဒီ (၂)ခု သတ်ရင် မဂ်ဉာဏ်ရမယ်။ ဒီမဂ်ဉာဏ်ရရင် နိရောဓ ဝင်လို့ရပြီ။
- ဇေကာ ဓမ္မော ဘယ်ကလာသလဲ။ ရုပ်ပေါ် နာမ်ပေါ်ကလာတယ်။
- ကံဆိုတာ မနောကနေစွဲတာ။ ကံကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာခေါ်တယ်။
- သေမင်းမဦးခင်၊ ဉာဏ်ဦးအောင် ဒီဘဝနောက်ဆုံးပဲ။ ကံနဲ့ပြန်ရင် လည်မှာပဲ။
- ရုပ်နာမသိတော့ အာရုံမထိန်းနိုင်ဘူး။
- သမုဒိသစ္စာမှ သမာနဲ့ ယူပါ။
- အနိစ္စကိုတွေ့အောင်ရှာ၊ ဒုက္ခကို မုန်းအောင်ရှု၊ အနတ္တကို မြင်အောင်ကြည့်။
- ရုပ်ဖောက်ပြန်ရင် နာမ်ပင်ပန်းမယ်။ နာမ်ဖောက်ပြန်ရင် ရုပ်ပင်ပန်းမယ်။
- အလုပ်လုပ်ကြည့်၊ အလုပ်က အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လာလိမ့်မယ်။

စိတ်ကို စိတ်နဲ့ထိန်းပါ

- ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံဆိုတဲ့ ကံ (၃)ပါးမှာ ဘယ်ကံက သံသရာလည် သလဲ၊ မနောကံလို့ လည်တယ်။ ဒီမနောကံကို မဂ်ဉာဏ်နဲ့မှ သတ်လို့ရ တယ်။ အဖွဲ့ ဥပါဒါန်ကို ဒါန၊ သီလနဲ့ သတ်လို့မရဘူး။ ဝိပဿနာမဂ်ဉာဏ်နဲ့မှ သတ်လို့ရမယ်။ ဒီတော့ ဝိပဿနာအားထုတ်ကြ။ ဘယ်နေ့သေမယ်ဆိုတာ မသိနိုင်ဘူး။ အသေမဦးခင် ဉာဏ်ဦးအောင် အားထုတ်ကြ။ မိရိုးဖလာအသိ တွေနဲ့ မနေကြနဲ့။
- သညာကို ပညာဖြစ်အောင်လုပ်၊ အတ္တကို အနတ္တဖြစ်အောင်လုပ်၊ အဝိဇ္ဇာကို ဝိဇ္ဇာဖြစ်အောင်လုပ်၊ သီလ၊ သမာဓိကနေ ပညာဖြစ်အောင်လုပ်၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ မြင်အောင်ကြည့်။
- ပညတ်ကို သညာနဲ့ကြည့်ရင် ကံဖြစ်တယ်။ ပညတ်ကို ပညာနဲ့ကြည့်မှ ဉာဏ် ဖြစ်မယ်။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ခန္ဓာမှာ မြင်အောင်ကြည့်တတ်ဖို့လိုတယ်။
- သဗ္ဗေအလုံးစုံသော သင်္ခါရ အနိစ္စ၊ သဗ္ဗေအလုံးစုံသော သင်္ခါရဒုက္ခ၊ သဗ္ဗေ အလုံးစုံသော သင်္ခါရ အနတ္တတဲ့။ ကံကိုဟောတာ အာရုံမပယ်သတ်နိုင်တော့ သွားစွဲတာနော်၊ အာရုံကြောင့် ကံတွေဖြစ်တာ။
- အဝိဇ္ဇာတုံးကြီးကို သီလစစ်၊ သီလမှန်၊ ဒါနစစ်၊ ဒါနမှန်နှင့် ဆေးကြောပါ။ ဘာဝနာစစ် ဘာဝနာမှန်နှင့် ပွားများပါ။
- ဥပါဒါန်ကြတော့ မင်းတို့သတ်လို့မရဘူး။ . . . . မင်းတို့အာရုံအကြောင်း မသိ ဘူး။ အဲဒီတော့ သစ္စာပျက်လိမ့်မယ်။
- ဒီခေတ်ကြီးမှာ မလွယ်ဘူး။ ကုတ်ကုတ်ကလေးနေပါ။ ဘယ်သူက ဘာပြော ပြော သည်းခံပါ။
- အာရုံတွေပေါ်မှာ သည်းခံပါ။ မင်းအတွင်းစေတနာ မပျက်စေနဲ့။ စိတ်ကို စိတ် နဲ့ထိန်းပါ။
- ကံပြတ်မှ နှလုံးသားမှာ ဉာဏ်ဝင်မယ်။
- ဉာဏ်မှန်ရင် ဘုံသုံးပါးပါ မြင်ပါလိမ့်မယ်။ အတိတ်မြင်မှ သူ့ကြောက်လိမ့်မယ်။ အရိုးတောင်လိပုံဆိုတာဟောထားတယ် မဟုတ်လား။

- တဏှာ၊ မာန၊ မာနပြီးရင် ဒိဋ္ဌိပဲ၊ အာရုံတွေ နောက်လိုက်နေတာ။ ဘယ်မှာ အသဝကွရာဉာဏ်ရမှာလဲ။ အာရုံမှာ ဉာဏ်မဖြစ်ဘဲ ကံဖြစ်နေတယ်။
- အာရုံ (၆)ပါး သမ္မာဒိဋ္ဌိနဲ့ထိန်း၊ ခန္ဓာ (၅)ပါး ပညာနဲ့ နှလုံးသွင်း။

“ကိလေသာကြွေးဆိုတာ တာလဲ”

- သီလခန္ဓာမှာရှိတယ်။ သမာဓိခန္ဓာမှာ ရှိတယ်။ ဉာဏ်ခန္ဓာမှာရှိတယ်။ ဈာန်ခန္ဓာ မှာရှိတယ်။ ကံခန္ဓာမှာရှိတယ်။ ရှာတတ်ဖို့တော့လိုတယ်။ ရုပ်နဲ့ရင်းရှာမှ သိမယ်။ ခန္ဓာသိ ခေါ်တယ်။
- သီလရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အင်မတန်ယဉ်ကျေးတယ်ကွ။
- သမာဓိရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဘဝင်စိတ်ကလေး တည်ကြည်တယ်ကွ ..... အဲဒါ အလုပ်ကရတဲ့ဟာတွေ။
- သမာဓိရှိတဲ့လူက နှလုံးသားတည်ငြိမ်တယ်။ မဖောက်ပြန်ဘူး။ စေတသိက် မဖြစ်ဘူး။
- တရားဆိုတာ တရားတော့ တရားပဲဗျို့... စစ်မှန်သိမယ်။ သိမှ ပယ်မယ်။ ပယ်မှ မက်ကိုရမယ်။ တကယ်ရတာ မလိမ္မဲပါဘူး။
- အစိစိတ္တအား၊ ကောင်းလာရင် ခင်ဗျား သဘောပေါက်လာလိမ့်မယ်။ အပြင် အာရုံမြင်တယ်။ ကြားတယ်။ ဒီအယူမယူဘူး။ အတွင်းအာရုံ၊ အမြဲသတိထား တယ်။ (သြော်... အေး... အေး) မနောဓာတ်အေးနေရမယ်။ အပူမဟုတ်ဘူး။ ဗိုက်ထဲ ရေခဲတုံး ကြီး ထည့်ထားသလိုပဲ။ သဘောနဲ့ပဲပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ အအေးဓာတ်ပဲ၊ အရင်တုန်း ကတော့ ငါပူခဲ့ရပါတယ်ကွ...။
- ဒီက တကယ်သိသွားတာ။ အသေခံမယ် ရုပ်နဲ့ ရင်းထားတဲ့တရား၊ ဒီတဏှာ ကို သတ်ချင်လို့၊ သိချင်လို့ တရားထိုင်တယ်။
- ပယ်အပ်မယ့် တရားက ကာမသဝ၊ အဝါသဝ၊ ဒိဋ္ဌာသဝ၊ အဝိဇ္ဇာသဝ ဒါ ပယ်ရမယ်။
- ကျင့်အပ်မည့်တရားက မဂ္ဂင် (၆)ပါး။
- သိအပ်မယ့်တရားက ကိလေသာဝဋ်၊ ဘဝဝဋ်၊ ကာမဝဋ်၊ ဝိဘာဂဝဋ်။
- ရုပ်ကုဋေငါးထောင်း နာမ်ကုဋေတစ်သိန်းဖြစ်ပျက်မှ မသိရင် ကိလေသာ ကြွေး

တင်တယ်။ ကြွေးမတင်တဲ့နေရာရှိတယ်။ ရောက်အောင်သွားတဲ့...။

- ကိလေသာကြွေးဆိုတာဘာလဲ၊ ကိလေသာရဲ့ ဒုက္ခသစ္စာကို မသိလို့သမုဒယ အကြောင်း မပယ်နိုင်တော့ တဏှာမပယ်နိုင်ဘူးပေါ့ကွာ...။ အဲဒါကြွေးပဲကွ။ ဒီကြွေးကို မင်းဘယ်လိုဆပ်မလဲ၊ မင်းလည်းသေမယ်။ ငါလည်းသေမယ်ကွ။ ဒီရုပ်က အိုမယ်ကွ။ စိတ်က မအိုဘူး။ ငါဟောတာ စိတ်ဟောတာ။
- ကိလေသာဝဋ်ကိုမသိရင် ကာမဝဋ် မပယ်နိုင်ဘူး။ ကာမဝဋ် မပယ်နိုင်ရင် ဘဝဝဋ် မလွယ်တော့ဘူး။ ဝိဘာဂဝဋ်ပါပြီ။

စွဲရင်တော့မင်းထိုက်နဲ့မင်းကံ

- လောကီကို အားကိုးတဲ့ တဏှာ မာန၊ ဒိဋ္ဌိက မနေမှာ အောင်းနေပြီ။ ကိုယ့်ကို ကိုယ် အောင်းမှန်းမသိဘူး။ ကိလေသာဆိုတာရုပ်တရား၊ ကိလေသာဝဋ်၊ ကာမဝဋ်သိတော့ ကံမဟုတ်တော့ဘူး။ ဉာဏ်ဖြစ်သွားပြီ နှလုံးသားမှာ ဉာဏ် ဖြစ်တယ်။
- မွေးလာတာက ကံ၊ ကျင့်လို့သိတာ ဉာဏ်၊ အဲဒီဉာဏ်က ဘာဉာဏ်ခေါ်သလဲ၊ မဂ်ဉာဏ်ခေါ်တယ်။
- မဂ်ဉာဏ်ဆိုတာ ဘာလဲ၊ လောကီအနုသယစိတ်နှင့် စေတသိတ်ကို သတ် သွားတာ အဲဒါမဂ်ဉာဏ်ပဲဗျို့...။
- ဘုရားဆုပန်ရင် ဘုရားဖြစ်အောင် ကြိုးစား၊ ကြိုးစားရင်ရမှာပဲ။ သူများ တစ်တောင် ကျင့်ရင် ကိုယ်နှစ်တောင်ကျင့်၊ ကိုယ်လုပ်ကိုယ်ရမယ်။
- ကျင့်ကြ၊ ကြံကြ၊ အားထုတ်ကြ ကံပြတ်တရားခေါ်တယ်။
- အားကိုးမှားနေကြတယ်။ လောကီအားကိုးနေကြတယ်။
- ဟောဒီဘဝ ကာမနှစ်သက်သွားပြီး မျှော... ပြီပေါ့။ လာဘ်လာဘမျှော်ကိုးပြီး လုပ်ရင်တော့ ခင်ဗျားတို့ကျန်ရစ်ခဲ့မှာပဲ။
- မာန်တွေကို မစွဲနဲ့ စွဲရင်တော့ မင်းထိုက်နဲ့ မင်းကံပဲ။
- ခင်ဗျား ဝိပဿနာသာဆိုတယ်။ စားကောင်းသောက်ကောင်း လုပ်နေကြတယ်။ မှန်တယ်။ အပယ်တော့ ပိတ်လိမ့်မယ်။ ဉာဏ်ရဖို့တော့ မလွယ်ဘူး။
- ဝိပဿနာလုပ်တော့မှန်တယ်။ စိတ်ကမဖြူတော့ ဉာဏ်မပေါက်ဘူး။ အသိလေး

တော့ရတယ်။

- ဘယ်သူပျက်ပျက် ကိုယ့်စေတနာမပျက်စေနဲ့။ နိဗ္ဗာန်သွားမယ့် သီလခေါ်တယ်။ အလုပ်လုပ်ကြည့်။ အလုပ်က အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လာလိမ့်မယ်။ သဘောပေါက်လာ လိမ့်မယ်။
- ယခုကာလအပြင်ကံ လုံရှိနဲ့ စိတ်မချရဘူး။
- မြေကြီးလို သည်းခံနိုင်ရင် ပို၍ကောင်းတယ်။
- လောကီအားကိုတာ မာန်ခေါ်တယ်။ လောကုတ္တရာမမြင်လို့ လောကီအားကိုး တာ။

“ ကိုယ်လွန်မှ ကိုယ်ရမယ် ”

- တရားထိုင်ပြီဆိုရင် ကာယကံ၊ ဝစီကံလုံနေပြီ၊ သီလဖြစ်နေပြီ၊ မနောကံကို သတ်၊ ဝင်လေထွက်လေ တိုးဝင်တာကို သိ... သိ... သိ နေအောင် ကြိုးစား ကြာရင် ကျွဲကူးပေါ်လိမ့်မယ်။
- ထိတာက ရုပ်၊ သိတာက နာမ် (ဆိုလည်း မနေရဘူး) ဒီနှာခေါင်းနှစ်ပေါက် လှုပ်ရှားနေတဲ့ အာရုံကို သိထား။ အဲဒါ ဘဝင်စိတ်က သိတာ (ထိ... သိ... သတိ)၊ ထားရမယ်။ ဒီအာရုံဟာ တရစပ် လှုပ်ရှားနေတာ။ ဝင်လိုက် ထွက် လိုက်။ အဲဒီအာရုံကို ဘဝင်စိတ်က သိထား။ ကပ်ထား။ မလွှတ်စေနဲ့။
- လူ့ဘုံက အမြတ်ဆုံး၊ လူ့ဘုံက ကျင့်ရင်သိမယ်။ သိရင် ပယ်မယ်၊ ပယ်ရင် မဂ်ဆိုက် ဖိုလ်ဆက်မယ်။ ကြိုးစားရင် ကြိုးစားသလောက်ရမယ်။ တကယ် ရတာ မလိင်္ဂပါဘူး။
- စေတသိတ် သတ်ချင်ရင် မင်းရုပ်မင်းပြတ်ရှုရမယ်။
- ကိုယ်လုပ်မှ ကိုယ်ရမယ်။ သူများအားမကိုးနဲ့။ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ယုံကြည်ပါ။ ကိုယ့်ကိုကိုယ်ယုံကြည်လို့လုပ်ရင် မဂ်ဖိုလ်စွာန်တရားတွေ ရနိုင်ပါတယ်။
- အပြင်မှာ စင်ကြယ်မှ ခန္ဓာမှာစင်ကြယ်မယ်။ ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်မှ ဉာဏ်မှာ စင်ကြယ်မယ်။
- တရားအားထုတ်တဲ့နေရာမှာ ဒီနှာခေါင်းနှစ်ပေါက်က ဝင်လေထွက်လေအာရုံ လေးမှာ ဘဝင်မနောက ဒီအာရုံကို အသိကပ်ထား။ အသိလေးကပ်ထားရင်

ဒီစိတ်လေး ငြိမ် လာမယ်။ မနောဘဝင်ကလေး ငြိမ်လာမယ်။

- မနောဘဝင်လေးငြိမ်လာရင် အဓိစိတ္တ၊ အပြင်မှာစင်ကြယ်လာရင် အဓိသီလ။
- စိတ်စေတသီတိသတ်တော့ မမြင်ချင်တော့ဘူး။ မကြားချင်တော့ဘူး။ မသိချင်တော့ဘူး။ သူ့အာရုံ (၅)ပါးပယ်ပြီ။
- တရားယောဂီဟာ တရားမထိုင်တဲ့ အချိန်မှာလည်း အပြင်မှာ စင်ကြယ်အောင် နေ၊ သမ္မာနဲ့နေ၊ မိစ္ဆာမဖြစ်စေနဲ့၊ ကုပ်ကုပ်ကလေးနေ၊ ဘယ်မှ မသွားနဲ့။ ဘယ်သူနဲ့မှ စကားမပြောနဲ့၊ အမြဲတမ်း တရားနဲ့လုံသွင်းနေ၊ သည်းခံထား၊ စေတနာထား။

"အရိယာသစ္စာရောက်အောင်လုပ်"

- သမုဒိသစ္စာကနေ ဝိရတိသစ္စာ၊ ဝိရတိသစ္စာကနေ သဘာဝသစ္စာ၊ သဘာဝသစ္စာကနေ ပရမတ္ထသစ္စာ၊ ပရမတ္ထသစ္စာမှ အရိယာသစ္စာရောက်အောင်လုပ်။
- သမုဒိသစ္စာမှ သမ္မာနဲ့ယူပါ။
- အယူမှန်ဖို့ နှလုံးသားက သမ္မာဖြစ်ဖို့လိုတယ်။
- သမုဒိသစ္စာမှ သမ္မာကလည်း ထူလာပြီ၊ ဒဲဒီအခါမှ အပယ်ပိတ်မည်။
- ခင်ဗျား နှလုံးသားက သမ္မာဖြစ်နေမှ သမုဒိသစ္စာမှန်မယ်။
- သမုဒိသစ္စာမှန်လာတဲ့အခါ တဆင့်တက်ပြီ၊ ငါသည် အပြင်မှာ စင်ကြယ်ရင် ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်တယ်။ ခန္ဓာမှာစင်ကြယ်ရင် ဉာဏ်မှာ စင်ကြယ်တယ်။
- အပြင်မှာ သမုဒိသစ္စာငါးပါးရှိတယ်။ အပြင်သစ္စာနဲ့ အတွင်းသစ္စာ (၂)ခုကို တွင်အောင်လုပ်ရမယ်။
- သမုဒိသစ္စာမှန်ရင် ဝိရတိသစ္စာကျင့်ပြီး အတွင်းစိတ်ကျင့်တာ ဘဝင်စိတ် ကျင့်တာ၊ စွဲသေးသလား၊ ကိုယ့်စိတ်ကို စစ်တာ။
- ဝိပဿနာဆိုတာ အပျက်ရှုတာ။
- ဝိရတိသစ္စာကျင့်လာတဲ့အခါ သဘာဝသစ္စာမြင်လာပြီ၊ ခြေဘက် ... ရုပ်တုံး ရုပ်ခဲကြီး၊ ရုပ်က အကျိုးတရားကြီး၊ အကျိုးတရားကြီးပေါ်မှ အကြောင်းပေါ်လာ တယ်။
- ထုံတာလည်း ဝေဒနာ၊ အေးတာလည်း ဝေဒနာ၊ ကျင်တာလည်း ဝေဒနာ။

ဝေဒနာပါလားကွဆိုတာ သိလာပြီ၊ ဓာတ်(၄)ပါး ပါလား။

- သမာဓိအားကောင်းလာတဲ့အခါ ဝိရတိသစ္စာ၊ သဘောဝသစ္စာ စိတ်ဘက်ရောက်လာတယ်။ ဩော် အေ... အေ... သဘာဝတွေပဲ။ အာရုံ (၆)ပါး ပိတ်နေပြီ ဒုစရိုက် (၁၀)ပါး လုံနေပြီ။ သမ္မာနဲ့ သုံးထားပြီ ငါ့စိတ်ကို။
- ဝိရတိသစ္စာ ငါတရားထိုင်လိုက်တဲ့အခါကြတော့ အနုသယစိတ်တွေ အကုန်လုံး တစ်ခုမှ မပေါ်ပါလား။ ငါယခု ဓာတ်ကြီးပဲ ပေါ်နေပါလား...။
- ဝိရတိသစ္စာတက်တယ်။ ဝိရတိသစ္စာက ကာယကံ၊ ဝစီကံ သိမ်းပြီ။ မနောကံ သိမ်းပြီ၊ အနုသယသိမ်း။
- အာရုံ (၆)ပါးရယ်၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ မနောကံ ဒုစရိုက် (၁၀)ပါးရယ်၊ ခန္ဓာ (၅)ပါးရယ်ကို မဂ်ဉာဏ်က သိမ်းတယ်။
- မဂ်ဉာဏ်က ကျေးဇူးကြီးမားတယ်။ မဂ်ဉာဏ်ဆိုတာ လောကီမှာ သမုဒိသစ္စာနယ်ကို ကံကသိမ်းလိုက်ပြီ။
- ဖိုလ်ဉာဏ်က ဘာလဲ...။ အားလုံးရှိတဲ့ ဓာတ် (၄)ပါးကို သိမ်းလိုက်ပြီ။
- လောက (၃)ပါး လွတ်သွားတာ ဖိုလ်ပဲရှိတယ်။
- ပရမတ်ဆိုတာ အတ္တနယ်နဲ့ အနတ္တနယ်ကိုမြင်သွားတာ။
- အတ္တနယ်မှာ သမုဒိသစ္စာနယ်က စပြီးလာရတာ။
- ကာယသတိပဋ္ဌာန်ကနေ ဓမ္မာသိတပဋ္ဌာန်အထိ တစ်လျှောက်လုံးကျင့်သွားတာ၊ ပရမတ်ကို အမှန်ဆိုင်အောင် ကျင့်ရတာ။
- အရိယာသစ္စာဆိုတာ အာရုံပြတ်သွားတာ။
- အာရုံပယ်မှ ဥပဒါန်လွတ်မယ်။ ဥပဒါန်လွတ်မှ ကံပြတ်မယ်။ ဥပဒါန်လွတ်တာ အာသဝကွယဉာဏ်ပဲ။ ဒီဉာဏ်ရမှ သံသရာပြတ်မယ်။
- ကျင့်ဖွယ်ကိစ္စပြီးပြီ။ အဲဒါ ဖိုလ်ပဲ။
- ဟိုဘက်ကမ်းက အင်မတန်အေးတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီရုပ်ခန္ဓာကြီးရှိတော့ ဒီဘက်ကမ်း ပြန်လာရတယ်။

“ကိလေသာကို သတိပဋ္ဌာန်နဲ့သော်”

- ကိလေသာရုပ်ကို သတိမှသာလျှင် တဏှာရဲ့ သဘောကို သိလိမ့်မယ်။

- ကိလေသာကို ဘာနဲ့သတ်မလဲ။ သတိပဋ္ဌာန်နဲ့ သတ်တယ်။ ဘာနဲ့သွားသလဲ။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနဲ့ မိမိစိတ်ကို တိုက်စစ်သွားရမယ်။ စစ်သွားရင် အတ္တရဲ့သဘော၊ အနတ္တရဲ့ သဘောကိုလည်း သိတယ်။ အတ္တဆိုတာ ကံအစွဲ။
- သတိပဋ္ဌာန် (၄)ပါးနဲ့ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ ဒုစရိုက် (၁၀)ပါးလုံးကို လုံအောင်ထိန်းမယ်။ အာရုံ (၅)ပါး သာယာတယ်။ ဒီအနုသယ၊ ဒီအနုသယပယ်ရင် ကာယ ဝစီ ငြိမ်းလာမယ်။
- ကာယသတိပဋ္ဌာန်မှာ အလုပ်တရားကျင့်ပါတယ်။ သီလမဂ္ဂင်လို့ ရေးထားတယ်။ ဝါယမစိုက်ပြီး ထူထောင်အလုပ်ခေါ်တယ်။ တရားနှလုံးသွင်းပြီးနေတော့ စေတသိတ် ခေါင်းပါးလာတယ်။
- မနောတစ်လုံးပဲ သတ်လိုက်။
- မြင်ချင်တာလည်း မမြင်ချင်ဘူး။ ကြားချင်တာလည်း မကြားချင်ဘူး။ သိချင်တာလည်းမသိချင်ဘူး။ ချင် (၃)ချင် ရှောင်။
- ကာယသတိပဋ္ဌာန်မှာ တွေးစိတ်မရှိအောင် ရှုတယ်။
- မနောဘာဝင်လေး ငြိမ်လာရင် အဓိစတ္တ၊ အပြင်မှာ စင်ကြယ်လာရင် အဓိသီလ။
- ကာယသတိပဋ္ဌာန် ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ စစ်။
- တယ်သူနဲ့မှ စကားမပြောဘူး။ ရေတောင် မသောက်ဘူး။ တောထဲမှာ သူဟာ သူ နေတာ။ အပြင်မှာ စင်ကြယ်လာတယ်။ အတွင်းမှာလည်း စိတ်စေတသိတ် ခေါင်းပါးလာအောင် သူကျင့်လာတယ်။
- ကာယသတိပဋ္ဌာန်မှာ ဝေဒနာ ငါမရောစေနဲ့။ အသာလေးရှုသွား။ သတိကပ်ထား။
- အတွေးတွေ ခေါင်လာပြီ သမာဓိအားကောင်းလာတော့မှ ရုပ်ပြန်ရှု။
- စိတ်ကို အရင်သတ်ပြီးမှ ကိလေသာကို သတ်တယ်။
- ကာယသတိပဋ္ဌာန် ဘယ်ကတက်သလဲ။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မထ၊ သမ္မာအာဇီဝ ဒုရားဟောတရားနဲ့ စိတ်နှင့် တိုက်တယ်။
- ခန္ဓာ (၅)ပါး ဥပက္ခာတော့မယ်။ ငါပြတ်ရင်ပြတ်၊ ဒုရားဟော မဂ္ဂင်နဲ့ မိမိစိတ်နဲ့ တစ်ထပ်တည်းထားတယ်။

- ခန္ဓာ(၅)ပါး အကျိုးတရားရှာ၊ ရုပ်တရားကြီး ဒုက္ခသစ္စာအကြောင်းပေါ်လာ တယ်။ ဝေဒနာရှုတယ်...။
- ဝေဒနာသတိပဋ္ဌာန်၊ ဝေဒနာကြည့်၊ အဲဒီဝေဒနာမှာ တဏှာပါနေတယ်နော်။ မခံသာမှန်ပါ၏။ ဒီတရား ခံသာလျှင် သံသရာကျော မျောလိမ့်မယ်အများ။ ယိမ်းတာလည်း ဝေဒနာ၊ ထွန်းတာလည်း ဝေဒနာ၊ အေးတာလည်း ဝေဒနာ၊ ပူတာလည်း ဝေဒနာ၊ ဒီရုပ်ရရင် ဝေဒနာဖြစ်မယ်။ ဒီရုပ်ရှိရင် ဝေဒနာရှိမယ်။ ကိလေသာရှိရင် တဏှာရှိမယ်။ ဒီတဏှာသံသရာလည်တဲ့တရား။
- ဝေဒနာဆိုတာ သူ့ဘာသာသူ ဖောက်ပြန်နေပါလား။ သိတာက မနောလေး၊ မနောလေးက ဝေဒနာရဲ့ ဖောက်ပြန်မှုကို ကပ်လိုက်သွား။ ဝေဒနာဆုံးတော့ ခင်ဗျားသိလာလိမ့်မယ်။
- အသိလေးက ဝေဒနာရဲ့အဆုံးကို လိုက်ရမယ်။ ဖျက်မပစ်နဲ့။ အဲဒါ ခင်ဗျား ပတ္တမြားတုံး၊ ဒုက္ခသစ္စာဆိုတာ ခင်ဗျားသိပြီပေါ့။
- ဒုက္ခသိတော့ သမုဒယသံယောဇဉ်တွေ တဖြည်းဖြည်း ပယ်လာပြီဗျို့...။
- လောဘ၊ ဒေါသ ခေါင်းပါးပြီး မောဟပြတ်လာပြီ။
- ဝေဒနာမခံသာ မှန်ပါတီဒီတရား၊ ဘာမှ မလှုပ်နဲ့၊ လက်တွေ့ဘာတွေ မလှုပ် နဲ့၊ ခန္ဓာ (၅)ပါး ဘုရားလှူထားတာ၊ ခန္ဓာ (၅)ပါးကိုမြင်မှ ဒီဝေဒနာ ခင်ဗျား အမှန်သိမယ်။
- ခန္ဓာ (၅)ပါး လှုပ်ရှားလိုက်ရင် ဝေဒနာပြုတ်သွားလိမ့်မယ်။ ငြိမ်ငြိမ်လေးနေ။ ဒီဝေဒနာပေါ်မှ ခင်ဗျား ဉာဏ်ရမှာ။
- ဝေဒနာကို ခင်ဗျားရဲ့ဉာဏ်ဦးစီးမှ ကံကိုသိမယ်။ သတိလေးထား။ သဘော လေးရှု။ (သဘောလေး)။
- ဝေဒနာမှာလည်း သူ့သဘောလေးရလိုက်၊ သူ့သဘောဖြစ်နေပါလား။ ဓာတ်တွေ ဖြစ်နေပါလား။ ဒါကိုကြည့်။
- ခင်ဗျားတို့ နှလုံးသွင်းတတ်ဖို့လိုတယ်။ ကြိုးစားပေး။ ဝိရိယ ဇွဲသတ္တိတင်ထား။ သေရင်သေပါစေ။ ခန္ဓာ (၅)ပါး ဥပေက္ခာထားလိုက်။...။
- ခန္ဓာ (၅)ပါးကို ဥပေက္ခာမှ ရုပ်နာမ် (၂)ပါးသိမယ်။

- ဒုက္ခဝေဒနာကို ဖျက်မပစ်နဲ့။ ဖျက်ပစ်ရင်တော့ ခင်ဗျားသွားပြီ အဲဒါ ချောက်ထဲ ရောက်တာပဲ။ ဝေဒနာကို ကပ်လိုက်သွား။ သဘောလေးရူ၊ သဘာဝတရား ပါလား။ ဪ... အနတ္တပါလား၊ မမြဲပါလား၊ ဒုက္ခပါလား။ အဲဒါလေးနဲ့ အသိလေးကပ်သွား။ အရှုံးမပေးနဲ့။ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာကိုလည်း သိရမယ်။
- ဝေဒနာမှာ အသိကပ်ထား တဏှာမရောစေနဲ့၊ ငါမရောစေနဲ့၊ တောင့်မထားနဲ့၊ တင်းမထားနဲ့၊ အံ့ကြိတ်မထားနဲ့၊ သွားမရောစေနဲ့ မျှောပြီးလိုက်သွား။
- ကျင့်လိုက်တဲ့အခါ ကာယသတိပဋ္ဌာန်က ဝေဒနာသတိပဋ္ဌာန်၊ ဝေဒနာသတိ ပဋ္ဌာန်က စိတ္တသတိပဋ္ဌာန်ရောက်တယ်။ စိတ်လို့သိရင် သညာရှိတယ်။ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်ပေါ်တယ်။
- ဓာတ်ကိုရောက်သွားမှ သဘာဝသဘောတရားသိတယ် ဪ... အေး... အေး။
- သုခဝေဒနာနှင့် ဒုက္ခဝေဒနာ အလယ်ကသွား။ အဲဒါ သီလချုပ်တယ်။ ပညတ် သီလနဲ့ ပရမတ်သီလချုပ်တော့ လွတ်တာပေါ့။
- ဓာတ်လေးပါးချုပ်တော့ အေးတာပေါ့။ ကိလေသာဓာတ်တွေ ချုပ်တယ်။ ဓမ္မ ဓာတ်ဖြစ်လာတယ်။
- ပညတ်ပရမတ်ချုပ်မှ ရုပ်နာမ်လွတ်မယ်။
- အဲဒီရုပ်နာမ်လွတ်တယ်ဆိုတာ ကဲ ပြောစမ်းပါဦး ... အေး... ငါ တရား ထိုင်တယ်ကွာ။ ထိုင်တုန်းကတော့ ဝေဒနာတွေ ဒင်းကြမ်းပေါ့ကွာ၊ ရုပ်နာမ် လွတ်တဲ့အသိနဲ့ထိုင်တော့ ဘာမှမသိတော့ဘူးကွ။ ဒီအာရုံ ငါမယူတော့ဘူးကွ။ ဒါ ငါပြီးပြီတဲ့...။ ဟော အာရုံတစ်ခုဖြစ်တယ်။ လောကုတ္တရာအာရုံပဲ။ သဘာဝ သဘောပဲ။ သဘောပဲကွ။ အဲဒါ ငါခံစားရပြီးတဲ့ အကျိုးတရား ဒုက္ခသစ္စာကို လည်း ငါယူစရာမလိုတော့ဘူး။ အကြောင်းတရားကိုလည်း သတ်စရာမလို တော့ဘူး။ ဒီမဂ်ဉာဏ်ရမှ နိရောဓဝင်လို့ရမယ်။
- မဂ်ဆိုတာ အနုသယပယ်တာ မဂ်ပဲ။
- ဖိုလ်ဆိုတာ ရပြီးတရား ခံစားတာ ဖိုလ်ပဲ။
- ဒီသစ္စာလေးပါးမှ မရရင် ငါမထဘူးကွ။ ဒီသတိပဋ္ဌာန် (၄)ပါးမှ ငါမအောင် မြင်ရင် ငါမထတော့ဘူး။

- တောဆိုတာက တောနက်ကြီးမဟုတ်ဘူး။ လူသူခေါင်းပါးတဲ့နေရာ၊ စိတ်ငြိမ်တဲ့ နေရာ၊ ဥတုသဗ္ဗာရ၊ ဘောဇဉ်သဗ္ဗရ မျှတတဲ့ ဒီလိုနေရာမျိုးကို ရှာပြီးတော့ ဒီလို အကျင့်ကို ကျင့်ရတယ်။
- ဉာဏ်ဆိုတာ အာရုံ (၆)ပါးကိုမစွဲတာ ဉာဏ်။
- ဉာဏ်သမားက အာရုံပေါ်မှာ ကြောင့်ကြခြင်း၊ တောင့်တခြင်း၊ ပူပန်ခြင်းလည်း မရှိတော့ဘူး။

မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်

- ဉာဏ်ပေါက်အောင် မကျင့်နိုင်ရင် သံဝေဂတရား၊ ကိုယ်ကျင့်တရားထား၊ ဗြဟ္မစိုရ်တရားထား၊ စေတနာ မပျက်နဲ့။
- အဓိသီလဖြစ်ရင် အပယ်ပိတ်တယ်။ နတ်ပြည်ရောက်မယ်။
- အဓိစိတ္တဖြစ်ရင် ဗြဟ္မပြည်ရောက်မယ်။
- အဓိပညာက (၃၁)လွတ်မယ်။
- သမ္မာဒိဋ္ဌိသိပါပြီ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလည်း ဥပေက္ခာပြီ။ အဲဒါ မဟာသောတာပန်၊ သူဒါနကလည်း စစ်မှန်နေပြီ။
- မစွဲပါဘူးဆိုရင် အနာဂါမ် ခေါ်လိမ့်မယ်။ စာလိုဆို နိရောဓပုဂ္ဂိုလ်။
- မဂ်က အနုသယပယ်တာ မဂ်ပဲ။
- ဉာဏ်ဆိုတာ အာရုံ (၆)ပါး မစွဲတာ။
- အသေဝက္ခယဉာဏ်ဆိုတာ အာရုံပြတ်သွားတာ။
- မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်လိုချင်ရင် အနုသယပယ်နိုင်မှ ထူးမယ်။

စီစဉ်ပူဇော်သူ မိတ်ဆက်

ယခု စီစဉ်ပူဇော်ရေးသားသူ ဦးသုမနမှာ ယခု လူ့ဘဝက ပိုလ်မှူးသန်းမြင့်အောင် နာမည်ဖြင့်၊ ဝိသုဒ္ဓိစာစဉ် (၉) အထိ စီစဉ်ပူဇော်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ရဟန်းဘဝသို့ ရောက်ရှိကာ၊ ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာတရား အားထုတ်လိုသူများအတွက် ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မစာစဉ် (၁၀)ကို ထပ်မံစီစဉ်ပူဇော်ပါသည်။

ကျေးဇူးတော်ရှင် ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတ မြန်မာပြည်အနှံ့ ဟောကြားတော်မူခဲ့သော တရားကတ်ဆက်ခွေ (၁၀၀)ကျော်မှလည်းကောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့ ဦးမျိုးအောင်+ဒေါ်မြအေး အလုံအိမ်တွင် လည်းကောင်း၊ ဒါယကာ ဒါယိကာများအား ဟောကြားခဲ့သော တရားတော်များကို ကတ်ဆက်ခွေကူးယူထားရာ အခွေပေါင်း (၁၀၀)ကျော် ရှိပါသည်။ ၎င်းတရားခွေ စုစုပေါင်း(၂၀၀)ကျော်မှ တရားကျင့်စဉ်များကို ထုတ်နုတ်၍ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်၏ ခန္ဓာကျင့် ခန္ဓာသီ၊ ဓမ္မခန္ဓာကျင့်စဉ်များကို တရားထိုင်သူများ လွယ်လင့်တကူ သိရှိကျင့်ကြံ ပွားများနိုင်ရန်အတွက် စုစည်းတင်ပြအပ်ပါသည်။

၎င်းအပြင် (၂-၈-၁၉၉၇) ရက်နေ့နှင့် (၃၀-၇-၂၀၀၂) ရက်နေ့များတွင် ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ၊ မြောင်းမြမြို့၊ ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မာရုံကြီးတွင် တရားထိုင်သံဃာတော်၊ သီလရှင်၊ ယောဂီများအား တရားထိုင်နည်း၊ ကျင့်စဉ်များကို ဟောကြားခဲ့ရာတွင် ကတ်ဆက်ခွေဖြင့် အသံသွင်းယူထားခဲ့ရာ တရားထိုင်ကြသော ဓမ္မမိတ်ဆွေများ သိရှိကျင့်ကြံနိုင်ရန် ၎င်းကတ်ဆက်ခွေ နှစ်ခွေမှ ကူးယူဖော်ပြ ဓမ္မဒါနပြုပါသည်။

ကျေးဇူးတော်ရှင် ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားကြီးဦးပဏ္ဍိတ၏ ဥပနိသာယ အတိုင်း ပြသသည့် “ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာ တရားစခန်းပွဲများတွင် တရားစခန်းဝင်ရောက် ကြသော သံဃာတော်၊ သီလရှင်၊ ယောဂီများနှင့် ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာနည်းဖြင့် တရား အားထုတ်သူများသည် ဝိမုတ္တိယုဂခေတ် တစ်ပတ်ပြန်လည်ချိန်တွင် ပေါ်ထွန်း လာသော ဝိသုဒ္ဓိစမ္မကျင့်စဉ်တရားဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိစင်ကြယ်တေသာ တရားတော် ရရှိနိုင်ကြပါစေ။

“သိလူဖော်စား၊ မသိသူကျော်သွား” ဆိုရိုးစကားအတိုင်း ဝိသုဒ္ဓိစမ္မအရသာ ကို ဖော်စားနိုင်ကြပါစေ။ သံသရာ ဝဲဩဂမှ ဝိသုဒ္ဓိစမ္မကျင့်စဉ်ဖြင့် ဝိမုတ္တိလွတ်မြောက် နိုင်သူများ ဖြစ်နိုင်ကြပါစေ ဟူသော စေတနာဖြင့် စီစဉ်ပူဇော်လိုက်ရပါသည်။

ဦးသူမနု

ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင် ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၊

မြောင်းမြမြို့၊ ဖုန်း-၀၉ ၂၅၀၄၃၂၀၅၀၊ ၀၉ ၇၉၄၅၀၆၅၉၅

၁၃၇၄ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်

(ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘဝနတ်ထံပျံလွန်တော်မူခြင်း

(၇)နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် စီစဉ်ပူဇော်ပါသည်။)

(၂၅-၂-၂၀၁၃)

ကျေးဇူးတော်ရှင် ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရားကြီး
ခါယကာ၊ ခါယိကာများအား ဧဟာကြားတော်မူခဲ့သည့်

ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာတရားတော်မှာ

“အပြင်မှာ စင်ကြယ်မှ ခန္ဓာစင်ကြယ်မယ်၊ ခန္ဓာစင်ကြယ်မှ ဉာဏ်စင်ကြယ်မယ်”

အပြင်မှ စင်ကြယ်အောင် ဧနထိုင်နည်း

(စိတ္တဝိသုဒ္ဓိသီလ)

သည်းခံ

ဘယ်သူ ဘာပြောပြော မြေကြီးလိုနေ၊ မြေကြီးလိုဆိုတာ ဘယ်သူ နင်းနင်း
ခံတယ်၊ တံတွေး တွေးလည်း ခံတယ်။ အပေါ့အလေး စွန့်လည်း ခံတယ်။ ဘာမဆို
သည်းခံတယ် တရားကျင့်တဲ့ သူကလည်း ဘာမဆို သည်းခံပေါ့” ။ အာရုံငါးပါးပေါ်မှာ
သည်းခံပါ။

စေတနာထား

“ရပ်ကွက်လူကြီးများ နိုင်းရင် လုပ်ပေး။ ငါ့ချည်းနိုင်းတာပဲ သူများတွေတော့
မခိုင်းဘူး။ စေတနာပျက်တယ်။ ဟုတ်ကဲ့ လူကြီးမင်း ကျွန်တော်လုပ်ပေးပျံ့မယ်ဗျာ၊
စေတနာနဲ့လုပ်ပေး။ ငွေးလေး ကြောင်လေးကအစ သတ္တဝါအားလုံးပေါ် စေတနာထား
ပါ။ ကိုယ့်ကိုယ် ဆဲရင် မကြိုက်ဘူး။ ဆဲတဲ့သူအပေါ် စေတနာပျက်တတ်တယ်။
စေတနာ မပျက်စေနဲ့။ စေတနာအားလုံးအပေါ်ထားပါ။ စေတနာကနေ တက်ယူရ
တယ်။” ဘယာ စေတနာပကာသန စေတနာမဟုတ်ဘဲ အဝိပတိစေတနာဖြစ်ပါစေ။

“သမ္မာဆိုတာ မှုတတဲ့စိတ်၊ မုန့်ပေးရင် ကိုယ့်သားသမီးပေးချင်တယ်၊
ကျွေး ချင်တယ်။ သူများသားသမီးကိုတော့ မကောင်းတတ်လို့ ပေးရတယ်။
မပေးချင်ဘူး။ သမ္မာမဖြစ်ဘူး။ ကိုယ့်သားသမီး၊ သူ့သားသမီး တန်တူးထားနိုင်မှ
သမ္မာဖြစ်တယ်။ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံတွေပေါ်မှာ မှန်အောင်နေ။ မိမိစိတ်ဟာ
ဖြူစင်သန့်ရှင်း၍ မှန်သားလို ဖြစ်နေရပါတယ်။

ဒုစရိုက် (၁၀)ပါး

ဒုစရိုက် ၁၀ ပါးမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါတယ်။

ကာယကံ ၃ မါး

- ပါဏာတိပါတာ - သူ့အသက်သတ်ခြင်း
- အဒိန္နဒါန - သူများပစ္စည်းခိုးယူခြင်း
- ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ - သူများသားမယားဖျက်ဆီးခြင်း

ဇနီကံ ၄ မါး

- မုသာဝါဒါ - လိမ်လည်ပြောဆိုခြင်း
- ဝိသုနဝါစာ - သူများချစ်ခင်မှု ပျက်ပြားစေရန် ပြောဆိုခြင်း၊ အတင်းပြောခြင်း၊ သူများအကြောင်း ကိုယ့်အကြောင်း လုပ်ပြောခြင်း
- ဖရုသဝါစာ - ကြမ်းတမ်းယုတ်မာသော စကားပြောခြင်း။
- သပ္ပဖလာကဝါစာ - အကျိုးမရှိ သိမ်ဖျင်းသော စကားပြောခြင်း။

မနောကံ ၃ မါး

- အဘိဇ္ဈ - သူများကောင်းစားကြီးပွားတိုးတက်မှုကို မနာလိုဝန်တိုခြင်း
- ဗျာပါဒ - စိုးရိမ်သောက ပူဆွေးခြင်း။
- မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ - မကောင်းသော အယူမှားခြင်း။

- ဗုဒ္ဓဟောကြားခဲ့သော ယဉ်ကျေးမှုအားလုံးနှင့်ကိုက်ညီအောင် ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ နေပါ။
- ၃၈ ဖြာ မင်္ဂလာတရားတွေနဲ့နေပါ။ သမုတိသစ္စာ မှန်အောင်နေပါ။ ကိုယ့်ထက် ကြီးသူကိုရိုသေပါ။ ကိုယ်ချင်စာတရား ထားပါ။ စာနာတဲ့စိတ်ထားပါ။ ဗြဟ္မစိုရ် တရားထားပါ။ သံဝေဂတရားထားပါ။
- မာန်တွေကို ဖြုတ်ပါ။ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ရာဇမာန်၊ နေမာန်၊ ပစ္စည်းမာန်၊ ငါမာန် တွေဖြုတ်ပါ။
- မာန်ဖြုတ်ရန်နှင့်ပတ်သက်၍ ဥပမာ- “ကိုရင်တွတ်ပီဆီသွားပြီး လိုအပ်တဲ့ပစ္စည်း သွားတောင်းတဲ့အခါ ဟိန်းလား၊ ဟောက်လား လုပ်တဲ့အခါ ခင်ဗျား ဘယ်လို နေမလဲ။ မခံချင်စိတ်ဖြစ်တယ်ဘုရား။ အေး အဲဒီမခံချင်စိတ်ဖြစ်တဲ့ မာန်လေးကို

ဖြုတ်လိုက်၊ အဲဒါ မာန်ချတာပဲ” ဟု မိန့်ခဲ့ပါသည်။

သူများအကြောင်းကိုယ်အကြောင်းမလွှဲမဲ့

အကြောင်းကို သတ်ပါ အကျိုးရပ်လိမ့်မယ်။ အကြောင်းသတ်တရား
အကြောင်းသတ်မှ အကျိုးရပ်မယ်။ အာရုံကို အမြဲထိန်းထားပါ။

အာရုံ ၆ မါး ထိန်းသိမ်းစါ

မြင်ချင်သေးသလား။ မြင်တဲ့အပေါ် လောဘာ၊ ဒေါသ မဖြစ်စေနဲ့။
သမ္မာနဲ့နေပါ။

ကြားချင်သေးသလား။ ကြားတဲ့အပေါ် လောဘာ၊ ဒေါသမဖြစ်စေနဲ့။
သမ္မာနဲ့နေပါ။

နံ့ချင်သေးသလား။ နံ့တဲ့အပေါ်မှာ လောဘာ၊ ဒေါသမဖြစ်စေနဲ့။
သမ္မာနဲ့နေပါ။

စားချင်သေးသလား။ စားတဲ့အပေါ်မှာ လောဘာ၊ ဒေါသမဖြစ်စေနဲ့။
သမ္မာနဲ့နေပါ။

ထိချင်သေးသလား။ ထိတဲ့အပေါ်မှာ လောဘာ၊ ဒေါသမဖြစ်စေနဲ့။
သမ္မာနဲ့နေပါ။

တွေးချင်သေးသလား။ တွေးတဲ့အပေါ်မှာ လောဘာ၊ ဒေါသမဖြစ်စေနဲ့။
သမ္မာနဲ့နေပါ။

စေတနာ (စိတ္တဗိသုဒ္ဓိသီလ) မနောသီလ

ဆရာတော်ကြီး ဆိုလိုသည့် သီလမှာ “စေတနာပျက်ရင် သီလပျက်တယ်။
သီလဆိုတာ လောဘာ၊ ဒေါသ၊ မောဟ ခေါင်းပါးရမယ်။ စေတနာပျက်ရင် လောဘာ
ဖြစ်မယ်။ ဒေါသဖြစ်မယ်။ မောဟဖြစ်မယ်။ ဒါကြောင့် စေတနာပျက်ရင် သီလပျက်
တယ်။ သီလမှာ ပညတ်သီလ၊ ပရမတ်ရှိတယ်။ ပညတ်သီလက ကာယကံသီလ၊
ဝစီ ကံသီလဖြစ်ပြီး ပရမတ်သီလကတော့ မနောကံသီလ လုံအောင်ထိန်းပါ။ အနှစ်
သီလ ဖြစ်ပါတယ်။ “မနော” မှာ သည်းခံ၊ စေတနာထား၊ သမ္မာလေးပါးနဲ့ သွားပါ။
အသီးတစ်ရာ အညှာတစ်ခု၊ အညှာဆိုတဲ့ မနောထိန်းထားရင် ကာယ၊ ဝစီလုံပါ

တယ်။ အညှာ ဖြတ်လိုက်ရင် အသီးတွေ ကြွေကျသလို မနောသတ်ရင် တာယကံ၊ ဝစီကံ လုံပါတယ်။

အာရုံ (၆)ပါးမှာ စေတနာထားပါ

- မြင်တဲ့နေရာမှာ စေတနာဖြစ်ပါစေ။
- ကြားတဲ့နေရာမှာ စေတနာဖြစ်ပါစေ။
- နံတဲ့နေရာမှာ စေတနာဖြစ်ပါစေ။
- စားတဲ့နေရာမှာ စေတနာဖြစ်ပါစေ။
- ထိတဲ့နေရာမှာ စေတနာဖြစ်ပါစေ။
- တွေးတဲ့နေရာမှာ စေတနာဖြစ်ပါစေ။

အာရုံ (၆)ပါးမှာ အကြောင်းသတ်ပါ

- မြင်လိုက်တဲ့အကြောင်းသတ်ပါ။
- ကြားလိုက်တဲ့ အကြောင်းသတ်ပါ။
- နံလိုက်တဲ့ အကြောင်းသတ်ပါ။
- စားလိုက်တဲ့အကြောင်းသတ်ပါ။
- ထိလိုက်တဲ့ အကြောင်းသတ်ပါ။
- တွေးလိုက်တဲ့အကြောင်းသတ်ပါ။

အာရုံ (၆)ပါး ဖြစ်ဆဲခဏ အနတ္တ နှလုံးသွင်းပါ

- မြင်တာ အနတ္တ။
- ကြားတာ အနတ္တ။
- နံတာ အနတ္တ။
- စားတာ အနတ္တ။
- ထိတာ အနတ္တ။
- တွေးတာ အနတ္တ။

အာရုံ (၆)ပါးနဲ့ တွေးတိုင်း ရုပ်နာမ်မမြဲပါလား၊ နှလုံးသွင်းပါ

မြင်တာရုပ်၊ သိတာနာမ်၊ မြင်သိရုပ်နာမ်၊ မမြဲပါလား။

ကြားတာရှုပ်၊ သိတာနာမ်၊ ကြားသိရှုပ်နာမ်၊ မမြဲပါလား။
 နံတာရှုပ်၊ သိတာနာမ်၊ နံသိရှုပ်နာမ၊ မမြဲပါလား။
 စားတာရှုပ်၊ သိတာနာမ်၊ စားသိရှုပ်နာမ်၊ မမြဲပါလား။
 ထိတာရှုပ်၊ သိတာနာမ်၊ ထိသိရှုပ်နာမ်၊ မမြဲပါလား။
 တွေးတာရှုပ်၊ သိတာနာမ်၊ တွေးသိရှုပ်နာမ်၊ မမြဲပါလား။

အာရုံနဲ့ မနော မပေါင်းနဲ့

အာရုံနဲ့ မနောပေါင်းသွားရင် ကံတွေဖြစ်မယ်။ အာရုံနဲ့မနော မပေါင်းနဲ့ ဥပါဒါန် တွေဖြစ်မယ်။ သံသရာလည်မယ်။

ကျင့်ရမည့်သစ္စာ

သမုတိသစ္စာကနေ အရိယာသစ္စာရသည်အထိ အဆင့်ဆင့်ကျင့်ပါ။

သမုတိသစ္စာ

တရားမထိုင်ချိန် အပြင်အာရုံနှင့် ပေါင်းနေချိန်တွင် သမ္မာဖြစ်အောင်နေပါ။
 လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ ခေါင်းပါးအောင်နေပါ။ အပြင်မှာ စင်ကြယ်အောင်နေပါ။
 ပညတ်မှန်အောင်နေပါ။

ဝိရတိသစ္စာ

ဝိပဿနာတရားကို မဂ္ဂင် (၈)ပါး လမ်းစဉ်အတိုင်း ကျင့်ပါ။

သဘာဝသစ္စာ

သဘာဝ၊ သဘောများ သိမြင်လာပါလိမ့်မည်။ သဘာဝဆိုက်လာပါမည်။
 ရုပ် သဘာဝ၊ နာမ်သဘာဝ၊ ရုပ်၏သဘော၊ နာမ်၏ သဘော၊ မြေမှု အနိစ္စ၊
 ဆင်းရဲမှုဒုက္ခ၊ အစိုးမရမှု အနတ္တတို့ကို သိမြင်လာပါလိမ့်မည်။

ပရမတ္ထသစ္စာ

ပညတ်သဘောပေါက်၍ ပရမတ်ဆိုက်ပါမည်။ ဓာတ်သဘောတွေ သိလာပါ
 မည်။ ရုပ်ဓာတ်၊ နာမ်ဓာတ်နှင့် ဓာတ် (၁၈)ပါးတို့ကို သဘောပေါက်လာပါလိမ့်မည်။
 ပညတ်အသိမှ ပရမတ်အသိသို့ ရရှိလာလိမ့်မည်။

အရိယာသစ္စာ

အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များသိသော အသိများရရှိလာမည်။ ရုပ်ချုပ်၊ နာမ်ချုပ်၊ ဒုက္ခဝေဒနာ ချုပ်၊ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခသစ္စာချုပ်၊ သမုဒယသစ္စာချုပ်၊ ကုသိုလ်ချုပ်၊ အကုသိုလ်ချုပ်၊ အားလုံးချုပ်ပြီး နိရောဓသစ္စာစဆိုက်ကာ အရိယာတို့ သိသင့်သိထိုက်သော အသိများ ရရှိလာပါသည်။

**ခန္ဓာငါးပါးကို ရုပ်၊ နာမ်ကွဲအောင်ကျင့်ပါ
ခန္ဓာငါးပါး**

၁။ ရူပက္ခန္ဓာ	(က) ရုပ်	ရုပ်ခန္ဓာ (၁)ပါး	} ရုပ်၊ နာမ် (၂)ပါး
၂။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ	} (ခ) စေတသိတ်	} နာမ်ခန္ဓာ (၄)ပါး	
၃။ သညာက္ခန္ဓာ			
၄။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ			
၅။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ	(ဂ) စိတ်		

ရူပက္ခန္ဓာ

ကိလေသာ အညစ်အကြေးဖြင့် အဖ၏ ဥတုမိုးရေ အမိ၏ လယ်ယာမြေ ပေါင်းစပ်ကာ ကံတည်းဟူသော ထောက်ပံ့မှုတို့ကြောင့် အမြဲထာဝရအစဉ်ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲနေသော သဘာဝသဘောပင်ဖြစ်သည်။ ဉာဏ်မျက်စိမြင်ကြည့်မှသာ သိနိုင်သည်။ ရုပ်၊ နာမ်ကွဲပြားသော ဉာဏ်ရမှသာ ခွဲခြားသိနိုင်သည်။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ

ရုပ် ရုပ်ချင်း ထိတွေ့ရာမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော ခံစားမှုတည်းဟူသော သိမျှ၊ နာမ် တရားဖြစ်သည်။ ဝေဒနာတွင် မိမိခံစားလိုသော ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် မိမိလိုလားခံစားလိုသော သုခဝေဒနာရှိသည်။ ၎င်းနှစ်ခုလုံးကို ဥပက္ခာပြု (မစွဲ)ဘဲ နေနိုင်အောင် ကျင့်ကြံရမည်။ ဒုက္ခဝေဒနာလည်းချုပ် (မစွဲ)၊ သုခဝေဒနာလည်းချုပ် (မစွဲ) အောင် ကျင့်ကြံရမည်။ ဝေဒနာကို ဥပါဒါန် (စွဲကာ) နှစ်သက်မှု၊ မနှစ်သက်မှု (တဏှာ) သက် ကူးသွားတတ်သည်။

သညာဏခန္ဓာ

မှတ်သားတတ်သော သိမှု နှာမ်တရားပင်ဖြစ်သည်။ သညာတည်းဟူသော အမှတ်တရားကြောင့် ကံကိုဖြစ်စေတယ်။ သညာကနေ ပညာဖြစ်အောင် လုပ်ရမည်။ ရုပ်နှာမ်မြင်အောင် မဂ္ဂင် (၈)ပါးနှင့်ကျင့်ရတတ်တယ်။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ

ပြုပြင်စေ့ဆော်တတ်သော သဘောနှာမ်တရားဖြစ်ပါတယ်။ လောက သုံးပါးတွင် ဖြစ်ပျက်ပြုပြင်ပြောင်းလဲနေသော သင်္ခါရသဘောဖြစ်တယ်။ ဘာမှ မမြဲပါတကား။ ပြုပြင်စေ့ဆော်မှု ရပ်မှသာလျှင် (အသင်္ခါရ) ချုပ်ငြိမ်းမှု၊ အေးငြိမ်းမှု ရရှိမည် ဖြစ်ပါတယ်။

ဝိညာဏက္ခန္ဓာ

သိမှုသဘောဖြစ်တယ်။ သိမှုကို အရောင်ဆိုးပေးသော စေတသိတ် (ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ)တို့ကြောင့် သိမှုစိတ်သည် လောက၊ ဒေါသ၊ မောဟ ဖြစ်လာရတယ်။ စေတသိတ်ကို သတ်နိုင်ပါက မဂ္ဂင်ကုန်နိုင်သော နည်းလမ်းမှာ မဂ္ဂင် (၈)ပါးဖြစ်ပါတယ်။ မဂ္ဂင် (၈)ပါးကျင့်က ခန္ဓာငါးပါးကို လက်တွေ့သဘောပေါက်ကာ ရုပ်နှာမ် (၂) ပါး အမှန်သိ၊ အမှန်မြင်လာလိမ့်မယ်။ ယခုဖတ်နေရသည်မှာ စာရုပ်နှာမ်နှစ်ပါး ခန္ဓာငါးပါးဖြစ်၍ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ကွင်းကွင်းကွက်ကွက် မသိနိုင်ပါ။

ခန္ဓာသိက ရှင်းမှသာ ရှင်းရှင်းလင်းလင် သိမြင်လာပါလိမ့်မည်။ ယခု ရေးသားထားသော ဆရာတော်ကြီး နည်းနာနိဿယအတိုင်းကျင့်ပါက ခန္ဓာသိ၊ ခန္ဓာမြင် ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။ ကျင့်ဖို့က ကိုယ့်အကြောင်း။ ယခုကဲ့သို့ ဝိဇ္ဇာဆိုတဲ့ အသိတရားတွေ သိလာ၍ စရဏဆိုတဲ့အကျင့် မိမိတို့ ကျင့်ဖို့ပဲ လိုပါတော့တယ်။ ကျင့်နည်း မဂ္ဂင် (၈)ပါး နှင့် လျှောက်နည်း သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးကို ဆက်လက် ဖော်ပြပါမည်။

မဂ္ဂင် (၈)ပါး

ဆရာတော်က မဂ္ဂင် (၈)ပါးကို အဓိကထား ဟောခဲ့ပါတယ်။ တရားတိုင်နေတဲ့ အချိန် မဂ္ဂင် (၈)ပါးနှင့် ညီညွတ်နေပါတယ်။ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ သိက္ခာလုံးပါးနှင့်

ပြည့်စုံနေပါတယ်။ ဆရာတော်က မဂ္ဂင် (၈)ပါး၊ အကျင့်တရားကလွဲလို့ နိဗ္ဗာန်ရောက် နိုင်တဲ့လမ်းမရှိဘူးလို့ ဟောခဲ့ပါတယ်။

သမ္မာဝါစာ

တရားထိုင်နေတဲ့အချိန် စကားတောင်မပြော၊ သမ္မာဝါစာ ဖြစ်နေပါတယ်။

သမ္မာကမ္မန္တ

တရားထိုင်နေတဲ့အချိန် မင်္ဂိုလ်တရားရအောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်နေတဲ့ အလုပ်ဖြစ်တဲ့အတွက် သမ္မာကမ္မန္တ ဖြစ်နေပါတယ်။

သမ္မာအာဇီဝ

တရားထိုင်နေချိန်မှာ ကိုယ်အသက်ရှင်ရန်အတွက် အစားစားရပါတယ်။ မိမိအသက်ရှင်ရန်အတွက် အာဟာရစားတဲ့အခါ ကျွေးတဲ့အာဟာရကိုပဲ စားရပါတယ်။ ငစိန်ဆန်မစားဘူး၊ ပေါ်ဆန်မွှေးထမင်းစားမယ်၊ ဒီဟင်းပေါ့တယ်၊ စပ်တယ် မပြောဘူး။ မိမိရုပ်အသက်ရှင်ရန်အတွက် ကျွေးတာစားမယ်။ စားတဲ့အခါမှာလည်း မိမိရုပ်က တောင့်တလို့ အာဟာရထည့်ပေးရတာ။ ငါစားချင်လို့မဟုတ်၊ ရုပ်က တောင့်တတဲ့အတွက် လိုအပ်တဲ့ အာဟာရထည့်ပေးတယ်လို့ သဘောထားပါ။ စားတာက ရုပ်၊ စားချင်တာက နာမ်၊ ရုပ် နာမ် ငါမဟုတ်။ သဘာဝသူသဘော ရုပ်တောင့်တလို့ အာဟာရထည့်ပေးရတယ်လို့ သဘောနှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်စားရင် သမ္မာအာဇီဝဖြစ်နေပါတယ်။ စားတဲ့အခါမှာလည်း ကိုင်တယ်၊ မြို့တယ်၊ ကိုင်တယ်၊ မြို့တယ်လို့ အာဟာရဖြည့်ပေးရတယ်လို့ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်စားက သမ္မာအာဇီဝ ဖြစ်ပါတယ်။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝသည် သီလမဂ္ဂင်သုံးပါးဖြစ်၍ ၎င်းမဂ္ဂင်သုံးပါးပြည့်စုံက အဓိသီလဖြစ်ပါတယ်။ အပြင်မှာ စင်ကြယ်လာပါတယ်။ သမုတိသစ္စာ ဝိရတိသစ္စာနှစ်ပါး ပြည့်စုံလာပါတယ်။

သမ္မာဝါယမ

မင်္ဂိုရရန်အတွက် မနေမနား၊ မီးပွတ်သမားကဲ့သို့ ဇွဲသတ္တိတင်၍ အရိုးအသား တွေ ကြေပါစေ၊ အသွေးအသားတွေ ခန်းခြောက်ပါစေ၊ အကြောတွေ ပြတ်ပါစေ၊ တရားမရ ရအောင် လုပ်မယ်ဆိုပြီး ဇွဲသတ္တိတင်ပြီး ကျင့်ကြံပါ။ ရေထဲငုပ်ရင် သဲ

ရအောင်ငုပ်၊ တိုင်ထိပ်တက်ရင်လည်း တိုင်ပေါ်ရောက်အောင်တက်။ “ငုပ်မိသဲတိုင် တက်နိုင်ဖျားရောက်” ဆိုသည့်အတိုင်း ဝီရိယမှာ ဇွဲသတ္တိတင်၍ မဂ်ဖိုလ်ရလိုသော စိတ်ဖြင့် ကျင့်ကြံအားထုတ်နေပါက သမ္မာဝါယမ ဖြစ်ပါတယ်။

သမ္မာသတိ

မဂ်ရလိုသောဆန္ဒဖြင့် ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးပေါ်တွင် သတိထားမှတ်နေ ပါက သမ္မာသတိဖြစ်ပါတယ်။

သမ္မာသမာဓိ

မဂ်ဖိုလ်ရလိုသော သဒ္ဓါစိတ်ဖြင့် ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးပေါ်တွင် မလျော့ သော ဇွဲသတ္တိဖြင့် ဝီရိယ ထူထောင်ကာ အမြဲမပြတ် သတိကပ်ရှုမှတ်နေပါက မိမိစိတ် (မနော) လေးသည် တည်ကြည်လာပြီး ငြိမ်းလာပါပြီ၊ မိမိစိတ်ဟာ ထားတဲ့ နေရာ တည်နေပါပြီ။ မဂ်ဖိုလ်သို့ ကျေးဇူးပြုမည့် သမ္မာသမာဓိဖြစ်ပါတယ်။

သမ္မာဝါယမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမ္မာဓိသည် သမာဓိ မဂ်သုံးပါးဖြစ်ပြီး ၎င်းသုံးပါးပြည့်စုံနေသည့်အတွက် အဝိစိတ္တဖြစ်ပါတယ်။ ခန္ဓာစင်ကြယ်လာပါတယ် သဘာဝသစ္စာ သိလာပါတယ်။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ

အဓိသီလ၊ အဝိစိတ္တဖြစ်လာတဲ့အခါမှာ ဖောက်ပြန်နေတဲ့ ရုပ်နဲ့သိနေတဲ့ နာမ် တရား၊ နှစ်ပါးသာရှိပြီး ရုပ်နာမ်ကို သိမြင်လာပါလိမ့်မယ်။ ရုပ်နာမ်မမြဲတာကို သိပြီး မမြဲသော အနိစ္စ၊ မမြဲတာကြောင့် ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခ၊ အစိုးမရတဲ့ အနတ္တ သဘောသဘာဝတွေပါလား။ နာမ်ကလည်း ခံစားနေတဲ့သဘောသဘာဝတွေပါလား။ ငါမဟုတ်ပါလား။ သူ့သဘောသူ ဖောက်ပြန်နေတဲ့ ဓာတ်သဘောတွေပါလားဆိုတာ အမှန်သိမြင်လာလိမ့်မယ်။ ဒီလို အသိတွေဖြစ်လာရင် မှန်ကန်တဲ့အသိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်လာပါပြီ။ သက္ကယဒိဋ္ဌိ အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေ ပယ်ပြီဆိုရင် သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်ပါတယ်။

သမ္မာသင်္ကပ္ပ

ရုပ်နာမ်ရဲ့ မမြဲမှု အနိစ္စ၊ ဆင်းရဲမှု ဒုက္ခ၊ အစိုးမရတဲ့ အနတ္တရဲ့ သဘော သဘာဝကို သိလာတဲ့အခါ ရုပ်ကလည်း ငါမဟုတ်၊ မမြဲတဲ့သဘော၊ နာမ်ကလည်း

ငါမဟုတ် မမြဲတဲ့သဘော သဘာဝ။ သူ့ဟာသူ ဖောက်ပြန် သူ့ဟာသူဖြစ်ပျက်နေ တာကို သိမြင်လာပြီး ရုပ်ကိုလည်းမစွဲ။ ဥပါဒါန်လွတ်ရုပ်ချုပ်။ နာမ်ပေါ်လည်း မဟွဲ၊ ဥပါဒါန်လွတ် နာမ်ချုပ်။ ရုပ်နာမ်ချုပ်ပြီး အေးငြိမ်းတတ်ဖြစ်ပြီး နိရောဓ ဆိုက်ပါတယ်။ ရုပ်နာမ်ပေါ်မှာခံစားတဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာနဲ့ သုခဝေဒနာလည်းချုပ်။ ဒုက္ခဝေဒနာနဲ့ သုခ ဝေဒနာကြား အလယ်ကသွားတဲ့ မှန်ကန်သော အသိ၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်သမ္ပ သက်ပ္ပ ဖြစ်ပါတယ်။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ (မှန်ကန်သောအသိ)၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ (မှန်ကန်သောဉာဏ်) သည် ပညာမဂ္ဂင်နှစ်ပါးဖြစ်ပါတယ်။ အဝိပညာဖြစ်ပါတယ်။ ပရမတ္ထသစ္စာ၊ အရိယာသစ္စာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဉာဏ်မှာ စင်ကြယ်ပါတယ်။ ဝိသုဒ္ဓိ (၇)ပါး ပြည့်စုံပါတယ်။ အပြင်မှာ စင်ကြယ်ခြင်းဆိုတဲ့ အဓိသီလနဲ့ သမုတိသစ္စာမှန်ရင် ခန္ဓာစင်ကြယ်မယ်။ ခန္ဓာ စင်ကြယ်ခြင်းဆိုတဲ့ အဓိစိတ္တနဲ့ သဘာဝသစ္စာမှန်ရင် ခန္ဓာစင်ကြယ်မယ်။ အဝိပညာ နဲ့ ပရမတ္ထသစ္စာ၊ အရိယာသစ္စာဖြစ်လာမယ်ဟု မိန့်ခဲ့ပါတယ်။

ဦးလ် (၅)ပါး

သဒ္ဓါဗိုလ်

မဂ်ဖိုတရား ရလိုသော ယုံကြည်ဆန္ဒ ရှိရပါတယ်။

ဝီရိယဗိုလ်

“အရိုးကြေကြေ အရည်ခမ်းခမ်း မနေမနား၊ မီးပွတ်သမားကဲ့သို့ မဂ်ဖိုလ် မရ မချမ်း ငါမထဟူသော ဇွဲ၊ သတ္တ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယဖြင့် အားစိုက်၍ အားထုတ် ရပါတယ်။

သတိဗိုလ်

နေ့စဉ်နေ့တိုင်။ အမြဲတမ်း မမေ့မလျော့သော အသိတရားဖြင့် ကာယသတိ ပဋ္ဌာန်၊ ဝေဒနာသတိပဋ္ဌာန်၊ စိတ္တသတိပဋ္ဌာန်၊ ဓမ္မာသတိပဋ္ဌာန်ဖြင့် အမြဲတမ်းမပြတ် သတိကပ်၍ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါ် ရှုမှတ်နေရပါတယ်။

ထမာဓိဗိုလ်

ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးပေါ်တွင် ရှုမှတ်နေသော အသိနှင့်သတိ တစ်ထပ်

တည်းကျကာ စိတ်တည်ကြည်ငြိမ်ဝပ်လာပါတယ်။

ပညာဗိုလ်

ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးဟာ သူ့သဘာဝ သူ့ဖောက်ပြန်နေပါလား။ မမြဲပါလား။ မမြဲတဲ့အတွက် ဥပါဒါန်လွှတ်၍ ပညာဗိုလ်ဖြစ်လာပါတယ်။

သိရမည့်သဗ္ဗာဇေးပါး

၁။ ဒုက္ခသစ္စာ

ဆင်းရဲခြင်းအမှန်တရား၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး ရရှိပါက အို၊ နှာ၊ သေဟူသော ဆင်းရဲဒုက္ခခံရမည်သာဖြစ်သည်။ ရုပ်နာမ်ရလာကတည်းက ဖောက်ပြန်ဖြစ်ပျက်မမြဲတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးသာဖြစ်ပါတယ်။ အစိုးမရတဲ့ခန္ဓာငါးပါးသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရုပ်နာမ်ရလာကတည်းက ဒုက္ခသစ္စာ ဆင်းရဲခြင်း၊ အမှန်တရား ဖြစ်ပါတယ်။ ရုပ်ရဲ့ဖောက်ပြန်ပုံ၊ မမြဲပုံ၊ ဖြစ်ပျက်ပုံတို့ကို မဂ္ဂင် (၈)ပါး အကျင့်နဲ့ ကျင့်တော့မှ ဉာဏ်ရရှိပြီး၊ ရုပ်ဒုက္ခအစစ်အမှန်ကို သစ္စာထိုက်အောင် သိမြင်သွား ရင် ရုပ်ဒုက္ခအမှန်တရားကို သိပါတယ်။ ရုပ်ပေါ်မှ သမာဓိအားကောင်းကောင်းနဲ့ရူပမှ ဉာဏ်ရပြီး ရုပ်ဒုက္ခအမှန်ကို သိရှိပြီး သမုဒယပယ်ပါတယ်။ နာမ်သေပါတယ်။ ရုပ်ဒုက္ခသိတော့ နာမ်က ဥပါဒါန်အစွဲဖြစ်ပါတယ်။ နာမ်မသေတော့ ရုပ်ခွေးဖြစ်ပါတယ် လို့ ဆရာတော် ဟောခဲ့ပါတယ်။

၂။ သမုဒယသစ္စာ

ဆင်းရဲခြင်းအကြောင်း အမှန်တရားဖြစ်ပါတယ်။ နာမ်တရားဖြစ်ပါတယ်။ ဒုက္ခသစ္စာ အမှန်တရားမသိတော့ သမုဒယသစ္စာကို မပယ်နိုင်ပါ။ ဥပါဒါန်အစွဲဖြစ်ပြီး နာမ်မသေနိုင်ပါ။ နာမ်မသေတော့ သမုဒယအစွဲဖြစ်ပြီး ရုပ်နာမ်ခန္ဓာငါးပါးရတော့ တာပဲ။ ခန္ဓာ ငါးပါးရလာတော့ အို၊ နှာ၊ သေ ဒုက္ခခံရတော့တာပဲ။ ရုပ်နာမ်ဖြစ်ပျက် မမြဲတာသိရင် ရုပ်နာမ်မလိုချင်ပါဘူး။ သမုဒယသစ္စာ ပယ်နိုင်ပါတယ်။ နာမ်သေပါ တယ်။ နာမ်သေတော့ ရုပ်အေးတယ်လို့ ဆရာတော်ကြီး မိန့်ခဲ့ပါတယ်။

၃။ မဂ္ဂသစ္စာ

ဒုက္ခသစ္စာနဲ့ သမုဒယသစ္စာသိပြီး မစွဲတော့ မဂ္ဂသစ္စာပါပဲ။ ရုပ်နာမမြဲမှု၊

ဆင်းရဲမှု၊ အစိုးမရမှု သိသွားပြီး၊ မစွဲတာက မဂ္ဂသစ္စာဖြစ်ပါတယ်။ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး၊ ခန္ဓာငါးပါးကို မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အကျင့်တရားနဲ့ကျင့်ပြီး သိလာတဲ့ “ဉာဏ်”ဟာ “မဂ်ဉာဏ်” ပါပဲ။ ဒါကိုမဂ္ဂသစ္စာ ခေါ်ပါတယ်။

၄။ နိရောဓသစ္စာ

မဂ္ဂသစ္စာသိခြင်း အကြောင်းတရားကြောင့် နိရောဓသစ္စာ အေးငြိမ်းခြင်း အကျိုးကို ခံစားရပါတယ်။ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးပေါ်မှာ အစွဲဥပါဒါနိဗ္ဗတ်ပြီး၊ ရုပ်ချုပ်၊ နာမ်ချုပ်ပါတယ်။ ရုပ်နာမ်ချုပ်တော့ ခန္ဓာငါးပါးမရတော့ဘဲ အို၊နာ၊ သေကင်းရာ သန္တိသုခ နိဗ္ဗာန်အအေးဓာတ်ခံစားရပါတယ်။ ဒါဟာ အေးငြိမ်းခြင်း အမှန်တရား နိရောဓသစ္စာဖြစ်ပါတယ်။

ဒုက္ခသစ္စာလေးပါးလည်း၊ ချုပ်၊ သမုဒယသစ္စာလည်း၊ ချုပ်၊ ဒုက္ခဝေဒနာလည်း၊ ချုပ်၊ သုခဝေဒနာလည်း၊ ချုပ်၊ ရုပ်ချုပ်၊ ခန္ဓာငါးပါးချုပ်တော့ အေးငြိမ်းခြင်း အမှန်တရားဟာ နိရောဓသစ္စာ ဆိုက်ရောက်တာပါပဲ။ ဒုက္ခသစ္စာသိရင် သစ္စာလေးပါး တစ်ပြိုင်နက်တည်း သိတော့တာပါပဲ။

စီသုဒ္ဓိ (၇)ပါး

၁။ သီလဝိသုဒ္ဓိ

ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလ၊ ရဟန်းဆိုရင် (၂၂၇) သွယ်သော သိက္ခာပုဒ် မပျက် မယွင်း မကျိုးမပေါက်၊ စင်ကြယ်တာဟာ သီလဝိသုဒ္ဓိပါပဲ။

၂။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိသီလ

ရှုမှတ်စိတ်ဟာ တည်ငြိမ်ပြီး၊ တွေးတောစိတ် မဝင်တော့ဘူး။ ယုံလွှင့်တဲ့စိတ် မရှိတော့ဘူး။ မှတ်စိတ်ဟာမပြတ် ဒရစမ်၊ ထိထိမိမိ မှတ်အားကောင်းနေရင် စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ ဖြစ်ပါတယ်။

၃။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ

ရုပ်နာမ်မျှသာရှိသည်။ ငါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါမရှိဟု အယူမှန်တာကို ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ဖြစ်ပါတယ်။

၄။ ကင်္ခါဝတီရဏဝိသုဒ္ဓိ

အကြောင်းကြောင့် အကျိုးပေါ်လာတာကို သိတယ်။ လှုပ်ရှားဝါယောရှုပ်နဲ့ တာယပသာဒကို အကြည်နဲ့တွေ့ထိတာနဲ့ 'ထိရှုပ်' နဲ့ ထိတာ 'သိတဲ့နာမ်ပေါ်လာ တာပါလား။ အကြောင်းကြောင့် အကျိုးပါလား။ မည်သူမှ ဖန်ဆင်းတာ မဟုတ်ပါ လား။ အကြောင်းအကျိုးသိသွားတယ်။ ယခင်ကလည်း အကြောင်းအကျိုးသာရှိ တယ်။ ယခုလည်း အကြောင်းအကျိုးသာရှိတယ်။ နောင်လည်း အကြောင်းမသတ် ရင် အကျိုးမရပ်ဘူး။ အကြောင်းသတ်မှ အကျိုးရပ်မယ်ဆိုတဲ့ သဘောပေါက်တယ်။ ယုံမှားတဲ့စိတ်မရှိတော့ဘူး။

၅။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ

တရားရှုမှတ်တဲ့အခါ ရုပ်နာမ်ကို ပိုင်းပိုင်းခြားခြား သိတယ်။ ရုပ်နာမ်ရဲ့ ဖြစ်ပျက်ကို ထင်ရှားစွာ တွေ့တယ်။ ဒီလမ်းကြောင်းဟာ ဧကန်အမှန် 'မဂ်'လမ်း။ မဂ်ဉာဏ်ရနိုင်တဲ့ လမ်းစဉ်ဆိုတာ သိတယ်။ ဒီလမ်းကြောင်းဟာ မဂ်ဉာဏ်မရနိုင် တဲ့ 'အမဂ္ဂ' လမ်းဆိုတာ ပိုင်းပိုင်းခြားခြား ထင်ထင်ရှားရှား သိတယ်။ ဒီလိုအမြင် စင်ကြယ်တာကို မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ လို့ခေါ်ပါတယ်။

၆။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ

ရုပ်၊ နာမ် နှစ်ပါးဖြစ်မှု၊ ပျက်မှု၊ ထင်ရှားသိပြီးသကာလ၊ မမြဲသော သဘော ဆင်းရဲသောသဘော၊ မိမိလုပ်သလို မဖြစ်၊ သူ့သဘောသူဆောင်၊ ရုပ်နာမ်ဖြစ်ပျက် နေသောသဘော၊ ကိုယ်မပိုင် သူ့သဘောဖြစ်ပျက်နေတာ သိပြီးသကာလ ရုပ်နာမ် ဖြစ်ပျက်မှုဆုံးလုနီးနီး ဖြစ်ပျက်မှု လျင်မြန်စွာသိပြီး အနိယာမကို ရောက်လုနီးနီး ဉာဏ်အမြင် စင်ကြယ်ခြင်းကို ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိလို့ ခေါ်ပါတယ်။

၇။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ

အာရုံနဲ့အသိ ချုပ်ပြီး အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဆိုတဲ့ သညာပြုတ်၊ အစွဲပြတ်ပြီး၊ ဆင်းရဲခြင်း၊ အမှန်တရား ဆင်းရဲခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အကြောင်းအမှန်တရားသိပြီး၊ အေး ငြိမ်းခြင်းဓာတ် ခံစားရပါတယ်။ သစ္စာ (၄)ပါး၊ သိမြင်ပြီး သကာလ ဉာဏ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏ်အမြင် စင်ကြယ်ပြီး၊ ကိလေသာဓာတ် ချုပ်ငြိမ်းပါတယ်။

ဆရာတော်ကြီး မိန့်ခဲ့စေသာ တရားထိုင်သူများလို့ကင်နာရမည့်အချက်

- ၁။ သိပ်မအိပ်နဲ့
- ၂။ သိပ်မစားနဲ့
- ၃။ ဘယ်သူနဲ့မှ စကားမပြောနဲ့
- ၄။ စာမဖတ်နဲ့ (TV, Video၊ ဝတ္ထု၊ မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်)
- ၅။ ချင် (၅) ချင်ရှောင် (မြင်၊ ချင်သေးလား၊ စားချင်သေးလား၊ ထိချင်သေးလား၊ ကြားချင်သေးလား၊ သိချင်သေးလား)
- ၆။ မပြတ်လုပ် (အရိယာပုတ်လေးပါးနဲ့ တရားအမြဲနှလုံးသွင်းနေပါ။)

ဆရာတော်ကြီးမှာကြားခဲ့စေသာ တရားထိုင်သူများ ထားရှိနေမယ့် စိတ်ဖုန်စိတ်ထား

- ၁။ သည်းခံပါ။
- ၂။ စေတနာထားပါ။
- ၃။ သမ္မာနဲ့နေပါ။
- ၄။ ကိုယ်ချင်းစာစိတ်၊ စာနာစိတ်ထားပါ။
- ၅။ မေတ္တာထားပါ။
- ၆။ အတ္တနည်းရမယ်။
- ၇။ မာန၊ မာ ချထားရမယ်။
- ၈။ သီလဖြစ်အောင် (ဆရာတော်ကြီးဆိုလိုသော သီလမှာ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ ခေါင်းပါးတာကို သီလ)
- ၉။ သူများအကြောင်း ကိုယ့်အကြောင်းမလုပ်နဲ့။
- ၁၀။ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ် မဂ္ဂ(၅)ပါးနဲ့ စစ်ပါ။
- ၁၁။ ဒုစရိုက် (၁၀)ပါးရှောင်နိုင်မယ်။ (ရှင်းလင်းဖော်ပြပြီး)

ဆရာတော်ကြီး အုန်းတုံးနဲ့ လက်တန်း ဥပမာပြခဲ့ပါတယ်။ ချောင်းကို ကူးတဲ့အခါမှာ အုန်းတုံးခင်းထားတယ်။ အုန်းတုံးက လှုပ်တုတ်လှုပ်တုတ်နဲ့ ဆိုတော့ ပြုတ်ကျတတ်တယ်။ ပြုတ်မကျအောင် ဘေးက လက်တန်းလေးလုပ်ပေးပါတယ်။ လက်တန်းလေးကိုပင် အုန်းတုံးပေါ် လျှောက်တဲ့အခါ လိုရာခရီးချောချောမောမော ရောက်ပါတယ်။ ဒီဥပမာလိုပါပဲ။

လက်တန်းက အပြင်မှာ စင်ကြယ်အောင်နေတာပါ။ အုန်းတုံးက ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်အောင်နေတာပါ။ ဟိုဘက်ကမ်းကဉာဏ်မှာ စင်ကြယ်တာကို ပြောတာပါ။ ဉာဏ်မှာ စင်ကြယ်ခြင်းဆိုတဲ့ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်ကိုရအောင် အသိပညာ၊ ပရမတ္ထ သစ္စာ၊ အရိယာသစ္စာဖြစ်အောင် အပြင်မှာ စင်ကြယ်ရပါမယ်။ အပြင်မှာ စင်ကြယ် အောင် အထက်ကဖော်ပြခဲ့တဲ့ အချက်တွေလိုက်နာမှသာ အပြင်မှာ စင်ကြယ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဆရာတော်ကြီးက “အပြင်မှာစင်ကြယ်မှ ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်မယ်။ ခန္ဓာမှာစင်ကြယ်မှ ဉာဏ်မှာ စင်ကြယ်မယ်။ အပြင်မှာ မစင်ကြယ်ရင် ခန္ဓာမှာ မစင်ကြယ်ဘူး။ ခန္ဓာမှာ မစင်ကြယ်ရင် ဉာဏ်မှာ မစင်ကြယ်ဘူး” ဟု မိန့်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ခန္ဓာမှ စင်ကြယ်အောင် သမာဓိ၊ မေဓိစိတ္တ၊ သဘောဝသစ္စာတွေဖြစ်အောင် ကျင့်ကြံရေးမည့်အဓိကအချက်များမှာ သင်္ခယပဋ္ဌာန်ရေးပါးဖြစ်ပါတယ်။

- ၁။ ကာယသတိပဋ္ဌာန်
- ၂။ ဝေဒနာသတိပဋ္ဌာန်
- ၃။ စိတ္တသိပဋ္ဌာန်
- ၄။ ဓမ္မသတိပဋ္ဌာန်

၁။ ကာယသတိပဋ္ဌာန်

မိမိအောက်တည်လိုသော သီလကိုခံယူဆောက်တည်ပါ။ မိမိကြိုက်နှစ်သက် ရာ ပရိတ် (သို့) အဓိဋ္ဌာန်ပြုပါ။ မိမိခန္ဓာကိုယ်ကို အရိယာပုတ်မျှတအောင် ထိုင်နိုင် သောအနေအထားဖြင့် မိမိစိတ်ကြိုက်ထိုင်နိုင်ပါသည်။ ခါးကို မတ်လွန်း၊ မလျော့ လွန်း၊ အရိယာပုတ်ကြာကြာထိုင်နိုင်တဲ့ အနေအထားဖြင့်ထိုင်ပါ။ ခေါင်းကို မပုံလွန်း၊ မမော့လွန်း၊ အနေအထားထားပါ။ လက်ဖဝါးနှစ်ဖက်ထပ်လျက် အလိုက်သင့်အနေ အထားထားပါ။ အဓိကအားဖြင့် မိမိအာရုံကျသလို ကြာကြာထိုင်နိုင်သော အရိယာ ပုတ်ဖြင့်သာ အားထုတ်ပါ။ မနောမှာ သမာဓိတည်ဖို့ အဓိကဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ်ကို တောင့်မထားပါနှင့်၊ ထင်းမထားပါနှင့်၊ ဖျော့မထားပါနှင့်၊ အလိုက်သင့်အနေ အထားဖြင့် စတင်ထိုင်ပါ။ အပြင် ဝိစ္စိကစွိ ဗာဟိရများကို ကြိုတင်ဖြတ်ထားပါ။

စိတ်ရှင်းနေပါစေ၊ အစားကို အနေတော်စားပါ။ အပေါ့၊ အလေးသွားတာကို ကြိုတင် လုပ်ထားပါ။ ဝတ်ဆင်သည့်အဝတ်များကို ရာသီဥတုနှင့် လိုက်လျောညီထွေအောင် ကြိုတင်ဝတ်ဆင်ထားပါ။

ဆရာတော်ကြီးမိန့်ခဲ့သည်မှာ “တောင်ပို့ထဲမှာ ဖွတ်ရှိတယ်။ တောင်ပို့မှာ ဝင်ပေါက် ခြောက်ပေါက်ရှိတယ်။ ငါးပေါက်ကို ပိတ်ပါ။ တစ်ပေါက်တည်း ဖွင့်ထား။ ကြာလာရင် ဒီဖွတ်ထွက်လာလိမ့်မယ်။ ထွက်လာတဲ့ဖွတ်ကို ရိုက်သတ်လိုက်ပေ တော့” ဟု ဥပမာပေးခဲ့ပါတယ်။

တောင်ပို့မှာရှိတဲ့ ဝင်ပေါက်ခြောက်ပေါက်ဆိုသည်မှာ မိမိမှာရှိသော အာရုံ ခြောက်ပါးကို ခေါ်ပါတယ်။ ဖွတ်ကတော့ မိမိရဲ့ မနောစိတ်ကို ခေါ်ပါတယ်။ ဝင်ပေါက် ငါးပေါက်ဆိုသည်မှာ မျက်စိတံခါး (မြင်ရာ)၊ နားတံခါး (ကြားရာ)၊ နှာခေါင်းတံခါး (နံ့ရာ)၊ ဖိစွာတံခါး (စားရာ)၊ ကိုယ်တံခါး (ထိရာ)၊ တံခါးအာရုံငါးပါးကို ပိတ်ထား နိုင်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ တရားထိုင်နေချိန် မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ကိုယ် ငါးပေါက်ပိတ်ပြီးပါပြီ။ စိတ်(မနော)ကို အမိဖမ်းရပါတော့မယ်။ နှာသီး၊ နှာဖျားမှာ လေကလေးဝင်တာ/ထွက်တာ တရစဉ်တရစပ် လှုပ်ရှားနေတာကို သတိပြုပါ။ ဝင်တာ သိတာ၊ ထွက်တာသိတာ၊ မှတ်နေပါ။ လေကလေးက နှာသီးဖျားစက မွှေးညှင်းလေးကို ထိသွားတာက သတိပြုပါ။ ထိ၊ သိ၊ သတိ၊ ထိသိသတိ၊ သတိလေးကပ်ထား။ ကြာလာတော့ သိ၊ သိ၊ အသိလေးပဲ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ ထိတာက ရုပ်၊ သိတာက နာမ်၊ ထိတဲ့ရုပ်ကလည်း မမြဲဘူး။ သိတဲ့နာမ်လည်း မမြဲဘူး။ သိတဲ့လည်း မမြဲဘူး။ အနတ္တသဘော အသိလေးဖြစ်လာလိမ့်မယ်ဆိုလည်း မနေရဘူး။ မနောက သူ့သဘော သူ့သိလာလိမ့်မယ်။ အသိလေးက နှာသီးဖျားစမှာ ကပ်ထား။ ဘယ်မှ စိတ်အပြင်မထွက်စေနဲ့၊ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိနဲ့ ကပ်ထား။ သတိအမြဲကပ်ထားရင်အသိဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ တရားတွေသိလာလိမ့်မယ်။ ကိုယ့်အလုပ်က ဝင်လေ၊ ထွက်လေကိုတစ်ချက်ဝင်၊ တစ်ချက်သိရမယ်။ ထွက်ရင် လည်း တစ်ချက်ထွက်၊ တစ်ချက်သိရမယ်။ အသိလွတ်မသွားစေနဲ့၊ သတိကပ်ထား။ ဒါ ကြောင့် စွန်းလွန်းဆရာတော်ကြီးက “ထိမှု၊ သိမှု၊ ထိုနှစ်ခု၊ သတိကြပ်ကြပ်ပြု” ဟု ဟောခဲ့တာ။ သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိနဲ့ စိုက်၍ တွေးစိတ်တွေ ပေါ်လာတတ်တယ်။ ပေါ်လာရင် လေကို ပြင်းပြင်းရှုပေး၊ လွှဲဆွဲသမားလို လေကို မှန်မှန်နဲ့ ပြင်းပြင်း။

ရွမ်း . . . ရွမ်း၊ ရွမ်း၊ မှန်မှန် ရှုပေး။ ဆရာကြီး ဥပမာပြုသည်မှာ ရှု။ ရှု။ ရှု။ ဆရာတော်ကြီး တရားစတင် ကျင့်ကြံချိန်တွင် လေပြင်းပြင်း ရှုသည်။

ဆရာတော်ကြီး မိန့်တော်မူသည်မှာ လေကို ပြင်းပြင်းရှုမှ တွေးစိတ်တွေ မဝင်တာ၊ တရားထိုင်ရင်းနဲ့ ငါ့မယား၊ သမီးတွေ၊ သားတွေ၊ ဘယ်လိုစားနေကြ သလဲ။ ဘယ်လိုနေကြသလဲ။ လင်တွေရနေပြီလား၊ လှမ်းလှမ်းတွေ့တယ်။ မတွေ့ နိုင်အောင်လေကို ပြင်းပြင်းရှုတော့ တွေးစိတ်တွေမဝင်တော့ဘူး။ တရားထိုင်ချိန် တွေးစိတ်က တရားအနှောင့်အယှက်ဖြစ်တယ်။ တွေးစိတ်အာရုံတွေနဲ့ မျောနေတတ် တယ်။ မျောတရားဖြစ်တတ်တယ်။ တွေးတရားဖြစ်တတ်တယ်။ ဒီလိုတွေးတော စိတ်နဲ့ထိုင်နေရင် အကြာကြီး ထိုင်နိုင်တယ်။ အလကားပဲ။ ဖင်ရွှတ်ထက်တာပဲ အဖတ်တင်မယ်။ ခြင်းကြားနဲ့ ရေခပ်သလိုပဲ။ ရေမပါဘူး။ တွေးစိတ်မဝင်အောင် သတိကပ်ထား။ ဝီရိယကို တိုးတင်ပေး လေပြင်းပြင်းရှုပေး။ လေပြင်းပြင်းရှုရင် တွေးစိတ်မဝင်တော့ဘူး။ တွေးစိတ်မဝင်ရင် စိတ်ကလေးငြိမ်ဝပ်ပီပြားလာလိမ့်မယ်။ ကာယကံ၊ ဝစီကံကိုပဲ လူတွေသိတယ်။ မနောက်လုံရင် နတ်တွေက ဦးတိုက်တယ်။ ရပ်ရွာမှာ လုံခြုံမှုရှိအောင် ရဲက စောင့်ရှောက်ရတယ်။ ရဲရှိရင် လူဆိုး၊ သူခိုး၊ ဓားပြတွေ မဝင်ရောက်နိုင်ဘူး။ မောဟ၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ လူဆိုး၊ သူခိုး၊ ဓားပြတွေ မဝင်ရောက်နိုင်ဘူး။ ထိ၊ သိ၊ သတိကိုသာ အမြဲလုပ်နေပါ။ သတိထားပါ။ သတိရှိရင် ကာယကံသုံးပါး၊ ဝစီကံလေးပါး၊ မနောက်သုံးပါး၊ ဒုစရိုက် (၁၀)ပါး လုံခြုံနေ ပါတယ်။

တရားထိုင်တာ ဖြုတ်လိုက်ရင်လည်း မိမိစိတ်ကို လွှတ်မထားပါနဲ့။ အာရုံ (၆)ပါးကို ထိန်းထားပါ။ ဒီလိုအာရုံကို ထိန်းမထားရင် အပြင်အာရုံနဲ့ မနောပေါင်း ထိုင်ပြီး ရုထားတဲ့ လောဘ၊ မောဟ၊ ဒေါသ၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတွေ ဖြစ်ကုန်ရော၊ ကိုယ်တရားထိုင်ပြီး ရလာတဲ့ သမာဓိပျက်သွားရော၊ ဒီလိုဖြစ်ရင် ခြင်းကြားကြီးနဲ့ ရေခပ်သလိုပဲ။ ရေတော့ ခပ်ပါရဲ့။ ရေမပါဘူးဖြစ်နေတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ တရား ထိုင်ရာက ဖြုတ်လိုက်ရင် မိမိနေရာပြန်တဲ့အခါ လမ်းလျှောက်ရင်း ကြမ်းပြင် (သို့) မြေကြီးနဲ့ထိတဲ့အခါ ထိတာလေး၊ သတိထား ထိ၊ သိ၊ သတိ၊ ထိ၊ သိ၊ သတိ၊ ထိ၊ သိ၊ သတိ။ ထိတာကရှုပ်၊ သိတာက နာမ်၊ ထိရှုပ် သိနာမ်ပဲ ရှိပါလား။ ငါမဟုတ်ပါလား၊ ထိတာလည်းမမြဲ၊ သိတာလဲ မမြဲ၊ ရုပ်နာမ်လည်း မမြဲပါလား။

အနတ္တပါလားလို့ မိမိအသိလေးကပ်ထား။ သတိနဲ့ သတိအမြဲကပ်ထား။ စားတဲ့ အခါမှာလည်း ဇိဋ္ဌာ(လျှာ)နဲ့အရသာ။ ထိတာက ရှုပ်၊ အရသာကို ခံစားလို့သိတာ က နာမ်၊ စားရုပ် စားနာမ် ငါမဟုတ်ပါလား။ သိရင် သက္ကာရဒိဋ္ဌိစင်ပြီ၊ စားရုပ် စားနာမ်လည်း စားတုန်းခဏပဲဖြစ်ပြီး၊ မရှိတော့ပါလား။ စားရုပ်၊ စားနာမ် မမြဲပါလား။ အသိဖြစ်ရင် အနတ္တကိုသဘောပေါက်ပြီ။

ဒီလိုပဲ ကြားတဲ့အခါမှာလည်း သောတ(နား)နဲ့ အသံတိတ်တွေတာက ကြားရုပ်၊ သိတာက ကြားနာမ်၊ ကြားရုပ်၊ ကြားနာမ်ပဲရှိပါလား။ ငါမဟုတ်ပါလား။ ကြားရုပ်၊ ကြားနာမ် မမြဲပါလားလို့ သိရင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စင်ပြီး သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်နေပါပြီ။

မြင်တဲ့အခါမှာလည်း စက္ခုပသာဒနဲ့ အဆင်းတိုက်ဆိုင်တဲ့အခါ မြင်ရုပ်၊ ငါမဟုတ်တဲ့၊ မမြဲပါလားလို့ သိရင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စင်ပြီး သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်နေပါပြီ။

မြင်တဲ့အခါမှာလည်း စက္ခုပသာဒနဲ့အဆင်းတိုက်ဆိုင်တဲ့အခါ မြင်ရုပ်၊ သိတာက မြင်နာမ်၊ ငါမဟုတ်၊ မမြဲပါလား နှလုံးသွင်းရမယ်။

နံတဲ့အခါမှာလည်း ဂန္ဓအနံနဲ့ ရုပ်တိုက်ဆိုင်တဲ့အခါ နံတာက ရုပ်၊ သိတာက နာမ်၊ နံတဲ့ရုပ်နဲ့ နံတဲ့နာမ် ငါ မဟုတ်ပါလား။ မမြဲပါလား။ တိုက်လိုက်တုန်းဖြစ်ပြီး နောက် မရှိတော့ပါလား။ အနတ္တပါလား နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ရမယ်။

တွေ့တောစရာ (ဓမ္မာရုံ)နဲ့ ဟဒယနှလုံးနဲ့ တိုက်လိုက်တဲ့အခါ သိတဲ့ တွေ့တောစိတ်နာမ်တရားပေါ်လာပါတယ်။ တွေ့ရုပ်၊ တွေ့နာမ် ငါမဟုတ်။ မမြဲ ပါလားလို့ နှလုံးသွင်းရမယ်။

ဒီလို အာရုံခြောက်ပါးပေါ်မှာ ငါမဟုတ်၊ ရုပ်နာမ်ပါလား။ မမြဲပါလားလို့ အမြဲနှလုံးသွင်းနေရင် အပြင်အာရုံတွေကို မနောက သတ်ထားတယ်။ သက္ကာယ အယူတွေကို အတ္တအယူတွေကို ပယ်ပြီး သမ္မာအယူ ယူထားတော့ သီလ၊ သမာဓိ ဖြစ်နေတယ်။ အဓိသီလဖြစ်တယ်။ သမုတိသစ္စာနဲ့ ဝိရတိသစ္စာဖြစ်ပါတယ်။ အပြင်မှာ စင်ကြယ်အောင်နေတော့ တရားထိုင်တဲ့အခါ တရားလွယ်လွယ်ရနိုင်တယ်။ ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်လာတယ်။ သမာဓိဖြစ်လာတယ်။ ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်ရင် အဓိစိတ္တဖြစ်တော့ ဉာဏ်မှာ စင်ကြယ်တယ်။ ပညာ (ဉာဏ်) အဓိက ပညာဖြစ်လာတယ်။ ဤကဲ့သို့

နှလုံးသွင်းခြင်းကို ထိုင်ရာမှာသော်လည်းကောင်း၊ လမ်းလျှောက်ရင်းသော်လည်းကောင်း၊ လျောင်း (အိပ်) ရင်းသော် လည်းကောင်း၊ အရိယာပုဒ်လေးပါးနှင့် မပြတ်မှတ်နေပါ။ စားရင်လည်း မှတ်၊ အမှိုက်လှဲ ရင်းနဲ့လည်း မှတ်၊ အိပ်ရင်လည်း မှတ်၊ တရစဉ်၊ တရစပ်အမှတ်မလွတ်ရင် သီလ သမာဓိဖြစ်ပါတယ်။

၂။ ဝေဒနာသတိပဋ္ဌာန်

တရားထိုင်ချိန်ကြာလာတဲ့အခါ ခန္ဓာမှာ ဝေဒနာတွေ ပေါ်လာပါတယ်။ တောင့်တာလည်း ဝေဒနာ၊ အောင့်တာလည်း ဝေဒနာ၊ ပူတာလည်း ဝေဒနာ၊ ကျင်တာလည်း ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတွေပေါ်လာတယ်။ တောင့် အောင့် ပူကျင် ဖြစ်နေတာက ရုပ်တွေက ဖောက်ပြန်နေပါလား။ ကြမ်းပြင်ခက်မာတဲ့ ပထဝီဓာတ်နဲ့ ရုပ်ခန္ဓာရဲ့ ပထဝီဓာတ်နဲ့ ထိတွေ့တဲ့အခါ ရုပ်က ဖောက်ပြန်တယ်။

ဝေဒနာ နှာမ်တရားက ခံစားတယ်။ အကြောင်းကြောင့် အကျိုးဖြစ်တယ်။ ရုပ်အကြောင်း နှာမ်အကျိုးဖြစ်တယ်။ သူ့သဘာဝသူဖြစ်တယ်။ ငါလုပ်တာ မဟုတ်။ သဘာဝသဘောတရားပဲ။ ငါနဲ့ ဘာမှ မဆိုင်၊ ရုပ်က သူ့ဘာသာသူ ဖောက်ပြန်သလို နှာမ်ကလည်း သူ့ဘာသာသူ ဖောက်ပြန်ခံစားတာပဲ။

ဒီလိုပါပဲ ပူတဲ့ဥတုနဲ့ ရုပ်ခန္ဓာထိတွေ့တော့ ပူတဲ့သဘော၊ အိုက်တဲ့သဘောကို ဝေဒနာနှာမ်လေးက သိတယ်။ ခံစားတယ်။ ငါမဟုတ်၊ ပူတာရုပ်၊ သိတာနှာမ်၊ ပူရုပ် ပူနှာမ် ငါမဟုတ်။ သူ့သဘောသူသဘာဝပဲ။ ဒီလိုသာသိရင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ စင်ပါတယ်။

ဒီလိုဝေဒနာပေါ်လာရင် သည်းခံပြီးထိုင်ပါ။ ဝေဒနာကို တောင့်မထားနဲ့၊ တင်းမထားနဲ့၊ အံကြိတ်မထားနဲ့၊ မျှောပြီးလိုက်၊ ဝေဒနာဟာ ငါလုပ်တာမဟုတ်၊ မနာနဲ့ဆိုလည်းမရပါလား။ သူ့ဘာသူ ဖောက်ပြန်နေပါလား။ အနတ္တပါလားလို့ နှလုံးသွင်း၊ မခံသာ မှန်ပါတီ၊ ဒီတရားခံသာရင် သံသရာကြော့မျှောလိမ့်အများ၊ မခံသာလို့ ခံသာအောင် တရားထိုင်ပြင်လိုက်မယ်။ မြှုတ်လိုက်မယ်ဆိုရင် သံသရာ ထဲမျောသွားမယ်။ မြှုပ်သွားမယ်။ သတိလေးထားပါ။ မလှုပ်နဲ့၊ မပြင်နဲ့၊ မဖြုတ်နဲ့၊ သည်းခံပြီးထိုင်၊ ဒီလိုသည်းခံလိုက်ရင် သံဝရသီလဖြစ်နေပါတယ်။ သီလကနေ သမာဓိတည်ကြည်လာပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဝေဒနာကို သည်းခံပြီး တက်ယူရတယ်။

သည်းခံရင် နိဗ္ဗာန်ရောက်လို့ဆိုတယ်။ ဝေဒနာ သည်းနိုင်ရင် တစ်ဆင့်တစ်ဆင့် တက်သွားပြီး နိဗ္ဗာန်ရောက်လိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် စွန်းလွန်းဆရာတော်ကြီးက “ဝေဒနာကျော်မှ သာဓုခေါ်မယ်” လို့ မိန့်ခဲ့ပါတယ်။

ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်တရားကြီး ဦးပဏ္ဍိတက “တရားထိုင်လား” “ထိုင် ပါတယ်ဘုရား” “ဝေဒနားဆုံးပြီလား” “မဆုံးသေးပါဘုရား” “ဝေဒနာဆုံး အောင်လိုက်” မိန့်ပါတယ်။ ဝေဒနာဆုံးသည်ဆိုသည်မှာ ဒုက္ခဝေဒနာများ မချိမဆံ့ ခံစားနေရသော ဒုက္ခဝေဒနာမှ သုခဝေဒနာဘက်သို့ ကူးပြောင်းသွားခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ သုခဝေဒနာဟာ အင်မတန်ကောင်းတယ်။ မျောနေတတ်တယ်။ သုခဝေဒနာလည်း မမြဲဘူး။ မမြဲတူးဆိုတာ သိလာရင် သုခဝေဒနာကိုလည်း မစွဲ။ ဥပါဒါန်လွတ် သုခ ဝေဒနာချုပ်ပါတယ်။ ဒုက္ခဝေဒနာချုပ်ရင် နီရောဓထဲရောက်ပါတယ်။ ဖောက်ပြန် နေတဲ့ ရုပ်လည်း မမြဲတဲ့ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ သိတော့ နာမ်ချုပ်ပါတယ်။ ရုပ် ချုပ်နာမ်ချုပ်တော့ အေးငြိမ်းခြင်းဓာတ်ခံစားရပါတယ်။ နီရောဓဆိုက်ပါတယ်။

ဝေဇာနာပေါ်လာလို့ တောင့်ထား၊ တင်းထား၊ အံကြိတ်ထားရင် ဒေါသ ဖြစ်သွားမယ်။ အသိလေးနှလုံးသွင်းထား၊ ရုပ်ဓာတ်တွေ ဖောက်ပြန်နေပါလား။ နာမ် က ခံစားနေပါလား။ ဇေဗ္ဗဥတု၊ မိုးဥတု၊ ဆောင်းဥတု၊ သူ့သဘာဝသူဖြစ်နေသလို ရုပ်ဖောက်ပြန်တာကလည်း သူ့သဘာဝသူ ဖောက်ပြန်နေသလို၊ နာမ်ကလည်း သူ့သဘာဝသူ ခံစားနေပါတယ်။ သူ့သဘောသူဆောင်နေပါလား။ ဓာတ်တွေပါ လား။ ငါနဲ့ဘာမှမဆိုင်ပါလား။ အနတ္တပါလား။

ကံကြောင့် ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးရလားတာ ဒုက္ခကြီးခံနေရပါလား။ ခန္ဓာရလာတော့ ခံရတာပါလား။ ခန္ဓာငါးကိုလိုချင်တဲ့သမုဒယကြောင့် ဒီဒုက္ခ ဝေဒနာကြီးခံစားနေရပါလား။ ဒုက္ခသစ္စာဆင်းရဲခြင်း၊ အမှန်တရားပါလား။ ဒီဒုက္ခ ဝေဒနာကြီးခံစားနေရတဲ့ ဆင်းရဲခြင်း၊ အမှန်တရားဟာလိုချင်တဲ့အာရုံ၊ ဥပါဒါန် သမုဒယကြောင့်ပါလားဆိုတာ သိရမယ်။ ဒီဒုက္ခဝေဒနာနဲ့ သုခဝေဒနာကို အရင်းခံပြီး ဒုက္ခသစ္စာနဲ့ သမုဒယသစ္စာကိုသိရမယ်။ သူ့ဘာသာသူဖောက်ပြန်နေတဲ့ ရုပ်နဲ့ ခံစားနေရတဲ့ နာမ်ကို ငါလို့မယူနဲ့။ သွားမစွဲနဲ့။ သူ့ဘာသာသူ ဖောက်ပြန်နေတာ၊ ဓာတ်တွေ ဖောက်ပြန်နေတာမှတ်၊ အနတ္တနှလုံးသွင်း၊ အနိစ္စကိုမြင်အောင်ကြည့်။

ဒုက္ခကို မုန်းအောင်ရှု၊ အနတ္တဆုံးအောင်သိ၊ ဝေဒနာကို သွားမစွဲနဲ့၊ ဥပါဒါန်မဖြစ်စေ
 နဲ့၊ အမယ်လေး ငါနာလိုက်တာဆိုရင် ပိုပိုနာမယ်၊ သညာနဲ့ မမှတ်နဲ့၊ ပညာနဲ့မှတ်၊
 အတ္တနဲ့ယူ၊ အနတ္တနဲ့ယူ၊ ပညတ်နဲ့မယူနဲ့၊ ပရမတ်နဲ့ယူ၊ ကံနဲ့မသုံးနဲ့၊ ဉာဏ်နဲ့သုံး၊
 ဝေဒနာဟာ ငါမဟုတ်၊ မမြဲပါလား။ သူ့သဘာဝသူ ဖောက်ပြန်နေပါလား။ သိရင်
 ပညာဖြစ်တယ်။ ရှေ့ဆက်တက်တော့မယ်၊ ခံစားနေရတဲ့ဝေဒနာကို အဖေကလည်း
 မကယ်နိုင်ဘူး။ အရိယာပုဒ်မပြောင်းနဲ့၊ မပြင်နဲ့၊ မဖျက်လိုက်နဲ့၊ ဇွဲသတ္တိတင်းထား။
 ဝေဒနာကို သဒ္ဓါဗိုလ်တင်ထား။ ဒီတရားကျင့်ရင် ရမယ်ဆိုတာ ယုံကြည်ထား။
 ဝီရိယမှာ ဇွဲ သတ္တိတင်ထား။ အရိုးကြေကြေ အရည်ခမ်းခမ်း၊ မနေမနား မီးပွတ်
 သမားဝီရိယနဲ့ကျင့်၊ ဝီရိယဗိုလ်တင်ထား။ ဝေဒနာပေါ်မှာ သတိအမြဲကပ်၊ သတိ
 မလွတ်စေနဲ့၊ သတိမှာ ဗိုလ်တင်ထား။ ရှုပ်ဖောက်ပြန်မှုကြောင့် ဝေဒနာတက်လာ
 လေလေ၊ သဒ္ဓါဝီရိယ တိုးတင်ပေးပါ။ ဝီရိယနဲ့ သတိက ဖောက်ပြန်တဲ့ရှုပ်နဲ့ ခံစား
 နေရတဲ့ဝေဒနာ၊ နာမ်တရားပေါ်မှာ အမြဲတမ်းအပေါ်ကနေ ပိပြီးမှတ်နေ၊ သတိကပ်
 ထား။ ဖောက်နေတာက ရုပ်၊ ခံစားတဲ့ဝေဒနာက နာမ်တရား။ သူ့သဘာဝသူသဘော
 ငါနဲ့မခိုင်ပါလား။ သူ့သဘာဝသူသဘောဆိုတဲ့ အသိ (ပညာဗိုလ်)နဲ့ သတိကပ်
 မှတ်ထား။ ကြာလာတော့ ရုပ်ကလည်း တည်ငြိမ်၊ စိတ်ကလည်း တည်ငြိမ်၊
 သမာဓိဖြစ်လာပါတယ်။ ဝေဒနာကို ဗိုလ်ငါးပါးနဲ့ ဦးစီးတိုက်လိုက်တဲ့အခါ ဝေဒနာ
 သည် တဖြည်းဖြည်းလျော့ကျလာပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဝေဒနာ တစ်မတ်သားဆိုရင်
 မိမိဗိုလ်ငါးပါးကို တစ်မတ်သားနဲ့လိုက်၊ ဝေဒနာတစ်ကျပ်သားဆိုရင် မိမိဗိုလ်ငါးပါး
 ကိုလည်း တစ်ကျပ်သားနဲ့လိုက်ရပါတယ်။ ဝေဒနာတစ်ရင် ဗိုလ်ငါးပါးဦးစီးပြီး၊
 ဝေဒနာဆုံးသည်အထိ သည်းခံတိုက်ရပါတယ်။ ဝေဒနာကိုသည်းခံပြီး ဗိုလ်ငါးပါး
 နဲ့ရှင်း။ ရှေ့မှာ ကယ်မယ့်သူရှိပါတယ်။

ဥပမာဆိုရင် ဖားလေးဟာ နေကလည်း အလွန်ပူ၊ သဲကလည်း အလွန်ပူ၊
 ရေလည်း ငတ်၊ ဟစ်ဟစ်နဲ့ အပူဒဏ် (ဒုက္ခဝေဒနာ) ခံစားနေရတယ်။ ရှေ့မှာ
 ရေအိုင် (သုခဝေဒနာ) တွေ့တဲ့အခါ “ဝုန်း” ဆို ခုန်ဆင်းတော့တာပဲ။ (ရှေ့မှာ
 ကယ်တင်မယ့်သူရှိတယ်) သုခဝေဒနာဟာ အင်မတန်ကောင်းတယ်။ ဒီနေရာမှာ
 ကြာနေတတ်တယ်။ အဲဒီတောင်လည်း ငါတက်ရဦးမှာပဲ။ သုခဝေဒနာဟာလည်း

ငါဟုတ်ပါလား။ ဖောက်ပြန်နေတဲ့ ရုပ်နဲ့ ခံစားနေရတဲ့ဝေဒနာ နာမ်တရားပါလား။ ရုပ်နာမ်မမြဲပါလား။ မမြဲတာကို သိလာရင် သုခဝေဒနာကိုမစွဲတော့ဘူး။ ဥပါဒါန်လွတ်ပြီ သုခဝေဒနာချုပ်ပြီး၊ ဒုက္ခဝေဒနာလည်း ချုပ်၊ သုခဝေဒနာလည်းချုပ်ရင် ဉာဏ်ရတော့တာပေါ့။ မဂ်ဉာဏ်ရတော့ နိရောဓထဲဝင်တော့တာပါပဲ။

ဒါကြောင့် စွဲရင် ကံ၊ မစွဲရင် ဉာဏ်၊ မစွဲတော့ ဥပါဒါန်လွတ်၊ ဥပါဒါန်လွတ်တော့ မဂ်ဉာဏ်ရတာပေါ့။ အစွဲဥပါဒါန်ကို ဒါနနဲ့လည်း သတ်လို့မရဘူး။ သီလနဲ့လည်း သတ်လို့ မရဘူး။ သမာဓိနဲ့လည်း သတ်လို့မရဘူး။ မဂ်ဉာဏ်နဲ့မှ ပြတ်တာလို့ ဆရာတော်က ဟောခဲ့ပါတယ်။

ဝေဒနာမှာ ငါနာတယ်ဆိုရင် သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဥပါဒါန်ဖြစ်သွားပြီ။ ဝေဒနာမခံနိုင်တော့ ဖျက်ပစ်လိုက်ရော၊ ဝေဒနာဟာ ငါမဟုတ်ပါလား၊ ဖောက်ပြန်နေတဲ့ ရုပ်ခံစားနေတဲ့ ဝေဒနာနာမ်တရားပဲရှိပါလား။ အဲဒီရုပ်၊ နာမ်ကလည်း မမြဲတဲ့သဘောပါလားဆိုတာ သိလာရင် ပညာဖြစ်ပြီ ပညာဖြစ်ရင် သင်္ခါရ၊ အနုပါဒါန်ဉာဏ်ဖြစ်သွားပြီ။ ဝေဒနာကို သဘောပေါက်သွားပြီ ဥပါဒါန်လွတ်ပြီ။

ရုပ်ရှိရင် ဝေဒနာရှိတယ်။ ဝေဒနာကို ငါလို့ယူလိုက်ရင် မခံနိုင်တော့ဘူး။ တဏှာ ဘက်ကူးသွားပြီ။ ဝေဒနာကို လျှော့ပေးချင်တဲ့စိတ် (ကောသလ္လ) ဖြစ်လာတယ်။ ဒါလည်း အစွန်းတစ်ပါးပါပဲ။ ဝေဒနာကို ဖိအားထုတ်ချင်တဲ့စိတ်၊ ဖြစ်လာရင်လည်း ဒါဟာ အစွန်းတစ်ပါးပါပဲ။ ဒီနှစ်ခုကြား အလယ်ကနေ ဝေဒနာရဲ့ သဘာဝ၊ သဘောကို မြင်အောင်ကြည့်၊ သူ့သဘာဝ သူ့ဖောက်ပြန်နေတဲ့သဘော။

သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သမာဓိ ပညာတည်းဟူသော ဗိုလ်ငါးပါးဦးစီးပြီး၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးကို မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အကျင့်တရားနှင့် ကျင့်သွားရင် ဝေဒနာကို သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာတွေနဲ့ ခံနိုင်သွားပြီ ဝေဒနာကို ကျောက်နိုင်ပါပြီ။

၃။ စိတ္တသတိပဋ္ဌာန်

ကာယသတိပဋ္ဌာန်၊ ဝေဒနာသတိပဋ္ဌာန်ကနေ စိတ္တသတိပဋ္ဌာန်ရောက်ရင် စိတ်မဟုတ်တော့ပါဘူး။ ဓာတ်ဖြစ်သွားပြီ သူ့သဘောသူ ဓာတ်တွေ ဖြစ်ပျက်ဖောက်ပြန်နေပါလားဆိုတဲ့ ဓာတ်သဘောတွေ သိလာပါပြီ။ ဒါဆို စိတ်ကနေ ဓာတ်ဖြစ်ပါပြီ။ ပရမတ္ထ သစ္စာ၊ အဓိစိတ္တ ဖြစ်လာပါတယ်။

၄။ ဓမ္မာသတိပဋ္ဌာန်

ဒုက္ခဝေဒနာသည် မမြဲပါလား။ မမြဲတော့ မစွဲ၊ မစွဲတော့ ဥပါဒါန်လွတ်ပြီ၊ အေးတော့တာပဲ။ ဒုက္ခဝေဒနာနဲ့ သုခဝေဒနာတွေ ဉာဏ်မှာချုပ်တော့ နိရောဓထဲ ဝင်တော့တာပါပဲ။ ဒုက္ခသစ္စာနဲ့ သမုဒုယသစ္စာချုပ်ရင် နိရောဓထဲဝင်တော့တာပါပဲ။ ဒါကြောင့် ဝေဒနာနိရောဓာ၊ တဏှာနိရောဓာ၊ ဝေဒနာချုပ်ရင် တဏှာချုပ်တယ်။ ဒါဟာ ဓမ္မာသတိပဋ္ဌာန် ရောက်ပါတယ်။ အဓိယာသစ္စာ ထိုက်ပါတယ်။ အဓိပညာ ဖြစ်ပါတယ်။

နိဂုံး

ဉာဏ်မှာစင်ကြယ်ခြင်း (ပညာ) ရရှိပြီး မဂ္ဂင် (၈)ပါးလမ်းစဉ်နဲ့ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ် နာမ်နှစ်ပါးကို ဗိုလ်ငါးပါးဦးစီးပြီး၊ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးနဲ့ ရှုမှတ်ပွားများပါက ဝိသုဒ္ဓိ (၇)ပါး ပိုင်ဆိုင်၍ သစ္စာလေးပါးသိမြင်ပြီး နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက်ပြုနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ကျေးဇူးရှင်တော် ဆရာတော်ကြီးက သူကျင့်ခဲ့တဲ့ တရားများကို ဟောကြားပြသခဲ့ပါတယ်။ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမအပေါင်းက ဆရာတော်ကြီး မီးမောင်း ထိုးပြထားတဲ့ လမ်းအတိုင်းလျှောက်ရင် လွယ်လွယ်ကူကူနဲ့ ရောက်နိုင်ပါတယ်။ ဆရာတော် ကြီးက ထမင်းပွဲကို ခူးခပ်ပြီးထားခဲ့တာပါ။ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတွေက အဆင်သင့် စားဖို့ပါပဲ။ ဒီလိုမှ အဆင်သင့် မစားချင်လည်း ဆရာတော်ကြီးလည်း ဘာမှ မတတ်နိုင်ပါ ဘူး။ မကယ်နိုင်ပါဘူး။ ‘‘အတ္တဟိအတ္တဇနော’’ မိအားထုတ်မှသာ ဒီတရား သိနိုင်မှာပါ။ သံသရာတစ်လျှောက်လုံး ပေါ့ပေါ့နေ၊ ပေါ့ပေါ့စားလာခဲ့တာ ယခုကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ကြီးနဲ့တွေ့ပြန်သော်လည်း မကျင့်ရင်တော့ မရနိုင်ပါ။ ဆရာတော်ကြီးက လမ်းပဲပြနိုင်တာပါ။ လျှောက်ဖို့ကတော့ မိမိပါပဲ။ ကျင့်ဖို့ကတော့ မိမိပါပဲ။ ဒါကြောင့် ဆရာတော်ကြီး က ‘‘တရားထိုင်ကြပါ။ အားထုတ်ကြပါ’’ လို့ တဖွဲ့ဖွဲ့ မှာခဲ့တာပါ။ ကိုယ်က အဝိဇ္ဇာ၊ သညာ၊ ဥပါဒါန်၊ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတွေနဲ့ ကံနယ်မှာ ပျော်နေတော့ မကျင့်နိုင်ကြဘူး။ မကျင့်တော့ မသိနိုင်ကြဘူး။ ဒါကြောင့် ဆရာတော်ကြီးက ‘‘ခင်ဗျားတို့ မိုးကျောခိုင်းသွားကြမယ် လို့ အတန်တန်မှာခဲ့တာ။ ကျင့်ကြံအားထုတ်ဖို့ အဓိကပါပဲ။ ကျင့်နိုင်အောင်

နည်းလမ်းတွေလည်း ပြခဲ့ပါပြီ။ အို၊ နာ၊ သေဆိုတာ မှုရတွေ့ ကြမှာပါ။ ကိုယ့်ရှေ့က အို၊ နာ၊ သေ လမ်းပြသွားတာ တစ်ပုံတစ်ပင်ကြီးပါ။ သံဝေဂရယူကြရမှာပါ။ မအို၊ မနာ၊ မသေခင် ဒီတရားရအောင် ကျင့်ကြရမှာပါ။ ဆရာတော်ကြီးက "မင်းတို့အစား ငါကျင့်ထားမယ်" လို့ဆိုပါတယ်။ ဒါယကာ၊ ဒါယိကမတေ၊ ကျင့်ကြ ပွားများအားထုတ်ပြီး နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်နိုင်အောင် သူကိုယ်တိုင် ကျင့်ကြပြီး ရခဲ့တဲ့ ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ၊ ခမ္မခန္ဓာကျင့်စဉ်တရားများကို တဖွယ်ဟောကြားပြသခဲ့တာပါ။ ဆရာတော်ကြီးဟောကြားခဲ့တဲ့ တရားတော်တွေကို အလွယ်တကူ ကျင့်ကြနိုင်ရန် အတွက် ကျေးဇူးတော်ရှင်ဆရာတော်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတက ဟောကြားသော တရားတော် ကက်ဆက်ခွေ ၂၀၀ ကျော်မှ အနှစ်ချုပ် ထုတ်နုတ်၍ ကူးယူဖော်ပြ ဓမ္မဒါနပြုအပ် ပါသည်။ ကြီးစား ကျင့်ကြပွားများ အားထုတ်နိုင်ကြ၍ နိဗ္ဗာန်ကို လွယ်ကူလျင်မြန်စွာ ရရှိနိုင်ကြပါစေ။

ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မသဇ္ဇာတရားတော်အမှတ်(၁၁)

၂-၈-၁၅၉၇ ရက်နေ့တွင် မြောင်းမြမြို့၊ ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင် ကမ္မဇ္ဇာနိုးကျောင်း
 ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မာရုံတွင် ဓာရားဆိုင် သံဃာ၊ သီလဂူင်း၊ ယောဂီများအား
 ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မာတော်တရား ဦးပဏ္ဍိတ
 ဓာရားဆိုင်နည်းများ တောကြားနဲ့သေခ တရားတော်

ကံဆိုတာ သံသရာလည်တဲ့တရားနဲ့ သံသရာဖြတ်တဲ့ တရားရှိတယ်။ သံသရာ ပြတ်တဲ့တရားက ဉာဏ်တရားတဲ့ ဉာဏ်ဆိုတာက ဂမ္ဘီရဉာဏ်၊ ဇေနဉာဏ်၊ စက္ခုဉာဒပါဒါ၊ အာသဝေဉာဒပါဒါ၊ ဉာဏ္ဍဉာဒပါဒါ။ အဲဒီတော့ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်စစ်ပါ။ မဂ္ဂင်နဲ့ တိုက်ပြီးတော့ စစ်။ အမှိုက်ကစ ပြာသာဒ်မီးလောင်တယ်တဲ့။

မနောက စလာတယ်။ မနောနဲ့ အာရုံငါးပါးနဲ့လာပြီးတော့ ပေါင်းလိုက် တဲ့အခါကျတော့ စက္ခုအာရုံကြောင့် မနောဘဝင်က သိတယ်။ နံသာကြောင့် ဘဝင် က သိတယ်။ ဒီလို အသိလေးတွေကို ဟုတ်၊ မဟုတ်ဆန်းစစ်ပါ။

သဒ္ဓါဗိုလ်တွေ၊ သဒ္ဓါဆိုတာ ယုံကြည်တာ၊ ယုံကြည်ရင် ဝီရိယထူထောင် ရမယ်။ တရားထိုင်ကြရမယ်။ "ဝင်လေ၊ ထွက်လေ ဆိုတဲ့အသိကို ကပ်ထားမယ်။ ကာယကံ သုံးပါး၊ ဝစီကံလေးပါး၊ မနောကံသုံးပါး ပေါင်းလိုက်တော့ ဒုက္ခစရိုက် ၁၀ ပါးပေါ်လာတယ်။ ဒီဒုစရိုက် ၁၀ ပါးမှာ အာရုံနဲ့မနော ပေါင်းလိုက်တဲ့အခါကျတော့ ပျာပါဒတွေ၊ အဘိဇ္ဈေတွ ကုက္ကုတ္တစိတ်တွေ၊ ဝန်တိုမစ္ဆယစိတ်တွေ၊ ဒေါသစိတ်တွေ၊ လောဘစိတ်တွေ၊ မောဟ စိတ်တွေ၊ တဏှာမာနစိတ်တွေဖြစ်တယ်။ ဒါ အနုသယ၊ သိပ်နုတယ်။

လမ်းလျှောက်တယ်။ အာရုံငါးပါး မလွတ်တော့ မနောနဲ့ အာရုံနဲ့ပေါင်းပြီး တော့ မလိုဖြစ်တယ်။ အဲဒီစိတ်ကလေးကို သတ်ပါ။ စိတ်ကလေးကို ဝိပဿနာမဂ္ဂင် (၈)ပါး၊ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးနဲ့ နှလုံးသွင်းပါ။ အင်မတန်အကျိုးရှိတဲ့ အသိတရား တွေပါ။ သဘောမပေါက်ကြလို့ အင်မတန်ထူးတဲ့ တရားတွေပဲ။

ဒီတော့ ဦးပဏ္ဍိတကြီးပြောမယ်။ ကာယကံ သုံးပါးဆိုတာ သူများအသက် မသတ် ဘူး။ သူများပစ္စည်း မခိုးဘူး။ သူများသားမယား မဖျက်ဆီးဘူး။ ဒါပညတ်ရဲ့ ကံတွေ ခေါ်တယ်။ ဘုရားပညတ်တဲ့ ကံတွေခေါ်တယ်။ ဝစီကံက မုသာဝဇာ၊ ဖရုဿဝါဇာ၊ ဝိသုနဝါဇာ၊ သမ္ပပလာဝါဇာ၊ ဘုရားပညတ်တဲ့ကံတွေခေါ်တယ်။

လက်ကလေးပိုက် တင်ပျဉ်ခွေပြီးတော့ တရားထိုင်တဲ့အခါကျတော့ ထိုင်နေရင်း တွေးတယ်။ အဖေ့တွေးလိုက်၊ အမေ့တွေးလိုက်၊ လောကီအကြောင်းတွေ တွေးလိုက်၊ အထွေထွေလောကီအကြောင်းတွေ တွေးတယ်။ ငါဒီနေ့ ဘာလုပ်ရမယ်။ ဘယ်နှ နာရီထိုးပြီ၊ အုန်းမောင်းဘယ်အချိန်ခေါက်မလဲ၊ ဒါလောကီရဲ့ အနုသယစိတ်တွေ၊ သံသရာလည်တဲ့ လောကီစိတ်တွေ၊ အစွဲဥပါဒါန်ခေါ်တယ်။ လျှောက်ပြီးတော့ တွေးနေတယ်။

တရားစဉ်မှာ တင်ပျဉ်ခွေပြီးတော့ နေတာ မနောက တောင်တွေး၊ မြောက်တွေး တွေးတယ်။ နောက်နောင်က အာရုံနဲ့အခု ဖြစ်ပေါ်တဲ့အာရုံနဲ့ ရှေ့ကို လည်း မျှော်တယ်။ နောက်ကိုလည်း တွေးတယ်။ ဘဝင်က ဒီလိုဖြစ်နေရင် ခင်ဗျား အတွင်းသီလပျက်သွားပြီဗျို့။ အပြင်ကံသီလကတော့ လုံပါတယ်။ အတိုင်းသီလက ဥပ ဘုံလွတ်တဲ့ သီလကတော့ မလွတ်တော့ဘူးဗျို့၊ ခင်ဗျားမှာ ငြိနေတယ်။ အနုသယ၊ အပြင်သီလကတော့ မှန်ပါတယ်ဗျာ။ နတ်ဘုံရောက်မယ်။ ဗြဟ္မာဘုံရောက်မယ်။ ဒါကတော့ တဒဂ်ခင်ဗျား စိတ်ကလေးဟာ သူများအသက် မသတ်ပါဘူး။ သူများ ပစ္စည်းမခိုးပါဘူး။ ဒါလေးတွေ ခင်ဗျားရှောင်ထားတယ်။ ပညတ်ရဲ့သီလက ခင်ဗျားရှောင်ထားတဲ့ သီလခေါ်တယ်။ လုပ်မယ့်အလုပ်လည်း ခရီးပေါက်အောင် လုပ်ကြဦး။ ဦးပဋ္ဌင်းက မေတ္တာရပ်ခံတယ်။

ဗျာပါဒရယ်၊ အဘိဇ္ဇာရယ်၊ ကုက္ကုစ္စရယ်၊ ဒါအာရုံကြောင့်ဖြစ်တာပါ။ ဒါအနုသယ၊ ဒါကိုပဲသိတယ်။ ဒါလေးက မသိပါဘူး။ သူကဘာ၊ ကျုပ်ကဘာ၊ သူကတာတွေလုပ် တာလဲ၊ အဲဒါတွေက သံသရာလည်တဲ့စိတ်တွေခေါ်တယ်။ မဂ္ဂင် (၈)ပါးရဲ့ ဉာဏ်၊ ဝိပဿနာရဲ့ ဉာဏ်တွေဖြစ်တယ်။ ဉာဏ်ဖြစ်နေတာကိုယ့်ကိုယ် ကိုယ် ဉာဏ်ဖြစ်လို့ ဖြစ်မှန်းမသိဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲ၊ တွေးတောတဲ့စိတ်၊ ကြံစည် တဲ့စိတ်၊ ပြုလုပ်တဲ့စိတ်၊ အထိမြောက်တဲ့စိတ် မရှိတော့ဘူး။

တရားထိုင်တော့ ၅။ ၅။ ၅။ ၅။ နဲ့ ၅။တယ်။ နှာခေါင်း နှစ်ပေါက်က ဝင်တာ၊ ထွက်တာ သစ်ပင်ကြီးလွှဲတဲ့ထားသလိုပဲ။ ရွှမ်း ရွှမ်း ရွှမ်း ရွှမ်း နဲ့ထိုင်တယ်။ တွေးနိုင်သေးလား၊ မတွေးနိုင်ပါဘူး။ ငယ်စဉ်က စာဝါတွေလိုက်တဲ့ ဆရာတော် မဟုတ်ပါဘူး။ ငယ်စဉ်က ဆိုးပေလာတော့ ဝိပဿနာလုပ်တော့လည်း ခပ်ကြမ်းကြမ်း

သွားရပါတယ်။ ဒီလိုဘာကြောင့် ရှုရတာလဲ။ တွေးစိတ်မပေါ်နိုင်အောင်လို့ပါ။ ထိတာက ရုပ်၊ သိတာက နာမ်၊ မမှတ်မိနိုင်တော့ဘူး။ ဒီတော့ ရှုပြဦးမယ်။

ရှုး ရှုး ရှုး ရှုး ရှုး ရှုး ရှုး ဒီလိုပဲ ရှုရပါတယ်။ ဒီတော့ မြင်စိတ်၊ ကြားစိတ်၊ နံစိတ် ငါးခုကတော့ မရှိပါဘူး။ စေတသိက်ကို သတ်နေတာ၊ စေတသိက်ကို သတ်တဲ့အခါကျတော့ သူမမှတ်နိုင်တော့ဘူး။ အနုသယစိတ်တွေဟာ တရကြမ်းဝင်လာလို့ ပြင်းပြင်းရှူပါတယ်ဗျာ။ ပြင်းပြင်းရှူတဲ့အခါကျတော့ ရှူတဲ့သဘောလောက်ပဲ သူဖြစ်ပါတော့တယ်ဗျာ။ တွေးတဲ့သဘောမရှိဘူး။ အဲဒီလောက် တရားကိုလိုချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ပါ။

ရုပ်မှာ တဏှာတွေရှိတယ်။ ကိလေသာရှိရင် တဏှာရှိမယ်။ ဒါ့ပြင်လို့ မရတဲ့ တရားတွေ၊ တဏှာသတ်တာ ဝိပဿနာမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးပဲ။ အဲဒါ ဉာဏ်၊ အခု ကျင့်နေတာ ဉာဏ်တွေ ခင်ဗျားတို့လုပ်နေတာ ကံတွေ၊ ဗျာပါဒရယ်၊ အဘိဇ္ဈာရယ်၊ ဒိဋ္ဌိသတ်ထားသော ဉာဏ်ပေါ့။ စိတ်စေတသိတ် သေရမယ်။ ဝမ်းမသာဘူး။ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ် စစ်ဆိုတာ အပြင်အာရုံတွေအတွင်းမှာလည်း တွေးတောကြံစည် ပြုလုပ်တဲ့စိတ်တွေ ငါ့မှာရှိသေးလား။ အဲဒါစစ်ခိုင်းနေတာ။ အဲဒါ ဉာဏ်ခေါ်တယ်။ ကံမဟုတ်ဘူး။ ကံဝင်လာရင် ဉာဏ်ကသိတယ်။ ဒါတွေ သဘောလေးမှတ်ပါ။ ထိတာက ရုပ်၊ သိတာက နာမ်၊ မှတ်နေရင် ကြာနေဦးမယ်။ အမှတ်မှားတွေ ဖြစ်နေဦးမယ်။ တွေးစိတ်မဖြစ်အောင် လုပ်၊ လုံးဝမတွေးနဲ့ အာရုံငါးပါးနဲ့ မပေါင်းနဲ့။ သတိ၊ အသိကပ်ထား။ တဒင်္ဂလေး မေ့တရားတွေ ပေးနေတာ။ တဒင်္ဂလေးပေးတဲ့ အသိနဲ့ တရားစဉ်ပေါ်မှာ ဖြုတ်လိုက်တော့ ခင်ဗျားတို့အာရုံငါးပါးနဲ့ ပြန်ပေါင်းတယ်။ ဒါအနုသယရဲ့ကံတရားကို ဟောနေတာ။ အခုဖြစ်နေတာ ဉာဏ်တရား၊ ဗျာဒါဒ၊ အဘိဇ္ဈာ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိသတ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဗျာပါဒရယ်၊ အဘိဇ္ဈာရယ်ကင်းဝေးနေတာ။ ခုနက ဦးပဏ္ဍိတ ရှုပြတာတွေ့လား။ ရှုပြတော့ တွေ့သေးလား။ ငါ မတွေးတော့ပါဘူးကွာတဲ့။ သားမယား၊ သားသမီး အထွေထွေတွေ ငါတွေးသေးလားတဲ့။ မတွေးနိုင်ပါဘူးကွာတဲ့။ ဘာဖြစ်လို့လဲ။ ငါဟာ ဒီတရားကို ယုံကြည်တဲ့အတွက် တရား အားထုတ်တယ်။ လေကို ပြင်းပြင်းရှူတယ်။ နင်းကန်ရှူတယ်။ အဲဒီလိုရှူပေါင်းများရင် တရားအားထုတ်တာ ကြာလာရင် နေတတ်ရမယ်။ ထိုင်တတ်ရမယ်။

သွားတတ်ရမယ်။ လာတတ်ရမယ်။ စားတတ်ရမယ်။ ဒါ ခင်ဗျားတို့အပေါ်မှာ မှုတည်တယ်။

လုပ်တော့ လုပ်ပါရဲ့။ မနေတတ်၊ မထိုင်တတ်၊ မသွားတတ်ရင် ဒီအာရုံငါးပါး နဲ့ပေါင်းပြီးတော့ ခင်ဗျားတို့ကံဖြစ်ဦးမှာပဲ။ ကံဖြစ်သွားရင် ၃၀ ဘုံလည်မှာပဲ။ ခြင်းကြား နဲ့ ရေခင်သလိုဖြစ်တယ်။ သူ့များပစ္စည်းမခိုးပါဘူး။ ဒါကိုယ့်စိတ်ကိုယ် စိတ်၊ ပညတ်ရဲ့ ကံတွေလုံမှ ပရမတ်ဖြစ်မယ်။ အပြင်မှာ စင်ကြယ်မှ ခန္ဓာမှာစင်ကြယ်မယ်။ အပြင်မှာ မစင်ကြယ်ရင် ခန္ဓာမှာ မစင်ကြယ်ဘူး။ ခန္ဓာမှာ မစင်ကြယ်ရင် ဉာဏ်မှာ မစင်ကြယ် ဘူး။ အခု ခင်ဗျားတို့ ဉာဏ်စခန်းတွေ၊ ကံမဟုတ်ဘူး။ ခင်ဗျားတို့ သေသေချာချာ မှတ်ထား၊ တွေးတောနေရင် ကံဖြစ်သွားပြီ။ ဒါသိရမယ်။ သားအကြောင်း၊ သမီး အကြောင်းတွေ့နေရင် ကံတွေပဲ။ အဲဒါလောကီကံတွေ၊ ခင်ဗျားလုပ်နေတာက အနတ္တ၊ ခင်ဗျားပြောနေတာက အတ္တ၊ သဘောလေးနာ၊ ဒီနေရာမှာ သိပ်အရေးကြီးတယ်။ ဦးပဉ္စင်းကြီးခုနစ် ရှုပြတယ်။ တွေ့လား၊ ဘာမှ မတွေ့ဘူး၊ ရှေ့လည်း မမျှော်ဘူး၊ နောက်လည်း မတွေ့ဘူး။ အဲဒီဘဝင်လေးဟာ စိတ်စေတသိက်မဖြစ်အောင် လေ့ကျင့်နေတာ။ သူ အမြဲလေ့ကျင့်နေတာ။ ကျင့်ပြီးရင် အာရုံငါးပါးနဲ့ မပေါင်းဘူး။ ကျင့်နေတဲ့အခါမှာလည်း အာရုံငါးပါးကို ဥပက္ခာပြုထားတယ်။ မြင်ချင်လား၊ မမြင်ချင်လား၊ ကြားချင်လား၊ မကြားချင်ဘူး။ တရားထိုင်နေတဲ့အခါမှာလည်း အာရုံငါးပါးနဲ့လည်းပယ်ပြီ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစ္စာဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိတွေ့လား။ ဘယ်နှ နာရီထိုးပြီလဲ၊ ဘယ်လောက်အချိန်ရှိပြီလဲ၊ ဒီအတ္တတွေ၊ ပယ်နိုင်မှ တရားရမယ်။ ရှုပြမယ်၊ ရှူး၊ ရှူး၊ ရှူး၊ ရှူး၊ ရှူး၊ ဆန္ဒသဒ္ဓါ တယ်ပြင်ထန်ပါလား။ မနေနိုင်တော့ ဘူးဗျို၊ တရားအမြဲအားထုတ်တယ်။ ခင်ဗျားတို့အပေါ်မှာ မှုတည်တယ်။ တကယ် လိုချင် တကယ်သိရလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားတို့ စောင်းကြိုးတင်လည်း မတင်းနဲ့။ လျှော့ လည်း မလျှော့နဲ့ဆိုတာ ရှိတယ်။ မလျှော့မတင်း၊ သဒ္ဓါဆိုတာ ထူထောင်ရမယ်။ သဒ္ဓါဟာ စောင်းကြိုးလို လျှော့နေရင်လည်း ဒုက္ခရောက်မယ်။ တင်းသွားပြန်ရင်လည်း သမာဓိလွန်ကဲသွားလိမ့်မယ်။ အသာလေးကြည့်နေ၊ ခင်ဗျားတို့ အဲဒါ ဉာဏ်တရား တွေးခေါ်တယ်။ ဗျာပါဒ၊ အဘိဇ္ဈာ၊ ဒီဒွိကိုသတ်ထားတဲ့အတွက်ကြောင့် ကံက ချက်ချင်းလောလောဆယ် ပြတ်နေတာ၊ ပြတ်နေတဲ့အတွက်ကြောင့် ငါသည်

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အားရှိလာတယ်။ တရားစဉ်ပေါ်မှာ တရားအားထုတ်တယ်။ ငါကျောင်းကနေပြီးတော့လာတယ်။ ကျောင်းမှာတောင်ပြော၊ မြောက်ပြော၊ ဒါတွေ ဟာကံတွေပေါ့။ ဒါဟာအမှတ်ကြောင့် အာရုံငါးပါးနဲ့ မနောနဲ့ ပေါင်းနေတာ။ အဲဒါ ကံပဲ။ သူက အနတ္တလို့ ပြောထားတယ်။ အနတ္တဆိုတာ တရား အားထုတ်တဲ့အခါမှာ ထိတာက ရုပ်၊ သိတာက နာမ်၊ ထိတာလည်း မမြဲဘူး။ သိတာလည်း မမြဲဘူး။ ထိတာက ဘာလဲ၊ ကာယပသာဒ မွှေးညင်းနုလေးကို လေက ထိတယ်။ အသား ကိုထိတယ်။ အသားကိုထိတယ်။ ထိတာရုပ်၊ သိတာက နာမ်၊ ရုပ်နာမ်တွေ မမြဲ ဘူး။ ရုပ်နာမ်ကြောင့် ငါဒုက္ခတွေ ဖြစ်ပါလား။ ကံကြောင့် သွားစွဲတာ။ ဒုက္ခတွေ ဖြစ်နေတယ်။ ခန္ဓာက ဒုက္ခကို သိမှသာလျှင် ဥပါဒါန်ကံတွေ၊ အစွဲတရားတွေ ပြတ်မယ်။ ခန္ဓာက ဒုက္ခကို မသိရင် အစွဲတရားတွေ၊ ကံတရားတွေ မပြတ်ဘူး။ အနုသယကံတွေကို ဟောသွားတာပါ။

ခန္ဓာမှာ ဉာဏ်စိုက်၊ ဉာဏ်စခန်းခေါ်တယ်။ ကံမဟုတ်တော့ဘူး။ သဘော လေးပဲ၊ လောကီအကြောင်းတွေ အနုသယတွေ တွေးသေးလား။ တွေးရင် ကံဖြစ် မယ်။ ငါတွေးပါလား။ မတွေးလို့ရှိရင် ငါမတွေးတဲ့နေရာ ရောက်အောင်သွား လုပ်မှာ ပဲ၊ တွေးလို့ရှိရင် တစ်သံသရာလုံး ငါမော့လိမ့်မယ်။ မတွေးတဲ့နေရာရှိတယ်။ တွေးရင်တွေးတဲ့နေရာ ရောက်အောင်သွား။ အိပ်ချင်ရင် မအိပ်ချင်တဲ့ နေရာရောက် အောင်သွား။ ထိန မိန္ဒတွေ ဝင်လာလိမ့်မယ်။ ထိနမိန္ဒဝင်ရင် တရားစဉ်ပေါ်မှာ ဉာဏ်မပေါ်တော့ဘူးဗျို့၊ အဲဒါကတော့ ထိုင်တော့ တရားပါပဲ။ ထိနမိန္ဒဝင်မယ်၊ ငိုက်သွားမယ်၊ တော်ကြာ ဖက်ကြာတက်တယ်၊ လက်ကြာတက်တယ်၊ ခေါင်း တက်တယ်၊ ပညတ်က နာမယ်၊ နာမတွေ မှတ်ပြီးတော့ ခင်ဗျားတို့ စိတ်ကလေး က ဆင်းရဲတယ်။ စိတ်ဆင်းရဲပါစေနနဲ့ ရုပ်ဆင်းရဲပါစေ၊ စိတ်ဆင်းရဲတာက ရုပ်ရဲ့ဝေဒနာတွေကို သွားစွဲတာ၊ အဲဒါကံတွေခေါ်တယ်။ ငါ အားနာလို့သာကွာ ဒီအဖွဲ့ထဲရောက်နေတယ်။ အချိန်ကာလသတ်မှတ်ထားလို့သာ တရားထိုင်ရတယ်။ ငါ မထိုင်ချင်ပါဘူးကွာ။ စိတ်ပျက်တယ်၊ စိတ်ဆင်းရဲတယ်၊ ဥပါဒါန်ကြောင့် ကံဖြစ်လို့ အဲဒါ တွေဖြစ်နေတာ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်အားပေး၊ သူများအားမကိုးနဲ့၊ ကိုယ့်ကိုယ် ကိုယ် ယုံကြည်၊ အမိသီလ၊ အမိစိတ္တ၊ အမိပညာ၊ အမိဆိုတာအခုလုပ်တာ၊ အဲဒီသီလဟာ အင်မတန်ထူးတဲ့သီလတွေ၊ အာရုံငါးပါးလည်း ပယ်ထားတယ်။

အတ္တအစွဲ၊ ဥပါဒါန်လည်း ပယ်ထားတယ်။ အဲဒါ ဉာဏ်သိပ်ကောင်းတယ်။ ကိုယ့် စိတ်ကိုယ် စစ်တတ်ဖို့လိုတယ်။ မဂ္ဂင် ၈ ပါး၊ နိဗ္ဗာန်သွားတဲ့လမ်းပဲ ၁ နှစ်၊ ၂ နှစ် မကျင့်ရဘူး။ ခင်ဗျားမှန်ဖို့လိုတယ်။ သစ္စာရှိဖို့ လိုတယ်။ ခင်ဗျားပေါ်မှာ မူတည်တယ်။

ဦးပဋ္ဌင်း စာမတတ်လို့၊ ဇွန်းကိုင်တော့ ဇွန်းကိုင်တဲ့အသိ၊ အိုးကိုင်တော့ အိုးကိုင်တဲ့အသိ၊ အကုန်သိ၊ ထမင်းစားလည်း အရသာ ကောင်းမကောင်းသိ၊ ဒါလောကီအသိတွေ၊ ကိုင်တယ် ကိုင်တယ်၊ လှမ်းတယ် လှမ်းတယ်၊ စားဝယ် စားတယ်၊ သိတယ် သိတယ်၊ အာရုံမှာ အသိကပ်ထား။ အပြင်မှာ စင်ကြယ်တော့ ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်တယ်။ ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်တော့ ဉာဏ်မှာ စင်ကြယ်တယ်။ အာရုံ တွေကို ပယ်ရမယ်။ နားမှာလည်း တဏှာရှိတယ်။ စက္ခုမှာလည်း တဏှာရှိတယ်။ နံတာလည်း တဏှာရှိတယ်။ ဇိဗ္ဗာမှာလည်း တဏှာရှိတယ်။ ထိမှုမှာလည်း တဏှာ ဆို ကံဖြစ်သွားပြီ။ ကံဖြစ်ရင် ခင်ဗျား သံသရာလည်မှာပေါ့။ ကောင်းတဲ့ဆေးကို သောက်ပါ။ မမှန်တဲ့ဆေး၊ အတုတွေ ဆေးတွေမသောက်နဲ့၊ မှန်တဲ့ဆေးကို သောက်။ ငါလုပ်မယ်၊ ငါအနေအထိုင်လည်း ပြောင်းလိုက်မယ်။ သွေးသား ပြောင်းတော့စိတ်ပြောင်းတယ်။ ဒါတွေကို အားကျပါ။ ဦးပဏ္ဍိတက စာတတ်တာ မဟုတ်ဘူး။ အကုန်သိတယ်။ မပြောတတ်လို့ ကံရဲ့အကြောင်းတွေ သိတာ၊ သူ့မှာ ပညာရှိတယ်။ အဲလို ကျင့်ထားတဲ့ ရဟန်းတစ်ပါးပါ။ ဦးပဏ္ဍိတကို မတုနဲ့နော်၊ ဖားတု ခရုခုန် အိုင်ပျက်မယ်။ သူ့မှာ ကျင့်ထားတဲ့ အကျင့်စရုဏရှိတယ်။ ဉာဏ် ရှိတယ်။ သူ့နေချင်သလိုနေနိုင်တယ်။ တစ်ဖက်က နာမ်ပုဂ္ဂိုလ်က သာသနာကို ပေးထားတဲ့အတွက်ကြောင့် ကျင့်ထားတဲ့ စရုဏရယ်၊ အပြင်ပညတ်ရဲ့ သာသနာ ရယ်တဲ့ပြီး လုပ်သွားတာမျိုး။

ကိုယ့်စိတ်ကလေးကိုယ်စစ်၊ ကိုယ့်တာသာကိုယ် နေတတ်ဖို့လိုတယ်။ အခု ကျင့်နေတာကဉာဏ်တရားတွေ၊ ကံဝင်လာရင် သိတယ်။ သားလေးတွေ၊ သမီး လေးတွေ၊ ဘယ်များနေလဲ၊ စွဲရင်ကံခေါ်တယ်။ အဲဒါဖြတ်ပစ်တာ၊ ဖြတ်ဖြတ်ပစ်တာ၊ အခုနေတာ အာရုံငါးပါးလည်း ပယ်လိုက်ပြီ။ ထိတာက ရုပ်၊ သိတာက နာမ်၊ ထိတာက မမြဲဘူး။ သိတာလည်း မမြဲဘူး။ မမြဲတာက အနတ္တပါလား။ အတ္တရဲ့ အကြောင်း ငါသိပြီ၊ အတ္တဆိုတာစွဲကံတွေ ထိတာက ရုပ်သိတာက နာမ်၊ အဲဒါ အနတ္တ၊ တိုတိုလေး ပြသွားတာ၊ ခွေးတောကြံစည်ပြုလုပ်နေတာက ကံ၊ အတ္တ

ပါလား၊ အတ္တဆို သံသရာလည်လိမ့်မယ်။ ဥဝ ဘုံလည်လိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားအပယ် ကျတယ် မပြောဘူး။ ဥဝ ဘုံ လွတ်တဲ့အကြောင်းလေးတွေ ပြလိုက်တာ။ ခင်ဗျားတို့ စိတ်ကလေးထားပုံထားနည်းလေးတွေ ပြလိုက်တာ။ လုပ်တာ မလုပ်တာ ခင်ဗျား အကြောင်း၊ ဦးပဉ္စင်းက ပြောပြပြီးပြီလေ၊ တွေးတောကြစည်နေတယ်။ အဖြူ ငကြောင် ငကျား သာယာတယ်။ စိတ်ဆင်းရဲတယ်။ စိတ်ချမ်းသာတယ်။ စိတ်တာလို့ ဆင်းရဲလဲ။ သားသေလို့ ဆင်းရဲတယ်။ သမီးသေလို့ ဆင်းရဲတယ်။ စီးပွားရေး အခြေအနေမကောင်းလို့ ဆင်းရဲတယ်။ ခင်ဗျားကတော့ မလုပ်ဘူး။ သူများလုပ်တာ ခင်ဗျားက ပူတယ်။ အစွဲဥပါဒါနိ၊ ကျောင်းကနေ ပူနေတယ်။ အဲဒါ ကံသွားပြန်ပြီ၊ ခင်ဗျားတို့ အစွဲကုတော့ အနတ္တဆိုတာ ထိတာ ရုပ်၊ သီတာ နာမ်၊ မနက်ဖြန်လည်း ပျက်တာပဲ၊ ပျက်နေတာ မပျက်တာကို ရှုတတ်ဖို့လိုတယ်။ အမှိုက်ကစ ပြဿဒိ မီးလောင်တယ်။ အာရုံနဲ့မနောပေါင်းရော ဥပါဒါနိပေါ့။ အစွဲပေါ့၊ ကံပေါ့ဖြစ်လာရင် ပျက်မှာပဲ။ ကံကုန်ရင် သွားကြမှာပဲ။ ကြိမ်းသေသွားရမှာပဲ။ အဲဒီတော့မှ သံဝေဂ ရမယ်။ အဲဒီတော့မှ မာနပြုတ်မယ်။ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိတဲ့။ ဝိပဿနာမဂ္ဂင်နဲ့ စစ်၊ မဂ်ဉာဏ်ခေါ်တယ်။ ကံတွေက ပေါ်လာပါလား၊ ကိုယ်သိရမယ်၊ စိတ်ကလေး စစ်ခိုင်း နေတာ၊ တွေးနေတာ၊ စေတသိတ်တွေဝင်နေတာ၊ ဝင်ရင် မဝင်အောင် လုပ်လိုက်၊ ဝင်ရင်ကံ၊ အတ္တရဲ့ကံတွေ၊ မဝင်အောင်လုပ်လိုက်၊ ဝင်လာရင် ပြင်းပြင်းရှူလိုက်၊ အမြဲတမ်းလေ့လာပါ။

သီလက ရှောင်ထားတာ၊ ဘယ်သွားသွား၊ ရှောင်ထားတယ်။ ဒါမလုပ်ဘူး။ ဟိုဟာမကိုင်ဘူး။ ဒါဝိနည်း ၂၂၇ သွယ်၊ ဒါမလုပ်ဘူး။ ဉာဏ်ကလေးနဲ့ ဖင်းထားတာ။ အတ္တတွေပါလား၊ ငါလုပ်တာ အနတ္တပါလား၊ ထိတာက ရုပ်၊ သီတာက နာမ်၊ ရုပ်နာမ် တွေ မမြဲပါလား။ မမြဲတာ အနတ္တ၊ မြဲတာ အတ္တ၊ ဒါလေးစစ်ခိုင်းနေတာ။ ဒါလေးစစ်လို့ မှန်သွားရင် ခင်ဗျားလက်ခမောင်းခတ်ပေတော့။ ခင်ဗျားရဲ့ နှလုံးသား ကလည်း စင်ကြယ်တယ်။ အပြင်ကလည်း စင်ကြယ်တယ်။ မနောနဲ့အာရုံမပေါင်း တာလည်း ငါသိပြီ။ မနောနဲ့အာရုံပေါင်းတဲ့နေရာရှိရင် မပေါင်းတဲ့နေရာရောက် အောင်ငါလုပ်မယ်။ ကိုယ့်ကိုကိုယ် အားကိုးပါ။ အခုတော့ အာရုံငါးပါးနဲ့ မနောနဲ့ ပေါင်းလို့ ကံတွေဖြစ်ကုန်ပြီ၊ အတ္တတွေ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ အာရုံငါးပါး မနောပေါင်းတာလည်း ငါသိရမယ်။ ပေါင်းတာလည်း ငါသိရမယ်။ အဲဒါ ပညာတွေ ခေါ်တယ်။ ပြီးရောပေါ့ဗျာ။

ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မသန္တာတရားတော်အမှတ်(၁၄)

၃၀-၃၁-၂၀၀၂ ရက်နေ့တွင် မြောင်းမြမြို့၊ ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ဓမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၊

ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မာရုံ တွင် တရားထိုင်၊ သံဃာ၊ သီလရှင်၊ ယောဂီများအား

ဝိသုဒ္ဓိအရာတော်ဘုရား ဦးပဉ္စင်တ

တရားထိုင်နည်းများ ဧဟာကြားခဲ့သော တရားဖော်

သညာသည် ငါလို့ယူတာတဲ့ “အယူ”၊ “အမှတ်” မှားတယ်။ အဲဒီတော့ သာယာတာ၊ စိတ်က ချမ်းသာတယ်။ “အစွဲ” မှားတယ်။ တဏှာလို့ခေါ်တယ်။ ဒီအချက် သုံးချက် စွဲလိုက်တာ “ကံ” ခေါ်တယ်။ အဲဒီဟာ နာမ်ခန္ဓာလေးပါးကို ခေါ်တယ်။

ဦးပဉ္စင်က စာမတတ်တော့ သဘောလေးမှတ်၊ နာမ်ခန္ဓာလေးပါးဟာ ဘာတွေလဲ၊ ခုနက ရုပ်ပေါ်မှာ ယိမ်းနေတာက ဝေဒနာ၊ တွန်းနေတာကလည်း ဝေဒနာ၊ ပူနေတာကလည်း ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာလေးကို သိရမယ်။ ဪ သူ့သဘော သူဆောင်ပါလား။ ၃၂ ကောဋ္ဌာသင်္ကြီးပေါ်မှာ ဒီဟာကြီးတွေက ဖြစ်နေပါလား။ ပထဝီ၊ တေဇော၊ အာပေါ၊ ဝါယောဆိုတာ စာတွေနဲ့ ရေးထားတာ၊ အမှန်တရား တွေပဲ၊ အစစ်တွေပဲ၊ ရုပ်မှာရှိတဲ့ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရနဲ့ အတွင်းမှာရှိတဲ့ ဓာတ်လေးပါးနဲ့ ပေါင်းဆုံပြီးတော့ သန်မာထွားကျိုင်းလာတယ်။ အင်မတန်မှ ကျန်းမာရေးကောင်းတယ်။ အင်မတန်မှ သွားလို့ လာလို့ ကောင်းတယ်။ ဒီရုပ်ကြီးနဲ့ သဘာဝတရားကြီးပါပဲ။

လူပြည်ကို ရောက်လာတဲ့အခါမှာ ဒုလ္လဘငါးပါးထဲမှာ ဦးပဉ္စင်တို့ ဘယ်လို သမ္မာနဲ့ ရောက်လာလဲ။ မနုဿတဘာဝေါဒုလ္လဘော၊ လူဘဝကို ခဲယဉ်းစွာ ရအပ်ပေ၏။ အဲဒီတော့ ခဲယဉ်းတာကို ရတယ်။ ခဲယဉ်းတာကို ရပေမယ့် သိဖို့ရော လွယ်တယ် မထင်နဲ့။ မရှိတာကို ရှာရင်ရတယ်။ မသိတာ အခက်ဆုံးပဲ။

ဒီလူလူဘဝကို သမ္မာနဲ့ ရောက်လာတာပါဗျာ။ သမ္မာဆိုတာ ကောင်းသော အကျင့်မြတ်နဲ့ ရောက်လာလို့ လူဖြစ်တာပါ။ မိစ္ဆာစိတ်နဲ့သေရင် အပါယ်လေးဘုံ၊ အသူ ရကာယ်ဘုံ၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံ၊ ငရဲဘုံ၊ ပြိတ္တာဘုံဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် တိရစ္ဆာန် တွေက မိစ္ဆာအယူတွေနဲ့ ဟိုဘဝက လာတာပါ။ ဦးပဉ္စင်တို့က သမ္မာနဲ့လာလို့ လူဖြစ်တာပါ။ ဒီလိုလူဖြစ်လိုက်တဲ့အခါ ကျင့်ရမယ်၊ ကြံရမယ်၊ အားထုတ်ရမယ်။

စာက ရေးထားတယ်။ ကိလေသာနဲ့ တဏှာတဲ့။

ကိလေသာတဏှာတွေ ဖုံးလွှမ်းနေတယ်။ ဘုရားက တဏှာကို ကြိမ်းသွားပါတယ်။ ဒီတဏှာကို ဘာနဲ့သတ်မလဲ။ ဉာဏ်ရမှ တဏှာပယ်မယ်။ ဉာဏ်မရရင် တဏှာကိုသဘောမပေါက်နိုင်ဘူး “ဉာဏ်” ရသွားတဲ့သူက အင်မတန်မှ ထူးမြက်ပါတယ်။ ဉာဏ်မရရင် ခင်ဗျားမျာ သီလရမယ်၊ သမာဓိရယ် ခင်ဗျားအတွက်တော့ လုံပြီပေါ့။ သူများကို မျှပေးနိုင်တယ်။ အဲဒါကွာနေတယ်။

ခင်ဗျားတို့လုပ်တဲ့စရအာ၊ ခင်ဗျားတို့ ပစ္စုပ္ပန်မှာလုပ်ရင် အထူးသီလရမယ်။ အထူးပညာရမယ်။ ဉာဏ်ရရင်တော့ ခင်ဗျားတရားဟောမှာပေါ့။ ဉာဏ်မရရင်တော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်တော့ လုံနေပြီ။ တဏှာနဲ့ဒိဋ္ဌိကိုသတ်ရမှာကိုးဗျာ။

အင်း ဘယ်သူအရင်သတ်မလဲ။ ဒိဋ္ဌိကို အရင်သတ်မယ်။ ဒိဋ္ဌိဆိုတာ အယူမှားတယ်။ “ငါ” လို့ ယူထားတယ်။ အဲတော့ အမှတ်မှားထားတယ်။ ယောက်ျား၊ မိန်းမလို့မှတ်တာ။ အဲဒီအမှတ်ကိုလည်း ပညာနဲ့ရှင်းမယ်။ သညာကို ပညာနဲ့ရှင်းရမယ်။ အယူမှားတာကို အနတ္တနဲ့ရှင်းရမယ်။ ဒါလေးတွေရှင်းတတ်ဖို့ လိုတယ်။ အစွဲကို ဉာဏ်နဲ့သုံးရမယ်။ ဒီသုံးချက်ကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်နဲ့ နှလုံးသားမှာ ကိန်းဝင်အောင် ခန္ဓာမှာ ဉာဏ်စိုက်ထားပါ။

ဒါက အာရုံခြောက်ပါးလို့ ခေါ်ပါတယ်။ အာရုံခြောက်ပါးဆိုတာ မြန်မာလို ပြန်ပြောဦးမယ်။ လောဘရယ်၊ ဒေါသရယ်၊ မောဟရယ်၊ ဒီမောဟကြောင့် လောဘနဲ့ ဒေါသဖြစ်တာ၊ မောဟပြောရမယ်ဆိုရင် တွေဝေနေတယ်လို့ ပြောကြတယ်။ ခန္ဓာထဲက မောဟကို ဉာဏ်နဲ့ကြည့်မှ သိမယ်။ ဒီမောဟကို ကံနဲ့ကြည့်လို့ သဘောမပေါက်နိုင်ဘူး။ ခန္ဓာထဲမှာရှိတဲ့ မောဟကို သူသတ်မယ်။ သူ့ဉာဏ်နဲ့ သတ်မယ်။ ခန္ဓာမှာ ဉာဏ်စိုက်တဲ့အခါ ကျတော့ခင်ဗျားတို့ တရားထိုင်တယ်။ တရားထိုင်တဲ့အခါကျတော့ ကာယသတ်ပဋ္ဌာန်တဲ့။

ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံတဲ့ သူဘယ်သူကို သတ်မလဲ။ မနောကံကို သတ်မယ်။ မနောကံကို ဘာနဲ့သတ်မလဲ။ အနတ္တနဲ့သတ်မယ်။ ဒီမနောကံက ဘာဖြစ်သလဲ။ ဗျာပါဒ၊ အဘိဇ္ဈာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ဒီနှလုံးသားက ဖြစ်ပေါ်နေတယ်။ ဗျာပါဒ၊ အဘိဇ္ဈာ၊ မိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိ၊ စာရေးထားတယ်။ မနောရဲ့အသိလေးဟာ အာရုံပေါ်

မှာ ဝင်တယ်၊ ထွက်တယ်၊ ထိတယ်၊ သိတယ်၊ ထိတာက ရုပ်၊ သိတာက နာမ်၊ အဲဒါတွေကို အနတ္တနဲ့ နှလုံးသွင်း၊ ထိတာက မမြဲဘူး။ သိတာလည်းမမြဲဘူး။

ကိုယ့်မနောကို နှာသီးဖျားဝမှာ တင်ထား။ တင်ထားရင်း မနောဟာ ငြိမ်သွားတယ်။ ငြိမ်သွားရင် အဓိစိတ္တငြိမ်မှ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံအကြောင်းတွေ သိလာမယ်။ အဓိစိတ္တမှ မငြိမ်ရင် ခင်ဗျားမှာ ဟုတ်သယောင်ယောင်နဲ့ ဝေဖန်နေတယ်။ ဒွိဟိတ် ဖြစ်နေတယ်။ ဒွိဟိတ်ဆိုတာ ဟုတ်မှဟုတ်ရဲ့လားလို့ ဝေဖန်နေတာ။

ခင်ဗျားရဲ့ အဓိစိတ္တက မငြိမ်သေးတော့ အဓိစိတ္တမဖြစ်ဘူး။ အဓိစိတ္တက နှာသီးဖျားဝမှာ တင်ထား။ တင်ထားတဲ့အခါမှာ ဘဝင်လေးက အဲဒီမှာ အသိကပ်ထား။ အသိလေးကပ်ထား။ သဘောလေးကို မြင်အောင်ကြည့်၊ သူ့ဘာလုပ်တတ်လဲ၊ တရစဉ် တရစပ်ဆင်းတယ်၊ တက်တယ်၊ ထမင်းစားတဲ့အခါမှာလည်း ရှိတယ်။ အိပ်နေတဲ့အခါမှာလည်း ရှိတယ်။ သွားနေတဲ့အခါမှာလည်း ရှိတယ်။ အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့နေတယ်။ အခုကာယသတိ ပဋ္ဌာန်မှာ မနောရဲ့အာရုံကို နှာသီးဖျားမှာ တင်ထားတယ်။ တင်ထားတဲ့အခါကျတော့ မနောက ကပ်ငြိမ်လာတယ်။ အဓိစိတ္တ ခေါ်တယ်။

.. အဲဒီလို အဓိစိတ္တတွေ အားကောင်းလာရင် ခင်ဗျား ပညာဘက်ကိုရောက် သွားလိမ့်မယ်။ အဓိစိတ္တကို ရအောင်လုပ်၊ သီလကတော့ အုတ်ပန္နက်ရိုက်ထား ပြီးပြီ၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ ဒုစရိုက် ၁၀ ပါးလုံပြီ၊ မိစ္ဆာရဲ့အယူတွေပယ်ပြီး သမ္မာရဲ့ အယူတွေယူပြီး သမ္မာအလုပ်၊ ခင်ဗျားတို့ ဘုရားရဲ့ကျင့်သွားတဲ့ အကျင့်တွေကို ကျင့်နေကြတာ။ ဒါ နတ်တွေ၊ သိကြားတွေ၊ ဘုဒ္ဓိကပုဂ္ဂိုလ်တွေ အကုန်သိတယ်၊ ခင်ဗျားတို့ စေတနာအကျိုးပေးလိမ့်မယ်။ ကိုယ်မှန်ဖို့လိုတယ်။

နှာသီးဖျားဝမှာ လေဝင်လေထွက် ဒလစဉ် ဒလစပ် လုပ်နေပါလားဆိုတာ ခင်ဗျားသိလာလိမ့်မယ်။ အဲဒီလို သိလာတဲ့အခါမှာ အဓိစိတ္တလေးက ငြိမ်လာလိမ့်မယ်။ စိတ်ကလေး ငြိမ်လာတော့မှ ဘာကောင်းသလဲတော့ မပြောတတ်ဘူးချို့၊ အာရုံမှာ ကပ်ထား။ ဘယ်အာရုံနောက်မှ မလိုက်နဲ့။ ကိုယ်မှာဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ဝင်လေ၊ ထွက်လေကို ငြိမ်ပြီးတော့ အာရုံစိုက်နေတာ။ အာရုံဆိုတာ ဝင်နေတဲ့၊ ထွက်နေတဲ့ အာရုံကို အသိကပ်ထားတာ၊ သဘောလေး၊ သဘောလေးကို မြင်အောင်ကြည့်၊ အဲဒီနေရာ

မှာ အရေးကြီးတယ်။

ဒီလိုဖြစ်သွားတော့မှ အဝိစိတ္တဟာ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ သမာဓိအားကောင်း လာရင် ဖောက်ပြန်လာလိမ့်မယ်။ ဓာတ်တွေက သူ့ဟာသူ ပေါ်လာလိမ့်မယ်။ ဟာဓာတ်တွေ ဖောက်ပြန်လာပြီဗျို့၊ ဟိုကတစ်မျိုး၊ ဒီကတစ်မျိုး လက်ကတစ်မျိုး၊ ခြေထောက်က တစ် မျိုး၊ အဲဒီလို အမျိုးမျိုးတွေဖြစ်လာတဲ့အခါမှာ နှာသီးဖျားဝမှာ အာရုံကနေပြီးတော့ ဝေဒနာ အာရုံကို ပြောင်းမှတ်ပေတော့။ အဲဒီဝေဒနာအာရုံရဲ့ အဆုံးလိုက်ပေတော့။

ဝေဒနာဆိုတာ သူ့ဘာသာ သူဖောက်ပြန်နေပါလား။ သိတာက မနောလေး၊ မနောလေးက ဝေဒနာရဲ့ ဖောက်ပြန်မှုကို ကပ်လိုက်သွား။ ဝေဒနာအဆုံးတော့ ခင်ဗျားသိလာလိမ့်မယ်။ ဘာတွေသိလာသလဲ၊ မချစ်မနှစ်သက်တဲ့ဟာကြီးနဲ့ နေရ ခြင်းသည် ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခ၊ ကံရုပ်ကြီးပါလားလို့ငြီးငွေ့လာလိမ့်မယ်။ နိဗ္ဗိန္ဒာဏ် တွေဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားဘာသာ ခင်ဗျားဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ မချစ်မနှစ်သက် တဲ့ ရုပ်ကြီး၊ မချစ်လည်းပေါင်း၊ ချစ်လည်းပေါင်း ဖြစ်လာပြီ၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ။

ဝေဒနာတွေက ဒင်းကြမ်းပေါ်လာပြီ၊ ဝေဒနာမှာ ကပ်လိုက်၊ တစ်ခါတည်း အသိလေးက ကပ်လိုက်၊ ဓာတ်တွေက သူ့ဘာသာသူ ဖောက်တာ၊ အသိလေးက ခံစား လာပြီဗျို့၊ တရားထိုင်တာ ဖျက်လိုက်တော့၊ တော်ပြီ၊ အုန်းမောင်းခေါက်ပြီး အချိန်စေ့ပြီဆိုတော့ ဝေဒနာနီရော၊ တဏှာနီရော၊ တဏှာဘက်ကို ရောက်သွား တာ။ တဏှာဆိုတာ စိတ်ချမ်းသာတယ်။ မနောလေးက ချမ်းသာတာ၊ ကံဖြစ်သွား ပြီဗျို့၊ အသိလေးက မနောလေးက ဝေဒနာရဲ့အဆုံးကို လိုက်ရမယ်၊ ဖျက်မပစ်နဲ့၊ ခင်ဗျား ပတ္တမြားတုံး၊ ဒုက္ခသစ္စာဆိုတာ ခင်ဗျားသိလိုက်ပြီပေါ့။

ဒုက္ခသစ္စာသိတော့ သမုဒယသံယောဇဉ်တွေ တဖြည်းဖြည်းပယ်လာပြီဗျို့၊ စားချင်တဲ့စိတ် မရှိပါလား။ ဝတ်ချင်တဲ့စိတ်မရှိပါလား၊ သွားချင်တဲ့စိတ် မရှိပါလား၊ မောဟက ပျော့လာတယ်ဗျို့၊ မောဟပျော့မှတော့ လောဘ၊ ဒေါသ ခေါင်းပါးပြီး မောဟပြတ်လာပြီ၊ ခင်ဗျား သဘောပေါက်လာပြီ သူများသွားမမေးနဲ့၊ အဲဒီလို တရားထိုင်တဲ့အခါမှာ ငါဘယ်လိုအကြောင်းတွေပေါ်တာပဲ။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် အင်မတန်မှ သောမနဿဖြစ်နိုင်တဲ့အကြောင်းတွေ အများကြီးရှိတယ်။ ကိုယ့်တရား

ကိုယ်မှန်နေတာကိုး။ ကိုယ်ကနေတတ်တယ်။ သွားတတ်တယ်။ စားတတ်တယ်။ လာတတ်တယ် အကုန်လုံး အစစအရာရာ ခပ်သိမ်းနေတတ်တယ်။ အပြင်မှာ စင်ကြယ်မှု ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်မယ်။ ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်မှု ဉာဏ်မှာ စင်ကြယ်မယ်။ ခင်ဗျားတို့အပေါ် မှုတည်တယ်။

ခင်ဗျားတို့မှာ သီလက ရနေပြီ၊ ပူစရာမလိုတော့ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲ မိစ္ဆာ အယူကနေ သမ္မာအယူတွေဖြစ်သွားပြီ။ ကာယကံသုံးပါးလည်း ပယ်ပြီ။ ကာယကံ သုံးပါးဆိုတာ သူများအသက် မသတ်ပါဘူး။ သူများပစ္စည်း မခိုးပါဘူး။ သူများသား မယား မဖျက်ဆီးပါဘူး။ အဲဒါမိစ္ဆာအယူကိုလည်း ပယ်ပါပြီ။ ဝစီကံသူများကိုလည်း မဆဲပါဘူး။ သူတစ်ပါးကိုလည်း စိတ်ညစ်အောင် မလုပ်ပါဘူး။ တီးခြင်း၊ မှုတ်ခြင်း လည်း မလုပ်ပါဘူး။ အဲဒါ ဝစီကံလည်း ပိတ်ပြီ။ မနောဗျာပါဒ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ အဘိဇ္ဈာ ကိုလည်း အနတ္တဖြစ်အောင် လုပ်ပါပြီ။ အဲဒီတော့ သီလရယ်၊ သမာဓိရယ်၊ ပညာ ရယ်၊ သိက္ခာ ၃ ပါး တစ်ပြိုက်နက်တည်း တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်တယ်။ ခင်ဗျား ကျင့်လို့ရတာ။ ဒါကြောင့် အင်မတန်မှ ထူးပါတယ်။

ဦးမြမောင် ပြန်ကြည့် ဥပမာ ဦးပဉ္စင်းက စာမတတ်ဘူး။ အသိပြောတာ၊ ဦးမြမောင်ဟာ မြိုင်မာလာ ၂ လမ်းမှာနေတယ်။ သူတာလုပ်လဲ၊ ရေထမ်းစားတယ်။ ရေထမ်းစားတော့ မြမောင်ရေ ကျွန်မတို့အိမ်ကို ရေသုံးထမ်း၊ ဟိုက ရေသုံးထမ်း ဆိုတော့ အင်မတန် ဝမ်းသာတယ်။ ဒုက္ခမှန်းကို မသိဘူး။ တဏှာက လွှမ်းမိုးထား တယ်။ ဟာ ပျော်နေတာပဲ။ ရေတွင်းပြန်သွားတဲ့အခါကျတော့ လူတစ်ယောက်က မတောင်းမရမ်းပဲနဲ့ သူ့ပုံးကို ခပ်ချိုးနေတယ်။ ခပ်ချိုးနေတော့ ဦးမြမောင် မျက်စိ မြင်လိုက်တော့ ဟာ ငါ့အလုပ် ကြန့်ကြာနေပါလား။ ငါပုံးကို သူလုပ်နေတော့ ရေ မခပ်ရပါလား။ မနာလိုစိတ် ကုက္ကုစစိတ်၊ ဒေါသစိတ်၊ ဝန်တိုစိတ်၊ ဦးမြမောင် မနောက်ပေါက်နေတယ်။ ဘာကြောင့်ပေါက်သလဲ စေတနာပျက်လို့ ပေါက်တာ ပေါ့ဗျာ။ ဒီလူအပေါ်မှာ စေတနာမရှိတော့ဘူး။ ဟာ မနောက်ပေါက်ပြီဗျို့။

အဲတော့ သူ့ရေထမ်းစားတယ်။ သူက ဝီရိယအကျိုးလောက်ပဲ စားရတယ်။ သူက အရက်သောက်တတ်တယ်။ လောင်းကစားတွေ လုပ်တတ်တယ်။ မယားကို နှိင့်ထက်စီးနှင်းလုပ်တယ်။ သားတွေ သမီးတွေကိုလည်း လုပ်တယ်။ စာရိတ္တလည်း

မကောင်းဘူး။ ဘုရားမှန်းလည်း မသိဘူး။ တရားမှန်းလည်းမသိဘူး။ သိတော့ သိတယ်။ အာရုံမကျဘူး။ ဦးမြဲမောင် သူ့ရဲ့စေတနာတွေဟာ မကောင်းတဲ့စေတနာ တွေပဲဖြစ်တယ်။ အလုပ်ကျတော့ ရေထမ်းစားတယ်။ ဝီရိယရဲ့အကျိုးလောက်ပဲ ခံစားရတယ်။ ကံက မလိုက်ဘူးဗျို့၊ ကံကိုဟောတာ၊ အခုဦးပုဏ္ဏိတဖြစ်တော့ ကောင်းတာလိုတယ်။ ကောင်းတာကျင့်တယ်။ ကောင်းတာပြောတယ်။ ကံက အကျိုးပေးတယ်ဗျို့။ ဝီရိယအကျိုး ရှေးဘုန်းကံတွေ ပါလာပြီဗျို့။ ချက်ချင်းဝေဒနိဒိဋ္ဌ လက်ငင်းမျက်မှောက် အကျိုးပေးတယ်။ ဒီတရားတွေ အကျိုးပေးပါတယ်။

ခင်ဗျားတို့ ကျန်းမာရေးလားဒ်တွေလည်းရတယ်။ စီးပွားရေးလားဒ်တွေလည်း ရှေးဘုန်းကံပါရင် ရမယ်။ အဲ အပါယ်လေးပါးတံခါးလည်း ပိတ်မယ်။ ကြည့်စမ်း ဘယ်လောက်တောင် ကောင်းတဲ့တရားလဲလို့။ ဦးမြဲမောင်ကိုကြည့်၊ ရေထမ်းတော့ ဝီရိယ အကျိုးလေးပဲ၊ ကံက ကံအကျိုးမပေးဘူး။ အခုကြည့်စမ်း၊ ကံက အကျိုး ပေးနေပြီ။ ဘယ်လောက် အံ့ဩဖို့ကောင်းလဲ၊ ယုံကြည်ပါ။ ကံကို ယုံကြည်ပါ။ မကောင်းတဲ့ကံ မလုပ်ပါနဲ့။ ဒီကံဟာ အင်မတန်ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းပါတယ်။ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံတွေကို သတ်၊ မနောကံက မိမိမပြုလုပ်ပါဘူး။ မိမိ ပြုလုပ်မိရင် မိမိကံ၊ မိမိမပြုလုပ်မိရင် မိမိကံ မဖြစ်ပါဘူး။

အဲဒီတော့ ခင်ဗျားသူ့အသက် မသတ်ပါဘူး။ သူ့များပစ္စည်းမမိုးပါဘူး။ သူ့များ သားမယားလည်း မပျက်ဆီးပါဘူး။ မဟုတ်မမှန်တာတွေလည်း မပြောပါဘူး။ မိမိမပြုလုပ်ရင် မိမိကံမဖြစ်ဘူး။ ဒါပေမယ့် မနောက သားအတွက်နဲ့ပူရတယ်။ သမီးအတွက် ပူရတယ်။ သတင်းကြားလို့ ပူတယ်။ စာနဲ့ရောက်လာတယ်။ မင်းအဖေ၊ မင်းအမေ သေပြီဆို၊ အဲဒါ ဥပါဒါနိပေါ့။ ကိုယ့်ကားလေး ပျက်စီးသွားတယ်။ ကားလေးစွဲပြီး ပူတာ၊ ဥပါဒါနိ၊ ကားကို စွဲတာကိုး၊ ကားက သိန်းလေးဆယ် ပေးရတယ်။ ကားကိုစွဲပြီးပူတယ်ဗျို့၊ ကားကိုစွဲတာ အစွဲမှား၊ အယူမှား၊ အမှတ်မှား၊ အယူကလည်း ငါ့ကားကိုယူထားတယ်၊ မှတ်တာကလည်း သိန်းလေးဆယ်မှတ် တယ်။ စွဲတော့ ဥပါဒါနိဖြစ်တာပေါ့။

အဲဒါ ဥပါဒါနိကို ဘာနဲ့သတ်မလဲ။ မဂ်ဉာဏ်နဲ့သတ်မှ ပြတ်တာ။ သီလနဲ့ ဖြတ်လို့လည်း မရဘူး။ သမာဓိနဲ့ဖြတ်လို့လည်း မရဘူး။ မဂ်ဉာဏ်နဲ့ဖြတ်မှ ဥပါဒါနိ

ဟာ ပြတ်တာ၊ ဆဲလိုက်တော့ ဆဲတာကို မှတ်တာပေါ့။ ဒါမကောင်းဘူး။ ငါ့ကို ဘာလို့ဆဲတာလဲ မှတ်တယ်။ အဲဒါတော့ လို့ယူထားတဲ့အယူက သွားစွဲတာမျိုး။ ခင်ဗျား ခန္ဓာငါးပါးရဲ့အကြောင်းမသိလို့။ အဲဒါ ဥပါဒါနိပဲ။ သားအတွက်နဲ့ သောကပရိဒေဝ၊ ဒေါမနဿဆိုတဲ့ အဲဒါမနောက တောက်လောင်နေတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လည်းဆိုတော့ ခန္ဓာငါးပါးကို သူ့ခန္ဓာနဲ့ရင်းမရှာတော့ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးရဲ့အကြောင်း မသိဘူး။ နာမ် လည်းစွဲ၊ ရုပ်လည်း စွဲ၊ အဲဒီဝိညာဉ်လည်တာပေါ့ဗျာ။

ခန္ဓာငါးပါးရဲ့အကြောင်းကိုသိရင် ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးကို မြင်ပြီး အဝိဇ္ဇာက ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ဖြစ်ပြီး ကမ္မိဉာဏ်၊ ဝေဒနဉာဏ်၊ စက္ခုဥပဒါ၊ အာသဝေါဥပဒါ၊ အဲဒီဉာဏ် ရရင် ခင်ဗျား ဥပါဒါနိပြတ်ပြီး ဥပါဒါနိမစွဲဘူး။ အစွဲရှိလို့ ဥပါဒါနိဖြစ်တာ။ အစွဲမရှိရင် ဥပါဒါနိမဖြစ်ဘူး။ အစွဲမရှိရင် အေးတာပဲ။ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဆိုတာက ကိုယ်လုပ်ရင် ကိုယ်ရမယ်။ ပညတ်တွေ၊ မကောင်းတာတွေ ပယ်တယ်။ ဒါတွေ မလုပ်ဘူး။ ဝိနည်း ၂၂၇ သွယ် မလုပ်ဘူး။ ပယ်လို့ရတယ်။ ဥပါဒါနိကျတော့ ပယ်လို့ရလား။ ဒီအစွဲကို ပယ်လို့ရလား။ ဒီအစွဲ ဟာ မဂ်ဉာဏ်ရမှ ပယ်လို့ရမှာ။ အေးမှာ မနောအေးတာ၊ ဒီမဂ်ဉာဏ် ဘယ်ကရလဲ။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးက ရတယ်။ အဲဒါ ဥပါဒါနိခေါ်တယ်။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကို လှမ်းပြီးတော့ ပူတယ်။ ဟိုကပြောတာနဲ့ ဒီကပူတယ်။ မြန်မာလို အဲဒါဒေါသပေါ့ကွာ။ မြန်မာလိုဆို အဲဒါသွားစွဲပူတာပေါ့။ ပူတယ်ဆိုတာ မီးပေါ့။ ဆဲဆဲတိုင်းတိုင်း အိမ်ကြီးပဲဖျက်ဖျက် ကားတွေပဲ မီးလောင် တိုက်တွေပဲ မီးလောင် အဲဒါမစွဲရင် အေးပြီး။ သွားစွဲရင် ပူတယ်။ မဂ်ဉာဏ် ရရင် အေးတယ်။ ဒီမဂ်ဉာဏ်က တရားဓမ္မပဲ။

သီလနဲ့လည်း ပူတာပဲ။ သမာဓိနဲ့လည်း ပူတာပဲ။ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လာ ရင် ကိလေသာ ငုပ်နေတယ်။ ကိလေသာနဲ့ တဏှာပေါင်းလိုက်တဲ့အခါ အဲဒါပေါ့ ခင်ဗျားတို့ သီလကတော့ ရနေပါပြီ။ ဦးပဉ္စင်း ခင်ဗျားတို့ကို သစ္စာနဲ့ပြောတာ၊ သီလမဂ္ဂင်လေးက ရနေပြီ။ အစွဲပြတ်ပြီ အခုကျင့်နေတာ၊ ဒီအစွဲပြတ်ရင်အေးမယ်၊ အစွဲမပြတ်ရင် မအေးဘူး။ ငါအစွဲပြတ်ချင်တယ်ဆိုရင် ကိုယ်အနေတတ်ဖို့လိုတယ်။ ထိုင်တတ်ဖို့လိုတယ်။ ခန္ဓာငါးပါးရဲ့အကြောင်းသိရမယ်။ ခန္ဓာငါးပါးရဲ့အကြောင်း ဘာတွေလဲ၊ ငါလို့ယူထားတာအကြောင်းတစ်ကြောင်း၊ စွဲတာကတစ်ကြောင်း။

အဲဒီအချက်တွေကို ကိုယ်က ဂနကျေ့ပြီး ကိလေသာနဲ့ တဏှာခမ်းခြောက်မယ်၊ ကိလေသာနဲ့တဏှာဆိုတာ ဖအေနဲ့ မအေမွှေးတဲ့ အဲဒါကြီးပဲဗျာ။ ဒါကြောင့် မြမောင်ဖြစ်လာတာပေါ့ဗျာ။ အဲဒါ ကိလေသာနဲ့တဏှာပဲ။ အဲဒီမြမောင်မှာ ကိလေသာ တဏှာပါလာတယ်။ အတိတ်က ပါလာတဲ့ ကံ၊ ကိလေသာ နဲ့ တဏှာလုပ်ပေးလိုက်တာ၊ အဲဒါတွေကို ကိုယ်က သိရမယ်။ အတိတ်ရဲ့ကံ ပစ္စုပ္ပန်ရဲ့ ကံက ဘာလဲ။ အာရုံငါးပါးပေါ်မှာ ကံက မလိုက်ရင် အေးတာပဲ။ လိုက်ရင် ပူတာပဲ။ ဉာဏ်ရမှ အဲဒါပြတ်တာ။ သီလနဲ့လည်း သတ်လို့မရဘူး။

အရှင်ဘုရား လူတစ်ယောက်ဟာ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ ရှိရင် ထိုသူသည် သီလရှိနိုင်ပါ့မလား ဘုရား။ ကာယကံရှင်ပေါ်မူတည်ပါတယ်။ သီလပျက်တယ် ဟော လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ အကြောင်းပြောလိုက်တယ်။ အဲဒီဘုန်းကြီးက ဘယ်ကလဲတဲ့။ ငါးကျောင်းက အေးသွားပြီ။ အဲဒါအစွဲပြုတ်လို့ အေးတာပေါ့။ အဲဒီအစွဲကို ဉာဏ်ရမှ ခင်ဗျားတို့ ပြတ်မှာ။ အဲဒါ ဥပါဒါနိခေါ်တယ်။ အစွဲခေါ်တယ်။

ရုပ်သဘော၊ နာမ်၏သဘော၊ သဘောလေးရှု၊ သဘောလေး သဘောလေး၊ ဝေဒနာမှာလည်းသဘောလေးပဲ။ သူ့သဘောလေးကိုသာလိုက်၊ သူတာလုပ်တတ်လဲ၊ သူတာ ဖောက်ပြန်နေတယ်။ ထိုင်ရင်းနဲ့တင်ပါးတစ်မျိုးဖြစ်လာတယ်။ ခါးတွေလည်း တစ်မျိုး ဖြစ်လာတယ်။ အသိလေးသာလိုက်၊ သဘောလေးရဲ့အသိလေးသာလိုက်၊ လိုက်တတ်ဖို့ လိုတယ်။ ငြိမ်ပြီးတော့ အာရုံစိုက်ပြီးတော့လိုက်၊ အင်မတန်နုတယ်။ ကိုယ်မှာက ကိလေသာရှိတယ်။ တဏှာရှိတယ်။ အသိလေးလိုက်၊ ဝေဒနာပေါ်ရင် ဝေဒနာပေါ်မှာ အသိလေးကပ်ထား။ သဘောလေးရှု၊ နာမ်ရဲ့အကြောင်း ရုပ်ရဲ့ အကျိုး၊ အကျိုးတရားနဲ့အကြောင်း တရားပေါ်မှာပေါ်လာတဲ့ အကြောင်းတရားကို သတ်ပစ်။ ဒီအကြောင်းတရားကို သတ်ရမှာ။ အကျိုးပေါ်မှ အကြောင်းပေါ်မယ်။ အဲဒီအကြောင်းကို သတ်ဖို့လိုတယ်။ ဉာဏ်နဲ့ သတ်၊ သဘောလေးကို ဆိုတယ်။

ခင်ဗျားတို့ မျက်စိမြင်တယ်၊ နားကြားတယ်၊ နှာခေါင်းနံတယ်၊ လျှာစားတယ်၊ အဲဒါအပြင် အကြောင်းတွေ၊ အတွင်းအကြောင်းပြတ်မှ အပြင်အကြောင်းရပ်မယ်။ အတွင်း အကြောင်းမပြတ်ရင်၊ အပြင်အကြောင်းမရပ်ဘူး။ အတွင်းအကြောင်းသတ်၊

သဘောလေး ဆို ဖောက်ပြန်နေတာကို သဘောလေးလို့ ခေါ်တယ်။ သဘောလေးကို မြင်အောင် ကြည့်။ နီဝရဏတွေပေါ်လာမယ်။

လောကီအာရုံတွေ၊ တွေးစိတ်တွေ ပေါ်လာရင် ပြင်းပြင်းရှူပေးလိုက်၊ ဒီအာရုံ တွေပေါ်တိုင်း ခင်ဗျားလက်ခံမယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ နှစ်နာရီလည်း ထိုင်လို့ရတယ်။ သုံးနာရီလည်း ထိုင်လို့ရတယ် အဲဒီထိုင်နည်းက တစ်မျိုးပေါ်လာရင် ပြင်းပြင်း ရှူလိုက် (သဘောလေး၊ သဘောလေး)။ သူ့သဘောဘာလုပ်တတ်တယ်ဆိုတာ ကိုယ်သိရမယ်။ သဘောတရားတွေပါလား။ သူ့ဖောက်ပြန်နေပါလား။ ခံစားတဲ့ နာမ်ကရော မြဲသလား။ ဖောက်ပြန်တဲ့ ရုပ်ကရော မြဲသလား။ အဲဒါ အနတ္တကို သူ တွေ့လိမ့်မယ်။ အဲဒါလိုက်တတ်ဖို့လိုတယ်။ အမလေး နာလိုက်တာဆို ဝေဒနာ ကနေ တဏှာဖြစ်ပြီး နာတယ်ဆိုတာသညာက မှတ်တာ၊ သညာအမှတ်မထားနဲ့၊ ပညာဘက်ကူးသွား၊ အတ္တအစွဲမထားနဲ့၊ အနတ္တဘက်ကူးသွား၊ အနတ္တဘက် နှလုံးသွင်းသွား။ သင်္ခါရကို ဧကောဓမ္မောတစ်ခုတည်းသော အာရုံလုပ်ထား၊ လျှော့ မထားနဲ့၊ ကိုယ်နေတတ်ဖို့အင်မတန်အရေးကြီးတယ်။ ခန္ဓာမှာသိတဲ့ အသိတွေကို အပြင်မှာအာရုံနောက်မလိုက်ဘဲနဲ့၊ ခန္ဓာမှာ အသိကပ်ထား၊ သတိထား၊ အပြင် အာရုံနောက်မလိုက်နဲ့၊ ဧည့်သည်တွေလာလို့ လက်ခံရင် အိမ်ရှင်မှာ ရှုပ်သွားလိမ့် မယ်။ ဧည့်သည်ကို လက်မခံနဲ့၊ အတွင်းမှာ အနတ္တလေးနဲ့ သွင်းထား။ ဘုရားက ကံကို စေတနာကောက်ထားတယ်။ စေတနာကို ကံလို့ခေါ်တယ်။

တရားထိုင်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ ဒါအနတ္တတရား၊ နိဗ္ဗာန်သွားမယ့်တရားခေါ် တယ်။ ခင်ဗျားတို့အပေါ် မူတည်တယ်။ အတ္တတရားမဟုတ်ဘူး။ အတ္တတွေ ဖြုတ်နေတာ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ဉာဏ်နဲ့ရှာ၊ ကံနဲ့မရှာနဲ့၊ ဝိဒ္ဓိဇာဏ်၊ ဇေနဉာဏ်၊ စက္ခုဥဒပါဒိ၊ အာလောကောဥပါဒိ၊ ဉာဏ်ဥဒပါဒိ၊ အဲဒါ ဘုရားရေးထားတယ်။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မကမ္မန္တော၊ သမ္မအာဇီဝ၊ အဲဒါသီလခေါ်တယ်။ သမ္မဝါယမ၊ သမ္မာ သတိ၊ သမ္မာသမာဓိ၊ အဲဒါ သမာဓိမဂ္ဂင်ခေါ်တယ်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ အဲဒါ ပညာမဂ္ဂင်ခေါ်တယ်။ ကံမဟုတ်ဘူး။ ဒါခင်ဗျားတို့တွေ အင်မတန်ထူးတာ၊ အနတ္တတရားကို နှလုံးသွင်းနေတာ၊ အတ္တဒုစရိုက်ကိုယ်တယ်။ ကံတွေကိုယ် ထားတာ၊ သင်္ကန်းကပ်တာတို့၊ ရေကပ်တာတို့၊ ဆွမ်းကပ်တာတို့ အဲဒါကံတရား ခေါ်တယ်။ အနတ္တနဲ့သိရမယ်။ အတ္တမဟုတ်ဘူး။

ယုံကြည်တာ သဒ္ဓါခေါ်တယ်။ သဒ္ဓါက စေတနာဖြစ်လာတယ်။ စေတနာဆိုတာ ဒီအယူဝါဒတွေ အမှန်ကိုလုပ်တယ်။ ခန္ဓာမှာ ဉာဏ်ဆိုက်တယ်။ ဒါအတ္တတရားမဟုတ်ဘူး။ အနတ္တတရားလို့ခေါ်တယ်။ ဒါနိဗ္ဗာန်သွားမယ့်တရားခေါ်တယ်။ ဒါဒုက္ခသစ္စာကို ရှာနေတာ၊ ဒုက္ခသစ္စာ ဘယ်မှာရှိလဲ၊ ခန္ဓာမှာရှိတယ်။ သဗ္ဗေ အလုံးစုံသော သင်္ခါရ အနိစ္စ၊ သဗ္ဗေ အလုံးစုံသော သင်္ခါရဒုက္ခ၊ သဗ္ဗေအလုံးစုံသော သင်္ခါရ အနတ္တ၊ သဘောလေးပဲ၊ ရုပ်ဖာ သဘော၊ နာမ်ဖာသဘောလေးပဲ ပြောတာ။

အဲဒီရုပ်က မီးခွဲခြိုက်ရင် ပူတယ်၊ ရေခွဲထိရင် အေးတယ်။ သီရင် ပယ်မယ်၊ ပယ်ရင် မက်ဆိုက်မယ်၊ ဖိုလ်ဆိုက်သွားမယ်၊ အဲဒီမှာ လက်တစ်ချောင်း၊ ကြိုးတစ်လှိုင့် ပဲရှိတယ်။ ခင်ဗျားတို့ နှလုံးသွင်းတတ်ဖို့လိုတယ်။ ကြိုးစားပေး။ ဝီရိယမှာ ဇွဲသတ္တိ တင်ထား။ သေရင်သေပါစေ၊ ခန္ဓာငါးပါးကို ဥပက္ခာလိုက်၊ ခန္ဓာငါးပါးကို ဥပေက္ခာ လိုက်မှ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးကို သိမယ်။ ခန္ဓာငါးပါးကို မသိတာ၊ မောဟခေါ်တယ်။ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး မသိတာ အဝိဇ္ဇာခေါ်တယ်။

မောဟက ခန္ဓာငါးပါး မသိဘူး။ အဲဒီမောဟကြောင့် လောဘ၊ ဒေါသ ဖြစ်တာ၊ အမြင်ပေါ်မှာဖြစ်တယ်၊ အနုံပေါ်မှာဖြစ်တယ်။ အကြားပေါ်မှာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီမောဟကို သတ်တာ၊ အဲဒါ အနတ္တတရားခေါ်တယ်။

ဗျာပါဒဆိုတာ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြတာ၊ အသံလေးပေါ်မှာ ကြားလိုက်တယ်ဆို စိုးရိမ်ကြောင့်ကြတယ်။ ဥပါဒါန်ခေါ်တယ်။ ဒီဥပါဒါန်ကို ဉာဏ်နဲ့သတ်မှ ရတယ်။ ခင်ဗျားပေါ်မှပူတည်တယ်။ ခင်ဗျားတို့ ထသွားတယ်။ ကံတွေဖြစ်ကုန်ပြီ အာရုံနောက် လိုက်သွားတယ်။ ဘယ်ကံလဲ၊ မနောကံ၊ အာရုံနောက်လိုက်သွားတယ်ဆိုတာ စက္ခုအာရုံ၊ အာရုံငါးပါးနောက် အဲဒီမနောလေးက ပါသွားပြီ၊ အဲဒါ အနုသယ၊ ခင်ဗျားတို့ ဒါတွေကို စာနဲ့သာ သိတာ၊ ခန္ဓာက မသိဘူး။ နုပဿနာဆိုတာ အာရုံကိုခေါ်တာ၊ အခုဖောက်ပြန်တဲ့ရုပ်၊ အဲဒီရုပ်ကြီးက ဖောက်ပြန်နေတယ်။ ခင်ဗျားတို့တိုင်တဲ့ခန္ဓာငါးပါး တင်ပလွှင်ခွေထားတာကြီးကို မဖျက်နဲ့၊ ဝေဒနာပေါ်မှာ သိမှုက သူကခံစားမယ်၊ အဲဒီအသိလေးပဲ၊ ငါ့ရဲ့ အတိတ်အုန္တတက်ကြောင့် ဒီရုပ်ကြီး ရရင် ငါဝမ်းဖြစ်နေပါလား။ ကမ္မဝဋ်ဖြစ်နေပါလား။ ကမ္မဝဋ်လို့ခေါ်တယ်။ အခုခင်ဗျား တို့ ကမ္မဝဋ်၊ အဲဒီဝဋ်ကိုသိရင် ဝဋ်လွတ်သွားမယ်။ ကြိုးစားပေး။ ဒါအနတ္တ တရားခေါ်တယ်။

ဒုစရိုက် ဆယ်ပါးလုံနေပြီ၊ ဗျာပါဒကို သတ်နေပြီ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိုလည်း သတ်နေပြီ၊ အဘိဇ္ဈာန်ကိုလည်းသတ်နေပြီ၊ ဝန်တိုမိစ္ဆာကိုလည်းသတ်နေပြီ၊ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြတဲ့ စိတ်တွေကိုလည်း သတ်နေပြီ၊ အဲဒီ ဒိဋ္ဌိကိုလည်းသတ်နေပြီ၊ ဒိဋ္ဌိဆိုတာငါခေါ်တယ်။ ငါ့အိမ်၊ ငါ့တိုက်၊ အခုခင်ဗျားတို့ တရားထိုင်နေပြီ၊ ဒီအာရုံတွေမရှိတော့ဘူး။ အနတ္တကို နှလုံးသွင်းပြီး ထိတာက ရုပ်၊ သိတာက နာမ်၊ ထိတာလဲ မမြဲဘူး။ သိတာလဲ မမြဲဘူး။ ဘာသိလဲ၊ အာရုံလေးဟာ ဒလစဉ်၊ ဒလစပ် ဆင်းလိုက်တက်လိုက်လုပ်တဲ့ လေလေးဟာ နှာသီး၊ နှာပျားဝမှာ ထိတော့ ထိတာက ရုပ်၊ သိတာက နာမ်၊ အဲဒါ နာမ်ရှုပ်ခေါ်တယ်၊ ကြိုးစားပေး၊ တရားထိုင်တာဟာ အဓိသီလခေါ်တယ်။ နိဗ္ဗာန်သွားမယ့် သီလခေါ်တယ်၊ နိဗ္ဗာန်သွားမယ့် သမာဓိခေါ်တယ်၊ နိဗ္ဗာန်သွားမယ့် ပညာခေါ်တယ်။

ဒါကြောင့်မို့ အဓိသီလ၊ အဓိစိတ္တ၊ အဓိပညာ၊ ဒါဝိပဿနာရဲ့ သီလခေါ်တယ်။ အပါယ်ဝိတ်ရုံမကဘူး၊ ခင်ဗျားတို့တက်တာ သောတာပန်အသိကနေပြီးတော့ သဒါဂါမ်၊ အသိတတ်တယ်၊ သဒါဂါမ်အသိကနေ အနာဂါမ်အသိကို တက်နေတာ၊ အနာဂါမ်အသိကြတော့ အိုးပစ်၊ အိမ်ပစ်၊ ဘာမှမလိုချင်တော့ဘူး။ သိသွားပြီလေ၊ အပြင်အာရုံတွေ ဘာမှမစွဲတော့ဘူး။ ကိုယ့်ရုပ်ကိုယ့်နာမ်နှစ်ပါးကို သိသွားပြီ၊ အပြင်အာရုံနဲ့ ဘာမှမစွဲဘူး။ အဲဒါ အိုးပစ်အိမ်ပစ်လို့ ပြောတာ၊ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ကျင့်မှ ကိုယ်ဘာသာကိုယ်သိမှာ၊ သူများသွားမမေးနဲ့၊ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်စစ်၊ ဘာနဲ့ စစ်မလဲ၊ ဝိပဿနာနဲ့စစ်၊ အတ္တကြီးနဲ့ သွားမစစ်နဲ့ စစ်တက်ဖို့လိုတယ်။ အတ္တဆိုတာ အစွဲ၊ အစွဲကို အနတ္တနဲ့ပြန်စစ်၊ ငါယူတဲ့အယူတွေ မှားနေပါလား၊ ငါစွဲတာတွေ မှားနေပါလား၊ အဲဒါအနတ္တ၊ အနတ္တဆိုတာ သဘာဝသဘောတရား၊ ဘာမှ မမြဲတာမဟုတ်ဘူး။ ရုပ်နာမ်တွေက မြဲတာမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီရုပ်နာမ်ကိုသိချင်လို့ ခန္ဓာငါးပါးနဲ့ ရင်းရှာတာ၊ အဲဒီခန္ဓာငါးပါးနဲ့ရင်းမရှာရင် တဏှာတွေက ဗွက်ထနေကြတယ်။ တဏှာတွေက ဘယ်မှာလွှမ်းမိုးထားလဲ၊ ကိလေသာပေါ်မှာ လွှမ်းမိုးထားတယ်။ ဒီတဏှာကိုသိချင်လို့ သတ်နေတာ၊ တဏှာကို ဉာဏ်နဲ့သတ်မှ ပြတ်တာ၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုသိလို့ ကိလေသာရဲ့အကြောင်းကိုသိတာ၊ ကြိုးစားဦးပဉ္စင်းက စာမတတ်တဲ့ဦးပဉ္စင်း မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်အဖေလို၊ ကိုယ့်အမေလို၊ ကိုယ့်အစ်မကြီးလို ဦး

ပဉ္စင်းက ပြန်မှာ၊ အားလုံးပြန်ရမှာပဲ၊ တုရားလဲ ပြန်သွားပြီ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ပြန်ကုန်ကြပြီ၊ ကောင်းရာသူဂတိကို ဝိညဉ်လေးရောက်ဖို့ လိုတယ်။ ဝိညဉ်လေးက ရုပ်နာမ်နှစ်ခု ကို မလွတ်ရင်လည်းတာပဲ။ စိတ်သာချ၊ သိပ်ကြောက်ဖို့ကောင်းတယ်။ အပ်ဖျားပေါ်မှာ မုန့်ညင်းစေ့ တင်ထားသလိုပဲ။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတွေ အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရ၊ သင်္ခါရကြောင့် တဏှာ၊ တဏှာကြောင့် ဥပါဒါနိ၊ ဥပါဒါနိကြောင့် ဘဝ၊ ဒါကံကို ဟောသွားတာ၊ အဝိဇ္ဇာဆိုတာကံကို ဟောတာ၊ ကမ္မာသဝ၊ ဘာဝါသဝ၊ ဒိဋ္ဌာသဝ၊ အဝိဇ္ဇာသဝ၊ ဒါတွေ ဟောသွားတာ၊ ကံတရားခေါ်တယ်။ အဲဒီကံတရားကို ဖြတ်တာ အနတ္တနဲ့ ဖြတ်ရမယ်။

လောကခံကို သည်းခံနိုင်တယ်ဆိုတာ ဉာဏ်ရလို့ သည်းခံတာ၊ ဉာဏ်မရရင် သည်းမခံနိုင်ဘူး။ ကိုယ်ကြိုးစားရင် ကိုယ်ရမှာပဲ။ ဝိရိယမှာ ဇွဲသတ္တိတင်ထား၊ သေရင်သေပစေ၊ ဒီလိုဘဝမျိုးနောက် ပြန်လာဦးမယ်၊ မမျှော်လင့်နဲ့၊ ခင်ဗျားတို့ တွေးကြည့်၊ ပြန်လာရင်တော့ သာသနာနဲ့လည်း ကြိုဦးမှ၊ သုညကမ္ဘာဖြစ်နေရင် ခက်ပြီ၊ တွေ့တုန်း၊ ကြုံတုန်းမှာ ယူထား၊ ခင်ဗျားတို့ကို အဖေလို၊ အမေလို၊ အစ်ကိုလို၊ ဦးပဉ္စင်းကနေပြီးတော့ ငါ့လိုသိပါစေ၊ ငါ့လိုခြင်ပါစေဆိုတဲ့သဘောလေးနဲ့ ပြောတာ၊ သတိလေးထား၊ ဝေဒနာနဲ့အဆုံးကိုလိုက် အရိယာပုဒ်ကို ဖျက်မပစ်နဲ့၊ ရုပ်ပေါ်၊ နာမ်ပေါ်မှာ အကုန်ရှိတယ်။ သီလရှိတယ်။ သမာဓိရှိတယ်။ ဉာဏ်ရှိတယ်။ မကောင်းတဲ့အဝိဇ္ဇာလည်းရှိတယ်။ အာရုံခြောက်ပါးပေါ်မှာ ဖုံးလွှမ်းနေတယ်။ သဗ္ဗေအလုံးစုံသော သင်္ခါရအနိစ္စ၊ သဗ္ဗေအလုံးစုံသော သင်္ခါရဒုက္ခ၊ သဗ္ဗေအလုံးစုံသော သင်္ခါရအနတ္တပဲ။ အနိစ္စရယ်၊ ဒုက္ခရယ်၊ အနတ္တရယ် ခန္ဓာပေါ်မှာရှိတယ်။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တနဲ့ ဘယ်သူ့သတ်မလဲ၊ အဝိဇ္ဇာဆိုတာ အာရုံခြောက်ပါး၊ မြင်တာ မမြဲပါလား၊ မမြဲတာ အနတ္တတရား၊ သဘာဝသဘောတရားပါ လား၊ ဇေဉ္ဇတု၊ ခိုးဥတု၊ ဆောင်းဥတု၊ ဥတုတွေကလည်း ပြောင်းလဲသွားတယ်။ ရှုပ်ကလည်း ဖောက်ပြန်တယ်။ နာမ်ကလည်း ခံစားတယ်။ သဘောလေး၊ သဘောလေး၊ သူသဘောလေးသာကြည့်၊ သဘောလေးကို မြင်အောင်ကြည့်၊ ဉာဏ်လေးနဲ့ကြည့်။

ဒါကြီးဟာ အသုဘကြီး၊ ပုပ်ရမယ့် အသုဘကြီး၊ ပွရမယ့် အသုဘကြီး၊ ပိုးမွှား ရှစ်ဆယ်စားရမယ့် အသုဘကြီး အထင်ဉာဏ်ကနေ အမြင်ဉာဏ်ကို

နှလုံးသွင်းထား၊ မျက်စိလေးမှိတ်ထား၊ ခင်ဗျားပေါ်လိမ့်မယ် သမာဓိအားကောင်း
 လာရင် ပေါ်လာတယ်၊ ပုပ်ရမယ့်အသုဘကြီးပါလား၊ ပွမရမယ့်အသုဘကြီးပါလား။
 ပါးစပ်ထဲကလည်း သွေးပုပ်၊ ပြည်ပုပ်တွေကျတယ်။ မျက်စိထဲကလည်း ကျ ဟာ
 အကုန်ကျတယ်။ ဒွါရကိုးပေါက်က သွေးပုပ်တွေ အကုန်ကျတယ် ခင်ဗျားလက်ကြီး
 ဖြတ်ပြီးတော့ ညီမလေးရယ်၊ နင်တို့အိမ် မှာ ငိုလက်ပြတ်ကြီးခဏထားပါရစေဆိုရင်
 လက်ပြတ်ကြီးဆိုတော့ လွှတ်တောင်ပစ်လိုက် ဦးမယ်၊ လက်ပြတ်ကြီး လက်မခံဘူး။
 ခုံဖိနှပ်သွားထားရမယ်။ အတိတ်နိမိတ်မရှိဘူးတဲ့၊ လက်ပြတ်ကြီးယူသွား၊ ယူသွား
 လက်မခံဘူး။

ဒါကြောင့်မို့ ဒီရှပ်တရားဟာ တန်ဖိုးမရှိဘူးလို့ ပြောတာနော်၊ ရုပ်ကို ရှုရမယ့်
 တရား၊ ရုပ်ရှုမှ နာမ်သိလာလိမ့်မယ်။ ဒုက္ခသစ္စာပဲ၊ ရုပ်မြင်အောင်ရှု ခန္ဓာငါးပါးဆိုတာ
 ရုပ်ပေါ်မှာ မှီတည်နေတဲ့ နာမ်ခန္ဓာလေးပါး၊ အမှတ်ရှိတယ်။ မှတ်တာ သညာ၊
 ဝါလို့ယူထားတာက အတ္တ၊ မှတ်တာက သညာ၊ သာယာတာက တဏှာ၊ စွဲလမ်းတာ
 က ဥပါဒါန်၊ အဲဒီလေးချက်ကိုယ့်ကို ဒုက္ခပေးတာပဲ။ သညာနေရာမှာ အမှတ်ကို
 ပညာလုပ်လိုက်၊ အတ္တနေရာမှာ အနတ္တလုပ်လိုက်၊ အစွဲတရားမှာ ဉာဏ်လုပ်လိုက်၊
 အဲဒါလေးတွေ ခင်ဗျားတို့ပေါ်မှာ မှီတည်တယ်။ ရှုပေး ပြင်းပြင်းရှုပေး။ ခင်ဗျားတို့
 လောကီအကြောင်းတွေ၊ လောကီအာရုံတွေပေါ်လာတာ ဘာလို့ပေါ်လဲ၊ စွဲလို့ပေါ်
 တာ၊ အဲဒါ မနောကံ၊ ကံသီလဖြစ်တယ်။ လောကီအာရုံတွေ ဘာမှမပေါ်ဘူး၊
 လောကီအာရုံတွေ ဘာမှမပေါ်ရဘူး မနောမှာ ဘာမှမပေါ်ရဘူး။ ပေးရင် ခင်ဗျား
 ဖြစ်ပျက်ကို နှလုံးသွင်းလိုက်၊ ဖြစ်ပျက်ဘယ်နေရာမှာ ရှိတာလဲ၊ နာသီးနာပျားဝမှာ
 ရှိတယ်။ ဖြစ်ပျက်ကို နှလုံးသွင်းလိုက်၊ ဖြစ်ပျက်ကို နှလုံးသွင်လို့ မနောလေးက
 လောကီအကြောင်း ဘာမှမရှိဘူးဆို အဲဒါ အဓိစိတ္တခေါ်တယ်။ စိတ်ကလေး
 နာသီးဖျားဝမှာ ရောက်နေတယ်။ သမာဓိလို့လည်း ခေါ်လိမ့်မယ်။

ဒုစရိုက် ၁၀ ပါး အနတ္တဖြစ်ပြီး သဘောလေးကို ဉာဏ်လေးနဲ့ကြည့်
 ဝေဒနာပေါ်လာတဲ့အခါမှ ဘယ်ဆွေမျိုးမှမကယ်နိုင်ဘူး။ ကိုယ်ဟာကို ခံစားနေရ
 တယ်။ မခံသာ မှန်ပါတ်၊ သည်တရားဆိုတာ ခံနေရတယ်၊ ဘယ်သူမှမကယ်နိုင်
 တော့ဘူး။ အဲဒါလေးကိုပဲ သည်းခံပြီးတော့ အဲဒီအသိလေးနဲ့ ကပ်ထား။ ဝေဒနာ

ဖောက်ပြန်ပါလား။ ဓာတ်တွေပါလား။ သဘာဝတရားလေးပါလား။ သဘောပါလားလို့ နှလုံးသွင်း။ အမလေး နှာလိုက်တာဆို ပိုနာသထက်နာမယ်။ ဖောက်ပြန်ပါလား။ ရုပ်တရားက ဖောက်ပြန်ပါလား။ ဓာတ်သဘောတွေပါလားဆို ဖြည်းဖြည်းတက် သွားမယ်။ အောင်မယ်လေး နှာလိုက်တာ၊ အောင်မလေး နှာလိုက်တာဆိုတာတာ ကို ပိုနာသထက်နာမယ်။

ဒုက္ခသစ္စာကြီး၊ ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဆင်းရဲခြင်း၊ အမှန်တရား၊ သုညတန်ဗြဟ္မာန်ဆိုက် သွားရင်တော့ ထူးပြီပေါ့။ အနိစ္စရယ်၊ ဒုက္ခရယ်၊ အနိတ္တရယ် ခန္ဓာမှာရှိတယ်။ မြင်အောင်ကြည့် အနိစ္စဆိုတာ ဘာလဲ၊ မမြဲလား။ ဒုက္ခဆိုတာ ဒီခန္ဓာကြီးရတဲ့ ဒုက္ခဟာ ညည်းညူရတယ်။ ဒုက္ခသစ္စာကြီးပါလား။ အနတ္တရောက်တော့မှ ဖားလေး ဟာ ဘာနဲ့သဏ္ဍာန်တူသလဲ၊ ဖားကလေဟာ နေကလည်းအလွန်ပူတယ်။ အောက် က သဲကန္ဓရက သဲကလည်း ပူတယ်၊ ဖားက ခံနေရတယ်၊ ဟစ် ဟစ်နဲ့ အပူဒဏ် ခံနေရတယ်။ တစ်နေ့သောအခါမှာ ရေအိုင်ကလေးတစ်အိုင်တွေ့တော့ ဖားက ရေအိုင်လေးထဲ ပြေးဆင်းတာပဲ။

တစ်နေ့ အဲဒီရေအိုင်လေး တွေ့လိမ့်မယ်။ ဒုက္ခတွေ၊ ဒုက္ခတွေခံလာရတာ၊ ပြေးလွှားပြီး ခံရတာ၊ ရှေ့မှာ ပန်းတိုင်ရှိတယ်။ ကယ်မယ့်သူရှိတယ်။ အဲဒီကယ်မယ့် သူဆို ရောက်အောင်သာသွား။ ဒုက္ခဝေဒနာကို ဖျက်မပစ်နဲ့၊ ဖျက်ပစ်ရင်တော့ ခင်ဗျားသွားပြီ၊ အဲဒါ ခင်ဗျား ချောကထဲရောက်တာပဲ။ ဝေဒနာကို ကပ်လိုက်သွား။ သဘောလေးနဲ့ ရှု၊ သဘာဝတရားပါလား။ ဪ အနတ္တပါလား၊ မမြဲပါလား။ ဒုက္ခပါလား။ အဲဒါလေးနဲ့ အသာလေးကပ်သွား၊ အရှုံးမပေးနဲ့၊ ဝေဒနာမပေါ်ဘူး။ အသုဘပေါ်ရင် အသုဘနဲ့ ရှု၊ အဲဒါ ပတ္တမြားတုံးကြီး အထင်ဉာဏ်က အမြင် ဉာဏ်ကိုကြည့် ဝေဒနာမပေါ်ဘူး။ အသုဘပေါ်တယ်။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ လမ်းဆုံး ပန်းတိုင်လိုက်၊ ဘာဝနာပွား၊ အနတ္တနဲ့ပွားသွား၊ တရားထိုင်ပေး၊ ကြိုးစားပေး၊ ကြိုးတစ်လှိုင့် လက်တစ်ဖျောက်လို့ခေါ်တယ်။ ဟိုဘက်နဲ့ သည်ဘက် ပြောင်းလိုက် တာ၊ အတ္တကနေ အနတ္တပြောင်းလိုက်တာ၊ ပြောင်းတတ်ဖို့ လိုတယ်။ အသိလို တယ်။ သဘောလေးပဲ၊ ခန္ဓာသိလို့ခေါ်တယ်။ ခန္ဓာက ဖြစ်ပျက်တွေ သိရမယ်။ အဲဒါ ခန္ဓာသိခေါ်တယ်။ အဲဒါ အနတ္တဘက်ကို ကူးသွားရလိမ့်မယ်။

ခင်ဗျားသဘောပေါက်လိမ့်မယ်။ သဘောလေး၊ သဘောလေး၊ သူ့သဘော

ဘာလုပ်တတ်တယ်ဆိုတာ နှလုံးသွင်းထား။ ရုပ်ရဲ့သဘောတရားက ဖောက်ပြန်လိမ့်မယ်။ နာမ်ရဲ့သဘောတရားက ခံစားရလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားရေနှံ့ထိရင် အေးတယ်လို့သိမယ်။ မီးနှံ့ထိရင် ပူတယ်လို့သိမယ်။ အဲဒါဓာတ်ပဲ။ အဲဒီဓာတ်တွေ ခန္ဓာက ထဲမှာရှိတယ်။ သဘောလေးမြင်အောင်ကြည့်။ အသိလေးကပ်ထား။ ရုပ်တရားက ဘာတွေလုပ်တတ်လဲ။ နာမ်တရားက ဘာတွေခံစားတတ်လဲ။ သဘောလေးပဲ။ ရုပ်လည်း မမြဲဘူး။ နာမ်လည်းမမြဲဘူး။

ဒီနေရာမှာ နှလုံးသွင်းတတ်ဖို့လိုတယ်။ သဘောလေးရှု။ ခံစားတဲ့နာမ်လည်း မမြဲဘူး။ ဖောက်ပြန်တဲ့နာမ်လည်း မမြဲဘူး။ အနတ္တပဲ။ သဘောလေးကြည့်။ သားကလည်း မကယ်ဘူး။ သမီးကလည်း မကယ်ဘူး။ မိဘတွေမျိုးညီအစ်ကိုမောင်နှမတွေလည်း မကယ်ဘူး။ အဲဒါ ကမ္မဝဋ်လို့ ခေါ်တယ်။ အတိတ်က ဟိုဘဝအနတ္တက သမ္ဘာကံနဲ့လာလို့ လူဖြစ်တာ။ အဲဒီရုပ်ကြီး ကိုယ့်ကိုဒုက္ခပေးနေတာ။ မဖြတ်နိုင်ဘူး။ ရုပ်ကို မစုံမက်နဲ့၊ မချစ်မနှစ်သက်တဲ့ရုပ်နဲ့ နေခြင်းသည် ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခပဲ။ အံကြိတ်မထားနဲ့၊ ငါသွားမရောစေနဲ့၊ မျှောပြီးလိုက်သွား၊ ဝေဒနာပေါ်လာရင် တောင့်ထားတာ၊ တင်းထားတာ၊ ချုပ်ထားတာ မလုပ်နဲ့ဝေဒနာမှာ ငါမရောစေနဲ့၊ တင်းမထားနဲ့၊ တောင့်မထားနဲ့၊ မျှောပြီးသဘောလေးလိုက်သွား၊ ကြိုးစားပေး။ ဝီရိယ ဇွဲသတ္တိတင်ထား။ ဝီရိယတစ်ခါတည်းတင်ထား။ ဝီရိယ ဘာနဲ့တင်မလဲ။ သဒ္ဓါနဲ့တင်ထား။ သဒ္ဓါဆိုတာ ယုံကြည်တာ၊ ယုံကြည်လို့ ဝီရိယတွေ၊ ဇွဲသတ္တိတွေ တင်ထား။ သေသေကြေကြေ၊ အရိုးကြေကြေ အရည်ခမ်းခမ်းပစေ၊ စိတ်နဲ့ကြိုးစားပါ။ သဒ္ဓါကနေပြီးတော့ ဝီရိယဇွဲသတ္တိတင်ထား။ အဲဒီတော့မှ ဒုက္ခသစ္စာကိုသိ လိမ့်မယ်။

ဘုရားက ဟောထားတယ်။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ခန္ဓာမှာ ဉာဏ်စိုက်ပါ။ ဉာဏ်နဲ့ကြည့်မှ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တကိုသိမယ်။ အခုခင်ဗျားတို့ အာရုံငါးပါးမှာ မျက်စိတံခါး၊ နားတံခါး၊ နှာခေါင်းတံခါး၊ ဇိဇာတံခါး၊ ကိုယ်တံခါးပိတ်လိုက်ပြီ မနောဗွင့်ထားတယ်။ အဲဒီမနောကို သတ်မယ်။ မနောကံကိုသတ်မယ်။ အဲဒါအနတ္တတရားခေါ်တယ်။ အနိစ္စကိုမြင်အောင်ကြည့်။ ဒုက္ခကို မုန်းအောင်ရှု။ အနိစ္စကို ဆုံးအောင်သိ။ အနိစ္စဆိုတာ ဘာလဲ။ ဒုက္ခဆိုတာဘာလဲ။ အနတ္တဆိုတာဘာလဲ။ ခန္ဓာမှာ ရှိတယ်။ ဒါအဝိဇ္ဇာကို သတ် တွဲလက်နက်လို့ခေါ်တယ်။ ဒီလက်နက်နဲ့သတ်မှ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ရမှာ။ အဲဒီလက်နက်သုံးလက်ကို ကိုယ်က ကိုင်ထားရင် ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ရပြီ။

အဲဒီလက်နက်သုံးလက်မှ မကိုင်ထားရင် အဝိဇ္ဇာ ဖြစ်နေမယ်။ ကြိုးစား၊ မလျော့နဲ့၊ ဝီရိယထူထောင်၊ ခင်ဗျားတို့ ထိုင်ထားတဲ့ကုရိယာပုတ်ကိုလည်း မဖျက်နဲ့၊ ဖျက်မပစ်နဲ့၊ ကုရိယာပုတ်ကို မဖျက်ပါနဲ့၊ ခန္ဓာငါးပါးကို ခင်ဗျားတို့ ဘုရားလှူထားပြီးပြီနော့၊ မဖျက်နဲ့၊ ဒါမှ ဒုက္ခ သစ္စာသိလိမ့်မယ်။ ခန္ဓာမှာရှိတယ်၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ခန္ဓာမှာရှိတယ်၊ ခန္ဓာမှာရှိတာကို မြင်အောင်ကြည့်၊ အသိလေးကပ်ထား၊ အသိလေး ကပ်ထား၊ ဝေဒနာပေါ်မှာ အသိလေးကပ်ထား။ သဘောလေးပါလား၊ သူ့ သဘောလေးပါလား၊ ဪ အနတ္တပါလား၊ ဪ သူ့သဘောသူဖြစ်နေပါလား။ ငါမဟုတ်တော့ဘူး။ ငါအတ္တ ပြုတ်သွားလိမ့်မယ်။ သဘောလေးလိုက်၊ တဏှာကို ဦးစားမပေးနဲ့၊ အဲဒီရုပ်ပေါ်မှာ တဏှာတွေရှိတယ်။ တဏှာကို ဦးစားမပေးနဲ့၊ အဲဒီ တဏှာကို သတ်၊ တဏှာဆိုတာ ရုပ်ရဲ့ ဖောက်ပြန်တာကိုမခံနိုင်တော့ နာမ်လေး က ဒီရုပ်ကိုရွှေ့ပြောင်းပေးတယ်။ နာမ်က သက်သာတယ်။ အဲဒါ တဏှာဖြစ်သွားပြီ၊ တွေ့လား အင်မတန်မှ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းတယ်တဏှာ။

ဒါကြောင့်မို့ ကိလေသာနဲ့ တဏှာလို့ ဆိုထားတယ်။ ဒီတဏှာကို သတ်နေ တာ၊ အဲဒီတဏှာဘယ်ကလလာလဲ၊ ကိလေသာပေါ်က လာတယ်၊ တဏှာက အဝိဇ္ဇာကို အားပေးတယ်။ အာရုံခြောက်ပါးကို အားပေးတယ်။ သံသရာရှည်အောင် လုပ်တာလဲ သူ့ပဲ၊ ရုပ်ရှိရင် ဝေဒနာရှိတယ်။ ဝေဒနာမှာ တဏှာပါနေတယ်။ ဒီတဏှာကို မြင်အောင် ဉာဏ်နဲ့ကြည့်၊ ကံနဲ့ကြည့်လို့ကတော့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတွေ ဖြစ်မယ်၊ ရုပ်ကဖောက်ပြန်တယ်။ သိမှုနာမ်တရား လေးက ဝေဒနာကို ခံစားနေရပါလား။ ရုပ်နဲ့ နာမ်သာရှိပါလား။ ငါမဟုတ်ပါလား။ သူ့သဘာဝသူသဘော ဖောက်ပြန်နေပါလား၊ အနတ္တပါလား၊ မမြဲပါလားဆိုတာ သိအောင်ကြိုးစားတိုင်။ ကုရိယပုတ်မပြင်နဲ့၊ သဒ္ဓါဗိုလ်၊ ဝီရိယဗိုလ်၊ သတိဗိုလ်၊ သမာဓိဗိုလ်၊ ပညာဗိုလ်တွေနဲ့ ဗိုလ်တင်ပြီး ကြိုးစားတိုင်၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ သီလမဂ္ဂင်သုံးပါး၊ သမ္မာဝါယမ၊ သမ္မသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာဓိ မဂ္ဂင်သုံးပါး၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပဆိုတဲ့ ပညာမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အကျင့် တရားလက်ကိုင် တား၊ ဗိုလ်ငါးပါးနဲ့ ကြိုးစားရှုမှတ်ကြ၊ လမ်းဆုံးတော့ ရွာတွေ့လိမ့်မယ်။ မင်္ဂလာရမှာ ပေါ့ဗျာ။ ဒီလောက်ဆို ပြီးရောပေါ့။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ဝိသုဒ္ဓိကျောင်း၊ ဝိသုဒ္ဓိစာစုတော်၊ ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာ၊ ဝိသုဒ္ဓိတရား

ဝိသုဒ္ဓိဖြစ်မှ ဝိမုတ္တိဖြစ်မယ်၊ ဝိသုဒ္ဓိစင်ကြယ်ခြင်းဖြစ်မှ ဝိမုတ္တိ လွတ်မြောက်ခြင်း ဖြစ်မယ်။ ဝိသုဒ္ဓိ စင်ကြယ်အောင်၊ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ကြပါ။ တရားထိုင်ကြပါ။

ဝိသုဒ္ဓိစာစုတော် ဦးပုဂ္ဂိုလ်တော် တရားအနှစ်ချုပ်

- မြင်တာရုပ်၊ သိတာက နာမ်၊ မြင် သိ ရုပ် နာမ်၊ မမြဲပါလား။
- ကြားတာက ရုပ်၊ သိတာကက နာမ်၊ကြား သိ ရုပ် နာမ်၊ မမြဲပါလား။
- နံတာက ရုပ်၊ သိတာကက နာမ်၊ နံ သိ ရုပ် နာမ်၊ မမြဲပါလား။
- စားတာကရုပ်၊ သိတာကက နာမ်၊ စား သိ ရုပ် နာမ်၊ မမြဲပါလား။
- ထိတာကရုပ်၊ သိတာကက နာမ်၊ ထိ သိ ရုပ် နာမ်၊ မမြဲပါလား။
- တွေးတာကရုပ်၊ သိတာကက နာမ်၊ တွေး သိ ရုပ် နာမ်၊ မမြဲပါလား။
- ဖောက်ပြန်တာက ရုပ်၊ ခံစားတာက နာမ်၊ ဖောက်ပြန်တဲ့ရုပ်ကလည်း မမြဲသလို ခံစားတဲ့နာမ်ကလည်း မမြဲပါလား။
- မမြဲတာသိတော့၊ မစွဲတော့ဘူး၊ စွဲရင်ပူတယ်၊ မစွဲရင်အေးမယ်၊ စွဲရင်ကံ၊ မစွဲရင်ညာဏ်။
- မစွဲတဲ့မဂ်ညာဏ်ရအောင်၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနဲ့ကျင့် ဝိပဿနာတရား၊ အားထုတ်ကြ။
- အပြင်မှာ စင်ကြယ်မှ (သီလ)၊ ခန္ဓာမှာစင်ကြယ်မယ် (သမာဓိ)၊ ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်မှ ဉာဏ်မှာ စင်ကြယ်မယ် (ပညာ)
- အပြင်မှာ မစင်ကြယ်ရင် (သီလ)၊ ခန္ဓာမှာ မစင်ကြယ်ဘူး (သမာဓိ)၊ ခန္ဓာမှာ မစင်ကြယ်ရင်၊ ဉာဏ်မှာ မစင်ကြယ်ဘူး (ပညာ)
- သီလရှိမှ သမာဓိရှိမယ်၊ သမာဓိရှိမှ ပညာဖြစ်မယ်၊ သီလမရှိရင် သမာဓိမရှိဘူး။ သမာဓိမရှိရင် ပညာမဖြစ်ဘူး။

- သီလအုတ်ပန္နက် ခိုင်ခိုင်ရိုက်၊ သမာဓိတိုင်ထူ၊ ပညာအမိုးမိုး။
- သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာရှိမှ မဂ်ဉာဏ်ကူးနိုင်မယ်။
- မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနဲ့သွား လမ်းဆုံးရင် မဂ်ဉာဏ်ရမယ်။
- မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနဲ့ ကျင့်လို့ရတဲ့ဉာဏ်ဟာ မဂ်ဉာဏ်ပါပဲ။
- မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးဆိုတာ သီလမဂ္ဂင် ၃ပါး၊ သမာဓိမဂ္ဂင် ၃ ပါး၊ ပညာမဂ္ဂင် ၂ပါး၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဖြစ်ပါတယ်။ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာသည်ပင် သိက္ခာ ၃ ပါး၊ သာသနာ ၃ ရပ်၊ အကျင့်မြတ် ၃ ပါးဖြစ်ပါတယ်။
- မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အကျင့်မှန်တရားသည် နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်နိုင်သောလမ်းကြောင်း မှန်တရား ဖြစ်ပါတယ်။
- ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာသည် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးအခြေခံထား၍ ဝိသုဒ္ဓိ (၇)ပါးရရှိအောင် ကျင့်ကြံ အားထုတ်သောနည်းပင်ဖြစ်ပါသည်။
- မနောသည် သံသရာလည်နိုင်သလို သံသရာပြတ်အောင်လည်း လှုပ်နိုင်ပါတယ်။ သံသရာဆိုတာ ၃၁ ဘုံကို ပြောတာပါ။ ၃၁ ဘုံက လွတ်မြောက်လိုလျှင် မနောကို စင်ကြယ်အောင် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ဒီလိုတရားအားထုတ်တဲ့အခါမှာ ရုပ်ပေါ် နာမ်ပေါ်မှာပဲ ရှုမှတ်ပွားများရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- နှာသီးဖျား၊ လေဝင်လေထွက်တိုင်း ထိတာက ရုပ်၊ သိတာက နာမ်၊ ထိတဲ့ရုပ်လည်းမမြဲ၊ သိတဲ့နာမ်လည်း မမြဲပါလားလို့၊ သတိနောက်မှ အသိလိုက်ပေးရပါတယ်။ သဘာဝကို သဘောလေးနဲ့ ရှုပွားရပါတယ်။
- ရုပ်က ဖောက်ပြန်တယ်။ နာမ်က ခံစားတယ်။ ဒါ သဘာဝပါပဲ။
- ဖောက်ပြန်မှု၊ ခံစားမှုအာရုံဟာ မနောနဲ့ပေါင်းရင် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် အာရုံကို သတိကပ်ထားပါ။
- လောဘ၊ ဒေါသဖြစ်တာနဲ့ မနောသီလပျက်ပါတယ်။
- အာရုံနဲ့မနော မပေါင်းနိုင်အောင် သတိကပ်ထားရင် မနောသီလအားကောင်းလာပါလိမ့်မယ်။

- မနောသီလအားကောင်းလာရင် သမာဓိခိုင်မာလာပါလိမ့်မယ်။
- သမာဓိခိုင်မာလာရင် ရုပ်နာမ်မြဲ၊ ဆင်းရဲ၊ အစိုးမရတဲ့သဘောပေါက်လာပါလိမ့်မယ်။ ပညာဉာဏ်ကူးလာပါလိမ့်မယ်။
- ခန္ဓာမှာ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်ဖောက်ပြန်မှု၊ နာမ်ခံစားမှုကို သတိနဲ့စောင့်ကြည့်ရင်းနဲ့ သီလဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။ သမာဓိတည်လာပါလိမ့်မယ်။ ပညာသဘာဝကို သဘောပေါက်လာပါလိမ့်မယ်။
- ဝေဒနာကို သည်းခံခြင်းဟာ သီလဖြစ်ပါတယ်။ သည်းခံခြင်းသီလ အားကောင်းလာရင် အဓိသီလဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။ အဓိသီလအားကောင်းရင် စိတ်ကလည်း ကြည်လင်ပြီး သဒ္ဓါအားတွေ ကောင်းလာရင် အဓိစိတ္တဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။
- အဓိသီလ၊ အဓိစိတ္တဖြစ်ရင်တော့ အဓိပညာဆိုတဲ့ ရုပ်နာမ်၊ ဖြစ်ပျက်လွတ်တဲ့ နေရာ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ သုခဝေဒနာလွတ်တဲ့နေရာ ရောက်ရှိမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ဒါကြောင့် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဆိုတဲ့ သိက္ခာ ၃ ပါး၊ သာသနာ ၃ ရပ်၊ အကျင့်မြတ် ၃ ပါး၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၇ ပါး၊ ပိုင်ဆိုင်အောင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးအခြေခံထား၍ “ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာတရားကို “ဝိ” အထူး၊ “သုဒ္ဓိ” မနောစင်ကြယ်အောင် “ဝိ” အထူး “ပဿနာ” ဆင်ခြင်ရှုပွားခြင်းဖြင့် ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ၊ ခန္ဓာကိုယ်တွေ၊ ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မသစ္စာတရား သိမြင်လာပါလိမ့်မယ်။
- သူများစိတ် မစစ်ပါနဲ့။ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်စစ်ပါ။
- သူများအကြောင်း ကိုယ့်အကြောင်း မလုပ်ပါနဲ့။
- ဘယ်သူပြောပြော သည်းခံပါ။ ဘယ်သူပျက် ကိုယ့်စေတနာ မပျက်ပါနဲ့။
- မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး အခြေခံထား၊ သမ္မာနဲ့နေပါ။ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ကြပါ။ တရား ထိုင်ကြပါ။
- မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အခြေခံထား၍ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ရင် ဝိသုဒ္ဓိ ၇ ပါး ပိုင်ဆိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ဝိသုဒ္ဓိ ၇ ပါး ပိုင်ဆိုင်ပြီးဆိုရင်တော့ ၃၁ ဘုံက ဝိမုတ္တိ လွတ်မြောက်ပါလိမ့်မယ်။

ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာ

ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာသည် မဂ္ဂင် စပါး အခြေခံထား၍ သတိပဋ္ဌာန် ၄ ပါးကျင့်စဉ်ဖြင့် ဝိုလ် ၅ ပါးဦးစီး၍ ဝိသုဒ္ဓိ ၇ ပါးပိုင်ဆိုင်အောင် သစ္စာ ၄ ပါး သိမြင်အောင် အားထုတ် နည်းပင်ဖြစ်သည်။

ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာ အားထုတ်နည်း

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ၏

ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ၊ ခန္ဓာကိုယ်တွေ့ ဓမ္မသစ္စာ ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာတရားတော်

အပြင်မှာ စင်ကြယ်မှ ခန္ဓာစင်ကြယ်မယ်၊ ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်မှ ဉာဏ်မှာ စင်ကြယ်မယ်။ အပြင်မှာ မစင်ကြယ်ရင် ခန္ဓာမှာ မစင်ကြယ်ဘူး။ ခန္ဓာမှာ မစင်ကြယ် ရင် ဉာဏ်မှာ မစင်ကြယ်ဘူး။ သီလရှိမှ သမာဓိရှိမယ်။ သမာဓိရှိမှ ပညာဉာဏ်ကူး နိုင်မယ်။ သီလမရှိရင် သမာဓိမရှိဘူး။ သမာဓိမရှိရင် ပညာဉာဏ်မကူးနိုင်ဘူး။ သီလအုတ်ပန္နက်ခိုင်ခိုင်ရှိက်၊ သမာဓိတိုင်ထူ၊ ပညာအမိုးမိုး။

အပြင်မှာ စင်ကြယ်အောင် အားထုတ်နည်း (သီလ)

- ၁။ သိပ်မအိပ်နဲ့
- ၂။ သိပ်မစားနဲ့ (ချင့်ချိန်စားပါ)
- ၃။ စကားနည်းပါ (တရားစကားပြောပါ)
- ၄။ စာမဖတ်နဲ့ (ဝတ္ထု၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း TV, Video (မကြည့်ရ)၊ တရားစာအုပ် ဖတ်နိုင်ပါတယ်)
- ၅။ တရားကို မရ-ရအောင်ကြိုးစားအားထုတ်ချင်စိတ်ထားပါ။
- ၆။ မပြတ်လုပ်ပါ (အရိယာပုဒ် ၄ ပါးနဲ့ အမြဲနလုံးသွင်းပါ)
- ၇။ သည်းခံပါ (ဆရာတော် အဓိက ဟောပါတယ်)
- ၈။ စေတနာထားပါ(ဆရာတော်အဓိကဟောပါတယ်)
- ၉။ သမ္မာနဲ့နေပါ (ဆရာတော်အဓိက ဟောခဲ့ပါတယ်)

- ၁၀။ ကိုယ့်ထက်ကြီးသူကို ရိုသေပါ။ ကိုယ်နွဲ့တန်းတူကို ကြင်နာပါ။ ကိုယ်အောက်
ငယ်သူကို သနားပါ။
- ၁၁။ ကိုယ်ချင်းစာစိတ်ထားပါ။
- ၁၂။ စာနာစိတ်ထားပါ။
- ၁၃။ ဗြဟ္မာစိုရ်တရားထားပါ။
- ၁၄။ သံဝေဂတရားထားပါ။
- ၁၅။ မာန်မာနချထားပါ။
- ၁၆။ အတ္တနည်းပါစေ။
- ၁၇။ မေတ္တာထားပါ။
- ၁၈။ သူများအကြောင်း ကိုယ့်အကြောင်း မလုပ်ပါနဲ့။
- ၁၉။ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်စစ်ပါ။
- ၂၀။ သမုတိသစ္စာမှန်အောင်နေပါ။
- ၂၁။ ဒုစရိုက် ၁၀ ပါး ရှောင်ပါ။
- ၂၂။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ ခေါင်းပါးပါစေ။
- ၂၃။ အာရုံငါးပါးပေါ်တိုင်း မြင်တာ မမြဲပါလား၊ ကြားတာ မမြဲပါလား၊ နံတာမမြဲပါ
လား၊ စားတာမမြဲပါလား၊ ထိတာမမြဲပါလား၊ အမြဲပွားများပါ။ မြင်ချင်၊ ကြားချင်
နံချင်၊ စားချင်၊ သိချင်၊ သွားချင်စိတ်များ ခေါင်းပါးပါစေ။
- ၂၄။ တရားထိုင်တဲ့အခါ တွေးစတ်မဝင်တော့ဘူးဆိုရင် အပြင်မှာ စင်ကြယ်ပါပြီ။
- ၂၅။ မဂ္ဂင်ရစ်ပါးထဲမှာ သီလမဂ္ဂင်သုံးပါးဖြစ်သော သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မတာ၊ သမာ
အာဇီဝနှင့်ကိုက်ညီမှန်ကန်မှု ရှိ/မရှိ တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးပါ။ ကိုက်ညီမှန်ကန်မှု
ရှိပါက အပြင်မှာ စင်ကြယ်ပါပြီ။ တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးရမည့် သီလမဂ္ဂင် ၃ ပါး
မှာ တရားထိုင်နေတဲ့အချိန် စကားတောင်မပြောတဲ့အတွက် “သမ္မာဝါစာ”
ဖြစ်ပါတယ်။ တရားထိုင်တဲ့အလုပ်ဟာ အကောင်းဆုံးအလုပ်ဖြစ်၍ တရားထိုင်နေ
လျှင် “သမ္မာကမ္မတာ” ဖြစ်နေပါတယ်။ မိမိအသက်ရှင်ဖို့အတွက် အာဟာရ
စားသုံးရပါတယ်။ စားသုံးတဲ့အခါရပ်တောင်းတလို့ အာဟာရထည့်ပေးရပါလား။

ရှိတာလေးနဲ့ ရောင့်ရဲတင့်တိမ်စားရင် သမ္မာအာဇီဝဖြစ်နေပါတယ်။ တရားထိုင် တဲ့အချိန် သီလမဂ္ဂင်သုံးပါးစလုံးပြည့်စုံရင် အပြင်မှာစင်ကြယ်ပါတယ်။ အပြင် မှာ စင်ကြယ်မှ ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်မှာဖြစ်ပါတယ်။

ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်စေရန် အားထုတ်နည်း (သမာဓိ)

- ၁။ နှာခေါင်းနှစ်ပေါက်က တရစဉ်၊ တရစပ် လှုပ်ရှားနေသော ဝင်လေထွက်လေကို သတိကပ်မှတ်၍ သမာဓိထူထောင်ပါ။
- ၂။ တွေးစိတ်ပေါ်တတ်ပါတယ်။ တွေးစိတ်ပေါ်လာရင် မပေါ်နိုင်အောင် လေပြင်းပြင်း ရှူပေးပ။ တွေးစိတ်ပျောက်သွားပါလိမ့်မယ်။
- ၃။ တွေးစိတ်မပေါ်တော့ရင် စိတ်ငြိမ်လာပါတယ်။ စိတ်ငြိမ်လာရင် ဝင်လေ၊ ထွက် လေဟာ နှာသီး၊ နှာဖျားဝမှာ ထိသွားတဲ့ သဘော (ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲသွားတဲ့ သဘော)ကို ရုပ်၊ သိမှုသဘောဟာ နှာမိလို့ အသိကပ်ရှုမှတ်ပါ။
- ၄။ “ထိတာရုပ်၊ သိတာနာမ်” လို့ “သတိ၊ အသိ” ကပ်မှတ်ပါ။
- ၅။ မှတ်ရင်းမှတ်ရင်းနဲ့ ကြာလာရင် တွေးစိတ်မဝင်တော့ဘဲ။ သမာဓိအားကောင်းလာ တဲ့အတွက် ဝေဒနာပေါ်လာပါတယ်။ ဝေဒနာပေါ်လာရင် ရှုမှတ်တဲ့စိတ်က ဝေဒနာဘက် အလိုလိုရောက်သွားပါတယ်။
- ၆။ ပေါ်တဲ့ဝေဒနာကို တောင့်မထားနဲ့၊ တောင့်ထားတင်းထား အံ့ကြိတ်ထားရင် ဒေါသ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဝေဒနာကို အသာလေးကပ်ပြီး မျောလိုက်ရပါတယ်။ ဆရာတော်ကတော့ ဝေဒနာဟာ ပတ္တမြားတစ်လုံးရသလိုပဲ။ ဝေဒနာပေါ်က တရားရတာလို့ ဟောခဲ့ပါတယ်။ ဝေဒနာရှုမှတ်နည်းပေါ်မှာ လာတဲ့ဝေဒနာဟာ ငါလုပ်တာ မဟုတ်ဘူး။ မနာပါနဲ့ ပြောလို့လဲမရဘူး သူ့သဘာဝ သူ့ဖောက်ပြန် လာတာပဲ။ ငါငါမပါပါလား။ ဝေဒနာမမြဲတဲ့သဘောရှိပါလားလို့ “သတိ၊ အသိ” ကပ်ပြီး ရှုမှတ်ပါ။
- ၇။ ဝေဒနာတက်လာလေလေ သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ တိုးတင်ပေးရတယ်။ ဇွဲ၊ သတ္တိတင်ပြီး ဝေဒနာကို အရှုံးမပေးဘဲ သည်းခံပြီး အနိုင်တိုက်ရပါတယ်။ သည်းခံ၊ နိဗ္ဗာန် ရောက်လို့ဆိုပါတယ်။ အလျော့မပေးပါနဲ့၊ ဝေဒနာအစ၊

အလယ်၊ အဆုံး သဘောပေါက်အောင် တရားထိုင်တာမပြင်ဘဲ ဆက်တိုက် ကြာရှည်အားထုတ်ရပါတယ်။ တရားထိုင်ရာမှ ဝေဒနာမှာ လန်ကျတာများပါတယ်။ အလျော့ပေးတာများကြပါတယ်။ ဝေဒနာအပေါ်က အသိရမှာဖြစ်တဲ့ အတွက် အသိမရတော့ပါဘူး။ ဒါကြောင့် “မခံသာမှန်ပါဘီ၊ ဒီတရားခံသာရင် သံသရာကြော မျောလိမ့်မယ်အများ” ဝေဒနာသက်သာအောင် အတ္တနဲ့ပြင် လိုက်မယ်၊ ဖြတ်လိုက်မယ်ဆိုရင် သံသရာပြန်လည်ဦးမှာပါပဲ။ ဝေဒနာသက်သာ ချင်တာ တဏှပါပဲ၊ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးဝေဒနာရဲ့ သဘောသဘာဝကို နားလည်ပြီး အနတ္တကို သိမြင်လာနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

၈။ သဒ္ဓါဝိရိယကောင်းကောင်းနဲ့ “သတိ၊ အသိ” မှတ်ရှုမှုအားကောင်းလာတဲ့အခါ စိတ်တည်ငြိမ်လာပါသည်။ တည်ငြိမ်တဲ့စိတ်နဲ့ ဝေဒနာကို အပေါ်ကနေ စီးကြည့် နေနိုင်ပါပြီ။ ဝေဒနာကို အပေါ်စီးရပါပြီ။ ဝေဒနာရှိနေပမယ့် ဝေဒနာခံနိုင်အား ရှိလာပါပြီ။ ဝေဒနာသတ်သတ်၊ စောင့်ကြည့်နေတဲ့ “သတိ၊ အသိ” က သတ်သတ်ဖြစ်နေပါပြီ။ သမာဓိတည် လာပါပြီ။ တည်ကြည်ငြိမ်သက်တဲ့စိတ်နဲ့ ဝေဒနာရှုမှတ်နိုင်ပါပြီ။

၉။ ဝေဒနာရှုမှတ်စိတ်မလိုက်ဘဲ နှာသီး၊ နှာဖျားဝမှာ “သတိ၊ အသိ” ကပ်မှတ် နေရင်လည်း အထက်ဖော်ပြပါ တည်ကြည်ငြိမ်သက်တဲ့ စိတ်ဖြစ်ပေါ်လာမှာဖြစ်ပါတယ်။ သမာဓိတည်လာမှာဖြစ်ပါတယ်။ မိမိကြိုက်ရာနည်းနဲ့ ရှုနိုင်ပါတယ်။ ဆရာတော်ကတော့ ဝေဒနာရှုမှတ်တာကို အဓိကထားဟောခဲ့ပါတယ်။

၁၀။ မဂ္ဂင်ရှုပါးထဲက သမ္မာဒိမဂ္ဂင်သုံးပါးဖြစ်သော သမ္မာဝါယမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာ သမာဓိနဲ့ ကိုက်ညီမှန်ကန်မှု ရှိ/မရှိ တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးပါ။ ကိုက်ညီမှန်ကန်ပါက ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်ပါပြီ။ တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးရမည့် သမာဓိမဂ္ဂင်သုံးပါးမှာ တရား (မဂ်ဉာဏ်) ရလိုသော သဒ္ဓါစိတ်ဖြင့် ကြိုးစားအားထုတ်မှုသည် “သမ္မာ ဝါယမ” ဖြစ်ပါတယ်။ တရား (မဂ်ဉာဏ်)ရလိုသော သဒ္ဓါစိတ်ဖြင့် သတိကပ် ကြိုးစားအားထုတ်ပါက တည်ကြည်ငြိမ်သက်သော စိတ်ဖြစ်လာပါက သမ္မာ သမာဓိဖြစ်ပါတယ်။ တရားထိုင်နေစဉ် သမာဓိမဂ္ဂင်သုံးပါးလုံးပြည့်စုံရင် ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်ပါတယ်။ ခန္ဓာမှာစင်ကြယ်မှ ဉာဏ်မှာ စင်ကြယ်မှာဖြစ်ပါတယ်။

ညဏ်မှာစင်ကြယ်အောင် အားထုတ်နည်း (ပညာ)

- ၁။ ဝင်လေထွက်လေ ရှုမှတ်ရင်း တည်ငြိမ်တဲ့အချိန်မှာ ဝိပဿနာတင် ရှုမှတ်ရပါတယ်။
- ၂။ ဝိပဿနာတင် ရှုမှတ်တယ်ဆိုတာ ဝင်လေ၊ ထွက်လေ နှာသီဖျားမှဒလစဉ်၊ ဒလစပ် ထိ ထိသွားတာကို “သတိ၊ အသိ”ဖြင့် စောင့်ကြည့်ရပါတယ်။ ထိုမှ သိမှု ကြည့်ရှုနေတာဟာကိုယ့်ရဲ့ အဓိကအလုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ စောင့်ကြည့်ရင်း သိသင့်သိထိုက်တာများ သိလာပါလိမ့်မယ်။ စောင့်ကြည့်ဖို့က ကိုယ့်အလုပ်ပါ။
- ၃။ သတိ၊ အသိဖြင့် စောင့်ကြည့်ရင်းနဲ့ပဲ “ထိ” တာဟာ ဖောက်ပြန်တဲ့သဘော “ရှုပ်”၊ “သိ” နေတာ နာမ်သဘောကို မှတ်ရှုရင်းနဲ့ ရှုပ်သဘော၊ နာမ်သဘောကို ကွဲကွဲပြားပြားသိမြင်လာပါတယ်။
- ၄။ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးဟာ ထိသွားလိုက်၊ ပျောက်သွားလိုက်၊ ထိသွားလိုက်၊ ပျောက်သွားလိုက်နဲ့ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးရဲ့ ဖြစ်မှုပျက်မှုကို ထင်ထင်ရှားရှားသိမြင်လာပါတယ်။
- ၅။ “သတိ၊ အသိ” ရှုမှတ်အားကောင်းကောင်းနဲ့ ဆက်လက်ရှုဖွားရင်း ခန္ဓာကိုယ်မှာ တစ်စုံတစ်ခု၊ တစ်ခု၊ ဖြိုးဖြိုးဖျက်ဖျက် ရိုးရိုးရွရွ သဲသဲလှုပ်လှုပ်၊ အစိုးအလှုံ၊ ဟိန်းဟိန်းထနေသကဲ့သို့ လှိုင်းတွေလို လေတွေလိုအငြိမ်မသက် ဖိုးဖိုးဇက်ဇက် ထိုးထိုးထိပ်ထိပ် ရုပ်နာမ်ဖြစ်ပျက်နေတာကို ပိုင်းပိုင်းခြားခြားသိမြင်လာပါတယ်။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ရုပ်နာမ် ဖြစ်ပျက်တွေ့မှု မတူညီပါ။ စရိုက်ပါရမီအပေါ်မူတည်၍ ကွာခြားမှုရှိပါတယ်။
- ၆။ တစ်ကိုယ်လုံး ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးဖောက်ပြန်မှု၊ ဖြစ်ပျက်မှုကို ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ပိုင် အသိဖြင့် တွေ့မြင်ရသောအခါ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး မမြဲသော အနိစ္စသဘော၊ ဆင်းရဲသော ဒုက္ခသဘော၊ အစိုးမရသော သူ့သဘာဝ သူ့ဖြစ်ပျက်နေတာ အနတ္တသဘောကို သိမြင် လာပါတယ်။
- ၇။ ရုပ်နာမ် နှစ်ပါးကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တသဘောဖြင့် ရှုမှတ်ပွားများရင် ရုပ်နာမ် ဖြစ်ပျက်မှု ချုပ်ဆုံးသွားတာသိမြင်လာပြီး ရုပ်နာမ်ချုပ်ဆုံးသွားပါတော့တယ်။

- ၈။ ဝေဒနာပေါ်ပါက ရှုမှတ်နည်းမှာ ပေါ်လာသော ဝေဒနာကို သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သည်းခံကာ ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်အောင် အားထုတ်နည်းအတိုင်း ရှုမှတ်ပွားပါက သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဖြစ်ပေါ်လာကာ ဝေဒနာ တဖြည်းဖြည်းလျော့ကျလာပါတယ်။ (တချို့ ရှုတ်တရက်၊ ဝေဒနာပြုတ်ကျသွားတာလည်း ရှိတတ်ပါတယ်။ ဝေဒနာအကြမ်းစားတွေ ကုန်ဆုံး၍ ဝေဇာနာ အနုစား၊ သုခဝေဒနာ ပြောင်းလဲလာပါတယ်။
- ၉။ ဝေဒနာအကြမ်းစားကုန်လျှင် ဝေဒနာရဲ့သဘောကို သိမြင်လာပါတယ်။ ဝေဒနာဟာ ငါမဟုတ်ပါလား သူ့သဘာဝသူဖြစ်ပျက်နေတာပါလားဆိုတဲ့ သဘာဝသဘောတရား (ဓာတ်) ကို သိသွားပါတယ်။ ဆရာတော်ကတော့ စိတ်ကနေ ဓာတ်ပြောင်းသွားတယ်လို့ ဟောပါတယ်။ ဓာတ်ဆိုတာ သဘာဝသဘောတရား အနုတ္တပါပဲ။
- ၁၀။ ဝေဒနာအနုစား၊ သုခဝေဒနာကိုသတ်ရတာမလွယ်ဘူး။ ဒီနေရာမှာ သာယာနေတတ်တယ်။ ဝပ်နေတတ်တယ်လို့ ဆရာတော်ဟောခဲ့ပါတယ်။ သုခဝေဒနာလည်း ငါမဟုတ်ပါလား။ သူ့သဘာဝသူဖြစ်ပျက်နေတဲ့ရုပ်ပါလား။ ခံစားမှုသဘောဟာ နာမ်ပါလား။ ရုပ်နာမ်ပါလား။ ငါမပါပါလား။ သုခဝေဒနာလည်း မမြဲပါလား။ ဖြစ်ပျက်နေတာပါလားလို့ ရှုမှတ်ပွားများရင်း သုခဝေဒနာလည်း ငါမဟုတ်၊ သူ့သဘာဝသူသဘောဆိုတာ သိမြင်လာ ပါတယ်။
- ၁၁။ ဆက်လက်ရှုမှတ်ရင်းနဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာဟာ ငါမဟုတ်ပါလား သူ့သဘာဝသူသဘောနဲ့ ဖြစ်ပျက်နေတာပါလားလို့ သိရှိလာပါတယ်။ ဒုက္ခဝေဒနာနဲ့ သုခဝေဒနာဟာ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့အတွက် မမြဲတဲ့ အနိစ္စသဘော၊ ဆင်းရဲတဲ့ ဒုက္ခသဘော၊ အစိုးမရတဲ့ အနုတ္တသဘောကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ထင်ထင်ရှားရှား ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်းသိမြင်ပြီး ဒုက္ခဝေဒနာလည်း မစွဲ၊ ဥပါဒါန်လွတ် ဒုက္ခဝေဒနာချုပ်၊ သုခဝေဒနာလဲ မစွဲ၊ ဥပါဒါန်လွတ် သုခဝေဒနာချုပ်၊ ဒုက္ခဝေဒနာနဲ့သုခဝေဒနာကြား အလယ်ကသွားနိုင်သော တရားအသိရရှိလာပါတယ်။
- ၁၂။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးထဲက ပညာမဂ္ဂင်နှစ်ပါးဖြစ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မသင်္ကပ္ပနှင့်ကိုက်ညီမှန်ကန်မှု ရှိ/မရှိ တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးပါ။ တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးရမည့် ပညာမဂ္ဂင်

နှစ်ပါးမှာ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး ကွဲကွဲပြားပြား သိခြင်းနှင့် ရုပ်နာမ်ဖြစ်ပျက် ထင်ထင် ရှားရှား သိမြင်ခြင်းသည် “သမ္မဒိဋ္ဌိ” ဖြစ်ပါတယ်။ ရုပ်နာမ်ဖြစ်ပျက်ချုပ်ဆိုမှု သည်မှန်ကန်သော ဉာဏ်၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပဖြစ်ပါတယ်။

၁၃။ သီလမဂ္ဂင်သုံးပါး၊ သမာဓိမဂ္ဂင်သုံးပါး၊ ပညာမဂ္ဂင်နှစ်ပါး ပြည့်စုံသွားရင် မဂ္ဂင် ရှစ်ပါးလုံးပြည့်စုံသွားတဲ့အတွက် ဉာဏ်မှာ စင်ကြယ်ပါပြီ မဂ်ဉာဏ်ရရှိပါပြီ။ ဒါကြောင့် ဆရာတော်က ‘အပြင်မှာ စင်ကြယ်မှ ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်မယ်။ ခန္ဓာမှာ စင်ကြယ်မှ ဉာဏ်မှာ စင်ကြယ်မယ်’ လို့ ဟောခဲ့တာပါ။

နိဗ္ဗာန်

မဂ္ဂင် ဂပါးလမ်းစဉ်နှင့် ခန္ဓာ ၅ ပါး၊ ရုပ်နာမ် ၂ ပါးကို ဗိုလ် ၅ ပါးဦးစီးပြီး သတိပဋ္ဌာန် ၄ ပါးနှင့် ရူမုတ်ပွားများပါက မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးပြည့်စုံသောအခါ ဉာဏ်မှာ စင်ကြယ်လာပြီး သစ္စာ (၄)ပါး သိမြင်ကာ မဂ်ဉာဏ်၊ ဗိုလ်ဉာဏ်နိဗ္ဗာန်ရပါ တယ်။ ဒါကြောင့် ဆရာတော်က မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးလမ်းစဉ်ကလွဲလို့ နိဗ္ဗာန်ရောက်နိုင်တဲ့ လမ်း မရှိဘူး။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး နဲ့သွား လမ်းဆုံးတော့ ရွာတွေ့မယ် (ရွာဆိုသည် မဂ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်ကို ဆိုပါတယ်)။ တရားထိုင်ကြဗျ။ တရားထိုင်နေရင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနဲ့ အကျိုး ဝင်နေပြီလို့ ဆရာတော်မိန့်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဆရာတော်က “တရားထိုင်ကြပါ” လို့ တဖွဖွမှာခဲ့တာပါ။ မဂ်ဉာဏ်၊ ဗိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်ကို ဘုရားကပေးသလား။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးအကျင့်တရားက ပေးနိုင်သလား။ ဘုရားက မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကျင့်ဖို့ လမ်းစဉ် ပေးခဲ့တာပါ။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး လမ်းစဉ်အတိုင်း ကျင့်မှသာလျှင် မဂ်ဉာဏ်၊ ဗိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်ရနိုင်မှာပါ။ ဒါကြောင့် “တရားထိုင်ကြပါ” လို့ ဆရာတော်ကြီး တဖွဖွမှာကြား ခဲ့ပါတယ်။

“ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး ဦးပဏ္ဍိတ”၏ ခန္ဓာကျင့်၊ ခန္ဓာသိ၊ ခန္ဓာကိုယ်တွေ့ ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာတရားအားထုတ်နည်း”ကို ဓမ္မဒါနပြုလိုက်ရပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီး မှာ ကြားခဲ့သည့်အတိုင်း ဝိပဿနာကျင့်ကြံပွားများအားထုတ်၍ မဂ်ဉာဏ်ဗိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန် ရရှိနိုင်ပါစေ

ဦးသုမန
 ဗိုလ်မှူးဆရာတော်
 ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၊ မြောင်းမြို့
 ဖုန်း-၀၉-၇၉၄၅၀၆၅၉၅
 ၀၉-၂၅၀၄၃၂၀၅၀

ဝိသုဒ္ဓိဖြစ်မှ ဝိမုတ္တဖြစ်မယ်

ကာယကံစင်ကြယ်တယ်၊ ဝစီကံစင်ကြယ်တယ်၊ မနောကံစင်ကြယ်တယ်၊ ကိုယ်နှုတ်စင်ကြယ်တယ်၊ စိတ်စင်ကြယ်တယ်၊ အသိဉာဏ်စင်ကြယ်တယ်။ စင်ကြယ်ခြင်း ဝိသုဒ္ဓိကြောင့် ဒုက္ခခပ်သိမ်း၊ ဘေးရန်ခပ်သိမ်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်း၊ ဝိမုတ္တိဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်က စင်ကြယ်ခြင်းဆိုတဲ့ ဝိသုဒ္ဓိ စံပြမရှိ ဝိသုဒ္ဓိ၊ အတုမရှိ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ကမ္ဘာ ကျော် ဝိသုဒ္ဓိ၊ နာယံ ဘေးမရှိ ဝိသုဒ္ဓိဖြစ်လိမ့်မယ်။ ဝိသုဒ္ဓိဖြစ်မှ ဝိမုတ္တိဖြစ်မယ်။ အကျဉ်း ချုပ်လိုက်တော့ ဝိသုဒ္ဓိနဲ့ ဝိမုတ္တိပဲရှိတယ်။ အဲဒီနှစ်ခုပိုင်နိုင်အောင် ကြိုးစားကြပါ။

သစ္စာစာရား ၄ ပါး

ဒုက္ခသစ္စာ
(ဆင်းရဲခြင်း အမှန်တရား)

သမုဒယသစ္စာ
(ဆင်းရဲခြင်းဖြစ်ကြောင်းအမှန်တရား)

နိရောဓသစ္စာ
(ဆင်းရဲခြင်း ချုပ်ငြိမ်းရာ၊ အမှန်တရား)

မဂ္ဂသစ္စာ
(ဆင်းရဲခြင်းချုပ်ငြိမ်းရာလမ်းကြောင်း၊ အမှန်တရား)

သတိပဋ္ဌာန် ၄ ပါး

ကာယသတိပဋ္ဌာန်
(ရှုပ်အပေါင်းကို သတိကပ်ရှုမှတ်ခြင်း)

ဝေဒနာသတိပဋ္ဌာန်
(ခံစားမှုကို သတိကပ်ရှုမှတ်ခြင်း)

စိတ္တာသတိပဋ္ဌာန်
(စိတ်ကို သတိကပ်ရှုမှတ်ခြင်း)

ဓမ္မာ သတိပဋ္ဌာန်
(သဘောတရားကို သတိကပ် ရှုမှတ်ခြင်း)

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဦးပဏ္ဍိတ ပြုတဲ့သာသနာ

တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိသတ်သော ရဟန်းတစ်ပါးဖြစ်သည်။ စာကိုမပယ်ပါ။ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ထားခဲ့သည့် သာသနာ (၃)ရပ်ဖြစ်သော ပဋိပတ္တိကို ကျင့်၍ ပဋိဝေဒ သာသနာပြုရဟန်းတစ်ပါးဖြစ်ပါသည်။

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရား၏ ပြောစကား

- ကိုယ်စိတ် ကိုယ်စိတ်၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနှင့် စစ်ပါ။
- သူ့အကြောင်း၊ ကိုယ့်အကြောင်း မလုပ်နဲ့၊ အကြောင်းသတ်ပါ၊ အကျိုးရစ်ပါလိမ့် မယ်။
- ဘယ်သူ့ဘာပြောပြော သည်းခံ၊ မြေကြီးလိုနေ၊ ဗျာလိုနေ၊ ဘယ်သူနင်းနင်း အနင်းခံတယ်၊ ဘာတစ်ခွန်းမှ ပြန်မပြောဘူး။
- ဘယ်သူပျက်ပျက် ကိုယ့်စေတနာမပျက်နဲ့၊ စေတနာပျက်ရင် သီလပျက်တယ်၊ လောတ၊ ဒေါသဖြစ်ရင် သီလပျက်တယ်။
- အာရုံ ၆ ပါးနှင့် ပေါင်းတိုင်း သမ္မာလေးနှင့် သုံးသွားပါ။
- ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ကြပါ။

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ဘုရား၏ ပြောစကား

ခင်ဗျားတို့တစ်တွေ မိသားစုတာဝန်၊ လောကီအလုပ်တွေနဲ့ ဝိပဿနာတရား ကြိုးကြိုးစားစား မကျင့်နိုင်ကြတော့ဘူး။ ဒီတော့ နိဗ္ဗာန်ရောက်နိုင်တဲ့အနီးဆုံးလမ်း ပေးခဲ့မယ်။

- ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ယုံကြည်ပါ၊ ကြည်ညိုပါ။
- ကာယကံ၊ ဝစီကံ စင်ကြယ်အောင် ၅ ပါးသီလ ခါးဝတ်ပုဆိုးကဲ့သို့ မြဲအောင် စောင့်ထိန်းပါ။
- မနောကံ စင်ကြယ်အောင်သည်းခံ၊ စေတနာထား၊ သမ္မာလေးနှင့်နေပါ။
- ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ပါ။ တရားထိုင်ပါ။

အဲဒီလိုနေသွားကြရင် သေတဲ့အခါ နတ်ပြည်ရောက်မယ်။ နတ်ပြည်မှာ နတ် ဓမ္မာရုံမှာ နတ်ဓမ္မကထိက နတ်သားတွေဟောတဲ့ တရားနာ၊ တရားအားထုတ်ပြီး၊ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ သာသနာတွင်းမှာ နိဗ္ဗာန်ဝင်မယ်။ အဲဒါအနီးဆုံး ဖြတ်လမ်းပဲ။ အဲဒီ အနီးဆုံးဖြတ်လမ်းနဲ့သာ လိုက်ခဲ့ကြပေတော့။

ဝိသုဒ္ဓိမဟာမြိုင် တမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၊ မြောင်းမြ (ဝိသုဒ္ဓိကျောင်း)
 (သီလ၊ သမာဓိ၊ ဝညာ)
 ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာတရားစခန်းပွဲများ

- တစ်နှစ်ပတ်လုံး အပတ်စဉ် တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်း ကျင်းပသော ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာ ၁ ရက် တရားစခန်းပွဲ။
- ဝါတွင်း (၈)ရက် ဥပုသ်နေ့၊ လပြည့် /လကွယ် ဥပုသ်နေ့တိုင်းကျင်းပသော ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာ ၁ ရက် တရားစခန်းပွဲ။
- နှစ်စဉ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ ရက်မှ ၂၅ ထိ ကျင်းပသောဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး ပျံလွန်တော်မူခြင်း မေဗူဇာ ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာ (၅) ရက်တရားစခန်းပွဲ။
- နှစ်စဉ် ဧပြီလ (၁၃) ရက်မှ (၁၇) ရက်အထိ ကျင်းပသော သင်္ကြန်တွင်း ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာ (၅) ရက်တရားစခန်းပွဲ။
- လူငယ်များအတွက် သီတင်းကျွတ်ကျောင်းပိတ်ရက်၊ ဒီဇင်ဘာကျောင်းပိတ်ရက်၊ နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက်၊ မျိုးဆက်သစ်ဝိသုဒ္ဓိလူငယ် ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာ (၃) ရက်တရားစခန်းပွဲ။
- ဝိသုဒ္ဓိထာဝရတရားစခန်းပွဲ၊ ကျောင်းတိုက်တွင် အမြဲတမ်းနေ့စဉ် တစ်နေ့ (၅) ကြိမ် တရားထိုင်ပါသည်။
 မိမိအားလပ်ရက် ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာတရားစခန်းပွဲများ ဝင်ရောက်နိုင်ကြပါရန် နိဗ္ဗာန်ကိုအကျိုးမျှော်၍ နှိုးဆော်အသိပေးတိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။ ဝိသုဒ္ဓိတရားစခန်း ပွဲ ဝင်နိုင်ပါသည်။ တစ်နေ့ (၅)ကြိမ် တရားထိုင်ရပါမည်။

ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့
 ဇုန်၊ ၀၉-၇၉၄၅၀၆၅၉၅၊ ၀၉-၇၈၉၉၀၀၀၆၄
 ၀၉-၂၅၀၄၃၂၀၅၀

ဝိသုဒ္ဓိဆရာတော်ကြီး၏ ဩဝါဒ

- ၁။ စာမတတ်တဲ့အတွက် ပြောလိုက်တဲ့စကား ပညတ်တပ်မှားယွင်းသွားရင် ဆရာတော်ကြီးများ၊ ကိုရင်လေးကအစ သီလရှင်၊ တရားနာပရိသတ်အပေါင်း သည်းခံခွင့်လွှတ်ကြပါလို့ မေတ္တာရပ်ခံတောင်းပန်ပါတယ်။ ငယ်စဉ်တောင်ကျေးက မိဘက မူလတန်းကျောင်းမထားလို့ စာမတတ်တာပါ။ စာကိုပယ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ်တတ်တဲ့အသိ လုပ်ပါတယ်။ သဘောလေးပြောပြမယ်။
- ၂။ စာမတတ်တဲ့အတွက် “ဝိပဿနာ ခန္ဓာအသိနဲ့” ဟောပါတယ်။
- ၃။ “စာတွေက မှန်ပါတယ်” ဗျာ။ ကိုယ် “စိတ်မှန်ဖို့” လိုတယ်။
- ၄။ သုတ္တန်၊ ဝိနည်း၊ အသိဓမ္မာတရားတွေရှိလို့ ဒီအကျင့်ကို ကျင့်နိုင်တာပါ။
- ၅။ စာနဲ့စိတ်နဲ့ တစ်ထပ်တည်းကျမှ “သစ္စာ” ထိုက်တယ်။
- ၆။ စာနဲ့စိတ်နဲ့ တစ်ထပ်တည်းကျမှ “အရိယာ” ဖြစ်တယ်။
- ၇။ အသိထုတ်ပြုလို့တော့မရဘူး။ သဘောလေးနဲ့သာ နာ။ စာနဲ့ခန္ဓာနဲ့ တစ်ထပ်တည်းဟောပေးမယ်။
- ၈။ ဦးပဏ္ဍိတဟောသွားတဲ့ အသိ မယုံနဲ့ဦး။ “လေ့လာပါ၊ စုံစမ်းပါ၊ မေးမြန်းပါ၊ သုံးသပ်ပါ၊ လုပ်ကြည့်ပါ” လုပ်မှ သိမယ်။ သိမှ ပယ်မယ်။ ပယ်မှ မဂ်ဆိုက်မယ်။ ဖိုလ်ဆိုက်မယ်။ သိ၊ ပယ်၊ ဆိုက်၊ ပွားလို့ စာကရေးထားပါတယ်။
- ၉။ အသိကိုဟောသွားတာပါ။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အသိမတူဘူး။ လင်မယားတောင် အသိမတူဘူး။ စေတနာချင်း မတူဘူး။ စေတနာချင်းမတူတော့ ကံချင်းမတူဘူး။ ကံချင်းမတူတော့ ဘုံချင်းမတူဘူး။
- ၁၀။ တရားအသိကိုယူကြ “သည်းခံကြ။ စေတနာမပျက်ကြနဲ့။ သမ္မာလေးနဲ့နေကြ” ဘယ်သူပြောပြော သည်းခံ၊ မြေကြီးလိုနေပါ။

၁၀။ ရခဲတဲ့လူ့တဝ ရလာကြပြီ။ ဘုရားသာသနာနဲ့လဲ ကြုံကြပြီ။ သူတော်ကောင်း တရားကိုလည်း နာကြားကြရပြီ။ ဒီတော့ “အယူမှား၊ အမှတ်မှား၊ အစွဲမှား” တွေမဖြစ်ရအောင် “တရားအားထုတ်ကြ” အမှောင်ကလာရင် အလင်းပြန်ကြ၊ မိရိုးဖလာအသိတွေနဲ့ “မနေကြနဲ့”။

၁၂။ အစွဲဥပါဒါန်ကြောင့် သံသရာလည်တယ်။ အစွဲဥပါဒါန်ကို ဒါန-သီလ-သမထနဲ့ သတ်လို့မရဘူး။ ဝိပဿနာမဂ်ဉာဏ်ရမှ ပြတ်တယ်။ မဂ်ဉာဏ်ရအောင် မဂ္ဂင် ရှုပ်ပါးနဲ့ကျင့်၊ ဝိပဿနာအားထုတ်ကြ။

ဝိသုဒ္ဓိဝိပဿနာပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့
ဖုန်း ၀၉-၇၉၄၅၀၆၅၉၅၊ ၀၉-၇၈၉၉၀၀၀၆၄၊
၀၉-၇၆၆၂၂၈၂၆၂